

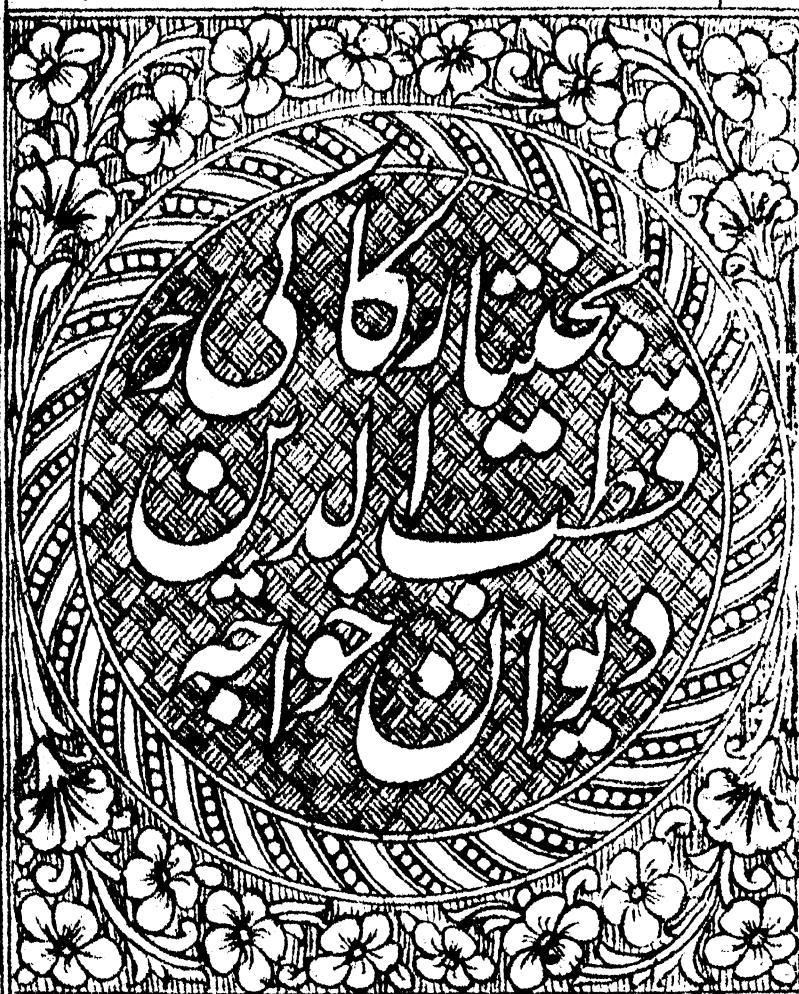
UNIVERSAL
LIBRARY

OU_232150

UNIVERSAL
LIBRARY

صنایع و مکارم با فضل و حسن لازوما
نوعی عظیمین و ندرت قیمنین

من کلام برین چارباش محفل توحید دره التاج چار گوشه تیریدیل خوش آنی بلخ لاهوری

از عوالم العتبات غیر مترقبه الکاتبه بعد فخر و سعادت تیمنا و تبرکات بحسن سبکی پروردگان بحسنه

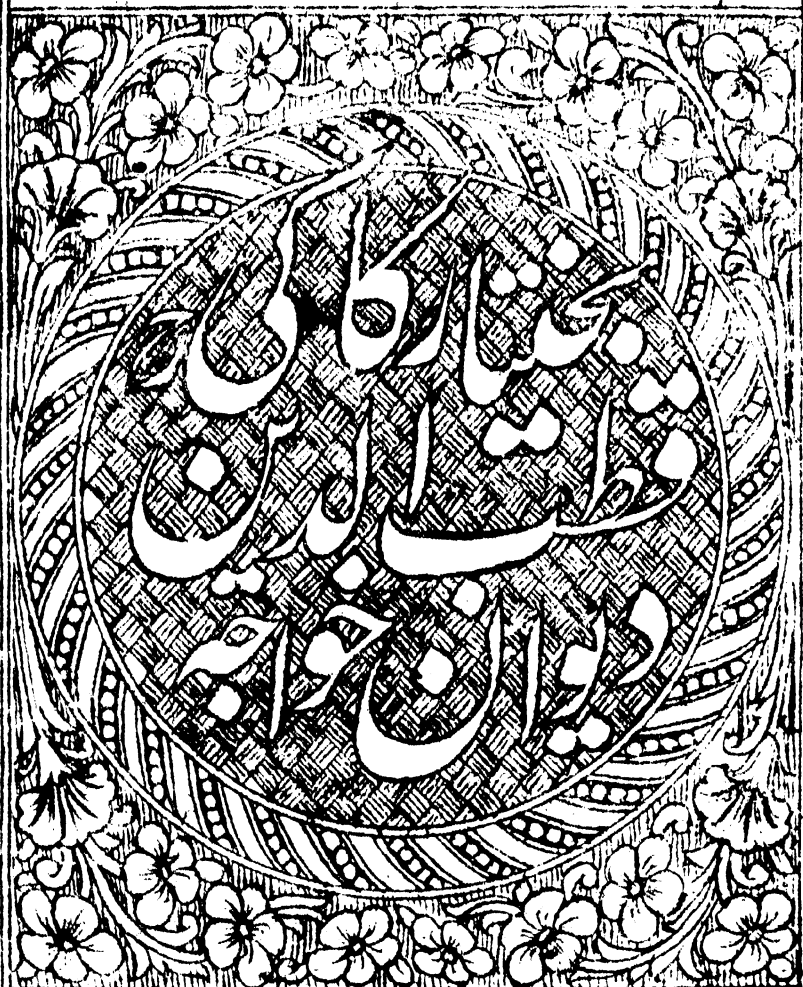
کتابخانه مطبوعه میفرشی نوک شوق در کوه پورین
درین مطبعه میفرشی نوک شوق در کوه پورین

اطلاع ع۔ اس مطبع میں ہر علم و فن کی کتب کا ذخیرہ سلسلہ وار فروخت کے لیے موجود ہے جسکی فہرست مطول ہر ایک کٹاکو کو چھاپہ خانہ سے مل سکتی ہے جسکے معائنہ و ملاحظہ سے شائقان اصلی حالات کتب کے معلوم فرما سکتے ہیں قیمت بھی ارزان ہے اس کتاب کے لطیف بیچ کے تین صفحہ جو ساوہ ہیں ان میں بعض کتب کلیات و دواوین فارسی و اردو و زچ کرتے ہیں یا کہ جس فن کی یہ کتاب ہے اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے قدر و انون کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو۔

قیمت	نام کتاب	قیمت	نام کتاب
۱۱	شرح دیوان حافظ۔ از مولانا سید محمد صادق علی رضوی بتوضیح مصطلحات صوفیہ مرغوب عام۔	۱۱	کتب نظم کلیات و دواوین و قصائد فارسی
عرب پ	دیوان نعمت خان عالی۔ شیرازی کاغذ سفید۔	۱۲	کلیات حضرت شمس تبریزی۔ عارفانہ کلام عالی پانچ مضمین اسرار پاکیزہ خوشخط کاغذ سفید گندہ۔
عرب پ	کلیات انوری۔ مشہور عام عالی کلام حکیم ابو عبد الدین۔	۱۲	دیوان شمس تبریزی متوسط قلم۔ کلیات عراقی۔ از ملا عراقی کاغذ سفید چکنا۔
۸	کلیات مرزا بیدل مقبول بل دل اقسام کلام و نکات و رقعات کو شامل۔	۱۲	کلیات خاقانی۔ کامل در دو جلد از حکیم افضل الدین خاقانی شروانی۔
۸	دیوان بیدل از مرزا عبد القادر۔	۱۲	دیوان حافظ۔ بخشی از محمد شمس الدین شیرازی جلی قلم محررہ نقشی شمس الدین اعجاز رقم۔ کاغذ سفید و گندہ۔
عرب پ	کلیات سعدی۔ اقسام و الواح کلام مقبول و عزیز عام۔	۱۲	ایضاً جدید الطبع کاغذ اسی سفید و حنائی دیوان حافظ۔ متوسط قلم محررہ نقشی جو الابریشاد خوشنویس دو قسم کاغذ (۱) کاغذ سفید گندہ۔ (۲) کاغذ سفید و حنائی رسمی۔
۹	دیوان عرفی شیرازی۔ مستاد معروف۔	۱۲	کلیات جامی۔ از مولانا عبد الرحمن علامہ معروف۔
عرب پ	کلیات نظیری۔ نیشاپوری۔	۱۲	کلیات نظم۔ غالب و بلوی۔

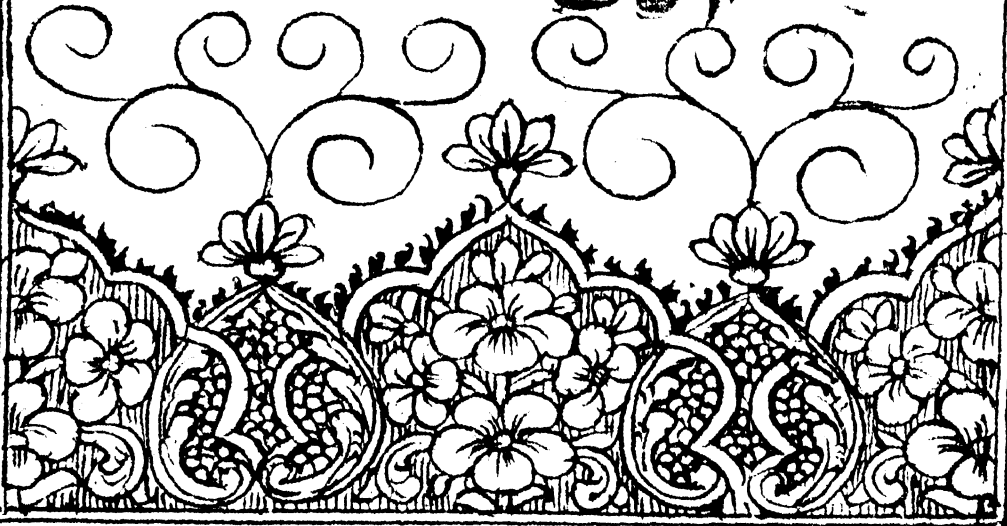
صنایع و مرکبات و فضائل از وزما
ن سخن میگویند و دل قلوبین

من کلام بر این جا را با این سخن تو حیدر که التاج چار گوشه تبرید این خوشی ای مانع لاهوتی

از عوالم الغنما غیر مترقبه الحاشیه بعد و سعادت بینا و تبرکات بحسن سبکی پر و از آن مجسمه

کتابخانه ملی مشهد و کتب و اوراق کاتبین و کاتبین
در مطبعه ملی مشهد و کتب و اوراق کاتبین و کاتبین

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دی در صفات و عدت تو عقل نارسا
 آن کیست که بخورد تو گوید شناس ترا
 در کنه ذات تو نرسد عقل ابیبا
 فانی شوند جمله و باشد ترا بقا
 این طرفه تر بود که نهانی مدیده با
 از خوبی و لطافت خود میرسد ترا
 دایم کم هیچ کم نشود از تو ای خدا
 شاید که کار ما رسد از تو به بدعا
 هم خود دلیل باش که هستی تو رهنا

ای لال در شنای صفات زبان ما
 عاجز بود زبان همه از شنای تو
 بی چون و بے چگونه و بمیشل آمدی
 موجود از وجود تو باشد هر آنچه هست
 هرگز نباشد آنکه بساشی تو لحظه
 گر تو جمال خویش مانی به سجکس
 در زانکه رخ ز پرده نانی به بندگان
 سرگشته ایم ذره صفت در هواست تو
 سرگشتهگان بادیه عشق خویش را

از بحر خویش قطره بر قطب دین نشان
 تو باد شاه حسن و او بنده گدا

<p>وز حسرت جمال تو پشت فلک دو تا تا سبز زمان بوصف دگر گوید تاشنا هرگز ز ابتدا نه رساند بانها هم خود بذات وحدت خود گشته هزار شناخت آنچه نماند توئی بیچاکس ترا حیرانی ست عاقبت کار کار ما</p>	<p>اے از شعار روی تو آفاق را ضیا خواهم که بر تنم سر هر موز زبان شود اگر صد هزار سال شنا گویدت کس در کنه ذات وحدت تو که رسد کسی حیران بود بدر که تو کل کائنات لال ست عقل و فهم و خرد در صفات تو</p>
--	---

نبر خاک در که تو سر عجب قطب دین
 می ساید و شناس تو میگوید ای خدا

<p>وز پر تو جمال تو خورشید را ضیا از لطف خویش دیده دل را بده جلا عمر است که برای تو من میباشم جفا بوز از جمال خود ای یار دلربا رفتم من از میان تو بکمال اندر آ زان بیچاکس نشان ندید منزل ترا دیدیم ساقی که همی گفت مرحبا جز بزل را بخاک در راست انجبا چون بیچاکس همی ندید مستجابی خدا ما غاشقیم گشته شدن نیست عار ما</p>	<p>ای از کمال صنع تو خوبان خوش بقا چون نور بخش دیده صاحب نظر توئی بردار پرده را ز کمال جمال خویش در ماندگان وادی جویای عشق را از هستی وجود من ارعار آیدت ما گم شدیم ز ره صفت در هوا اے تو خوریم زان شراب که خاصیتش فنا ما را بچشم کم منکر کز طریق عشق فانی شو از وجود خود و محض دوست باش تر ساندم رقیب که عاشق همی کشد</p>
---	---

چون قطب من ز سر در جهان میل کسل

پیوند سازشده دل را به کبریا

ای از شعاع روی تو خورشید تابان را ضیا
 در بارگاه غرتت به سر علوم مرتبه
 گر چه بصورت آمدی بعد از همه پیغمبران
 تو سپرد گئی دلبری از هر چه گویم بهتری
 از عالم پاک مدی مقصود و لولا ک مدی
 جانان فدای نام تو مستان همه از جام تو
 ای مہتر آخر زمان ہستی گو ما را جانجان
 ای پادشاہ معنوی دردین و دنیا حسرتی
 تا روی خوبت دیدہ ام نہ از ہمہ بریدہ ام
 شاہان عالم چاکرت مابندگان خاک درت
 ہرگز نخواندی یک ورق خلقی گرفت از بسین
 روز قیامت بیگمان باشی شفیع متان
 یاران تو چار آمدند پاکیزہ کردار آمدند
 اول ابو بکر نقی دردین و دنیا بد نقی
 او منظر رحمن بود شمع ہمہ خوبان بود
 از خویشتن بگستہ بد با یاد حق پیوستہ بد
 ہم سال دشمن ماہ دگر بر جای تو بودہ عمر
 ہر کس ہر باطل بود از حال او غافل بود

آئی کہ ہستی از شرف بالا تر از عرش علا
 جبرئیل همچون خادمان تہنشتہ است یکدم زیا
 اما بہ معنی بودہ سخر جیل جملہ انبیا
 دردین و دنیا سروری ہستی تو داکم با خدا
 بسجنت چالاک مدی جانان فدایت ہر جز
 مابندہ انعام تو تو پادشاہ و ماگدا
 ای پیشوای انس و جان ہستی سپہ سالار ما
 چون جانب حق میردی بگذارتو ما را پیا
 بنشین بیاد دیدہ ام ای نور بخش میدہ با
 نور ہدایت رہبرت ای شمع جمع انبیا
 انگشت مہ را کرد شوق ای خواجہ معجز نما
 رضوان مثال خادمان خدمت کند از جان ترا
 گلہامی بخار آمدند از خویش فانی با خدا
 اعدای او باشند سعی آن جملہ را دوزخ سزا
 اعداش بی ایمان بود ہم علامش بی ابا
 ہر جا تو ہشتہ بدوہ سال دومہ پیشوا
 وز نور عدلش چون قمر گرفت عالم را ضیا
 دانگس مزاہل علی بود و اندر اورا مقتدا

دین خدا

<p>جای ترا بر حق گرفت آن حق شناس و رہنما بر جای پاکت بی ضرر شست از بہر خدا دوبارہ شد و اما تو آن منظر علم و جیسا ستر با پناہ غرق گنہ باشد حتم شان حسنا بد چار سال ادہی یعنی علی مرتضیٰ اہم سر نفیش حیدرست ز حق نباشد او جدا گشتہ ہمہ از خویشتن بیگانہ با حق آشنا بی حساب فرد از پیل کس نگذر دبا دعا</p>	<p>دین حد مطلق گرفت اسلام و روزن گرفت عثمانی پاکیزہ گزردہ سال و دو سال دیگر او جسم بد تو جان در و رضی بدی دائم از و اعدای اورا روسیہ اعمال شان جملہ تہ ایام یار چارمین گاہ در طریقت بد امین بنگر چہ نیکو منظرست با ما بشیر بے ترست بر جا تو ہر چارتن میبودہ اند بی مکر و فن اگر تو بدی ختم رسا ایشان بد بند جز و تو کل</p>
--	---

چون قطب بین نعت تو گفت در سخن بہر تو نعت
 خند آن شد و چون گل شگفت بنگر تو این خلاص

<p>کم طاعتے ما بود اینک گواہ ما جاے کہ روی دوست بود قبلہ گاہ ما بے زادیت در رہ او زاد راہ ما می دان کہ آن بود بحقیقت گناہ ما بینا بیاشس با گنہ کوہ گاہ ما بیاشس بر چند تو ہم از تیراہ ما</p>	<p>چون بہت لطف عام خدا کیہ گاہ ما بہر نماز روی بحراب کی کنم بے زاد قطع با دیہ حاجی نمیکند جز وصل تو بہر چہ قناعت کنیم ما حاسد برو تو دیدہ بعین دت کشاے تا چند از تو تیر جفا بر دلم رسد</p>
---	---

ہرگز بیایہ دگر ای قطب دین مرو
 جز آستان دوست کہ باشد پناہ ما

<p>ساقی بیار جام می لعل فام ما</p>	<p>تا عکس روی یار در افتد بجام ما</p>
------------------------------------	---------------------------------------

<p>داریم امید آنکه لباسب بودندم ما را جز این اراده نباشد که دائم حاسد برو که تلخی ایام ماگذشت چون قبر با ملائکه دیدند بیگمان ما بنشین یار وفادار گشته ایم ظلمت ماند در همه آفاق ذره</p>	<p>خالی نه گردد از منی عشق تو جام ما اندر حریم وصل تو باشد مقام ما شیرین شده ز شربت بدار کام ما هر دم ز نند کوس سعادت بنام ما ای پیچر لذت وصل دویم ما یکسان شد از فرغ غمش و شام ما</p>
<p>ای قطب دین منال که از دولت وصال ایام شد ز روی ارادت علام ما</p>	
<p>آرزوگر بودت پر تو دیدار خدا هر که بی عشق بود کی رسد اندر وصلش اندرین راه حجاب تو همین هستی تست تا ز خود و انزوی نیست ترا هیچ علاج یک قدم بر نفس از توانی بنهاد توانی که تبه ببرد و این ره را</p>	<p>زنگ هستی برود بده معنی بکشا عشق در بادیه وصل بود راه نما در نه که مانع دیدار بود از حق و سما گر کنی طاعت صد ساله یک روز ادا نیست حاجت که رضت کشی اندر شهما که بسویش نکشد رشتنه نقد بر ترا</p>
<p>قطب دین سود و زیان جهان مان همه بی هیچ گوشه گیر و در بجز ذکر خدا لب بکشا</p>	
<p>بیگانه ساخت عشق تو از مردمان مرا آثار روی خوب تو هر که طسوع کرد ای دل چو باغبان گل روی او توانی</p>	<p>وز بجز کرد وصل تو اندر امان مرا آثار بک گذشت ز نام و نشان مرا گذار در بردن درای باغبان مرا</p>

لحم

<p>عشق تو کرد غارت آن خانمان مرا وصلت رسید ساخت تو تازہ جان مرا وہ گفتگوی عشق تو دل شد زبان مرا</p>	<p>بودم شسته در وطن خود بجانمان بودم بسان لالہ پتر مرده زیر خاک کردم ز درد عشق تو کو تہ زبان و لے</p>	
	<p>درد دل شستہ بار کند درستان عشق تو قطب بین بیان مکن این درستان مرا</p>	
<p>ز حرص جنت و بیم سقر رہاندم مرا ہمین خیال وصال بدل باندم مرا دمی کہ شربت ویدارے چشاندم مرا کشان کشان بسو خویش میکشاندم مرا کہ شد مصوم و نزد خویش خواندم مرا چنانکہ ظلمت ہستی جو سے نماندم مرا</p>	<p>دے کہ عشق تو ام آتشے رساندم مرا رہ بود و سو سوتہ ہر دو کون از دل من دبیدہ درد دل من یار درد عشقش را چو خاک پست بدم باز سر بلندم خست بنامی عاشقی او خود نسا و اول بار چو سایہ محو شدم از ظہور نور رخش</p>	
	<p>زند سرا ز دل تو قطب دین محبت یار خودش چو تخم محبت بدل نشاندم مرا</p>	
<p>سو گند میخورم بخدائی تو خدا گو شادمان نبوی کہ بود حق از در رضا بیگانہ می شود ز ہمہ خویش و آشنا دارد در اسے مردک دیدہ و دیدہ ہا رہمی و بخودی و بہت از پے فنا نا قابلیست آنکہ طلب میکند دوا</p>	<p>آئی کہ جز تو نیست خدا سے دگر مرا در وادی طریق کسے کو بچو دست ہر کس کہ آشنا بخدا می شود یقین آنکس کہ دید پر توی از روی یاز خویش دانی کہ چیست شیوہ زندان در دوش قابل شہید درد غم عشق می شود</p>	

<p>ای قطب بین مجوی تو درمان درد عشق کانرا کہ در دنیست بود دراز و حسدا</p>	<p>کانرا کہ در دنیست تو نیست آشنا ہستی نیست گشتہ حجاب رہ خدا وانگہ مشور ز دلبر خود لحظہ جدا فانی اگر شوی بخدا باشدت بہت تو در بدر ز غیر طلب میکنی و را گر وصل یار بایت از خویشتن برآ</p>	<p>سو گند میخورم بچندائی تو خدا بر خیر از میان کہ خودت دشمن خودی در راہ دوست دست جان شوی ای بس مقصود از دو کون بقائے خدا بود ادور درون جان تو با جان قرین بود چندین حجابهای کہ از ہستی تو ہست</p>
<p>ارض و سما حجاب رہ تو نے شود چون قطب دین ز خویش اگر گشتہ فتا</p>	<p>از وصال خویشتن درد دلم را کن دوا رحمی تو کن بر حال من بنا جمال خویش چشم دل از لعلہ دیدار تو یا بد جلا گر بعبیہ باشم و گر بردتجا اتما زندگی جان توئی از جان مشو یکدم جدا روی تو بندہ کسے کز خویشتن گر و دفنا</p>	<p>ای طبیب مہربان بیمار ہجرم را بیا تا یکی از بزم و صلت دور باشم اینچنین بانی جمالت دیدہ دل را نباشد روشنی ہر کجا باشم نیم خالی دمی از دلکرتو روی دل سوی تو دارم کسے این جان من ہست حد ہر تا قبولی را کہ بندہ رویتو</p>
<p>قطب دین در آرزو باشد کہ بندہ رویتو ورد و عالم غیر ازین ادران باشد دعا</p>	<p>کہ میکشم ز فراق تو بار ہجران را</p>	<p>اگر باز من اسے نگار احسان را</p>

<p>ز وصل خویش شفا ده تو دلفگار ان را بسا دبر دهم از شوق کفر ایمان را که میدهند ز شوق وصال تو جان را درست دارم از ان روز عهد و پیمان را کند پیر از گهر عشق جیب و دران را</p>	<p>ولم زبجر تو پردرد و جان فگار شده در ان زمان که نقاب از جمال برگشتی آفتند ان خرابات عشق را بسگر بروز عهد است از تو م قبول کمیت درون بحر عشق هر که گم گردید</p>
---	--

	<p>ز پرتو رخ خوب تو قطب دین گم شد چنانکه باز ندانند وصال و هجران را</p>	
--	--	--

<p>ز نجیر زلفش آرید بر پائین ما را او هم بود که داند رسوای با و فارا چون در دول گویم گریان کنسم شمارا آن یار بر گزیده شاید کند دوارا شاید که شاه خوبان نبوازد این گدرا دایم که روزی آتش تو خونهارا</p>	<p>عقل از سرم رسیده مجنون شدم خدارا شاید بدین بهانه بنسم جمال دلبر ای عاقلان کناره از من کنید وزنه مرغ دلم پریده جانم لب رسیده در رگه زار جانان هر روز ایم از جان مردم من از جدائی ای جانجان کجائی</p>
---	---

	<p>ای قطب دین همی گاه باناله باش با آه از بهر وصل آن ماه بوسته گو و عارا</p>	
--	---	--

<p>برون نه از وجود خویشتن بهر خدا پارا مستحق کن در تعلیم وجودت جلا شیارا نشان بهر خدا این فتنه داشوب و غوغارا اگر بنشین تماشا کن بسی شران رخسارا</p>	<p>دلدار قید هستی تا بکے باشی گو مارا اگر مردی از روی آفتاب تنوع لا برکش بهم جنگ جمل دارند شکر با نفس دروغ چو از ملک خود دوری روی عهد و کینسرا</p>
---	---

<p>که سالک فرق تواند کند از قطره دریا را وگر شائسته گردی در حقیقت سهرتجا را از روی یوسف کنعان بودندت زلیخا را کجا سهرتجا قبولی میکند نسیم این معمارا</p>	<p>حقیقت بین شود دیگر ولی بنساجن از گل اگر خضر بیت ریسر شود تا چشمه حیوان بکوی دوستان بود راه بناشسته روی را اسیر عشق فهم این سخن ها میکنند در نه</p>
--	---

رموز قطب دین از عشق از پرده بیرون در
که شاید پی برد روزی غمزان این سخنهارا

<p>بیادادم از ان روز زید و تقوی را که در لباس بجنون نمود لیلی را ز عقل و نسیم و خرد و ارهاند موسی را بر استان محمد همان تجلی را بیاد چون ندید نقد دین و دتیارا مکن تو بر دل خود خشک این تمنا را</p>	<p>بعشق خویش چو دلبر نوشت فتوی را فروغ چهره او بود جلوه گر گشته ز لمعه رخ خود بر تو سے بطور نگند به بین که از گرم و لطف خود چگونه نشاند کسی که بر تو سے از لمعه جمالش دید بکوش تا که شوے زان نگار بر خود آ</p>
---	--

گرت هوای سرکومی اوست قطب الدین
کشانودر ره تحقیق چشم معنی را

<p>برو به فرق نفس خود بنه بهر خد اپارا بیا چشم دلت بکشابه بین دید از فردا بود خواهان از ان دم کو مصور شد گل بار که نبود راه در کوشش گران جانان عنان که در کوشش علامت هارسد عشاق شهید را</p>	<p>اگر خواهی که دریایی جمال آن دلارارا اگر دلدار داده و عده دید از خود فردا حجاب راه هستی تو باشد ورنه آن دلبر بیا و عجز کن پیشه اگر دیدار میخواهی علامت مشرب با رباشی اسیر عشق میگرددی</p>
---	---

<p>کہ نبود در حریمش راه ہر بیدر خود و را</p>	<p>حریم وصل اورا مردمی باید ز خود رستہ</p>
	<p>بر و نا صح مدہ بندش کہ قطب الدین رسو شد نصیحت کی کند ہرگز کسی عشاق شیدا را</p>
<p>ہمراہ ما کسی ہموں ہمراہ آہ ما اینست پیشکی بخدا زاد راہ ما درد آمدست در رہ دلبر گواہ ما چون بہست سایہ کرم او پناہ ما ماقا نعسم آنچه بدادہ آہ ما</p>	<p>در کوی دست لشکر غم شد سپاہ ما از ما بغیر درد تو چیزی طمع مدار نبود درست دعوی مردم چو گوہ ما از آفتاب حادثہ مارا چہ غنیم بود دنیا پرست را ہیگی حرص مال و جا</p>
	<p>گر قطب دین بغیر خدا دل بکس دید می دانکہ آن بود بہ حقیقت گناہ ما</p>
<p>گشتہ روشن شعل عریض تو محفل ما حل شد از دولت وصل تو مشکلی ما بخت مقبل نگرد و جو صدہ کامل ما حاصل از عمر ہمین بودہ شد حال ما روی آوزر مر صدق لبہ منزل ما خانہ و صاحب خانہ بحریم دل ما</p>	<p>تا رسیدہ بسر کوی فنا محفل ما بود عالم ز غم دوری تو بس شکل غرقت بحر شدیم و گہ از وی چیدیم نخورم غنیم ز بد و نیک چنان دیگر بار چہ روی حاجی گشتہ بسو کعبہ چشم معنی بکشامین چنان ہے آید</p>
	<p>قطب دین غنچہ دل زان گل خیار شکفت چہ گلی بود کہ بشکفت ز آب و گل ما</p>
<p>بودیم ما و یک دل آنم برفت از جا</p>	<p>در کوی عشق جانان سوا شدیم رسوا</p>

<p>باشد نشان عاشق رسوا در هر بودن خوشحال آنکه باشد عاشق بر دیاری فکر خیال در بر عفت لم بود از سر ما نیم و عشق آن یار جا نیکه هست آن یار در هر دلی دیاری در هر سرے خمارے تاراه عشق پویم دائم ز عشق گویم</p>	<p>کذاب عشق باشد عاشق که نیست رسوا ایوامی بر کسی کو عاشق نه گشت دیشد کس را کجاست باور آنچه اذ قناد مارا آن ادیست خوشخوار جهان ادیست آنجا ما نیم و عشق یارے ایست پیشه ما سرگشته همچو گویم از خویش بے سرو پا</p>
<p>ای قطب دین خدا گو وز بهر او شنسا گو بے رو و بے ریا گو گر بایدت تجسلا</p>	
<p>طیب مهربان بر ہم چه سازی و فگار انرا کسی کو پر توی میخواید از دلدار خود بنید اگر نبود چراغ نور ایمان بر سر و صلش کسی اندر کنار خویش بنید گنج معنی را اگر در ہم شکستی در ره معنی طلسم خود درون خلوت تار یک کس رسوا و بنید</p>	<p>که در مان نیست جز دیدار جان در دگر انرا نخستین باید اندر راه وصل او دید جانرا نخواهد هیچ عاشق روشنی نور ایمان را که سازد از عجزار دین دنیا پاک اما انرا عجب نبود اگر زینی هماندم گنج پنهان را نه بنید ز روشن روشنی خورشید تابانرا</p>
<p>کسی کو را نباشد در دیاری قطب دین در دل چه داند محنت شبهای تار در دمندان را</p>	
<p>چون ندانی مگر بای نفس کا فکیش را نیست شود در جستجوی یار خود گر عاشقی خیر میکن تا توانی با همه خلق خدا</p>	<p>و اگر ای دل بحق در بر موری خویش را نیستی باشد هر انسان عاشق کیش را دوست میدارد و خدا چون دخیزندیش را</p>

چون دل درویشی اگر هست مرآت خدا	اگر خدا نخواهی پست آورد دل درویش را
درد دل را داد او بهر جراحت مرہمی است	جز وصالش نیست مرہم عاشق درویش را

قطب دین در حبت و جوی یار خود از جان گذر	
اگر خدا ایبا بدت اول فدا کن خویش را	

ای تو غارت گر جان و دل ما	دل جان زلفت چو دیدیم ترا
می پذیرد همه در وی دارو	نہ پذیرد غم عشق تو دوا
بیمہ دوش از شرر آتش عشق	سوخت از فرق سرن تا پا
نہ بخت روم و نہ بحسیم	نہ مرادین بود و نہ دنیا
عاشقم دنیا و عقبی چه کنم	از میان همه کافیت خدا
عاقبت دامن و هملش گیرم	اگر با امروز بود یا نسر دا

قطب دین، سچ نخواهد بے او	
اند رین نیست غلط او ست گوا	

ساقی بیا بہر خدا بکشا در سینا نہ را	تا لب نہسم بر خم می برکت نہسم سمانہ را
خواہم کہ اہل دل شوم در خوشترین غافل شوم	چون نیست لاقیل شوم بر ہم زخم کاشانہ را
ناصح بر و تدم مدہ را نہ زد کہ من یوانہ ام	ہرگز نصیحت کی کند کس عاشق دیوانہ را
مطرب بیانشے بگو از می بگو و از سبو	و اعظ بردای تند خو بگذار این فسانہ را
بود ز بانم درد من بار ست اندر سخن	گو خود ہی گوید سخن کردہ برون سگانہ را
شد جان جانان منصل بہر ز نقش آدب گل	اند رینان جان و دل تا یا فتم جانانہ را

چون قطب دین نہا شد م ز خم بدریای عدم	
--------------------------------------	--

<p>چون قطره در دریا شدم ویدم در یکدانه را</p>	
<p>ز باد حادثه نشان تو شعله آنرا بدین وسیله توان یافت وصل جانانرا اراده به ازین نیست نیک بختان را بدین بهانه علم ساخت اهل عرفان را ز چشم غیر نسیان کرد نیز ایشان را سزداگر کسی از بهر او بد جان را</p>	<p>دلا بکوشش و برافروز شمع ایمان را مقیم بر درو باش تا رسی بمقام هر آنکه دید ز خوش نیک بخت هر دو جهان نوای خویش همینچو است تا بلند کند بدان جبت که خود از چشم غیر نسیان ز خود بپیر که در زندگی ندیدش کس</p>
<p>بیابد رگش ای قطب بدین و از رخ خویش بآب دیده فرو شوئی گرد عصبیان را</p>	
<p>نبود سچکس آگه ز سر وحدت ما بدست دوست برشته حقیقت ما نداشت هیچ ملک نیز تاب صحبت ما که دست غیب قلم رانده در جلا ما کیسکه داشت دلش آرزو معرفت ما بهاش نیز تو هم بر سر خصومت ما</p>	<p>و میکه بود حریم وصال خلوت ما یقین ز روی تجبو نهیم که آنجا بود بزرم وصل در اندم که ما هم بودیم نبود رانده قلم در سعادت احدی براند حضرت مولی بقدرش از در خویش برو حسود بد اندیش مدعا پسند</p>
<p>سخن ز مرتبه خویش قطب بدین کوتاه به بین که تا به کجا رفت تیر تیرت ما</p>	
<p>باورد خود گفتیم که درد دست یار ما ای باد شرط بهر چه استاده یار ما</p>	<p>از بهر درد ما چونند از د کسے دوا کشتی ما شکسته و بر تخته پاره ایم</p>

<p>شاید که در میان بکنار آورد مرا پشتم ز بار محنت ایام شد دو تا وقت نیست ای صبا که بگویش می بیمار عشقم و تو ام نیست التجا</p>	<p>از ناخدا امید به کلی بریده ام از بسکه با نال غم در گذشته ام گشتم غبار از من مسکین اثر نماید بر خیز ای طبیب ز بالین من برو</p>
<p>ای قطب دین منال زدوغ جفای عشق خوشحال آنکه گشت بدین حالی بتلا</p>	
<p>آرزو نیست بجز نرم و صالت جان را بی تو در روضه جنت چکنم رضوان را از خودت بال و پرش نه که کند طیران را راه بنا بسو خود من سرگردان را شاد کن جان من غمزه حیران را جان شیرین که بعد جان بد هم جانان را</p>	<p>جز هوای تو نباشد سزنی سامان را بی تو دوزخ بودم روضه رضوان بشک منع جانم که هوا که سرکویت دارد کرده ام غم طوان حرم کعبه تو کششی ده سوخو شیم که رسم در وصلت ای اجل مرده و صلح ده داز من بستان</p>
<p>قطب دین در غم عشق کش از مردی خون دل منخور و از کس مطلب در مان را</p>	
<p>دوستی او بود بدتر ز سر اژدها بچکس سرگزندیده ساعتی او را وفا بچکس را در جهان حال نشد زود عا هم ز ایشان آتشی خیزد که سوز و جمله را دایم سا اندوه دارند بهر دنیای دفا</p>	<p>دل درین دنیا چه بندی کونیدار و بقا هر زمان این نوع و وس هر عقد کستی اهل دنیا را بقائی نیست جز دنیا و دن ظالمان را ظلم چون بسیار شد مانند هر چه حاصل شان بود جو یا چیزی دیگرند</p>

طالب دیناںد ارونک زمان وارستگی این جهان چون کشت زار آخرت آند پدید پس بکن کسب کمال امروز تخم نیک کار	گشت وارسته کسی کوزد جهانرا پشت پا هر چه می کارند همان گیرند کس روز جزا دست کوتاه کن جو مردان از جمیع کارها
قطب دین در گنج نهائی خراز کسب کمال دست افشان از جمیع پیشه ها بهر خدا	
کرد غارت عشق دلد ابرمن ایان مرا بی غم عشقش پریشان بود حال من و نور رویش هر دو عالم را منور ساخته در بای من بخوبی بی نظیر عالم ست پاکشیدم از دو عالم بر سر کوشش شد ز چشمم دامنم بر خون و گفتم بارها	بیل دارد بعد ازین غارت کند جان مرا کرد عشقش جمع احوال پریشان مرا دیدہ باید که بیند شاه خوبان مرا نیست حاجت کس کند تعریف جانان مرا کار زوی وصل او دارد گریبان مرا تا چه آید پیش آخر چشم گریان مرا
هر دم از سودای عشق قطب دین جان میدهد باز عشق او بنو جان میدهد جان مرا	
دلبر که ربوده دل دیوانه مارا مستیم ز عشقش که سر از پاندانیم آنکس که ندانسته که ما عاشق زندیم پر دانه بود مرغ دل من رخ او شمع ما خانه خرابان سر کوی فنا نیم حیران شده در کار من بیدار حیران	بزر کرده ز می کاسه و پیمانہ مارا بشنو تو بیانا که مستانه مارا آیا نه شنیده مگر افسانه مارا شمع رخ او سوخته پر دانه مارا زان سیح کسے پی نه برد خانه مارا آنکس که ندیده رخ جانانه مارا

	<p>دو غوطہ خورای قطب دین در بحر عنم عشق شاید کہ بہ بینے ڈر یکد اشہ مارا</p>	
<p>مقصود تو ہر آنچہ بود می شود روا در پردہ حجاب خودت ماند سالما از سوے او ہزار اشارت بود ترا او ہمہ تو ماند تو ماند می از وجودا بیگانگی گزار و بیا باش آشنا نائب شود بدرگہ او انتجاسے ما دست تو باد و دامن این بندہ گدا</p>		<p>طالب بیا کہ در دولت را بود دوا حق طالب تو بیشتر از دست بیک تو یک پابوسی دست گزار صدق دل نہی شرمی بدار از کرم کردگار خویش بیگانہ از خدا و بغیر آشنا شدہ تو میدان مباح کہ باشی گناہگار گردی اگر ز درگہ او نا امید باز</p>
	<p>باری تو قطب دین ز درش رو بر ستاب میگو ز روی صدق و ارادت خدا خدا</p>	
<p>در دست کو ہمیشہ بود ہمچنان ما خالی مباد یک نفس از درد جان ما یار بند کرد خویش کئے تر زبان ما حاضر نہ ز سوز دل ناتوان ما گر پے بری بوادی آن دستان ما داند کسی کہ گوش کند داستان ما</p>		<p>ور کو می دست نازندہ بدر دست جان ما در مان درد عشق چہ باشد وصال یا آندم کہ واپسین بود و جان بلبل سدا واعظ بر و کہ درد سر آرد حدیث تو بے اختیار جائہ جان پارہ میسکنی مار بغیر عشق نہ ندہب نہ ملت است</p>
	<p>ای قطب دین مرغ ز طعن حسود دون زان رو کہ پے نیردہ بستر نہان ما</p>	

<p>تا کہ وہ ایم دیدہ بدیدار دست و پا ہر کس بکس اگرچہ بردالتجا و لے آن دلبری کہ گعبہ مقصود کوی است مارا ہنر بغیر عنہم در عشق نیست و بوانہ ام ز عشق و بود عشق رہم ترا بد تو پی بمشرب ماسکے بری کہ ما</p>	<p>سوا ہی خاص و عام جان گشتہ ایم ما مارا بغیر دوست بکس نیست التجا خاک ریش بدیدہ بنیاست طوطیا اینست پیشہ ام کہ شنیدی تو بار بار اندر ناز خویش بدو دارم اقتدا زندیم و می پرست درین عالم خدا</p>
<p>تا قطب دین بوادی عشق آشنا شدہ بیگانہ ہم ز خویش شدہ ہم ز آشنا</p>	
<p>لانہا است عالم ہے اختیار ما بانویشتن کسی نہ در رہ بکوی یار دروہست در دل کہ علاجش پدید را ہی کہ میروم نہر عقل پے بدان بوی وفای یار و بد بعد عمر ما ہر کس در خویش علاجش طلب کند</p>	<p>پایان رہ پدید نہر دلگارا بی خویشی ست در رہ او اعتبار ما در مان ادگر کہ کند غمگسارا دیوانگیست در رہ ولد ارکار ما خاری کہ سرزند نجد از مزار ما درد آمدست مرہم جان فگار ما</p>
<p>را ہی بجانبے نہر قطب دین دگر جز آستان یار کہ باشد حصار ما</p>	
<p>آن ساعنے کہ یار نماید رخ از نقاب اعمی ست چشم باطن تو در نہ آن نگا غافل مباش یک نفس از کفر نفس خویش</p>	<p>دلہا می عاشقان ہمہ افتد در اضطراب ظاہر بود بدیدہ بینا چو آفتاب نفس ابوا حکیم تو روح ابو تراب</p>

روح تو میرود بسو در کامیاب یارب بود که خانه هستی بود خراب افتاده اند چو مار رقیبان پر پیچ و تاب	نفس تو میل جانب انفل کند مدام دلبر چون گنج جاسے بویرانہ میکند پیوند گشت رشتہ جانم زلف او
---	--

باقطب بن نمازیں پرده روی خویش شاید کہ یک نظر فگند بر تو سجیاب	
--	--

تا کی کشم ز محنت ایام انقلاب شاید ز عمر خویش گبیدمومی حساب بیدار ساز نخت جوان مر از خواب ما بیخیز خویش و جهان پرز آفتاب زان پیشتر کہ ملک وجودم شود خراب ببند جمال یار خود آن نخطبہ سجیاب	ساقی بیا و جام مرا پر کن از شراب از ہستی وجود خودم دار بانومی در خواب غفلت ست کہ کس نیست انفوس زانکہ عمر بدین ضایعی گذشت آباد ساز ملک و لم راز معرفت ہر کس کہ از شراب فنا جرعہ چشید
---	--

ز نگار تیرگی ز دل خویش دور کن ای قطب دین کہ یار نماید رخ از نقاب	
---	--

از خودت بگریز تا بینی جمال سجیاب خانہ ہستی خود ہر کس کہ یسازد خراب چند بینی عکس روی خویش در چاہ آب دیدہ تو کو رو عالم را گرفتہ آفتاب زانکہ بر عمر اعتمادی نیست مانند جباب تا کی ای بیخبر چون مردگان باشی بخواب	گرچہ میخواہی بر اندازد نگار از رخ نقاب گنج پنهان را بہ ببند آشکارا بیگان سر بہا لکن بہ بین بر آسمان رخ رشید را حیف کہ خود را نچنین غافل شدی ای بیخبر عمر خود ضائع کن در صفت عنیت بیشتر سر بر آرزو خواب غفلت حق شناسی پیشہ کن
---	---

<p>عمر خود ضیاع مکن ای قطب بین سخن در آشناس انچه رفته باز ناید انچه مانده کس شتاب</p>	<p>خورشید ز ضطرابتی باشد در فطران بگزار از جمال خویش بر افند ترا نقاب تا بهر نقل مجلس تو جان کنم کباب صاحب دلی که شد زوال تو کامیاب بنمای روی با من دلخسته پیچ اب کز تو ندای آید وار من بی جواب</p>	<p>ای بر تو جمال تو بهتر از آفتاب روشن شود چو روز شب تا عاشقان سانی شود حریف می خویش کن مرا شد کامران عشرت و نیا و آخرت عمریست کز فراق تو بیمار گشته ایم شوق ند آرزوست است بخاطر</p>
<p>گنجیست او نهفته درون طلسم تو ای قطب بین تو زود طلسمت مکن خراب</p>	<p>نیست آرام و قرارم امشب بیک فارغ از خارم امشب من مسکین بکنارم امشب روز باشد شب تارم امشب دل خود آئینه دارم امشب نیست از خود سرو کارم امشب</p>	<p>ببخود از بادۀ یارم امشب مستم از جام می وحدت او بمیان آمده آن جان جهان آفتاب رخ او تابان است بهر لطف ره رخسار او بمیان رفته دوی من و ما</p>
<p>قطب دین حسرت این دارم پس که چنان شکر گزارم امشب</p>	<p>درد میکش ز کس و دوا مطلب</p>	<p>ای دل از عاشقی شفا مطلب</p>

<p>مثل ما پے بفریب مطلب از خدا هیچ جز خدا مطلب راه میرود لیک پا مطلب سیرا میکن و بوا مطلب تویش را از خدا جدا مطلب</p>	<p>مطلب رنگ و بوی در ره عشق بیخ چیزی طلب یکن ز خدا نیز در باش در ره تحقیق در هوا وصال آن دلبر چون شدی فانی حقیقت او</p>
<p>قطب دین مس قلب خود ز رکن عشق چون هست کیمیا مطلب</p>	
<p>از بی نشان نشان ره بی نشان طلب است از آن زبان ز کسی نیز بان طلب گشتی خویش بشکن و در بحر جان طلب گر چه بر آسمان است تو در دل عیان طلب آنجا که کس گمان نبرد بی گمان طلب هر چند پیش مطلبی پیش زان طلب</p>	<p>ای دل حدیث عشق ز گم گشتگان طلب مسرا عشق چون بزبان و گره بود آن گوهری که نیست به گنجینه شهبان مهری که هر دو کون از در روشنی بید چون با کیست او که کس نجا گمان نبرد چون خوبی و لطافت او بی نهایت است</p>
<p>چیزی ز قطب دین مطلب غیر در عشق هر چیز هست با من در پیش آن طلب</p>	
<p>وز پر تو جمال تو باشد در نظر طلب مردم از وصال تو در پرده حجاب بی نور وحدت تو همه میشود خواب هر چیز غیرتست نتو نیست چون جناب</p>	<p>آنی که ذره است ز تو نور آفتاب داوند زندگی ز تو خلقان مانند اند فیاض و نور بخش جلالی و هر چه هست زات جناب است که باشد علی الدوام</p>

<p>سیره کم نیست راه تو بود در دست کز سیره غیرتست نایم جناب</p>	<p>داوند خلق روی بهر ادب و لیک مار بسوی خویش خود در راه کن</p>
<p>امروز سیر که دور شد ای قطب دین از د فردا شود ز آتش حسرت دلش کباب</p>	
<p>دارم از آتش سودا غمش سیند کباب نخواهم که کنم روی دل اندر مخراب که بود مرده و هلمش رسد از سرباب سفر عالم معنی کن داور ادرباب خانه دین تو از صحبت ناپل خراب چون طلسمی جهان من تو همچو جناب</p>	<p>منکه از درد غم عشق شد دم در پتاب روی خویش از زخم وقت نماز آری پیش چون گدایان من ازان بر در دها گروم مرد از هرزه بهرزه که حسد امی طلبد نشین عاشق صادق بهم کس که شود ای بسا کس که فرورفته بگرداب اجل</p>
<p>بایدت رفت چو آنوز جهان قطب الدین عسم مخورگر بر دملک جانرا سیلاب</p>	
<p>لذت شربت دیدار چشمیدم شب گر چه در دیده اغیار بدیدم شب کز وصالش گل بنجار بچیدم شب چونکه او آمده از خویش دیدم شب طاقت آوردم و آن بد کشیدم شب داده ام جان وصالش بخردم شب</p>	<p>شکر صد که رخ یار بدیدم شب قطره دش فانی مطلق شد ام دریا چه روم وقت سحر در طلب گل بچمن مردم دیده ندارد خلل از بینائی بار و هلمش که ملایک نتوانند کشید سیر که رسان بود از جهان سد و</p>
<p>قطب دین فانی مطلق شو اگر مردی</p>	

گشته ام فانی و با بار رسیدم مشب

باید طبع بریدنت از کل کائنات
تبادل شود چو آینه صاف از تعلقات
فریادها و چون کند از بهر باقیات
شاید که بهره ببری از تجلیات
فانح چرا شوی تو بیک چشم انقضا
پیرست رهبر تو که خواهی ترقیات
این نکته در طریق تو میدان واجبات

دانی که چیست در ره معشوق مشکلا
باید که دل یکی بود با چون یکست
عاشق که نیم جام خور و از کف حبیب
بیکوش سالکان بیاسای بخرط
همت بلند دار که بینی جمال دوست
ممکن نمیشود که روی راه بی دلیل
پیرست نقطه گرد چو پر کار گرد او

ای قطب دین تو یکمه کن بر سلوک خویش
بیدار عرس در دل خویش از تنزلات

دیده جانش از آن بر خنیت
گاه پیدا باشد و گاهی خنیت
گاه بیکه کار او شوریدگیست
که چو به بر باشد و که در کبیت
اینقدر بر دل ترا زنگار چیست
بایدش دوزیر بار بجز زیست

هر که او را دلیر با آن یار نیست
گاه با او نماز باشد که نیاز
با و چون میگذارد شوق یار
که فرح افزایش گاهی ملال
پر تو انوار او عالم گرفت
هر که ز او مرود درست تا ابد

قطب دین جان را نثار یار کن
ز آنکه کار عاشقان او چیست

شناخت ترا آنکه ز تو یانت بدایت

ای سر تو در سینۀ ارباب ارادت

<p>ہر چیز کہ گویم بہ از اسنے ز لطافت ہرگز نہ چشد چاشنی لذت طاعت ہرگز رخ پاک نونہ بیند ز کثافت بیند ز خست آنرا کہ بود عین بصارت قانع نشوم از تو بہ تعریف و حکایت ہرگز نہ رسانند بدایت نہایت عاشق نمود کونہ کشد بار طاعت</p>	<p>آئی کہ ترا مثل و مثل نیست بعالم بی روی تو تا سجده کند زاہد خود بین ہرگز ز عیار آئینہ اش پاک نسازد رخسار تو از دیدہ نااہل نہا نیست خواہم کہ رخ خوب تو بے پردہ بینم صد سال اگر وصف جمال تو کند کس گشتم بدت تیر ملامت برہ عشق</p>
--	---

چون قطب بین ہر کس کشد باز عم عشق
دائم کہ تواند کہ کشد بار امانت

<p>ہر گ جانش کہ بی جانان بود تا راوست دبدم در کوی جانان جانفشانی کاراوست گو ہر گفتار در گوش می از اسرار اوست من خدا میخوام ہم مقصود من دیدار اوست عاشقانرا چون فتوح روح دادن کاراوست عاشقانرا لذت عمر از گل رخسار اوست</p>	<p>بیدی کہ عشق باری بنجو دیہا کاراوست ہر کہ بکرہ داد جانش شد بجانان آشناوست ہر کہ در دریای معنی غرق گردد بگمان مقصد زاہد نیست و شاید طوبے بود در نماز عشق ذکر او قرأت باشد ہم لذت بر مرغ از وصل گلی باشد و لیک</p>
---	---

گرچہ ترسار است یک نار خدمت بر میان
قطب بین را بر میان ہر تار از زنا راوست

<p>از من بیچارہ دل را دبرم در دیدہ است کو رہا داد دیدہ ام گرد دیگر برآ دیدہ است</p>	<p>بہ خودی دائم از ان کاہین شوریدہ است تا تو منزل کردہ ای تا زمین دیدہ ام</p>
--	--

<p>تا کسی از خود بترد کے شود و اہل تو در شاع ہر دو عالم نگر د از روی تاز کی بطوف خانہ کعبہ برابر میکنند کی تواند دیدہ اند از بروی دیگری</p>	<p>ہر کہ و اہل شد تو از خوشن ہر دیدہ است ہجو تو باری ہر انکو از بیان بگزیدہ است بر سر کوی تو ہر کس یک نفس گردیدہ است ہر کہ اورا چو تو زیبا کی درون دیدہ است</p>
--	--

<p>نیست در دپا گر چون قطب بین گوی دوست او چرا خود را تمام از روی چنان زد دیدہ است</p>	
--	--

<p>نیست یکدل در جان کو طالب دیدار نیست دیدہ بیدار باید دیدن رو سے ترا در ازل ہرگز می عشقت چشیدہ نظرہ در رہ فقر و فنا باید ز خود وارستہ پردہ پندار دور افکن ز سر گر طالبی دور ماند از سر کوی تو محروم از وصال</p>	<p>کیست از تیر غم عشقتش کہ دل افکار نیست زانکہ ہر ناشستہ رو لائق دیدار نیست تا ابد مد ہوش باشد غلطہ ہشیار نیست زانکہ ہر کس در حرمش محرم اسرار نیست کادمی با بیخ چیزی بدتر از پندار نیست ہر کہ اورا در دل شب دیدہ بتدار نیست</p>
---	--

<p>قطب بین بیدار کن خواب غفلت چشم خویش زانکہ ہر کس محرم خلوت سر آیار نیست</p>	
--	--

<p>عشق آمد و عنان دل ناتوان گرفت گویا کہ روح پر تو سے از روی یار دید ہر گہ کہ یار جلوہ کند در حسیم دل آسنا کہ غیرت کو سو دای دیگرست پرواز کرو طائر در دم ز نہ فلک</p>	<p>من ترک دل گر ہم دل ترک جان گرفت چون عند یب باز زستان ازان گرفت دل از بشت و حد جان بر توان گرفت بگذشت سود و مایہ خود بر زبان گرفت و در از جست و جوی تو در و تان گرفت</p>
---	--

چندانکه سیرگردنشانے ز تو ندید	در لامکان نیافت ترا در ازان گرفت
فانی چو گشت قطب بین از خویش آمدی	اندردل وز سرود جهانش عنان گرفت
<p>دلا بکشای چشم خود که بینی رود جانانت ز درد عاشقی دایم که ترکان اشک یبار طلسم خویش بشکن گنج معنی را اگر خواهی تو آن شخصی که در روز ازل قافله ای گفتی همه عالم گرفته پرتو انوار ذات تو ز آب دیده از رویت فرو شوگرد عیبانرا</p>	<p>بتحقیق و یقین دانی که همان کیست در جانت فنای درد شوکا خر شود همدرد در جانت که دایم در طلسم تست حقا گنج پنهانت بیابرد گمش رونه کجا شد عهد و پیمان ولی تو غافل از وی چون بود نور عرفانت بدرگاهش شفیع نیست به از چشم گریانت</p>
خدا را قطب بین برگز کردی سجده لائق	پشیمان پیش از آن دم شو که بود در بدن جانت
<p>افسوس زانکه طالب عشق خدا کم است هر کس بدر عشق دلارام خو گرفت آنرا که در نیست بد زبان میرسد هر کس که در عشق نوز زیده در جهان آنکس که وایهد تمام از وجود خویش در بوته گداز برد خویش را گداز</p>	<p>آنرا که در عشق نباشد کی آدم است تا چشم واکنی دلش از وصل خرم است زیرا که اهل درد ز مقبول عالم است دایم بدر وعده داند و با هم است اندر حریم وصل دلارام محرم است هر که گداختی تو وصال تو در دم است</p>
وار شکیست پیشه عشاق قطب دین	هر کس ز خود در بید بدلدار هدم است

<p>نار ابرج از دیدن رویت ہوسنی نیست در باد یہ عشق تو چند آنکہ دویدیم در عشق تو از شکنہ کسان ہم دہندم دا دم بدہ ای بادشہ حسن کہ جز تو جان میکنم اشیار سگان تو کن بد خوش خلوت خاصی کہ معشوق خوری</p>	<p>وز تو بجز از دیدن تو تمنسی نیست از دور و نزدیک صد ہوسنی نیست ما را از غم عشق تو پردای کسی نیست در باد یہ عشق تو فریادرسی نیست چون بہتر ازین تحفہ مراد ستری نیست کانرا اثر از محبت و از عیبی نیست</p>
---	--

در قطب دین از دیدہ دلنگ نظر کن
شد غرقہ بحر کرم او کسی نیست

<p>مرا کہ وصل تو ایدست حجت چاہست ہزار جان گرامی فدا کند برست از آن درد تو یاد ہم نباید از دور ہزار سال اگر وصف تو کنم تکرار ہزار بار بکوی تو مرده ام کم و بیش مرا بشوق تو کی یاد آیدم ایمان بدریدہ خار نمایند گل خان آن را بخاطرش نرسد آرزوی چیز دیگر کسیکہ جانش نہ آرد محبت جانان</p>	<p>خیال وصل تو بہ از جمال خوبا نیست کسیکہ وصل تو بندہ ہزار ازرا نیست کہ درد محنت عشق تو بہ زور ما نیست از آنچه وصف کنم صد ہزار چیز نیست بہ پیش رویتو جانان چہ مژگان نیست فنائی وصل تسلکی فراق ایما نیست کہ زخم خار غم عشق نوش درجا نیست کسے کہ بچو توئی را بصدق خوبا نیست چو مرده ایست کہ اورا حیات درجا نیست</p>
--	---

فنائی عشق شدہ قطب دین نہ پنداری
کہ از گردورت ہستی جدا از جانان است

<p>بر سر کوی قناعت سر کہ او در ویش نیست گر غسل غیبی تشریف ز نیش زنبور ای پس سر کہ دست از جان نه شست دور مانده از و سر کہ ابرو دل نباشد ز حشم تیر عشق او کافر بد کیش باشد ز اندوه روز از دل دل درین دنیا چه بی بند کہ و هست خیال</p>	<p>دانت از گنج نمانی خمای خویش نیست زانکہ بودی بیخ نوشی کز بی ادیش نیست حنقم آید از کسی کو عاقبت اندیش نیست مریم وصلی نہ بیند چون دل ادیش نیست سر کہ عشق دلارام حقیقی کیش نیست پیش اہل دل جهان وہم و خیالی پیش نیست</p>
--	--

قطب دین در راہ دلبر مرگ را آمادہ باش
 کیست بر کوتاہ راہ مرگش اندر پیش نیست

<p>کسی کو دید و می نوبت ای دوست بغیرش کے دی آرام گیرد مراد و خلوت جان منزلی هست در آن ساعت کہ جانم عشق میبانت کسی کو خدمت پیرے نکرده اور حتی کو نہ ارد میوہ خوب</p>	<p>جدا گردید مثل مغز از پوست کہ از روز نخستین بادیش خوبست کہ آن خلوت سراے حضرت اوست نہ از دشمن اثر بود نہ از دوست بویش گر گلی باشد کہ بی بوست یقین میدان کہ بی پیوند خود اوست</p>
--	--

مباش ای قطب دین از مرگ غافل
 کہ عمر ماروان چون آب در جوست

<p>عشق آمد و تیغ تیز در دست سیم رخ جوای لامکان اوست بادی روندگان بر ما هست</p>	<p>بر سر کہ ز دوش ز خویش وارست پروازده بلندی از پست مریم نہ ریش اہل درد دست</p>
--	---

<p>بازارچه خیال بشکست از نیک و بد زمانه وارست تیری که رها کند از شست</p>	<p>هر جا که دمی مقام خود ساخت بر هر که فلکد سایه خویش سر راست رود بقاب تو سین</p>
<p>خود آمد گشت قطب دین را وانگاه بجای جانش نبشت</p>	
<p>چشم برناشسته روی لائق دیدار نیست درد دل شب غیر چشم اهل دل بیدار نیست زانکه هر بیدر دون از عشق بزخوردار نیست کان در شهوار در سر کویه و بازار نیست زانکه مرد عشق را با عقل و دانش کار نیست هر کسی قربان یا خود کند جان عار نیست</p>	<p>هر کسی را در حریم صلح جانان کار نیست خفتگان آب غفلت درد دل شب مرده اند اهل درد باید از دنیای دون وارسته گو سرا سر اگر خواهی طلب در بحر عشق این ره زندان جانبارست نه راه فیلسوف جلوه پایا را عاشق دهد هر بار جان</p>
<p>در سر هر کس هوای او بدل صد آرزوست قطب دین را جز هوای کوی آن ندارد نیست</p>	
<p>دانم که درین هیچ کسی را سخنی نیست افسانه من نیست که در ابحمنی نیست در کشتن من حاجت دار و روری نیست مقتول در حاجت گو رو کفنی نیست عشاق در اجز سر کوش وطنی نیست این شخص که بینی تو بجنبه سپر نبی نیست</p>	<p>چون گل رخ من بیج گلی در چمنی نیست گویند بهرا بچمن افسانه عشقم یک تار بست دست از ان حلقه گیسو من کشته عشقم زمین باز سپارند بی او نه کنم خانه بخت نه به دوزخ اجزای وجودم همگی دست گزنت است</p>

<p>از ما و من ای قطب دین بگذر بر عشق چون ز ادره عشق در ما و منی نیست</p>	
<p>بر قد هر که خلعت عشق آید است راست بسمرخ عشق بر سر هر کس که سایه کرد تا محرم است عقل بجلو تیرے عشق هر جا نزول کرد می بادشاه عشق ای آنکه طوف کعبه مقصودت آرزو پرواز کن بعالم لانتهاے عشق از نہ فلک بر تبه جائتو بر تر است</p>	<p>در ملک هر دوگون تحقیق بادشاست بی سایه گشت و سایه او سایه خداست عشقست آنکه عقل و خرد هم از وجد است آورد او و فضل آئی که از هواست دنبال عشق رو که ترا عشق رہنماست بر خاک تیره منزلت از گاہلی چر است نشین درین سرای که آن جائتو سزا است</p>
<p>تا قطب دین براه طلب پانہادہ است بی درد عشق نیست زمانی خدا گو است</p>	
<p>شیرین سخنے را کہ سخن از دہن او است چون مشک ختن بوی و ہدیہ کہ بوید بی ہمت او بادیہ عشق پیماے آن گوہر نایاب کہ خلقے طلبیدش عاشق شود بنگر کہ برون کردہ تر از غسال بجو آب و کفن بہر شیدے اوشتہ عشق ست نخواید کفن از کس</p>	<p>بشنو سخنش را کہ حدیثش سخن او است بر شاخ دل ہر کہ گلے از چمن او است رو خداست او کن کہ عم عشق فن او است دریست گرانمایہ در و انجمن او است آن یوسف گلچہرہ کہ در پیرہن او است کوشمنہ بجا کست کہ آلودہ تن او است بگذار کہ آن خرقہ خونین کفن او است</p>
<p>ز اہد توجہ پر سی وطن قطب دین از دی</p>	

<p>جانائی کہ کسے پے برد آن وطن دست</p>	
<p>بی بوای سر کو تو سری نیست کہ نیست پیچ جان نیست کہ از ذات تو آثاری نیست ہمہ صاحب نظران از تو نظر یافته اند سبز بالان زمین سوی تو پرواز کنند ند بد دل کہ کنم عسرم عشقش فاش سوخت اجزاد وجودم ہی زاتش عشق</p>	<p>سوخته زاتش عشقت جگر ہی نیست کہ نیست از تو در دنیا و عقبی اثر ہی نیست کہ نیست نظرت جانب صاحب نظری نیست کہ نیست جذبہ عشق تو در بال پری نیست کہ نیست ورنہ در ملک دلم زو جبری نیست کہ نیست در ہمہ بجز و برش زو اثر ہی نیست کہ نیست</p>
<p>قطب دین دی تو سر توشہ از ان آورده کہ بروی تو ز سر توشہ دری نیست کہ نیست</p>	
<p>از ان وزی کہ جانان بر ماست یقین شد آنکہ روزی خوش پیش دید دو کس خواهد گو ابان حاکم شرع گدای کوی او ناگشتم از جان متاعی را کہ کس قیمت نداند نباید شد بعالم فارغ از مرگ</p>	<p>ہمای اوج عزت بر سر ماست یہ قدرت کہ عشقش رہبر ماست گواہ عشق مرگان تر ماست فلک از روی رغبت چاکر ماست ز کلی آفرینش گوہر ماست کہ ز بر خاک آنخوبتر ماست</p>
<p>مروای قطب دین ہر جا بہ ہرزہ تو مقصود ہی کہ میجوئے بر ماست</p>	
<p>عی دارم کہ اندر آسمان نیست نشان ہر دو عالم باشد از وی</p>	<p>ہمہ او باشد و او در میان نیست ولی در ہر دو عالم زو نشان نیست</p>

<p>گلی چون او ولی در بوستان نیست هنوز از صد ہزاران یک بیان نیست کہ ہر خیزی از سیت ادا زان نیست مرا از مرگ خود یکدم زیان نیست</p>	<p>ہمہ گلہا بہستان روشگفتہ بیان سازند گرد صفش ہزاران مکن با بیج چیزے نسبت او چو ہر دم میکند بردل تجلی</p>
<p>منال ای قطب دین از دادن جان کہ وصلش سچکس را رایگان نیست</p>	
<p>یا ریت کہ جایش بجز از خلوت جان نیست اما چہ کنم مصلحت وقت در آن نیست ما کشتہ آئیم کہ تیغش بیان نیست جز وہ صلہ ما دگری حامل آن نیست زان روی کہ خیزی چو داند رود جهان نیست اورا بخدا بیج سعادت بہ ازان نیست</p>	<p>آن گوہر نایاب کہ در کون و مکان نیست خواہم کہ حدیثی کنم از وصف جمالش باشد بیان تیغ کسی را کہ شد کس آن بار گرانی کہ ملک تاب نیادد نسبت نتواند کہ بجز می کندش کس آنکس کہ شود کشتہ تیغ غم عشقش</p>
<p>ای قطب دین از درد غم عشق چہ نالے چون سچکسی را بہ ازین حاجت جان نیست</p>	
<p>فارغ ز درد عشق چہ داند نیاز چیست شہامی تا رطاعت دور دراز چیست در قابلی بروی تو این دوزخ از چیست تا زیر پرده مصلحت بی نیاز چیست تا باز جیلہ فلک جیلہ ساز چیست</p>	<p>ز ما در این نیاز نباشد نماز چیست ای بجز ز خویش گذر تارسی بدوست تا قابلی بروی تو زان بستہ اند در بیرون پرده مصلحت خویش را گذار ہر دم فلک بجیلہ گری بازیے کند</p>

<p>بیکر با محبت آن عشق از چہیست محمود را پرس کہ عشق ایاز چہیست از شمع باز پرس کہ سوز و گداز چہیست اور ابد و شمار یکے اتیاز چہیست</p>	<p>آغاز عاشقی ز خدا دان نہ از عباد عشق خدا بہ بند گرت نیست دیندیر پر دانہ عاشقتست کہ سوز و بہ پیش شمع چون نظرہ ہر کہ غرقہ بحر وصال گشت</p>
--	--

جائیکہ بہت کعبہ مقصود قطب دین
حجاج را مشقت را حجاز چہیست

<p>آن دل صاف کہ پاکیزہ و دور از ہوسست کہ درین راہ ز ہر صاحب دل متمست در نہ در بحر وجودم در ناسفتہ بست وانکہ اولائق دیدار بود بیچ کست ہر کجا در پی بند از خودش بوالہوسست ہر کہ مشغول درین رہ بصدای جبرست</p>	<p>بیچ مانی کہ فزون تر چہ دل از کعبہ بست دست دردہن بر صاحب دل برزودہ ام خستم نیست کہ گویم سر موسے سخنے بود درد در دجہان لائق دیدارش کس عجبو تبست کہ بر روی خودش پردہ تند نہ تواند کہ کند قطع بیابان وصال</p>
---	--

قطب دین را رہ وصل از ان گشت قریب
کہ درین باد یہ اورا چو تو فریاد رسست

<p>آنکہ بند روی یار از چشم دید دیگرست آنکہ رفتہ کشتہ عشقش شہید دیگرست آنکہ بگذشت از مراد خود میدگرست بیک ہر کس جان دہد اورا خرید دیگرست ہر کہ وصل شد بجانان با نیرید دیگرست</p>	<p>در دم تیغ فنا ہر دم شہید دیگرست گرچہ از دنیا شہیدان رفتہ اند بسیار لیک پیش ہر ان طریقت گرچہ بسن باشد مرید گرچہ میگوند برکت در خریدت و فروخت تو گوی در جہان یک با نیریدی بودیں</p>
---	--

<p>سر بس در بامی بسته را کلید می بست یکس</p>	<p>سربکی را بر خلافت هم کلید دیگر بست</p>
<p>قطب دین بدیست او را اگر اهل دین زانکه اهل وید را در دیده دید دیگر بست</p>	
<p>نعم هر دو جهان از بر باد درویش بست اگر رضای خدا میکند رضا درویش ز آفتاب قیامت چه عشم بود آنرا سیران شبی که بود نیکبخت هر دو جهان مثال سمره بکش خاکپاش در دیده اگر چه چرخ بر روی زمین بگردد بیک</p>	<p>قمر عرش علامتکای درویش بست ولی رضا خدا هم رضا درویش بست که روز حشر ز بر لوامی درویش بست ز روی صدق و ارادت گدای درویش بست که کحل اهل نظر خاک پا درویش بست بیدار گردش سخن از دعا درویش بست</p>
<p>برو تو قطب دین آشنای ایشان باش که آشنای خدا آشنای درویش بست</p>	
<p>مرا که هر دم در هر خطه دیده خانه بست ز گفتگوی دو عالم تمام دارم ز مفلسی و گدائی جوی ندارم غم تمام خلق بعالم عشم زمانه خورند بد آنچه کلک تضار انده زمین آید مرا بگیر بستی تو سابقا امروز</p>	<p>بهر کدم نهی پای آشیانه بست همین در انجمن جان من فسانه بست بدین خوشم که مرا یکبه بر خزانه بست غم زمان چه خورم من زمان زمانه بست وگر اگر طلب میکنی بهانه بست چرا که جوش و خروش از می شبانه بست</p>
<p>همین نه قطب دین خواند ترا بانگ بلند هداے هر چه شنیدم در اترانه بست</p>	

<p>چرا کہ عاشق دیوانہ را نعم جان نیست چرا کہ کشته تو تیغ فحاشی جانان نیست کسیکه خانه دنیا دوشش ویران نیست کسیکه والدشید اخو برویان نیست در البغیر سر کوی دست طیران نیست حریف ساقی باقی بغیر انسان نیست</p>	<p>بگوی عشق مرا بیم تیغ خوبان نیست بسو وحدت ما پنے یسر دز اہد سفر بگوی خرابات عشق تو اہد یقین کہ باد یہ عشق را نہ پماید ببال عشق مرا مرغ روح می پرد ملک جام می عشق یار بنیخیر نیست</p>
---	---

تومی پرست شوای قطب بن مستی کن
کہ یار را نظری سوی خود پرستان نیست

<p>کہ نباشد ہشت آنرا کہ عم عشق ہشت چہ کنم کلک قضا بر سر من عشق زو ہشت گنت ہر جا طلبی ہست مسجود ہشت ہد بروں را ہد فسرودہ زند سر ہشت ہیچ چیزی تو اندر درود آنکہ نہ گشت صورت ظاہر کس خواہ بود خوب نہ ہشت</p>	<p>قافلہی ز جزا فتویٰ بن قصہ تو ہشت توانم کہ کنم تو بہر عشق امی زاہد کردم از عشق سوا کہ بگوئی بلجا ہست من درون حرم یار بدومی نوشم ہر کسی ہر چہ بکار درود آخر کار نیک باید کہ بود باطن مردم در نہ</p>
--	---

عشق خیزد سگی از سخن قطب الدین
گوئی استاد ازل قالمش از عشق ہشت

<p>خوشم کہ بردل کس ہم زمین بخاری نیست پای کس زمین شکستہ خاری نیست بغیر لطف خدا سایہ حصار می نیست</p>	<p>بہ نزد خلاق مرا گر چہ اعتباری نیست خلیدہ در دل من خار گرز جو رکسان کنند سایہ ہمارا کسان حصار دے</p>
--	--

<p>مرا بغیر غم عشق غمگساری نیست بغیر ذکر دلا رام خویش کاری نیست شراب میخورم و در سرم خاری نیست</p>	<p>بر اس هر که به بینی تو غمگساری هست من در آن همه دنبال کار خویش و مرا بدان خوشم که من از دست ساقی باقی</p>
<p>مدار قطب دین از زلال و هر چشم و وفا که عهد و شرط وفا را برود مداری نیست</p>	
<p>عاشقی نیست که در کو تو باش منزل نیست پرده و رنه به پیش رخ تو حائل نیست هر که از مرغ دل از تیغ نعت بسمل نیست هر که از نیست غم عشق تو صاحب دل نیست هر که عشق تو ندارد بخدا قابل نیست هر که دور از سر کوی تو بود عاقل نیست</p>	<p>زیده نیست که اوروی ترا مائل نیست پرده بر مرد یک دیده اعمی باشد نتواند که کند سوی حریت پرواز در دل صاحب دل درد غم عشق تو نیست قابل نیست که عشق تو ندارد در دل عاقلان بر سر کوی تو وطن ساخته اند</p>
<p>غافل از دوست مشوق قطب دین کز اهل دلی زانکه از دوست دمی اهل دلی غافل نیست</p>	
<p>بدانکه در دل او ذره صفائی نیست بعشق کوش که این دهر با بقائی نیست دلی به چاکش یک نفس بقائی نیست ز درد عشق هر آنرا که بود هائی نیست جز این ز آمدنت هیچ مدعائی نیست که خالی از اثر دوست هیچ جانی نیست</p>	<p>کیکه عاشق دید از خوش تقائی نیست چرا از نیک و بد دهر می شوے غمگین در آید ار چه عروس جهان بعقد کسان بود و هائے در آرزوش از عذاب حشر ز بهر کسب کمال آمدی نه از پی مال ز دوست روی مگردان بهر کجا باشی</p>

<p>بہرچہ قطب دین کس بتلا شو وہل ست جو بتلای خودش پیچ بتلا کے نیست</p>	
<p>ورا بغیر غم عشق دلکشائی نیست ترا جہنم کہ دلیلش کنی دو آئی نیست بدان جہت کہ بہ از عشق رہنمائی نیست کنند عشق مرا بستہ دست و پائی نیست کہ بہتر از غم عشقش مراد عالی نیست مرا بیچ کسی دیگر التجائی نیست</p>	<p>بگوی عشق کسی را کہ آشنائی نیست دلیل عشق بود در رہ خدا بخدا بدست عشق وہ ارعاشتی عنان ای عشقم و در گوی عشق افتادہ دعا کنم طلبم از خدا غم عشقش مراد من جو عشق خدای حال صمد شد</p>
<p>فنا می عشق خدا گشتہ ست قطب الدین بدان خدای کہ جزا و گدائی نیست</p>	
<p>در گوی عشق کشتہ تیغ فناست جان دادہ و ہنوز بجان بتلای نیست گوید ہنوز شکر کہ تیر بلائی نیست فانیع ز ملک ہر دو جہان چون گدای نیست مشاق ذوق نورخ دلکشائی نیست کے میرود کہ زندگیش از بقای نیست</p>	<p>ای من فدای ہمت آن کا شنائی نیست از گوی تو بجانب دیگر نے رود کردہ بہ پیش تیر بلا سینہ را سپر کی فرق خود بملک جہان آورد فرود قطع نظر از ذوق ہمہ چیز کردہ است ہر کو شبیب و خنجر عشق تو می شود</p>
<p>صد شکر ہر زمان بجان قطب دین کند کو را علی الدوام رضا در رضای نیست</p>	
<p>خورشید ذرہ رضیای محمد ست</p>	<p>آنجا کہ آفتاب نقای محمد ست</p>

<p>خود با عصا خویش عصائی محمدست و روز بانس در دشتای محمدست روز جزا پناه بواسی محمدست مستوجب عطای خدای محمدست کاریکه میکند برضای محمدست</p>	<p>موسی که معجزات و اندر عصاش بود روح الامین ز شین با علی الدوم از گرمی زبانه خورشید آتشین آن مومنی که مرد به شرح شریف او راضی بود خدای ازان بنده که او</p>
<p>گر دوز اہل دیدہ ہر انکو چو قطب دین اورا دودیدہ برکت پائی محمدست</p>	
<p>روز قیامت او نجد استگار نیست آنرا کہ درد نیست دوامی بکار نیست روز حساب در صف مردان کار نیست اورا درون خلوت اسرار بار نیست عمر عزیز زانکہ کسے رادو بار نیست زود در میان اہل دلائن اعتبار نیست</p>	<p>آنرا کہ درد عشق خداوند گار نیست وصلش دوامی درد دل عاشقان بو ہر کس کہ درد عشق نہ ایدہ ز بندگی ہر کس نہ کہ قطع بیابان وصل یار پیش از اجل بگوش غنیمت شمار عمر دل در جهان بند کہ زالیست یوفا</p>
<p>طوف حرم کعبہ مقصود کی کند ہر کس چو قطب دین بجان خار نیست</p>	
<p>شادی ہر دو جهان درد مالست کز ازل تخم غمش در گل ہاست عشق او حل ہمہ مشکل ہاست شامل حال دل مقبل ہاست</p>	<p>تا سر کوی غمش منزل ہاست این زمان کی شدہ پید اعم او گرچہ کس را برش شکلہاست غائبانہ نظر آن دلبر</p>

<p>در حقیقت تکی داخل است جانش جو صلہ کامل است</p>	<p>ہر چہ هست از ہمہ ذرات دوگون آن امانت کہ ملک تابنداشت</p>
<p>قطب دین دیدہ کشا تا بینے انگن مفہود کہ اندر دل است</p>	
<p>پس ہر کرا نیاز نباشد ناز نیست گاین در بروی مردم بیدر و باز نیست سر کو مثال شمع بسوزد گداز نیست عشقش نیاز می طلبد مرد ناز نیست محروم نہ برم وصل بود اول راز نیست بر خویش ہر کہ فضل نہد عشقا ز نیست</p>	<p>نزد خدا چو تحفہ بہ از نیاز نیست در جستجوی دلبر خود درد پیشہ کن از غل و غش بسان زرق قلب تیرہ است تو ناز کی بزود کہ ز ہر اہل درد عشق منع دل کسی کہ بودی ای بست خویش ہر کس بفضل میرسد از فضل عشق او</p>
<p>ای قطب دین نیاز درین پیشہ کن زیرا کہ قرب حضرت حق از ناز نیست</p>	
<p>چرا کہ نعمت احسان و برایشان است کسی کہ بر سر خویش زیر و چینان است چرا کہ منزل جانان سراجہ جان است کہ کعبہ حرمتش در سربا بان است نیافت آنکہ نجسید و پادمان است کہ راہ حق طلبی شیوہ مجان است</p>	<p>گو کہ حال من از منطسی پریشان است ہزار خرمن گندم بہ نیم جو نخر د محبت ہمہ بیرون کن از سراجہ جان گو کہ راہ حقیقت در ساز و بار است ہر آنکہ یافت درین راہ کام اول یافت اگر بر راہ حق رود و محنت حق وز</p>
<p>اگویی دوستان خود را شناس قطب الدین</p>	

شناخت ہر کہ خودش راز اہل عرفان نیست

کور بادا آنکہ اورا چشم دل سوئی تو نیست
 بیچکس را خلق و خومانند چون کی تو نیست
 نیست گل رنگ ویت شک بولی تو نیست
 ہر کہ اور دین دنیا خانہ پہلوی تو نیست
 زنگی شب اولی بوی جو گیسوی تو نیست
 چون کسی را در دو عالم تابن کی تو نیست
 ہر کہ اورا ابرو خویش از جوئی تو نیست
 عاشقان مست را غیر از بیابانی تو نیست
 بیچ طاقی در جہان طاق ابروی تو نیست
 در چین سر و بسان قد و لجوی تو نیست

یا محمد مہر و مہ را نور چون ولی تو نیست
 یا محمد حق بقرآن خواندہ ات خلق عظیم
 یا محمد چون گلت را رنگ بوز نور اوست
 یا محمد خانہ دنیا و دین بادش خراب
 یا محمد وصف گیسوی تو و الیل آمدہ
 یا محمد با تو دست اندر کمر کس چون کند
 یا محمد در دو عالم تیر و ناشستہ دست
 یا محمد ہر چیزی ہر کسی در ہا و ہوست
 یا محمد طاقہای دہر گر طاق آمدہ
 یا محمد سر و قدت آب حیوان خوردہ است

یا محمد ہر کسی را کعبہ جائے دیگر است

قطب دین را کعبہ مقصود جز کوئی تو نیست

بیچ چیزش بجز خسارت نیست
 دخت ست و در اطہارت نیست
 بیچ کس قابل اشارت نیست
 کاین جہان لائق عمارت نیست
 لیکن اندیشہ شکار ت نیست
 چون ترا غم آن تجارت نیست

ہر کہ را دیدہ بصارت نیست
 دانکہ اورا خدای خود دور است
 در حریم وصال جسہ عاشق
 شہر دل کن عمارت امی خواجہ
 شاہ بازی نشستہ بر دست است
 سفر ملک دل کن امی غافل

<p>قطب دین خویش را نصیحت کن کہ درین رہہ بہ غیر کارت نیست</p>	
<p>منع دل ہر کہ با تو رام است بر ہر کہ حلال شد وصال چون قطرہ بہ بحر ہر کہ گم شد ہر عاشق کست کو ترا دید بر ہر کہ تنافت شمع و صلت نوید ز رحمت تو کس نیست</p>	<p>مقصود و دو عالمش بکام است بے تو نفس از زند حرام است واصل شدہ کار او تمام است وارستگیش علی الدوم است درند ہب اہل عشق خام است زا زروی کہ رحمت تو عام است</p>
<p>در سیکدہ ہا حریف ساقی زند نیست کہ قطب و نیش نام است</p>	
<p>ز نجیر زلف یار کہ دارم بلای ماست ما را از بخت خویش شکایت نیرسد وقت نماز دل سو محراب کے شود ما را طلب تقای حبیب است در جان چشم دست کشای کہ بینی جمال دوست تزدیکتر ز وصل دریدست آن نگار</p>	<p>منع دلم ہمیشہ دران دام قبلہ است کز وصل و دست کار دو عالم بد عاست چون قبلہ گاہ مقصد و مقصود از خدا کار رقیب فتنہ و آشوب ماجراست ہرگز حقیقتش نفسے کی ز ما جداست از جانب تو انیمہ دوری بگو چراست</p>
<p>دل قطب دین بغیر خدا در کسے بند در دل ہر آنچہ نیگہ زرد خورشید گوست</p>	
<p>ہر کہ از دوق مرغ خوب در جانش نیست</p>	<p>در دل شب نعمت دیدہ گریانش نیست</p>

<p>همچو شیطان بعین لذت ایمانش نیست جز ره بادیه عشق که پایانش نیست درو پنهالی عشق ست که درانش نیست کیست کاشقعه آن زلف پریشانش نیست هر که آرزوی دیدن جانانش نیست</p>	<p>هر که او چاشنی شربت وصلت پخشید راهها را همه پایان بوداید دست پدید آشکارا است همه دروغدانش پدید است من نه تنها شدم آشفته زلفش بجان یارب از زندگی خویش چه حاصل اورا</p>
--	--

نه همین قطب دین از درد عمش ناله کند
کیست که در دردم عشق و می افغانش نیست

<p>دارند دیده که ازین دیده ماجد است خوشحال آنکه روی دلش جانب خداست بے او بهشت گلخن و حورش چو آرد است باشد نوید آنکه بقا از بے فناست و آنرا که نیست بهره از وصل او گد است ما را جز این اراده نباشد خدا گو است ما از برای عشقم و عشق از برای ما است دیوانه باشد آنکه از و یک نفس جداست</p>	<p>آنها که دیده شان بجمال حبیب است بی دولت آنکه بغیرے گرفتند خو بے او حجیم روضه رضوان بود نفسین سالک که وارید نفس از خودی خویش ناظر برومی دوست شهنشاه عالم است گویند جان نگار بتساراج می برد ما را مزن تو طعن برندی دعا شقی فرزانه آن کس که مجنون عشق او است</p>
--	--

گفتی نیروی نوره رست قطب دین
بیدر راه ما ست که پایان آن رخد است

<p>درد او در مان نیابد چون ابل در دیت هر که از دامان مروی بر خیش گرویت</p>	<p>هر که او در راه وحدت از جهان آن سرد رو بسوی کعبه مقصود هرگز که برد</p>
--	---

عاشق صادق نباشد ہرگز گمش زدو نیست	عاشقان را تن ضعیف رنگ زرد آمد گوہ
زانکہ در کوشش نیابدہ کسی کو مرد نیست	از علائق سر بسر مرد دل خود را بسہ
ہرکہ دست از جان نشوید در رہ او مرد نیست	ہمچو مردان از وجود خود بشوہست ای سپر
ہرکہ دستہی گرو باشد در در خورد نیست	ہستی خود را نثارش کن جان دل بخواہ

قطب دین در راہ عشقش درد باید مرد را
زانکہ در یانی نباشد ہرکہ اورا درد نیست

کو کسی گزدل جان عاشق دیدار تو نیست	نیست یک دل ہمہ ہرکہ افکار تو نیست
نیست یک دیدہ کہ او طالب دیدار تو نیست	دیدہ ہاگر ہمہ نیست کہ من مے بینم
نیست یک بندہ کہ او بر سر بازاز تو نیست	بندگان از دل جان جملہ ترا در طلبند
نیست جانی کہ بجان بائل خسارت تو نیست	نہ ہمین در دل من از زوی وصل تو نیست
نیست یک ذرہ بعالم کہ ہوادار تو نیست	ذرہ سان جملہ ہوای سرکویت دارم
عاشقی نیست بعالم کہ گرفتار تو نیست	ہمہ آفاق پر از دیدہ بہ حسن تو است

نہ ہمین قطب دین از بہر تو جان دادہ بس
کیست کو نگذرد از جان کہ خریدار تو نیست

محرم خلوت سہری خالص آن جانانہ نیست	بر سر کوی فنا ہر کس اورا خانہ نیست
در حریم وصل دلبر محرم مینانہ نیست	ہرکہ در راہ محبت نگذرد از جان خویش
قال وقیل میکند کارش بخرافسانہ نیست	سر سری ہر کس کہ در راہ محبت پانہد
عاشق جانبا ز در کوشش بخر پروانہ نیست	میکند صیادئی جانرا نیاتر شاہباز
تا صدت قانع نگردد لائق درد دانہ نیست	بر سر کوشش قناعت کن اگر مردی

<p>زبانکه سزنی نظرت را پسراش بیاید نیست</p>	<p>بسیج گاه از جام و چون کوه عیاش استوار</p>
<p>قطب دین عقل و خرد بر بادده در عشق یار زبانکه عاقل نیست سر کوه در غمش دیوانه نیست</p>	
<p>بیزار دل چون خسته وقت هر سویت چنانکه طاق فتادست طاق ابرویت بود که باز کنم چشم خویش بر رویت چرا که رشتہ دل میکشد مرا سویت که هست کعبه مقصود من کویت</p>	<p>ہزار جان گرمی فدایت بر رویت ز پیج روی تو ایست طاقتم ہمہ طاق مرا زور کہ خود نا امید دور کن ز کوی تو تو نام بجای بنی رفتن بر آستان تو شبها از آن ہمی نام</p>
<p>چنان بوی تو خورده است قطب الدین کہ ہر کجا بود از دور بشنود بویت</p>	
<p>صاحب دلی کہ شربت و صلتش چشیدہ است آن قابلی کہ بار امانت کشیدہ است گذراہ بنجودی بو صالتش رسیدہ است مرغان جان بہ طبع خودش سر بریدہ است عاشق بیال او بسوا و پریدہ است باروح عشق خویش بقالب دیدہ است</p>	<p>خط فنا بہستی خود در کشیدہ است فانی ز خویش گشتہ و باقدش با خدا ز اہل فنا پرس ز شادی وصل دو بگذاشت حرص و شہوت و زیری کہ بددرو طیران بسوا و نکند کس بیال خویش روزی کہ دوست قالب با نقش میکند</p>
<p>بگذار خود پرستی خود قطب دین تمام ز آنرود کہ خود پرست خدا را ندیدہ است</p>	
<p>در دلم جز غم خود سود در زبانی نگذاشت</p>	<p>تا نقاب زخ خود آن بہ تابان برداشت</p>

۱۰۶۱۶۱

<p>هر که بادشاهان جهان بنده درگاه دینند هر که آید دل بر رخ جانان افتاد هر که عاشق رخساره خود گردانید هر که شد از دل جان عاشق خساره گل در شب تار گران یار نماید رخ خود</p>	<p>هر که بادشاه سر و جهانش برداشت بهتر از خسروی ملک سلیمان پنداشت در دل او غم داند و دلمبار بگماشت بر سر کوی ملامت علمش برافراشت شود آن شب ز شعاع زح او به از چاشت</p>
---	--

قطب دین را غم عشقش نه همین امروز است
 از ازل تخم غمش در دل بران میگذاشت

<p>بکوی عشق دلم زفته است پید نیست ز بیدلی من بیچاره گشته ام حیران خوش است چهره گل پیش چشم اهل نظر بر تو عاشق شیدای آن نگاری باش فنا شود همه چیز و بهتا بود او را مجوی سر غم عشق از دل هر کس دل صبور تو آخر ز عشق بنخیر است چنین ولی که تو دگر خدای من نبود</p>	<p>بهر مقام که بجمیش در انجانیست که عاشقم بجمال کسی که پیدا نیست ولی چه سود که امروز هست فردا نیست که خود بذات خود شفا نم است چون نیست درین حدیث کسی را مجال غوغا نیست که سر عشق بخرد در دل هویدا نیست بیدین رخ آن یار دیده اش نیست خدای من بود اندل که چشمش از غمی نیست</p>
---	---

بید در دل خود روی یار قطب الدین
 بولی بوصف جمالش زربانش گویا نیست

<p>در ره معنی کسی که ز خوشتن آنزاد نیست تا بکی از گردش چرخ فلک ناله کنی کار او دائم پریشانی بود و شاد نیست اگر دش دوران کار خربید اد نیست</p>	<p>کار او دائم پریشانی بود و شاد نیست اگر دش دوران کار خربید اد نیست</p>
--	---

<p>حاکم عادل خدا باشد کہ داد کس دهد یا دکن از روز اول از وصال با ز خویش سالک مجذوب باشد راه عشق یار را توشه این راه دانی چیست ذکر کردگار</p>	<p>واقعتاً از اسرار باشد حاجت فریاد نیست مدتی بیا بودی آن مانت یاد نیست ره پایان برد آنکس کوشش ز ادب نیست در ره تحقیق بی او کار را بنیاد نیست</p>
<p>قطب دین بی سیرین کس بپایان کی برد ہادی این راہ غیر از سیر با ارشاد نیست</p>	
<p>غنیچہ زیر پرده از شرم گل رخسار است نیست آزاد آنکہ بود بر سر بازار تو گر نبودی نور رویت مہر و مہ بودی سیا آبجیوان درون تیرگی باشد نہان بی تو کے سویتا تو اندیک قدم زد و پچکس خستگان را میدہد شربت طیب مہربان</p>	<p>خوبی خوبان ہمہ از پرتو دیدار است بندہ کا زاد باشد بر سر بازار است روشنی مہر و مہ از پرتو انوار است ہر کہ از خود گشت نہان دل شب یار است بی برد و روی تو آنکس کہ بر خوردار است شریت وصلی رسان آنرا کہ او بیمار است</p>
<p>از بی بندار بیرون آکہ بینی وصل دوست پیش رویش قطب دین این چہرہ بندار است</p>	
<p>مرا ز سیر طریقت ہمین سخن یاد است بگوش و خدمت سیر طریق کن از جان تر گیر و در جهان دست خویش کو تہ کن کجا روم چہ کنم درد خود گمرا گویم میان کعبہ مقصود ما رہیست نہان</p>	<p>کہ رست از دو جهان ہر کہ از خود آزاد است تو بہ نہ ز کلمے کہ خضرش استاد است مباش غرہ کہ بنیاد عمر بر باد است چنین کہ یار تغافل شعار اقداد است کسی ز رفت بسعی خودش خداداد است</p>

<p>که ذوق مرکب این راه تقویت دادست</p>	<p>پنج سر ز شریعت هم از طریق ادب</p>
	<p>بر ذر و صل زد دیدار دوست بتان داد تو قطب دین که شنش شاه حسن بیدادست</p>
<p>مخطوط گشته ام بچند از تقای دوست چیزی نماند در دل و جانم در ای دوست گشته همچو ذره بود در هوای دوست جان عزیز چون نه کند کفای دوست ایوای هر که نیست دلش قبلا ی دوست</p>	<p>تا گشته ام بکوی فنا آشنای دوست مهر دلم روده ز سوداے غیر خویش در حبت و جوی دوست دلم خون شده هنوز خواهم هزار جان که کنم جمله رافدا خوش آنکه دل بد لب جانی سپرده است</p>
	<p>عهدش چو دوست نیست کسی کو چو قطب دین نبود ز روی مهر و وفادار رضای دوست</p>
<p>نیکو سعادت ستا که او را پسر ست منفلس مخوان دراکه یعنی تو نگر ست کز عرش و فرش همت عالیش برتر ست خوشحال آنکسی که در عشق رهبر ست باور نمیکند ز غرورش که در سر ست راهیست راه کعبه و این راه دیگر ست</p>	<p>در جان هر که ذوق خداوند اکر ست بر هر که تافت پر توی از نور ذات او همت نگر گدای سر کوی عشق را آنرا که عشق نیست بود در از خدا باز ابد زمانه بگو سر عشق را حاجی به کعبه میرود و من بکوی دوست</p>
	<p>اسرار عشق فاش کن قطب دین خوش ادروادی سلوک خموشی چو پنهانست</p>
<p>پایش ز خون دیده فرورفته در گلست</p>	<p>در کوی عشق هر که زود دیده دلست</p>

<p>پرواز کرد جانب ولد ارہر کہ را رسوای دہر تا نشود کس بکوی عشق بسوز و میگد از درین رہ شال شمع ہر کس نسوخت ز آتش سودا عشق باہر پروانہ وار ہر کہ بسوزد وجود خویش بانخوش کس ندید مراد جمال دوست</p>	<p>منع دلش ز تیغ عنم عشق بسہلست باشد نشان آنکہ ز ولد ارغافلست سوز و گداز شیوہ زندان کاملست گردم زند ز عشق دلارام جاہلست باشمع وصل یار ہمان لحظہ وصلست چون بگذری ز خویش مراد تو جاہلست</p>
---	--

دیوانیست شیوہ عشاق قطب دین
 دیوانہ ہر کہ گشت درین کوی عاقلست

<p>بر سر کوی تو ای جان جان کیست کہ نیست تا شکفتہ گل روی تو بہ گلزار جہان نیست یک درہ کہ او طالب ید از تو نیست تا بخونی مہ من چہرہ برافر دختہ ہر کہ امی نگرم درد تو درد دل دارد ہمہ آفاق پُر از بدیہ عشق تو است</p>	<p>عاشق رو تو ای حبت جان کیست کہ نیست ہرچو بلبل ز غمت نمانہ زمان کیست کہ نیست در سوا رخ تو جامہ دران کیست کہ نیست بر گل رو تو ای مہ نگران کیست کہ نیست بدت تیر ملامت بیان کیست کہ نیست ہرچو نوح از غم تو نوحہ کنان کیست کہ نیست</p>
---	--

نہ ہمین قطب بین از ہر تو فریاد کنان است
 از عنم ہر تو فریاد کنان کیست کہ نیست

<p>ہر کہ در کوی حقیقت ہل حال بد خوشست زشت باشد ہر کہ او دور از دھان باہر ماند نیست مردانگس دنیایش کند با مال بیک</p>	<p>دانکہ او را از وجود خود طلال بد خوشست ہر کہ با وصل دہر اتصال آبد خوشست ہر کہ ادینا و عقبی با مال آبد خوشست</p>
--	---

<p>تن پرورتاگر دی تبسلی و کاپلی شوی در ره دلد از نبود حاصلی از قیل و قال نیست عاشق ہر کہ سر سجد ز امر یار خویش</p>	<p>در ریاضت ہر کہ او همچون ہلالی مذخوش است ہر کہ او در راہ حق بی قیل و قال مذخوش است ہر کہ او اندر رضا ذواجلالی مذخوش است</p>
--	---

<p>قطب بین پرواز کن از بال ہمت سو دوست ہر کہ او را بال ہمت پرو بال آمد خوش است</p>
--

<p>اہل دلی کجاست کہ پر ہم نشان دوست خواہم کہ خاک گردم و فستم بر بگذار بر روی دوست آدم از عمر خود بجان از درد محنت دو جهان در امان بود ہر مو کہ ہست بترن من گز زبان شود نبود سعادت بی ازین در جهان کہ کس گر صد ہزار سال کند وصف او کسے</p>	<p>با او نمی نشینم و گویم عنان دوست یعنی غبار گردم و گیرم عنان دوست سو گند میخورم کہ بچشم و بجان دوست از روی صدق ہر کہ بود در امان دوست توانم آنکہ شرح دہم داستان دوست از روی خوب دوست شود کامران دوست کو تہ بود هنوز سخن در بیان دوست</p>
---	--

<p>در پیش قطب دین نبود خوب تر ازین چیزے دگر ز آمدن بگمان دوست</p>

<p>در راہ وصل یار ہر آنکو ز جان گذشت ہر کس کہ لمعہ ز رخ یار خویش دید آنرا کہ یار جانش سر رشته خود کشید آن ساعتی کہ وار ہد انسان خوشترن ہر کس کہ محرم حرم کبر باشد</p>	<p>بیش ز زیر رخ وز ہفت آسمان گذشت فارغ شد از دوگون ازین از آن گذشت برواز کرد سیر می از لامکان گذشت باشد نشان آنکہ وی از لامکان گذشت از راہ قرب از ہمہ کرو بیان گذشت</p>
---	---

آنرا کہ یار محرم اسرار خویش کرد
از شک بست بیشک از مہمان گذشت

دانی کہ کیست محرم خلو تسرا سے یار
ای قطب بین سرانکہ ز سود و زبان گذشت

صبرین از حد گذشت در دم از دربان گذشت
سہر کہ عاشق گشت ادا ز کفر و از ایمان گذشت
شادمان گشتم جو بار محبت ہجران گذشت
دولت دیدار آمد نکبت حرمان گذشت
زندگی کی دہم آن عمر کہ بی جان گذشت
رفت از یاد آنچہ برین دی مدزان گذشت

تیر عشق آمد بدل پیکان از جان گذشت
مخسب از عاشقان از کفر و از ایمان پرس
مہ تی اندو گلین بودم جو دیدم روی یار
ظلمت شب رفت چون صبح سعادت و نمود
بست کس لذت آن انچہ من در یافتم
سالہا در خون ل گز غرق می بودم و لیک

دار دلبر را بناز ای قطب بین و غم نخور
سہر چہ آید بگذرد چون سہر چہ آمد آن گذشت

کیست کو همچون ایان سہر کوئی تو نیست
کیست کو سر گشته و آشفته مولی تو نیست
کیست کو خواہان سہر و قد و بوی تو نیست
روی ل اورا بخورد طاق ابروی تو نیست
وستا و زرش بخور زنجیر گیسو کے تو نیست
چون شہیدم بوی او مانند چون کبوتر تو نیست

کیست جانان جہان کو طالب رو تو نیست
تا تو زلف نوشتن ای سہر پریشان کردہ
تا تو سہر و قد خود از راستی افزائستہ
در نماز عشق سہر جاویدہ ہم من قابلی
سہر کہ سنجواید کہ از سودای عالم فارہ
سی شہیدم وصف بوشک آہوی ختن

قطب بین از کو تیر کے سہر و جاے دیگر
کعبہ مقصود او غیر از سہر کوئی تو نیست

آواز

<p>بیر کرا در سر موهای دلربائی خویش نیست خلق عالم گر همه مندرزند آدم آمدند چیست در روشی درویشان دین به بخودی ملک فانی جهان چون نباشد عاقبت عاشقان را بهر زمان بر دل رسد تیر غمش هیچ وصلش چون بپیر شد منال از شام بجز</p>	<p>نیست عاشق در سر او خبر موئی بیش نیست من آدم آدم آنکس تا که عشقش کفین نیست هر که با خود میرود این راه را درویش نیست حیرت کم آید از آن کو عاقبت اندیش نیست نیست عاشق هر که از تیر غمش درش نیست هیچ نوشی نیست در عالم که آزارش نیست</p>
---	--

قطب دین بر محنت ایام زان نهاد دل
 زانکه داند کین جهان محنت سر آتش نیست

<p>ایدل اندر راه عشقش دیده گریان باید آئینه چون نیست روشن و نماید درد گر بوس داری که بینی آن گل رخسار را فدره ذره کن وجود خویش از خود شوقنا عرقه در بای رحمت کن وجود خویش را گر بوس داری رسی در کعبه مقصود خویش</p>	<p>نیستی عاشق بروی ادا گر جان بایدت ساز روشن آئینه گر روی جانان بایدت همچو بلبل ناله در کوفت فرادان بایدت بر توی گزران رخ خورشید تابان بایدت هر اگر از گوهر اسرار دانان بایدت در بیا باش مثال مرغ طیران بایدت</p>
--	--

قطب دین گراز جمال یار خواہی لمعہ
 بر سر کونے محبت پایدان بایدت

<p>رشته جان من از عشق خورد آب حیات بر سر کوی عنم عشق از آن مے آیم اگر تو مرد رہ عشقے دنہ نامحترم</p>	<p>عشق گویم چو دم یافته از عشق نجات کہ مرا عشق تواند کہ بر آرد حاجات باش پیش رخ معشوق حقیقی مرآت</p>
--	--

<p>که نباشد بدو عالم به از نیت درجات تا که یک راه نیابی ز ره عشق نجات نه چشیده ز می عشق حقیقی جرات</p>	<p>گر میسر شودت دامن وصلش بگفت آرز بگذراز بود وجود خود در عشق گزین آه از آن هست جهان گزین غفلت بر گز</p>
<p>قطب دین بهدم عشاق شو و عاشق باش تا بماند بجهان نام تو از بعد وفات</p>	
<p>نخم درد و عنسم او در گل ما ست تند الحمد که آن حاصل ما ست هستی ما ست که آن حاصل ما ست همره ما شده و داخل ما ست درد عشق ما ست که آن حاصل ما ست ما از و غافل و او در دل ما ست</p>	<p>بر سر کوئی فنا منزل ما ست حاصل از عمر وصال یار ما ست نیست در پیش رخ یار حجاب از ازل لغت رخساره یار هر کسی بهره ز چیز ما برده یک سر موی ز ما که دوست</p>
<p>قطب دین راجه بود کفر و یقین که بگوید که حسد غافل ما ست</p>	
<p>دل ز بر بار هجران شکل ما ست عاشقان را پایدان شکل ما ست زاهدان را دادان جان شکل ما ست درد مار نیست در مان شکل ما ست عاشقان را دیده گریان شکل ما ست دل ز بر بار مالان شکل ما ست</p>	<p>زندگی بی روح جانان شکل ما ست پیشه عشاق بی صبری بد ما ست ما چو پیش از مرگ جان را داده ایم هر که او در دست درمان ز ما ست گل شکفته باغ خندید از نشاط تا که بلبس ز وصل گل بود</p>

<p>ہر کہ در خلوت بدلداری نشست راہ ہاراجملہ پایانے بود</p>	<p>چون نہ درود در میان شکل است راہ مارانیت پایان شکل است</p>
<p>گفت قطب الدین حدیث دلپذیر ای عزیزان ہجر باران شکل است</p>	
<p>من کیم در رہ عشقش دل دین دودہ زدست ندہ دست پریشانی دل آنرا کو بگذر از خویش اگر وصل خدا میخواہی شیرت قرب خدا از سر باز نہ بود دلبر آید بیان چو تو کنارے گیری خویشتن را بشکن تا کہ پدید آید گنج</p>	<p>ہیچ پروای دل دین نکنند عاشق مست رشتہ دل بسز زلف پریشانی است ہر کہ از خویش نہرید بدو کے پوست ہست با او نشد آن مرد کہ با خود نشست دوری مرد درین رہ ہمہ از ما دست آور پدیدار نیاید رصفت تازہ شکست</p>
<p>قطب دین گنج معالی بطلمس تو نہان است گنج آورد بکف ہر کہ طلسمش شکست</p>	
<p>یک دل از غمہای عشقش در جہان آزاد نیست بسکہ می ریزند خون عاشقان در کوی او عمر چون باد ہوا باشد کہ تا آید روا ملک دنیا سازد ویران ملک دین با دکن عاشق آموزند زین رہ گر ہمنوا ہی وصال عاشقان بسیار ہستند کوہن امام است</p>	<p>بر سر کوشش تنی یک خطہ بی فریاد نیست ہیچکس را بر سر کوشش مجال داد نیست ہیچ عمری نیست در عالم کہ او بر باد نیست زانکہ این دنیا چون دق قابل باو نیست زانکہ در راہش کسی مانند عشق استاد نیست این ہنر گویا بخرد در بازو فرہاد نیست</p>
<p>روغم عشق و را دامن گیری قطب دین</p>	

<p>بی غم عشق کسی چون در جهان شاد نیست</p>	
<p>در چمن چون قدت نہائی نیست ماہ را نیست مثل روی تو نور خون مارا بزیر باک مدار غیر سوداے عشق تو در سر گر نقاب از جمال بر فنگنی از غمت در تمام روی زمین</p>	<p>چون لب در جهان زلالی نیست چون خم ابروی بلالی نیست کہ ترا هیچ زبان و بانی نیست ہرگز این بندہ را خیالی نیست از کہ ہمای تو محالی نیست بیج جانست کان بانی نیست</p>
<p>قطب دین خویش را کشد کہ ترا خود ببرد کشتی مجاہے نیست</p>	
<p>ہر کرا از ازل ہدایت نیست ماندہ ام در ہدایت و صفش تا کہ بینی جمال آن دلبر بہ ذرات بندہ ادبند در دو عالم نجات کے پاید</p>	<p>یار را سوی او عنایت نیست زا کہ وصف و را نہایت نیست بیج تحقیق از روایت نیست ہیچکس را درین حکایت نیست ہر کہ را لطف او حمایت نیست</p>
<p>قطب دین سوز خرم ہستی کہ از انت جوی کفایت نیست</p>	
<p>بغیر لشکر ختم چون مرا سپاہی نیست ز قلب حادثہ چون وی خویش تا بم بیب خود چون نظر میکنم مدیدہ دید</p>	<p>خراستان تو دیگر گریز گاہی نیست بغیر سایہ لطف تو دم پناہی نیست جو من ز جرم گنہ بیج روی سپاہی نیست</p>

<p>که بر در تو بجز تو به غدر خواهی نیست چرا که درد جهان جز تو باد شاهی نیست محبت تو در آن بنده را گناهی نیست</p>	<p>تر کرده های بد خویش میکنم تو به ز جرم خویش بغیر از تو بیم از کس نیست نوشت گلک قضا بر صیغه دل من</p>
<p>بجانبی نرسد قطب دین ز درد که او چرا که جز سر کوی تو بیخ راهی نیست</p>	
<p>سوزش نارستغلا ز آتش بار است رشته بسبب زاهد بعد ازین ز نار است هر که در وی نباشد بیگمان اغیار است شک میا در ای عدد کان باران در بار است هر که در راه حقیقت بر سر آزار است یک سر بوغم بخور چون د خدا غمخوار است</p>	<p>سرخ روی شفق از دیده خونبار است آنچنان مستم که از مستی ندانم باز سر اهل دردی هر کجا باشد باند در جهان بار وصلش کاسمان آن پلر اطاقت ندانست یا خر شیطانست بیشک یا خودش شیطان بود گر بلا چون تیر بار و بر سر است ای یار من</p>
<p>شعر قطب الدین سر چون حدیث عالی است زاهد بے عشق زانرو منکر اشعار است</p>	
<p>گوهر وصل در کنارش نیست دبدم ناله های زارش نیست که ز جور کسان غبارش نیست که بخیزد بار در دیارش نیست هر کسی که ز خویش عارش نیست زانکه درد سر خارش نیست</p>	<p>در دل هر که در دیارش نیست نیست عاشق کسی که چون دل دل پاک آن بود به ندیب ما شهر یاران بود بعالم دل هر سد در وصال آن دلبر می خور از دست ساتی باقی</p>

<p>بہ شنو پند قطب دین از جان کہ جز این بیج یادگارش نیست</p>	<p>تا پیشتر بہ معتبر آشنا نہ رفت بے لطف یک غریز غریز خدا نرفت در بیج شہر مملکت بادشاہ نرفت مرآت و دست دیدہ ہر بے ضیاء نرفت تا از وجود خود ہمہ نامی خدا نرفت در کسوت بشر چو کسی بر شہما نرفت</p>	<p>در قصر بیج بادشہی چون گذارفت در عمر خویش تجربہ کردیم بیچ کس نشور سلطنت نہ بد تا شہی بکس چون عکس روی دوست در آئینہ رفت کس با وجود خود نہ رود آشنای حق بگرنیر از کثافت روح و لطیف شو</p>
<p>امید وار سوی خدا باش قطب دین ز آنرو کہ نا امید کسی از خدا نرفت</p>	<p>چو انس نیست در ابا خدای انسان نیست کہ دوری از رخ خویش شعار مردان نیست اگر چہ طاعت بچہ کند مسلمان نیست کہ بی فروغ رخ دوست نور ایمان نیست چو مردہ ایست کہ اورا حیات در جان نیست کہ حق پرست بود چون ز خود پرستان نیست</p>	<p>کیکہ جان غزیش این جانان نیست اگر تو مرد رہی باش با خدا نزدیک کیکہ نیست درون دلش محبت حق فروغ چہرہ او جو اگر مسلمانے کیکہ جانش نہ دار و محبت جانان خوش آنکہ می بہ برستید خود پرست نشد</p>
<p>گو کہ قطب دین از وی چنین شدی ویران کہ گنج نیست در آن وادی کہ ویران نیست</p>	<p>چون خورد تیر عمش اورا حیاتی دیگر است</p>	<p>ہر زمان دل راز غمہایش صفائی دیگر است</p>

<p>گر تنم پیش تو باشد دل بجائی دیگر است ز آنکه بجای عنسم او را دوائی دیگر است نامه و افغان بود کان بتلائی دیگر است ز آنکه در معنی مرا مشکل کشائی دیگر است ہرزمان ہزنی نوای رانوائی دیگر است</p>	<p>ناصحی پندم مدہ کزد دست ز فتنہ اختیار رو طیبیا از سر بالین من ز حمت مکش بر سر کوی عنسم او ہرزمان از گوشہ مشکلم ہر فیلسوفی کے تواند حل کند بر سر خوان عطای او ز روی حمت</p>
<p>ہو وہابی کن ز شوق یار خودا قطب بین دہدم در کوی جانان چو وہابی دیگر است</p>	
<p>در ہمہ بحر و براز فتنہ عشقش عوفاست کہ دد عالم پرازو باشد و او ناپید است ما ز و غافل و منز لگہ او در دل ما بست چہ کنی تکیہ برین عمر کہ بر باد ہواست بند بر بند منہ در رہ دہر کہ خطا است ہمہ از حوصلہ نادرہ اہل صفاست</p>	<p>یار بآن دلبر جانی گرانمایہ کجاست در بد ز خلق جہان در طلبش درو شب اند ہست نزدیکتر آن یار بما از رگ جان بگذر از عالم فانی و منہ دل بروی غیر سودا ہی نعم عشق ہمہ بند رہ است دین و عقیبی و این دار و مدار عالم</p>
<p>ہر کسے رو بر ہی دار دو چہری طلبد قطب بین خاک در خلوت مردان خداست</p>	
<p>عاشقی باشد کہ اسمش با سمنی ز فتنہ است عاشق آن باشد کہ جان او بیغما ز فتنہ است ہر کرا در راہ معنی چشم دل دار فتنہ است ہر چو قوطہ ہر کسی کو محض ہر یار فتنہ است</p>	<p>ہر کہ در راہ وصالش پیسیر پار فتنہ است عاشق آن نبود کہ درستی گرو باشد تمام پرتو انوار دیدارش بہ بیند بیگان از وصال یار بر خور و در باشد بی شکلی</p>

<p>از وجود خویشتن هر کس بگفتارفته است عاشق بیچاره از جازان بجلی رفته است</p>	<p>قیف من بگیر دو دادم از نگاه نوشتن یک تجلی کرد بر طور و در اصد باره کرد</p>
<p>قطب دین پرداز کن سونیش که گرفت او باز می آید ز کولیش گره غمقارفته است</p>	
<p>دیوان جان شیرین جا او است در سر شوریده اش سودا او است در درون دیده بینا او است در همه روی زمین غوغا او است پرتو حسن جهان آرای او است ذره از چهره زیبای او است</p>	<p>دلبری دارم که رایم را او است هر کجا دارد سر شوریدگی هر که دارد دیده بینندگی چون نباشد هیچ جا خالی از او به کار آید جهان را نه چنین در جهان هر جا که زیبائی بود</p>
<p>دیده دیدی که شد مرآت او قطب دین را دیده خاک پای او است</p>	
<p>از وصال یار بر خوردار نیست دیده کو از غمش خوبا نیست هر که اورا چشم دل بیدار نیست بیخ گل نبود که اورا خار نیست هر کسی را لذت دیدار نیست هر که زیر پرده پندار نیست</p>	<p>از خودش هر کس اورا عار نیست ورد و عالم رو سیاه باشد نه رخ هست محرم از وصال و نخواست غم مخور از خواری اغیار او تلخ باشد کام جانش همچو زهر وصل آن دلدار بند بجا اب</p>
<p>لالت از دانش مزن ای قطب دین</p>	

اچون ترا از عقل و علم آزار نیست

از فرخ چهره دلدار بر خور و آزار نیست	در دل شب هر که او را دیده بیدار نیست
درد آکس کز شفای وصل او بیمار نیست	سینه هر کس جراحت نیست از غمش
در حریم وصل آن دلدار او بار نیست	بر سر کوش کسی کونست دائم منتظر
تا کسی از خود میر و لائق دیدار نیست	جان نثار یار کن گر بادت دیدار او
نبست یک گل در جهانند که او را خار نیست	بیچسبے محنت و خواری نمی بنید وصال
عاشقانرا از وجود خویش زان آزار نیست	تا کسی فانی نیگرود نه بنید وصال یار

عشقش را پسران ای مدعی از قطب بن
عاشق بنخوشتن را قوت گفتار نیست

نقش استاد ازل ملک وجودم آراست	نقش غیر از دل غم پرور من تا بر خاست
که ندانم کیم و عاقل و مشیار کجا است	آنچنان مست میسانی باقی شده ام
کین همه غارت عشقش شده و ناپیدا است	عقل و هوش و خرد و صبر مجوید زمین
هر کجا عاشق مست است بعالم رسوا است	گر چه رسوای جهانم بودم هم صلا
چون یقینم شده کاخر همه بر باد فنا است	داده ام بود وجودت همه بر باد فنا
ای خوشاد دولت آنکس که چنین مسیر و پاست	پای از سر شناسم ز ظهور عشقت

قطب بن بر سر کویت ز شمای قریب
آنخوری غم سر موی که نگهدار خد است

چه غم که سایه لطفش مدام بر سر ما است	اینس خلوت تاریک م دلبر ما است
ز لطف و رحمت خویش ما رو دلبر ما است	ز کفنگوی حسود چه غم که خست ما است

<p>چو مرغ دل بسو خضرش کند پروا ملک پرو و جهان لذتش برابر نیست در آن مانق نقاب جمال برنگند چو یار در دل تنگ آید و کند منزل</p>	<p>حجاب کون و مکان جلوه ز شیر سپهر است ومی که یار گر انما یہ در برابر است فلک زرد و آرد غلام و چاکر است کشاده سر زرد و عالم دل مخمر است</p>
<p>رموز عشق گو قطب بین خلق جهان که اہل درد کند اینچنین کہ باور است</p>	
<p>جائیکہ تو باشی دگر بر اثری نیست آنکس کہ بکوی تو فرو رفت نیاید خواہم کنم زیارت تو جان و طلب تو باشد چون گوید دل و یکبار ہم خوب عشاق سر کو تو ہستند ہمیکہ ال اقتادہ زگر گامی خود در چہ ظلمت</p>	<p>جان فتنہ بکوی تو در انجبری نیست آن مرتبہ بی ہمت ہنا نظری نیست چون رہ و صلت با ز نیم نہری نیست زان روی مرا یار بخیر تو دیکری نیست چون دل و دور و بخیر بی بقری نیست آنکس کہ بکوی تو دور از بہری نیست</p>
<p>ای قطب بین با غیر مرد در رہ و صلش کان یار مرا بیج با غیار سری نیست</p>	
<p>ہر کرا بود وجود از عشق خوبان بال نیست قال را بگذر حال و در بدست ارعاطلی ہر کسی واقف از اسرار خداوندی ہست آدمی از بال ہمت میکند طیران بے کوی مقصد کی تواند برد از میدان عشق</p>	<p>اہلی باشد کہ او خیر شکر دجال نیست زانکہ قرب با حق ہمی و اتم تقبل و قال نیست واقفنا از اسرار حق خبر مروت صاحب حال نیست کی کند پرواز از سونیش ہر کہ اورا بال نیست ہر کرا دنیا و عقبی در روشن بال نیست</p>

<p>ہر کرا جام از می معشوق بالامال نیست</p>	<p>نیست نیکو دم زدن از پی خودی در عاشقی</p>
<p>قطب دین دی نیاز از خاک را بشن بد آ عجز پیش آور کہ قرب حق بجاہ و مال نیست</p>	
<p>کشتہ عشق تو در رگہ زری نیست کہ نیست زانکہ بی بدرقہ تو سفری نیست کہ نیست کہ ہر گام دوران ہ خطری نیست کہ نیست خالی از خون جگر چشم تری نیست کہ نیست لمعہ رو تو با سبیری نیست کہ نیست ہر کجا میرسد اورا فری نیست کہ نیست</p>	<p>خالی از نشہ ذوق تو سہری نیست کہ نیست سفری من کنم آنکہ کہ تو باشی ہمراہ بے تو کس کی سلامت رسد اندر کعبہ چونکہ اندر طلبت جملہ جگر با خون بست پر تو حسن تواند این ہمہ خوبان جهان رو بہر کار نہسد بے تو کس اندر عالم</p>
<p>قطب دین جلوہ خوبان ہمہ میدارد دوست زانکہ بے جلوہ تو جلوہ گری نیست کہ نیست</p>	
<p>بیگانہ ایم از ہمہ شان شنایکی است کافر بود ہر آنکہ نگوید خد کیست در پیش اہل دیدہ زمین سما کیست بہار دار عاشق مسکین خد کیست باز از ہر سہری ہ صدق و صفا کیست چون بہر است در دو جهان بادشا کیست</p>	<p>ما را از عشق ماہ و شان عالمی است ترسا کہ گفتا سد سہ باشد خلوات گفت نبود حجاب پیش ہر بروران عشق بیمار عشق را بطیب قیاج نیست گر صادق ہرزہ فرو ہر زمان رہے روی نیاز بردر شان چہ می نہی</p>
<p>از ہر طرف کہ بہت بگردان تو سہ خویش ای قطب دین کہ قبلہ اہل عالم کیست</p>	

<p>دلی که آینه دار جمال جانان است دلی که از مرض تیرگی خلاص نیافت از عرش متباهش بسی بلند بدن جهان بکشتا و قائمست در گردن بچشم کمنگر در گدای درو عشق کلید کنج سعادت است اوست اگر</p>	<p>بزار بار به از هر دم درخشان است همیشه خسته و مجروح تیغ خرم است دران دلی که بجای ذات سبحان است بظاهرا چه بسی بی گناست و سامان است چرا که هر دو جهانش زیر فرمان است کبکستو بشری ظاهرش بریشان است</p>
<p>غلام همت آن عارفست قطب الدین که او چو قطره شده گم به بحر عرفان است</p>	
<p>مدتی شد که دلم مائل دیدار تو است نیست خالی ز نعمت ملک وجودم هرگز پرتوی دید ز خورشید رخت دیده دل در در عشق تو چه درد نیست که هر کس بخشد بر که پا بر سر کوس تو با خلاص نهاد بر که بیند رخ خوب تو ز شاه و درویش</p>	<p>تنم عم پرور من خسته و بیمار تو است جگرم خون شده و سینمم فگار تو است صبر ازورفته و چون ذره هوا وار تو است تن باندوه تو دلدار گرفتار تو است محرم خاص شد و واقعت اسرار تو است دین و دنیا ز کفش داده خریدار تو است</p>
<p>هر کس را بجان فکر جهانی باشد قطب دین از دل جان طلب خسارت تو است</p>	
<p>عاشقان را همه دها ز نعمت چون نیست آنست درویش که پایش سر وصل تو است همه هستی خود کس نرسد در وصلت</p>	<p>کیش هر کس نباشد نعم او بد کیش است وزندار دطلب وصل تو نادر ویش است راه وصل تو هر آنکس که رود بنخویش است</p>

جابل اندیشه فردای قیامت نہ کند کار فردا بکن امروز غنیمت دان عمر می غفلت زخم زلال جهان نوش مکن	وانکہ اندیشه کند عاقل خیر اندیش است زاد بردار کہ این رہ ہمہ رادر پیش است زانکہ ہر نوش کج باشد ز بی آن پیش است
---	---

دانی فردا کہ بود قطب بین مقبول خدا زانکہ امروز در آوردند امت ہش است	
--	--

کسی کہ حق نہ پرشد ز خود پرستان است ز فرق تا بقدم ہر کہ غرق عشق شود کسے ز بی بھری عیب خویش نشناسد ز تختہ دل خود نقش غیر دست بشوی خوشست حال کسی کو بود تو نزدیک شوند کون و مکان دیدہ گر شود یارب	کیسکہ عشق نو زرد گمر کہ شیطان است فنا ی عشق چو گورد کمال انسان است ہر آنکہ عیب خودش دید اہل عرفان است چرا کہ منزل آن دست قلب انسان است کہ ہر کہ دور بود حال او پریشان است کیسکہ کون و مکانش بریر زمان است
---	--

برد تو قطب بین سر زیر پای دیش است کہ در صفات خدا ہر جہت چنان است	
---	--

درد ہر همچون دگری خوار و زار نیست مقصود ہر کہ بہت بود در کنار او من خود بردم و او کردن خوبین آدم نباشد او بحقیقت کی آدم است بے درد کس بنزل جانان نمی رسد ہر کو نگر دترک سر خود براہ عشق	وز زخم ہر عشق چو من دنگار نیست بجز طفل اشک پیچ مراد رکنار نیست ما را از یکدگر سر موی غبار نیست آنرا کہ درد عشق خداوندگار نیست جز درد ہر بی بسر کوی یار نیست اورا میان اہل فنا اعتبار نیست
--	--

<p>نشین بگوشہ و خدا جوئی قطب دین ز انرو کہ گیر و در جهان را مد از نیست</p>	
<p>بہ سیری بخر عشق در کو تو نیست سر و بسیار است آزاد جهان کے قبول افتد عبادت از کسی دور مانند از وصال تدمبیم طاقا بسیار دیدم در جهان بوی خوش بسیار باشد در جهان</p>	<p>نیست عاشق ہر کہ چون تو نیست بیک همچون تددو بچو تو نیست کو بجان آشفته خو تو نیست ہر کہ اورا خانہ پہلو تو نیست بیج طاقی ہچو ابرو تو نیست بیج بوی بہتر از بو تو نیست</p>
<p>قطب دین بسیار دیدہ روی خوب بیج روی چون گل رو تو نیست</p>	
<p>چہ آشناست بخود آنکہ آشنای تو نیست مباد ز ندہ و باشد برگ اولے تر چو گلک صنیع تو صورت کشید اشیارا کسی چگونہ کند پشت از حقیقت تو ز حسن ظاہر و باطن جو کو رہنمہ است ز پای نشین و بی زور یا برائش</p>	<p>چہ قبل است بخود آنکہ قبلای تو نیست کیسکہ زندگی جانس از برای تو نیست توئی خدای ہمہ کس کسی خدای تو نیست چو بیج جای نباشد بحق کہ جای تو نیست کیسکہ عاشق دیدار جانفرای تو نیست کہ رفتن رہ و صلش بزور پای تو نیست</p>
<p>بگوید این سخن از روی صدق قطب دین ہواست در سراوگان دران ہوا تو نیست</p>	
<p>آنرا کہ وصل یار دما دم میسر است</p>	<p>خاک درش ہر تیرہ از عرش برتر است</p>

<p>یون طرفہ تر بود کہ وی از ذرہ کتر است یک ذرہ درد عشق بہ از ملک قیصر است مردار میرود ز جہان گر سکندر است از کار بلکہ میکند از بس کدر است کی وصل یار دید کہ چون حلقہ بر در است</p>	<p>بالا شین جیح فلک باشد آنجناب در ملک جان او نبود غیر درد عشق از ضرب تیغ عشق ہر انکو شہید نیست زاہد بستر عشق خدا پے نے برد محرم ہی شود بخدا از اہد حسود</p>
--	--

از درد عشق ہر کہ شود قطب بین طول
 ہرگز وصال یار کے اور ایسر است

<p>الغیثات از آتش جاتسوز ہجران الغیثات تا بہ بنیم بار دیگر روی جانان الغیثات سازد روشن کلبہ ام می شاہ خوبان الغیثات خود بدہ داد مرا ای رحمت جان الغیثات الغیثات از محنت بیدرد دوران الغیثات آمدہ بر درگہ تو داد خواہان الغیثات</p>	<p>سوخت جانم از نعت اشاہ خوبان الغیثات غرقہ بحر بلایم دست من گیر از کرم بی جمالت نیست روشن کلبہ احزان من گردش دوران ندارد حکم فریاد رس دور چرخ ہو غایم از تو دور انداختہ ماو مجنون در غم عشقت دو یار ہمدمیم</p>
---	--

قطب بین با نیست درد آن رزوی غیر تو
 تا کی باشد ز ہجران دیدہ گریبان الغیثات

<p>بشنو حکایت من و از من بجان مرنج ہر چیز گویت کہ تو آئی از ان مرنج از گفتگوی طعنے خلق و جہان مرنج اور اجتنک گذار تو اندر میسان مرنج</p>	<p>اید دست گویت سخن خویش ز ان مرنج باید کشید بار طلمات ز خاص و عام بشنو نصیحت من اگر مرد طاہلے دشمن اگر ہزار بدی با تو میکند</p>
---	---

<p>در حق گریز و از بستم دشمنان مرنج با خود کنند سر چه کنند آن بدان مرنج</p>	<p>قصه تو گر کنند خلاق به تیغ تیر تو بد کنن سچکس و شادمان بزی</p>
<p>ای قطب بن حجاب ره دو چون تویی از خود برنج و از بهی انس جان مرنج</p>	
<p>محتاج تو هم غنی و محتاج کردی بگر شمشه تو تا راج چون بحسه عین گشته مواج هر چیز که بود کرد اخراج بردار ز نیش همچو حلاج</p>	<p>ای خاک درت بفرق سرتاج هستی وجود عاشقان را از دولت عشق تو دل من از مملکت وجود عشقت خاسه که زندهم از امانا سخن</p>
<p>محتاج تو قطب دین نه تنهاست باشد تو کائنات محتاج</p>	
<p>بمچو دریا شود از ذوق دل و مواج خلق و عالم همه باشد بدعایش محتاج او سزاوار سردار بود چون حلاج از شرف بر سر شاهان جهان گرد تاج سرش از زیر فلک میگردد از معراج شکر غیر ز ملک دل خود کن اخراج</p>	<p>در رهش هر که کند هستی خود را تاراج هر که در بزم وصالت بهشیند با او هر که شد محرم اسرار کند سرش فاش هر که را پردگی خویش کند آن دلبر بر درش هر که نهد روی نظام ز برین بر در مردی می خورد همچون مستان</p>
<p>قطب دین در ره حق مرد که باشد دانی آنکه در بحر غنم دلبر خود شد مواج</p>	

<p>بد از زمین و زمان چیست پیچ که سود و زیان جهان چیست پیچ که غیر از خدا در جهان چیست پیچ و اگر نقش کون و مکان چیست پیچ انانیت خواجگان چیست پیچ</p>	<p>ولا فکر سود و زیان چیست پیچ منہ دل بسود و زیان جهان بچشم بصارت با بین در دو کون ہمہ اوست در دیدہ اہل دید بتا شد جهان را بقای بدن</p>
<p>شناسای خود باش ای قطب دین شناسائی این و آن چیست پیچ</p>	
<p>آن روز را ز عمر شمار و علی اصلاح زالیست پیر و پسر و دانش کن از نکاح بیرون نمی رویم سر موی از صلاح که بہر مقدم تو دلم یافت اشراح تا کے کنم ز بہر نزول تو اقراح کردیم با سگان سر کو تو مباح</p>	<p>ہر کس کہ روی دست بہ بنید علی اصلاح از بہر وصل دست جهان را طلاق دہ نانبندہ ایم ہر چہ کند یار حاکم ست عمر نیست خانہ روی دل میگنم بیا جانان بیا بگردک دیدہ جای کن مارا بکش کہ از سر اخلاص خون خویش</p>
<p>چون قطب دین ز خیل غلامان گزشت از روی لطف در قح او بر زہ راح</p>	
<p>وز پر تو جمال تو باشد بقاے روح باشی ز لطف خویش تو مشککشار روح باشد ز فیضای تو ہر دم جلاے روح سوی خودش بخوان کہ تویی آشنای روح</p>	<p>آنی کہ حاصل از تو شود مدعای روح ہر جا کہ مشکلی بر ست روح را فند چون فیض بخش ہر چہ بود در جهان تویی باشد غریب روح بلک وجود ما</p>

<p>کردند سجدہ جملہ دراز بر اسے روح دراہ دست مکر تو شد بند پای روح</p>	<p>در بار گاہ آدم حنا کے ملائکہ اسی نفس دور ماندہ زرق ترک مگر گیر</p>
<p>از روح قطب دین ز تو پرسد اگر کسی بر گو کہ نیست امر خدای خدای روح</p>	
<p>نمائے بنا خدا سے رازخ نمائے ز پرده جیسا رخ از روئے دفنا بن نماخ کاسے بہ نمائے باگد ارنخ پنهان زہمہ نما جسد ارنخ با مدعیان مدعا رخ اے گل نمائے با صبا رخ</p>	<p>ما چند نہسان کنی ز ما رخ رخ چند نہفقہ داری از شرم گویند و فنا گلے ندارد ہر چند رقیب رو سیہ گفت تو عہد وفا ی خویش مگذار نمائے نگار من حنا را پنباش ز چشم غیر نہبان</p>
<p>صد شکر کہ قطب دین نہادہ بر خاک در تو بے ریا رخ</p>	
<p>در حسرتیم حرمت محرم و مجرم نہ شود ہر گرا در دل شب دیدہ پراز نم نہ شود دش از لعلہ رخسار تو حسرتیم نہ شود دل غم دیدہ اولائق مریم نہ شود عمر با سعی کنت عیسی مریم نہ شود ہمچو خورشید درخشندہ عالم نہ شود</p>	<p>ہر کسے بر سر کو تو معظم نہ شود نہ تو اند کہ کند در رخ خوب تو نگاہ ہر کہ از آتش عشقت بن خود را مگد ا ہر کہ افکار نباشد دلش از تیغ غمت ہر کہ از روز ازل راندہ در گاہ تو شد ہر کہ ز نگار طبیعت ز دل خود نبرد</p>

<p>قطب دین و اگر کسی کز غم عشقت بگذاخت پیش خورشید جمال تو مگر م نشود</p>	
<p>با خدا ای خود آشنا باشد ہر کہ شد پیچ بابا باشد عاشق از مردمان جدا باشد قبلہ باطنش خدا باشد کار او دائم آباد باشد ہر کہ رفت ست رہنما باشد ہر بے درد کے دوا باشد</p>	<p>ہر کہ از خویشتن فنا باشد ہر پیچ شو تا بایت افزاید عاشقان را نشانہ دگرست گر بظاہر بہ قبلہ آرد روے بردش ہر رستگاری خلق با دلیلے براہ کجہ وصل داروی درد درد عشق بود</p>
<p>بیت از حال قطب دین آگاہ ہر کہ با غیر آشنا باشد</p>	
<p>مانند کیمیا مس قلبش چو زر کند وانگہ بہر دو کون و را معتبر کند چون تیر ناد کیست کہ در سنگ آہر کند خود را از ذوق شوق تو ز پرور کند سوداے غیر را ہمہ از سر بدر کند افسوس ز آنکہ غیر تو فکرت دگر کند</p>	<p>ہر گاہ دوست در دل عاشق نظر کند در جان عاشقش نہد اسرار خویش را ہر آہ آتشین کہ کند عاشق از درون رمزی اگر بگوہ بگویند ز سر عشق عاشق کسے بود کہ ز سودای عشق تو بیدرد باشد آنکہ در انیست درد تو</p>
<p>درد خیال آنکہ ز امروز قطب دین غیر از غم تو از ہمہ قطع نظر کند</p>	

<p>کہ ہر دم جانب کوئی تو پردازد گرداورد نیکر دد خبر دار از تو تا خود را خبر دارد کہ کس وصلش نہ بیند تا خبر از پاوسر دارد کہ دیدارش بہ بیند ہر کہ چشم او بھر دارد نہ بیند تا فقای خویش در معنی خطر دارد کہ عوامی کند آنکس کہ او ذوق گہر دارد</p>	<p>چو طوطی مرغ دل گویا شکر خوردن بہر دارد کسی تا نگذرد از خود بکلی در رہ معنی سراز پا ساز و پا از سر براہ کتبہ وصلش از صورت بگذرد معنی بست آورد اگر ہر سر موی ز بہستی تا کسی دارد از ان دور فقای بک معنی گرد و ز خود دم مزن ہر گز</p>
<p>ندانند قطب بین غیر از حدیث عاشقی ہر گز چنین گزد فقر دل حرف عشق او نہ بر دارد</p>	
<p>از ہر دو کون دست بکلی کشیدہ اند جان دادہ اند و شربت وصلش چشیدہ اند خود را بہ یار ہمد محرم بدیدہ اند اورا از ان ز ہر دو جہان برگزیدہ اند و آنکہ بہاں او بیواو پریدہ اند زان رو بہمہ بخصلت نیکو حمیدہ اند</p>	<p>صاحب دلان کہ روی دلارام دیدہ اند آسان ندیدہ اند جمال حبیب خویش تا دست از وجود بکلی بستہ اند دانستہ اند درد و جہان جز خدای نیست پروانہ دار سوختہ اند جملہ بال خویش گشتند منصف بصفہای یار خویش</p>
<p>بگذر ز خویش قطب بین زانرو کہ عاشقان از خود رہیدہ اند و بیار آرمیدہ اند</p>	
<p>نہ ہر کہ بے بصر افتاد چون نظر باشد چہ میکنی صد فی را کہ بے گہر باشد فنا نباشد اگر از خودش خبر باشد</p>	<p>مدان کہ قیمت خنجرہ چون گہر باشد مجوز ہر صد فی گوہری کہ نایاب است فقای عشق ندارد خنجر بہستی خویش</p>

<p>بہر جبہ درنگر دیار در نظر باشد دمی کہ در نظرش یار جلوہ گر باشد بہر کجا کہ رود شاہ بحر و بہر باشد</p>	<p>وران زمان کہ بد بہر کی شود عاشق درشتگان بہر و نمنند روسے نیاز کیکہ از شرت بند گیش یافت شرت</p>
<p>ز خویش تا نشود قطب بین کسی فانی بد آنکہ از خطر مرگ در خطر باشد</p>	
<p>آنجا ہمیشہ روح من اندوگین بود بہتر ز باد شاہی روی زمین بود آن را کہ روی دل بسو حورین بود در مجلسی کہ دوست بد و ہنشین بود یعنی کہ تحفہ من درویش این بود آری طریق عاشق صادق ہمین بود</p>	<p>در ہر مقام جلوہ آن نازمین بود چون دوست پرودہ بزنگند از جمال خویش و دن ہمت ست معرفت او در دست نیست سانک وجود خویش بسوز و مثال شمع بہر نثار جان بکف دست من بین شبہا بر در آدرم از درد اشتیاق</p>
<p>از سوز عشق سوخت دل جان قطب بین بگر جلونہ آہ دلش آتشین بود</p>	
<p>ہزار عاشق دل خستہ از کین بدر آید ز جان بندہ آواز آفرین بدر آید ہزار مردہ صد سالہ از زمین بدر آید ہزار لالہ بدل دواع آتشین بدر آید شود قلندر و عاز تخت و زنگین بدر آید اگرچہ خضر بود جان در راستین بدر آید</p>	<p>گر از حریم خود آن یار نازمین بدر آید ز زیر پرودہ اگر دہم جمال بنماید نظر بابل قبول ار کند بگوشتہ چشم ز لمعہ رخسار پر تو سے بگوہ افتد اساس جاہ و جلالے بہ بیند از مردان و گر طلب کند از بہر تحفہ جان کسے</p>

کند چو گلک قضایش ز دین کفر اشارت
ز دین خویش بهمان نخط قطب دین بدر آید

صبا از کوی آن لدا ریشکین با رمی آید و مادم چون زیاده میشود بوی خوش لبر از آن جاندار راره نیست در زخم صال و از آن در خواب نگذارند مردان مردم دید رود در گوشه رو خوشستن از غیر بر بند شنوده هر که خوانده رو به دیوار و در آید	که از انقاس و بوی خوش لدا رمی آید نیشمش به از آن سرباز از هر با رمی آید که آن سلطان خوبان جهان نخواری آید که آن دلبر درون دیده میدارمی آید کسی کو از وصال یار بر خورداری آید به بین بانگش چنان سهر در و دیواری آید
--	---

مترس از تیر زمین قطب دین گزیرت بارد
که سهر جا گنج باشد بر سر آن ماری آید

یار بیان لبر جانی ز کجای آید در بانیست که بسیار روده لها بر دای خواجہ و بر غوغت نشین زاهد ارون غوغت نشین در خلوت ز بد و ز بدین و نغمی می ساغر لرد زنگ برد از آینه که آن جانها	که ز انقاس خوشش بوی و دق می آید حالیا تیر بقصد دل ماسے آید کان دلارام بخت گه مامی آید زانکه بر سینہ ماتیر بلا می آید زین تعصب بخدا بوی ریامی آید تباشای دل اهل صفای آید
--	--

قطب دین بر سر کوشش ز جفای رقیب
دل منه زانکه بتقدیر خدای آید

دوش آورد این صبا بگو آن سهر بود	کز نیشمش صد گره از سینہ جانم کشود
---------------------------------	-----------------------------------

<p>ذہر سز زلفین جانان برسد گو یا نکنتے آتشے درین زودی و سوختی جان مرا من بر تنم در کنار دیار آمد در میان جان شیرین میدهم بہر خدا بار دیگر زاید امن در نوش بادہ زندان شدیم</p>	<p>کام بختین دیوانہ ام کرد مرا از من رہود ہمچو آتش کشتہ و آتش نہ در ملک وجود در شام جان سان بوی از ان گلزار بود بر سر بالین بیا و روی خود ہمای زود تو بر تقوی گزین ای زاہد خشک جسود</p>
---	---

قطب بین سان بنید اندر آئینہ دیدار یار
ہر کہ از آئینہ دل زنگ ہستی راز دود

<p>صاحب دلی اگر نظری سوی ما کند خاک ہمیش ملائکہ در دیدہ ہا کشند اند نماز سیر کہ بہ بنید جمال دوست خوشحال آنکہ قبلہ جانش جمال دوست عاشق کہ بوی او شود مست میشود عاشق نباشد آنکہ کند پیرن قبا</p>	<p>مس وجود ما ز نظر کمیما کند بر آستان اہل دلی ہر کہ جا کند فتوی ہمید ہم کہ نمازش قضا کند دانند نماز خویش بدو اقد کند دانی تو روی او کہ بہ بنید جا کند پاید ز شوق پیرن جا قبا کند</p>
---	---

دانی کہ کیست زندہ جاوید قطب بین
آنکس کہ خویش را بچہ آشنا کند

<p>کسی کو را سحر ازورد جانان دیدہ تر شد بدین چشمی کہ دارد کس بنید و جانان بہمی سجادہ بفروش و بزن تسبیح را آتش نباشد نہیب ملت بجز عشق مستان را</p>	<p>بہ از طاعات بید روی کہ بی آہ سحر باشد کسی کو روی او بنید در چشمی دگر باشد بدین راہ و روش میر و حدیث مختصر باشد حدیث دو عطا فرسودہ در نیجا در دسر باشد</p>
---	--

<p>کہ منز گاہ آن ندان سوا از بحر و بر باشد کہ گویائی خموشست و دوفوش بنجر باشد کہ توت عاشقان کوی او خون جگر باشد</p>	<p>مجوی ز یاد خود بین مقام و منزل عاشق نشان بی نشانی را اگر خواهی اعدا پس ورین ه و پائین خون جگر منجور</p>
<p>حدیث قطب دین را هر کسی کی پی تواند برد کسی این تو اند سفت گزقی بهره در باشد</p>	
<p>نورش چو آفتابست کز ملک جان بر آید یابد حیات خضری بانی جان بر آید هر گوشه آه و افغان از مردمان بر آید گر دو گدای کویش در خانان بر آید آه و خروش و افغان از عاشقان بر آید جان عزیز بیشک از انس و جان بر آید</p>	<p>آن ماه عالم آرا گز آسمان بر آید بر خاک عاشق او زد پرتوی گرفتند از زیر پرده یارم گردوی خود نماید یابد رپی بکویش گرشاه هفت کشور گزر ابدان خود بین و پرتوی به بینند دیدار نماید یک ره بخلق و عالم</p>
<p>از قطب دین گران یار جان عزیز خودد بے فکر و بی تامل فی بحال زمان بر آید</p>	
<p>نبود جانی و جانم ز عشق دم میسزد هنوز خمیه بسر منزل عدم میسزد کہ جان بجزرت جانان دم از قدم میسزد زبان جان دم تو جیلہ دم بدم میسزد کہ دست خیب بنام من این قلم میسزد پر روی خود ز حسد دست ازالم میسزد</p>	<p>دمی کہ آتش عشقش ز جان علم میسزد دمی کہ غرقه دریای او بدم آدم بزیر پرده نمان بود سر عشق هنوز در آن زمان کہ من و او ہم بیم آنجا جو دیک سخن از حرف عشق درد و جان نداشت تا قاب من جانان کاتش</p>

<p>ہو د محرم جانان کیسکے قطب الدین جد از خود دم توجہ در حرم بند</p>	<p>زین زالی ہو فاسر موئے وفانید بیمارتانگشت زردی دوانید چون کس خدا عزیز جدا از خدا نید گشتند جدا بسے سر و کس تیغ رانید باشد گواہ حق کہ چو او کس گوانید تیر دعای گوشہ نشینان خطانید</p>	<p>چون سچ آفریدہ جہانزابتانید بیمار درد عشق خدا شو کہ سچا کس باشد عدوی مرد خدا دشمن خدا منکر مباش کز تن دشمن بر تیغ شان اہل نفاق شان بسے دیدم سیاہ بخت نودران شان تیر دعا شان کن کہ کس</p>
<p>اسی قطب دین تو خاک و دستان حق در دیدہ کش کہ کس بہ ازان طوطیا نید</p>	<p>نہال مختم بار بخت بار سے آرد مرا از زہد ہر دم بار استغفار می آرد زبان را در عشق یار در گفتار می آرد چہ نحو صیبت کز دریا در شہوار می آرد کہ درد اورا چنان بر نالہ بازار می آرد کہ اوتاب فرغ چہرہ آن یاری آرد</p>	<p>بدل چون درد عشق مردہ دیدار می آرد تنے کو نیزند بہ زبا بہ ان دہر استغفار بخود کے سر عشق یار خود را فاش میسازم رموز عشق جانان از زبان جانم ار گوید چو بلبل نالہ وزاری کند عاشق کن عیش بجان گشتم غلام غار فی کز خویش بنچویش</p>
<p>نہ نجد قطب دین زانکار منکر در رہ معنی کہ قہر شش منکران را بر سر انکار می آرد</p>	<p>غائبانہ نظر لطف سو ما میگرد</p>	<p>دلربائی کہ نظر در ہمہ شیا میگرد</p>

<p>گر برایشان همه یک راه بجلا میکرد آتش عشقش اگر جای بر جامه کرد چهره خویش در آئینه تماشا میکرد که چرا وعده دیدار نبرد امیکرد خوشتن را که نهان بود مویید امیکرد</p>	<p>بیگمان بال پر جمله ملایک تخت از تر و خشک عالم اثری کی بماند انگار از دل آینه بساخت تخت چون آن دید درین دوزخش حیرانم آنکه از قدر خود صورتش انقش کشید</p>
<p>قطب دین سرد و عالم لعل ماست نهان گر بدمی حجم طلب جام خود از ما میگرد</p>	
<p>کز فرقت وصال تو جانم بلب رسید خوش آنکه مرد و شربت وصال ترا چشید هر کس ز خنجر عنم عشقت نشد شید بینه جمال خوب تو هر کوز خود رسید آدم بیال بمت خود سوی تو پرید عشق ست بارگاه وصال ترا کلید</p>	<p>جاتان ز زیر پرده رخ خویش کن پدید هنگام آنست تا نظری سوی من کنی مردار میرود ز جهان همچو گاو حنه کس با تعلقات رخ خوب تو ندید پرواز نیست سوی تو مرغان سدره درهای بسته را همه باشد کلید یک</p>
<p>هر جا که عاشقیست معشوق همدم است تا قطب دین بید تر از خویش رانند</p>	
<p>نزد اهل سخنان ناقص و رسوا باشد داند آنکس که دلش روشن و بیتا باشد سر بسز زلف خدای همه اشیا باشد واحد و فرد و عدد نیست که یکتا باشد</p>	<p>هر که او را بجان دیده اعمی باشد نه کند فهم سخن چون دل او تیره بود نیست تعریف ز لطف خط و خال بیتا آنکه او را نه زنی باشد و نه فرزند</p>

<p>چاہل از ہر سخنے برسہ غوغا باشد ز انکہ افشای دی از عالم بالا باشد</p>	<p>عاقل از ہر سخنے بہرہ دستے دارد عاشقان را بہرہ عشق دلیلی باشد</p>
	<p>ہر کسے رو بدری دارد و چیزی طلبد قطب دین در طلبش برورد لہا باشد</p>
<p>عاشق بدم بہمت آنم گرفتہ بود در جان نشستہ بود و عنانم گرفتہ بود جان را سرور داد و ز بانم گرفتہ بود سر تا قدم جو روح روانم گرفتہ بود ینجوش دست دو الہ از انم گرفتہ بود کس را این نہدید از انم گرفتہ بود</p>	<p>روزی کہ دوست رشتہ جانم گرفتہ بود ینجواست تا با طاقت دیدارش آورم از ہر آنکہ فاش نسازم رموز عشق ینجواست چشم غیر نہ بیند جمال او محرم نبود عقل و خرد در حریم وصل روزے کہ بار بار امانت ہی سپرد</p>
	<p>گفتا کہ کیستی تو بگو قطب دین بمن گفتم کہ بندہ اتا بہانم گرفتہ بود</p>
<p>اورا بغیر بار کسے رو برو نہ بود یک شہہ درد و کون ازین گفتگو نہ بود چندین حجب ہر شہہ ہستی ز تو نہ بود اورا بیچ چیز دیگر انس و خو نہ بود ز نگار ہستیت سر مور و برو نہ بود جز وی بیچ چیز از وزنگ بو نہ بود</p>	<p>روزی کہ روح تا نفس خاک کو نہ بود روزیکہ سر عشق ہمگفت می شنید آنجا کہ عکسین بار در آئینہ می نمود زانجے کہ مستی آورد و عقل را برد روزیکہ دید دیدہ جان رو یا جزو نہ بود رنگی کہ بوی محنی گیرنگے آورد</p>
	<p>روح تو بود طالب دیدار قطب دین</p>

تن را وجود ز ہرہ آن گفتگو نبود	
عرق کہ بر رخ آن ہا رسا وہ بود بقدر یار من ای سرو کردہ تقلید دلہم بواہ و شان زان بخشو مائل با آب چشمہ جوانش اجنبی اجنبیست عنان ہمت من میشد بدر کہ او	چو برگ گل کہ برو شبنمی نقادہ بود ز پائشین اگر ت این سخن را وہ بود کہ یار من ز ہمہ ہوشان زیادہ بود بہر کہ روی بخاک درش نقادہ بود کہ در روی اسیران و کشادہ بود
مجوی عقل و خرد ناصی از قطب الدین دینی کہ دبیرش اندر نظر ستادہ بود	
ہر کہ خطیستی در خود کشید زندہ جاوید میدانی کہ کیست کیست میدانی تو گویائی جموش ہر کہ خواهد مرو این میدان شود کنج مقصودار بھی خواهد کسے بی حجب بیند جمال یار خویش	بیگان دیدار بار خویش دید آنکہ اندر راہ جانان شد شہید ہر کہ دارد با غمش گفت و شنید سیر زمان میبایدش جانی جدید نیستی آمد در آن را کلید پردہ پندار خود ہر کس درید
قطب دین گردصل دبیر بایست رد تو نہان شو کہ او گرد دیدید	
باز جانم آرزوی وصل جانان میکند مہ تی گو مرغ دل اندر نفس آرام داشت تا صحا پندم مدہ گراہ و افغان میکند	خانہ بود وجود خویش ویران میکند سوی بزم وصل دبیر باز طیران میکند توجہ دانی آنچه در عشق با جان میکند

<p>ہر کراہوی از ان جانان سیدہ در شام از خودت بیرون قدم زنی تا روی آراہد تیم شب بر غیر و عرف حال خود کن پیش دست</p>	<p>بر سر کوشش نغان چون عند لیبان میکنند بخودی این راہ را بر مرد آسان میکند در دل شب خود علاج درد مند ان میکنند</p>
--	--

<p>قطب بین ذکر حبیب خویش میگوید روز و شب زانکہ ذکرش سالکان را بل عرفان میکند</p>
--

<p>باز جانم دم ز عشق در ریاستے میزند می ز جام وحدت ساتی باقی میخورد گشته فارغ از خود و از غیر خود دیوانہ و اول باش حاضر سالکان نازنین در ہر سحر رو گدای در گہ اد شوکہ از روئے کرم ورنگ در مفلسی آن کوی کردار سنگی</p>	<p>خیمہ در کوی حبیب جانفزاے میزند زان سبب از بنجو دیہا ہو وہاے میزند دم ز بزم وصل ریا را آشناے میزند بر سر خوان وصال خود صلاے میزند سکہ دولت بنام ہر گدائے میزند بر سر تخت سلیمان پشت پائے میزند</p>
---	--

<p>قطب بین در حبت و جو گوہر نایاب خویش در میان لچہ غم دست و پائے میزند</p>
--

<p>آتش عشقش و مادہ شعلہ در جان میزند عاشقان را حتی بہتر ز درد عشق نیست در بیابان وصالش مست او از بنجو دی ہر کہ روزی بر توی از رو جانان پیدہ است</p>	<p>ہمچنان عاشق دم از دیدار جانان میزند مدعی باشد ہر آنکو دم ز در مان میزند پای خود را بر سر خار نیلان میزند طعنہ امروز بر نور شید تابان میزند</p>
---	---

<p>قطب بین را نیست پروا کسی در عشق یار دستان عشق دہر را بدستان میزند</p>
--

<p>چو از کلک قضا خط نم و محنت فروریزد بقتل خویش دل بنهاده ام در کوی آن دلبر زمستی بر سر کوشش مکن عیبم که آن ساقی خدایابی نیازم کن ز غیر خویش پسندم مشو مغرور بر رنگی که بینی در ره جانان</p>	<p>بعالم هر کجا اهل دله بند بروریزد که خون هر که از تنیش فروریزد نکور یزد بکامم هر زمان از چشم وحدت یک سبوریزد که آب رود من پیش کسان چون آبجوریزد که رنگ رو عشاق درش این رنگ پوریزد</p>
<p>زبان بر بند قطب الدین اسرار ندادندی که خون عاشقان در کوی او زمین گشت گوریزد</p>	
<p>در دیست در دلم که بدرمان نیرسد یعقودار دیده بر پیش سفید شد بر خاک ستانش فروریز چشم تر خواهم ز بهر بار کنم چاک پیرهن بجد پرید طائر روحم بکوی دوست</p>	<p>رہبیت پیش من کہ بیان نیرسد در مصر قاصدی سو کنعان نیرسد کابی بہ آب دیدہ گریان نیرسد از ضعف دست من بگیر بیان نیرسد اما بوسل دوو بظیران نیرسد</p>
<p>ای قطب دین تو پیشتر از مرگ خود بیر کس پیش یار خویش چو با جان نیرسد</p>	
<p>خوش بود حال کسی کان چو تو یاری داد نہ کند از غم دوران سر مو اندیشہ گر بسے سال باندرسد در وصلت بروای خواجہ کہ جان باز نہ در ره عشق</p>	<p>نخورد غم کہ مشال تو نگاری دارد ہر کہ چون سایہ لطف تو حصاری دارد ہر کہ غیر از غم اندوہ تو کاری دارد آن بری بر سر کوشش ز تو عاری دارد</p>
<p>سوخت پروانہ صفت قطب دین آتش عشق</p>	

	<p>چون نسوزد که جو کو طرفه نگاری دارد</p>	
<p>بیان راه با حقیقت خدا بود می دان که راه ما نجد از و جدا بود عالم پر از صدای بیایا بود چون دیده بر جلال و لا رام و با بود مارا گوی مرده که از وی بقا بود پایرب دگر ز گردش دران کز بود</p>	<p>ز انرو که راه ما سر کونے فنا بود حاجی ره حجاز ز و دماره خدا امروز کوس عشق جو بنام ما زنده شرم آیدم ز گشت گلستان لا ز را مارا چو دود کشته بشیر عشق کرد امروز دولتی که ز عشقش بسیر است</p>	
	<p>هر کس چو قطب دین گذرد از وجود خویش از راه بنجودی بخند آ آشنا بود</p>	
<p>گل شکفت و چمن و باغ متور دارد بسیج بوسی به از ان نیست که دلبر دارد کیست که بهتر ازین بادی در بر دارد بچو من عاشق دل سوخته کتر دارد بر سر سلطنت عشق وی افسر دارد چه سخماست که این چرخ سترگ دارد</p>	<p>لو بهار آمد و آفاق معطر دارد بویهای شنوم از همه اطراف جهان جذبۀ عشق مرا بر سر کوشش آورد هست بسیار دران کوی اگر عاشق لبیک عاشقان سر کور او خوان مغلس کوی دور افتاده ام از گردش بام از و ک</p>	
	<p>قطب دین تا شده خاک در میخانه عشق تنگ از ملک سلیمان و سکندر دارد</p>	
<p>وز روی خویش برده شرم و چاکشید وز تیغ عشق بر دل ما ز تخماکشید</p>		<p>دلبر رسید و همیشی ما را زناکشید بنمود روی خویش ز ما برده عقلش</p>

<p>ہر کس کہ دید رخت بکوسے فنا کشید سیرت دارین کہ جہان نغز پاکشید کحل بفرز خاک تو در دیدہ پاکشید قانع شد در ہر دو جان پای و کشید</p>	<p>یار بچہ نظری کہ ز روی تو پر تو سے یک قطرہ از شراب وصال تو ہر کہ خورد بر خاک آستان تو ہر کس کہ رو نہاد ہر کس کہ دید وصل تو در خلوت دلش</p>
<p>چون دید قطب دین کہ حجاب تو خویش بود از ہستی وجود خودش دست دپاکشید</p>	
<p>از عشق خویش آتش در جان مازند می دان یقین کہ خیمہ ہلک بہت ازند جبریل کے بدر گہ مولا لوا ازند آدم قدم ز روی شرت بر ہوا ازند کز نور عشق ملک وجودش جلا ازند عاشق کسی ست کو بجان پشت پا ازند سرباسے سرکشان بدم تیغ لا ازند</p>	<p>بر ما چو دوست آید و تیغ فنا ازند ہما جہدلی کہ کشتہ شمشیر عشق گشت گرد میان سدرہ نہ دارند در عشق ہر یک ملائکہ بہت ام خود اند بت آہ درون عاشق انا نست کار گر ترا ہد برو کہ در دل تو در عشق نسبت قابل کسے بود کہ ہلک وجود خویش</p>
<p>پنهان شد از وجود خودش قطب دین نام کو عاشقے کہ خیمہ بہ ہلو سے مازند</p>	
<p>باید آزاد انا چھے گہ بار سے بود نجر فک در ہر خود ہر کہ سا کار سے بود از گس کمتر دین رہ کمتر بن عاری بود نیک بنگر ہر کجا گنجیست با مار سے بود</p>	<p>ہر کہ اورا آرزوی دین بار سے بود عاشق صادق نباشد بلکہ باشد مدعی ماندہ همچون گس ہر چند زین در بازا سے پای خود را دکش از کوش از جو رقیب</p>

بر سر کوی حبیب خود ترس از بیم غیر چون بود ز نار باطن خوچ و پستندی بگمان	نیست عاشق هر که او را بیم را غیازی بود زیر خرّمه زاهدان را طرفه ز ناری بود
--	---

قطب بین اگر عاشقی کونا لهای زارتو
عاشق آن باشد که آنرا ناله زاری بود

آنها که دامم بچالش نگرانند آن قوم ز جمعیت باطن همه فردانند صیقل زده اند آنکه روشن در آن یار گرانمایه که در پرده ناز آنها که فنا گشته اند از خود تمامی جمعی که ندیدند رخ اوزر کثافت	آن با خبران جمله ز خود بخیرانند از خویش نهان گشته و در دگر گرانند کی تیره و تاریک شمال گرانند آن قوم دامم همگی پرده درینند در راه حقیقت همه صاحب نظرانند حیوان صفتانند و عجب بے بصیرانند
---	---

ای قطب بین از پرده پندار برون آئی
ز آن رود که درین پرده همه بخیرانند

آن جاہلی که غیبت درویش میکند انکار اہل فقر مکن زانکہ مصطفی آئینہ تو ہر کہ نہد پیش چشم خویش ہر کس کہ جنگ کرد نفس خبیث خویش انکار اہل دل مکن امید بست گفتیت دارد خدا چو جائے تجلو کسری دل	در پیش آئینہ صفت خویش میکند از روی صدق فخر بدرویش میکند بینایش از انکہ بود پیش میکند خود را اگر چه پس بود او پیش میکند چون نفی اہل دل ہمہ بدگیش میکند ایو ای بر کسی کہ دلی ریش میکند
--	---

ای قطب بین مثال زانندیشہ رقیب

<p>ہر کس کہ دید رخت بکوسے فنا کشید سیرت دارین کہ جہان نغمہ پاکشید کحل بفر ز خاک تو در دیدہ پاکشید قانع شد در ہر دو جان پائی واکشید</p>	<p>یار بچہ نظری کہ ز روی تو پر تو سے یک قطرہ از شراب دھال تو ہر کہ خورد بر خاک آستان تو ہر کس کہ رونما د ہر کس کہ دید وصل تو در خلوت دلش</p>
<p>چون دید قطب بین کہ حجاب تو خویش بود از ہستی وجود خودش دست و پاکشید</p>	
<p>از عشق خویش آتش در جان مازند می دان یقین کہ خیمہ ملک بفتا زند جبریل کے بدر گہ مولا لوا زند آدم قدم ز روی شرت بر ہوا زند کز نور عشق ملک وجودش جلا زند عاشق کسی ست کو بجان پشت پا زند سر ہاسے سر کشان بدم تیغ لازند</p>	<p>بر ما چو دوست آید و تیغ فنا زند ہما جہدلی کہ کشتہ شمشیر عشق گشت گرد میان سدرہ نہ دارند در عشق ہر یک ملائکہ بفتام خود اند بست آہ درون عاشق اناست کارگر ترا ہد برو کہ در دل تو در عشق نسبت قابل کسے بود کہ ملک وجود خویش</p>
<p>پنهان شد از وجود خود عشق قطب بین نام کو عاشقے کہ خیمہ بہ پہلوے ما زند</p>	
<p>باید آنزاد انا چشمے گہ بارے بود غیر فکر دہر خود ہر کہ ساکارے بود از گس گنہ درین رہ کہترین عاری بود نیک بنگہ ہر کجا گنجیست با مارے بود</p>	<p>ہر کہ اورا آرزوی دیدن یارے بود عاشق صادق نباشد بلکہ باشد مدعی ماندہ همچون گس ہر چند زین در بازا پای خود را داکش از کوش از جو رقیب</p>

<p>بر سر کوی حبیب خود ترس از بیم غم چون بود ز نار باطن سخن دیندی بگمان</p>	<p>نیست عاشق هر که او را بیم ز اغیار زیر خرقه زاهدان را طرّفه زناری بود</p>
<p>قطب‌الدین اگر عاشقی کونا لهای زار تو عاشق آن باشد که آنرا ناله زاری بود</p>	
<p>آینا که دامم بچالش نگرانند آن قوم ز جمعیت باطن همه در اند صیقل زده اند آنکه روشن در آن یار گر نمایه که در پرده ناز آینا که فنا گشته اند از خود تمامی جمعی که ندیدند رخ او ز کسافت</p>	<p>آن با خبران جمله ز خود بخرانند از خویش نهان گشته و در و نگرانند کی تیره و تاریک شمال گرانند آن قوم دامم همگی پرده درینند در راه حقیقت همه صاحب نظرانند حیوان صفتانند و عجب به نظرانند</p>
<p>ای قطب‌الدین از پرده پندار برون آئی زان رو که درین پرده همه بخرانند</p>	
<p>آن جا اهل که غیبت درویش میکند انکار اهل فقر مکن زانکه مصطفی آئینه تو هر که نهد پیش چشم خویش هر کس که جنگ کرد نفس خست خویش انکار اهل دل مکن امید و ست گفتمت دارد خدا چو جاکے تجلو کسری دل</p>	<p>در پیش آئینه صفت خویش میکند از روی صدق فقر بدرویش میکند بنیایش از آنکه بود پیش میکند خود را اگر چه پس بود او پیش میکند چون نفی اهل دل همه بدگیش میکند ایو ای بر کسی که دلی ریش میکند</p>
<p>ای قطب‌الدین منال زانده لیشه رقیب</p>	

<p>دائم خدای فکر بد اندیش میکند</p>	
<p>بغیر دیدہ سست دیدہ دیگر دارند تمام عشق شدہ کی ز خود خبر دارند ز نخل بہت خورد و بدم مگردارند ز بہر تیر غمش سینہ را سپردارند ولیکن از خطر بعد دیدہ تر دارند</p>	<p>جماعتی کہ پنج یار در نظر دارند نہان شدہ ہمہ در بحر عشق تباہ زین بہت خورد ختمہ اند تا بردوست نشستہ بر سر آن می دہالی داد اگر چہ بر سر آن کو می صاحب توب اند</p>
	<p>سبک روان بیابان عشق قطب الدین چنان روند کہ گویے تمام بردارند</p>
<p>کاری کہ کردہ اند عزیزان ہمان کنند بجویش خویش را سو جانان ان کنند خود را ز خود مگر تباہی نہان کنند بر تن اگر بہر سو گئے زبان کنند با ما حدیث جلوہ خوبان بیان کنند با گلرخان حکایت این ناتوان کنند</p>	<p>تا چند سال کان سخن عاشقان کنند فانی شوند جملہ ز بود و جو خویش محرم میشوند بخلو سراے یار و صفش بصد زبان نتوانند شرح داد ما طالبان جلوہ خوبان عالمیسم ما را خلیدہ خار غم گلرخان بدل</p>
	<p>گوید حدیث عشق بیان قطب الدین مدم باشد کہ طالبان شنش در استان کنند</p>
<p>دل را برای تیر غم تو نشان کند در جستجوی وصل تو ایشا رجان کند در کشت خاست ز خلوت جان کند</p>	<p>کو طالبی کہ نام تراورد جان کند طالب کسی بود کہ درین کوی ہرزمان اگر طالبی کہ بہر رضاے تو ساعتی</p>

<p>تا درہ وصال تو ہم امتحان کنند فرق طلای ناموس دیگران کنند بار اعنایت تو گر کامران کنند</p>	<p>آنسوس زانکہ نیست درین دہر کا بطنے یار ب کجاست سنگ محک در جہان کہ کونے نہ کند کشاکش دل من در جہان کسی</p>
	<p>از جد گذشت محنت آندوہ قطب دین آن را اگر فرسخ رخت شادمان کند</p>
<p>بخدا کز دل ادبوی وفا سے آید آن بطوفان دل ارباب صفا سے آید کز دم سرد تو جو سے زریا سے آید پیش تیغ سمت بے سرو پای سے آید یار ہر لحظہ دردین دل مانتے آید پردہ برداشتہ و چہرہ کشا سے آید</p>	<p>از دل اہل وفا بوسے خدا سے آید چہ روی جانب کعبہ کہ ز روی اخلاص ہر وای زاہد و در حلقہ زندان نشین بنگر آن عاشق صادق کہ چسان از صدق ہر گرا دیدہ دیدیست بہ بیند کہ چسان نازینے کہ نہان بود پس پردہ راز</p>
	<p>تا رسیدہ بسر کوی فنا قطب الدین از چپ و راست برو تیر بلا سے آید</p>
<p>آخرش دیدن رخسار تو حاصل شد لذت دولت دیدار تو مشکل باشد پای ہر کس بسر کوی تو در گل باشد ہر گرا درد غم عشق تو در دل باشد ہر گرا مزع دل از تیغ تو بسمل باشد کہ بعشاق سر کوی تو داخل باشد</p>	<p>ہر کہ آنرا بسر کوی تو منزل باشد ہر کہ رالذت عشق تو نسوز و خرمین چہ سعادت بہ ازین درد و جہان می یابے فانزع از ہر دو جہان گشت زغم شد آزاد زندہ ہر دو جہان گرد و مرگش نبود دولتے بہتر ازین نیست بعالم آنرا</p>

<p>قطب بین ز آتش جانسوز تو بنگر کہ چسان سوخت پروانہ صفت تا تو وصل باشد</p>	
<p>دانی کہ بردل من مسکین چہارود باید کہ سر بسیرہ صدق و صفارود لائق کسے بود کہ ز ہستی سوارود عاشق کسے بود کہ درین رہ فشارود میگوے ذکر او کہ ترا دیدہ وارود بے درد کس ندید کہ اورا شفا رود</p>	<p>روزی کہ یار از من بیدل جدا رود آنکس کہ روی یار ندیدہ بجز خویش ہر تیرہ دل نہ لائق آن یارنا زمینست ہر نہ قبول را نہ رسد لاف عاشق غافل بہاش یک نفس از ذکر یار خویش در راہ دوست آورد و جفا بایت کشید</p>
<p>گوید رقیب قطب بین از کونے او برو عاشق ز کونے دلبر جانی کجا رود</p>	
<p>چرا کہ سود و زیان عشق خیال یار بود خیال او ہمہ دیدار آن نگار بود کجا چو مردم دیگر دلش ہزار بود ز گرمی می معشوق بیقرار بود وقای ماہ نشان را کی اعتبار بود کہ خوب زشت جہان بد و مدار بود</p>	<p>اسیر عشق بتان را بغم چہ کار بود دل خود از ہمہ فکر و خیال بریدہ دلش یکی و خیالات او یکی باشد ہمیشہ فارغ و دستہ از جہان باشد خوشست عشق اگر یار ہو فان بود بر تو عاشق شید آن نگاری باشد</p>
<p>بکوے عشق دل قطب بین ز غم رستہ وے ز سوز غم عشق او نگار بود</p>	
<p>آنجا در شتگان سر خود بر زمین زنند</p>	<p>چون بل حال برد و جہان استین زنند</p>

<p>در مجلس سماع همه آفرین زنده بر خاک آستان سر نقش حسین زنده دانم که صوفیان نفس از راستین زنده بباش بر حذر که نفس باشین زنده عشاق کوس حلت ملک یقین زنده</p>	<p>آیند بیگان همه کرد بیان عرش در دل چو یار جلوه کند جمله کائنات تو ش گفت با نیرید که در جهده ام خداست شکر مباش حال دل اهل شوق را زاهد بماند در گرو از هستی وجود</p>
---	--

چون این طریق خاص سلسل به مصطفی است
عشاق جنگ در روش قطب دین زنده

<p>مرفوع رو تو وارسته از جهانم کرد که همچو مونس میان تو نام تو انم کرد اراده که در ابود آنچه نامم کرد ز خویش غائب رسوا ازین دانم کرد میان خلق بدین عیب دستام کرد مرفوع روی تو ناگاهش دانم کرد</p>	<p>خیال عشق تو فارع ازین دانم کرد گداخت آتش عشق تو آنچنان تن را بیخا داشت نعمت تا مرا کشد آخر به بین که سوز غم عشق تو چه کرد من ز من رو بد نعمت عقل و فهم و مجنون کرد شسته در پس زانوی غم بسے بودم</p>
---	--

چشید شربت وصل تو دوش قطب الدین
چنانکه از حسم وحدت سبب کشانم کرد

<p>تا کی جفا کشم ز غم گلغزار خود ز بیسان بود که غمیش اندر کنار خود دیگر گشته ام دگر از کار و بار خود غم سفر کنم بسو شهر بار خود</p>	<p>افتاده ام جد از دیار و زیار خود دلبر چون گنج جای بویرا نه میکند بی روی یار مایه و سودم با شدم من پامی بند غربت دلدار در وطن</p>
---	--

خدمت کمر بجان بسبک کوی بن نگار	بیداد بدین بیدانه کنم اعتبار خود
تا چند قطب بن عم پنهان خوری دیگر	پنهان مدار در دوزخ خود از شمشکسار خود
<p>ز بهستی وجود خویش هر کس گرفتار گردد کسی کو نیست عاشق بر جلاله رخسار کسی کو در دل شب بپوشد زار مرد بر در گم دنیا پرست و دل بیچار بیار و بر در موی حق غمناک خندان کسی کو خدمت پیر طریقت میکند از جان</p>	<p>یقین دانم که با ولد ار جانی آشنا گردد بدر و محنت و بیداد و دوران مبتلا گردد ز وصل دلبر جانی همه در دوش دو اگر دو که با او هر که صحبت شود دور از خدا گردد که مس قلب تو از یک نظر شان کیمیا گردد یقین دانم که اندر دین دنیا بادشاگرد</p>
کسی چون قطب بن باد لب خود نسکے گیرد	سگر و راه معنی از وجود خود جدا گردد
<p>دلدار رفت و خسته دلانرا دو ناکرد گفتم که غیر من نبود بر پیش کس بر گز دو یار بیدم و هم دل ندید کس از خرمی و ذوق کسی خنده میکنند دل در جهان بنده که بدعهد و بنوفال</p>	<p>وز خود رقیب رو سیه تا جدا نکرده کس بی رقیب بیولو دار جان نکرده کآخر خلک بچو رو شمشان جدا نکرده کآخر ز روی در دوالم گریه مانکرده نهایت پیر دهر که با کس وفا نکرده</p>
ای قطب بن بغیر خدا دل کیس ده	خوش حال آنکه رشتند دل ز جدا نکرده
کسی کو یک مان با دلیر خود نهشین باشد	بمعنی بهتر از سلطانی روی زمین باشد

<p>کہ از نعلین مرد گردا و را بر حسین باشد کہ ایشان دل شبانه های آتشین باشد مراد عشق آن بستر نہ دنیا و نہ دین باشد کہ شرط سہرودان کوی دلبر انجمنین باشد کہ اندر عالم اول صد ہزاران شہر حسین باشد</p>	<p>زمین و آسمان بود حجاب سے و آن سالک مباحث اندر پے آزار عشاق سرکوش ہمہ کس در غم دنیا و دین خود بود لیکن برو از خوشستن بگذرا گردید از منجوا ہی برو کشور کشای عالم دن باش گر مرد</p>
<p>نباشد قطب بین در آرزوی غیر از معنی کہ اندر دین و دنیا ہمہ اہل تقین باشد</p>	
<p>دارم اندر دل چنان درد کہ افزون میرود از ترہ سیلاب چشم بچو چون میرود زمین سبب ہر عظمہ ام حال دگرگون میرود عقل اربا ناشیند بچو مجنون میرود</p>	<p>و مبدم از درد و غم از دیدہ ام خون میرود بسکہ افکار ست دل از تیغ تیز عشق یار کہ گشہ آن یار گاہی زندہ بیسازد مرا زاہد ارہالم بداند میشود ز نار بند</p>
<p>بسکہ قطب الدین نہ درد عشق نالد ہر سحر آہ درد آلود او بالائے گردون میرود</p>	
<p>دل م خون میشود و ز سحر در فریادی آید قبول طبع آن دلدار ماد زادی آید کہ آن دلدار من باقد چون شمشاد می آید کہ آن کشور کشای در با باد می آید گس چون بر سر کوش رسد فنا می آید فرشتہ بدش بہر مبارکہا دے آید</p>	<p>مرا تا از وصال دلبر خود یاد مے آید بسعی خود قبول طبع آن دلبر کسے نبود برو ای و سربستان از خجالت پشت خرم کن پیای عاشق و شاد نشین بر سر کوش بوجہدی بر سر کوش نشیند باز میگردد کسی چون بر توی از رو آن دلدار دینا</p>

	<p>حدیث عشق ہر کس شہزادوارستہ میگردد ابوای قطب دین ہر کس زود شاد می آید</p>	
<p>ہر چہ گویم چند اغیر خد آن مکنید زلف خود بسته گزارید پریشان مکنید وصف و تعریف مہ و مہر در خشان مکنید پیش مجنون صفتان ترک بتان مکنید چون ندیدید جمالش صفت آن مکنید</p>		<p>در دم ای ہمنفسان دروی دران مکنید خوب رویان ہمہ بیند پریشانی من ہمہ چون بے بھرا نند یقین میدنم عالمان چون رنق عشق نگرند از بر زاہدان وصف رخس را بعلط چند مکنید</p>
	<p>قطب دین خوش سخن گفت کی است خراب عاقلان نفی می و مشرب رندان مکنید</p>	
<p>ہر کس نظری شہت برویت نگران شد بلبل صفت عاشق برخت جامہ دران شد از کوی تو ہر روز شہیدی گذران شد منصور روزش کشتہ آن بار گران شد دیدار تو کے لائق آن بیخبران شد کی گوہر اسرار تو در گوش گران شد</p>		<p>تاروی تو آئینہ صاحب نظران شد تا گشت گل روی تو از پرده پدید آمد مایع بخو تریزی عشاق کشیدند ہر گوشہ کہ باری ز ملایک نہ کشیدند آہا کہ خبر از عنم عشق تو نداشتند محرم نبود گوش کہ از نغمہ داؤد</p>
	<p>ای قطب دین امروز شدہ عاشق رویت کز روز ازل بر رخ خوبت نگران شد</p>	
<p>در حریم حرش واقف اسرار آمد لشکر عشق درین باد یہ خونخوار آمد</p>		<p>ہر کہ از تیر عنم عشق گرفتار آمد برو اسالک از خویش نمان شو کہ یقین</p>

<p>بحقیقت همه جا کرده ظهور آن دلبر هر که در راه طلب فانی مطلق گردید عاشقی نیست که فارغ بود اندر رهش</p>	<p>ز انجمت عاشق دخته چو پر کار آمد بیگمان پردگی پرده اسرار آمد در دروا عاشق بیچاره طلبگار آمد</p>
<p>قطب دین گشت نمان چونکه درآمد دلدار زانکه پیش رخ دلبر ز خودش عار آمد</p>	
<p>لذت عشق هر آن که در مانی که چشید دیده دل پنج یار هر آنکس که کشاد چون نیارد ملک با صالش بیشک هر که از خود نر بیدست نه بیند اورا</p>	<p>پای از هر دو جهان بر سر آن کوی کشید بنخود از ذوق خیش جامه جاترا بدید آدم خاک صفت با امانت به کشید ای خوشا عاشق صادق که ز هستی برآید</p>
<p>قطب دین کیست درین راه گو دو نتمند هر که تخم عنم او در دل ویران پاشید</p>	
<p>بر سر کوی بخت هر که ماوا میکند نمانه دل پاک کن از رنگ عیسان زودتر گوید از معشوق فردا روی خود خواهم نمود پیشه عاشق نباشد صبر و آرام و قرار عشق و رسوائی بهم چون شکر و شیر آیدند کیمیای عشق بر هر سس قلبی گردد</p>	<p>عاقبت بر روی جانان دیداش میکند زانکه دلبر در دل پاکیزه ماوا میکند هست عاشق هر که او هر روز فرود میکند عاشق اندر عشق خود دراز و در سو میکند در دل عاشق سلامت کی خود می چاکند چون زر پاکش خلاص از تیر گویا میکند</p>
<p>ز آتش عشقش بسوزای قطب دین سزایا سوز عشقت کادمی را فرود و یکتا میکند</p>	

<p>آتش عشق از دلم سر نیزند جذبہ عشقش مرا تسلیم و جو مانم عشقش سپاہ قلب است در ہوا کے کعبہ دیدار بار ہر کہ او گرد گدای کوی عشق ہر کرا آن دلبر جانی توخت</p>	<p>شعلہ از نہ چسوخ بر تر نیزند آتش اندر خشک و تر در نیزند ہمتم بر قلب قیصر نیزند در نفس مرغ دلم پر نیزند طعنہ بر ملک سلند رہ نیزند دولتش انگشت برد رہ نیزند</p>
<p>پرتوی تابدید قطب الدین زد دست طعنہ بر خورشید خاور میسرند</p>	
<p>نقش رویت زدلم صورت اغیار کشید زندگیش بجا باشد و ماند جاوید ہر کوی حیوان بجان آندہ و حیوان رفت پای ہر کس کہ بکوی تو ذروفت بگل</p>	<p>کز بد و نیک دو عالم سر منو نیست پدید ہر کرا ختہ خو خوار تو اش ساخت شہید ہر کہ از وسوسہ عشق تو از خود نہ رہید ماند آنجا و دگر از دو جهان پای کشید</p>
<p>قطب بین را چون نظر بر گل رویت افتاد شادمان گشت و چو گل ملک جو دش خندید</p>	
<p>دیدہ ہر کس کہ روزی بر جمال او افتاد ہر چہ باشد در شش ز دین و فد دنیا نام پرتوی روزی از آن لبر کسی کو دیدہ است یارب آن دلبر کہ می ریزد و مادم خون ما پیشہ دلدار جانان چون بود مردم کشید</p>	<p>کی رود ہرگز نشاط چہرہ خویش زیاد میرود بر یاد زلفین پریشانش بباد از جمال دیگری ہرگز دل او کی کشاد در چنین عاشق کشی او را کہ باشد او شاہ عاشق بیچارہ کی بُرد لی بر خود نہاد</p>

<p>بر امید آنکہ روزی یار خواهد داد داد</p>	<p>میکشد جور و جفا سے محنتِ ایام را</p>
<p>با خیال یار دارد گفتگو با قطب دین بیک چون بروی نقد چشمش رود بازش زیاد</p>	
<p>کہ زندہ اند زیار روز خویش بخیرند لباس ز یاد خود بین بنیم جو نخرند کہ خود بعالم معنی ستون بجزو بند کہ در لباس بشر پے کبوی دست بر بند بجست وجود لارام خویش در بند</p>	<p>مجردان طریقت جماعتے دگرند ہر ان مقام کہ شوید خرقہ زاب شراب بر دستچم حقارت مبین تو ایشانرا غزیر ہر دو جهان آن جماعتند یقین بر حرمن جنت و دوزخ چه چشم شان باشد</p>
<p>برو گدای سر کو سے آن جماعت باش تو قطب دین کہ شہانزاد ہر تلج بر بند</p>	
<p>بر سر از خسروی فقر کلا ہے دارد ہر کہ او بچو توی پشت پناہی دارد ای خوشادیدہ کہ سوی تو نگاہی دارد خوش گدائیت کہ او بچو توشاہی دارد عاشق روی تو ہر گوشہ گواہی دارد ای خوش آنکس کہ چنین قلب سپاہی دارد بی جمال تو عجب روز سپاہی دارد</p>	<p>ہر کہ در باد یہ عشق تو را ہے دارد پشت او را تو اند کہ نہد کس بزین غافلند از رخ تو تیرہ دلان عالم سرور ملک جہان ست گدائے در تو آمدہ گنج عنم و درد گواہ عاشق محنت و درد عنم عشق سپاہ دل ہا ست ہر کہ اپر تو رخسار تو بر رونہ فقاد</p>
<p>قطب دین از گنہ کردہ و نا کردہ خویش نخور عنم کہ مثال تو آئی دارد</p>	

<p>شمرده ای بدل که صبا فرود دلدار آورد شام حران بسکرت غم بجران بگشت خواست لب که کند صورت خود در ظاهر خود شود عاشق و معشوق خود را نام در ازل پرتو او بر دل غافل نقتاد جلوه کرد و نهان گشت قرار از ما برد</p>	<p>از حریم حرمش عدّه دیدار آورد مری می برد دل خسته و انگار آورد آدمی را ز کف خاک پدیدار آورد عاشقان به بهانه همه در کار آورد منکران خود از انروز زبانکار آورد عاشقان را همه زان جلوه با قرار آورد</p>
<p>قطب دین بر چه کند یا کند بیشک ریب سیر که دم زد دم او محنت و غم بار آورد</p>	
<p>گدایان عشق از جهان رسته اند اسیران زلف پریشان یار چنان محور خسار یار خود اند ندرند غیر از غم عشق کار فروغ رخ یار تا دیده اند فرو رفته اند آنچنان در شهو</p>	<p>بمنه همه زانوس جهان رسته اند ز جمعیت این دآن رسته اند که از خویش و کون مکان رسته اند ز فردوس و عوالم جهان رسته اند بدان زنده اند و در جهان رسته اند تو گوئی که خود از میان رسته اند</p>
<p>ز شعر خویش و دلکش قطب دین اسیران عشق از جهان رسته اند</p>	
<p>ای بخران غافل از یار چو آید بر میفکنند از رخ خود پرده ولیکن در پرده عیان باشد و بی پرده نهان</p>	<p>بهر رخ خود داده عملا یار بیایند از بهر تماشای وی از خویش بر آید بینند اگر رنگ ز آئین زد و آید</p>

از جانب معشوق حجابے نبود یک بنید رخ یار گر انسا یہ چو مردان عہد ازل یار نسا زید فراموش	ہر جا کہ حجابے بود آن جملہ شمایند از خواب گران جملہ اگر دیدہ کشایند غافل نشینید اگر اہل وفا یند
--	---

دارستہ شوید از خود و از ملک و عالم
چون قطب دین گر طالب ویدار خدایند

پیش کسیکے عاشق اہل نظر بود عشقست ہر چہ بہت بد نیا و آخرت ایام بعد را نبود اینقدر خطر در رگدہ رہا نگفتد بزمین چہ با دوری مجوز یار خودار مرد عاشقی ایو ای ہر کہ دور بود از وصال یا	ہر چیز غیر عشق بود درد سر بود دانند کسیکے دلہرش اندر نظر بود ہر کس کہ بیشتر خطرش بیشتر بود از زیر چرخ ہر کہ فند صعب تر بود ہر کس کہ دور باشد از آن بے بھر بود چون خاک ہا باشد و خاکش بسر بود
---	---

بانویش قطب دین نرنی لاف عاشقی
عاشق کسے بود کہ ز خود بخبر بود

ہر کرا بر سر کوئی تو تماشا شد ہر کہ ادبی تو بر آرد نفسی و عالم بادشاہ دو جہان بہر آن عاشق کو بندہ آن نسبت کہ از حکم تو سر بچید	شربت و صل تو ہر خطبہ کا مشا شد زندگی بی رنج خوب تو حرمش با شد کو من درد و غم عشق تو بنا مشا شد بندہ آنست کہ دست تو ز ما مشا شد
---	---

قطب دین رم نہد ہر مرغ دلش عشق ترا
ذوق دارد کہ چنین رنج بد اش باشد

<p>سیکه با چو تویی دست در کمر دارد ز پیش تو برود دیده سیه که اندازد سیکه دور باند از تو شمع ایمان را بر تو زاید و با ما شست و با ست کن نیز و دلبر خود جان خویش تحفه برد ز کوی او تو اندندت دم بیرون</p>	<p>ز هر چه غیر تو باشد از و نه سر دارد سیکه از چو تویی چشم خویش بردارد ز باد حادثه کفن بر خطه دارد که مست جامم ازل مشربے دگر دارد اسیر عشق همین در جهان بند دارد خیال چهره او هر که در نظر دارد</p>
--	--

بید چهره او قطب دین چو روز دگر
 بجز خویش نخواهد که دیده بردارد

<p>ذوق عشق از جان عاشق کم مباد هست هوش هم جانهای پیش چون غم در تو آمد غمگسار عاشقان با طفل اشک آمد شفیع هر که غافل باشد از وی ساعتی عاشقان دست او نیری دوگون</p>	<p>هر که بی عشقت در عالم مباد شد دل مارش بے مرهم مباد بیچکش اندر جهان بے غم مباد چشم عاشق لخته بے نم مباد نیست آدم وز بنی آدم مباد غیر زان زلف خم اندر خم مباد</p>
---	---

در هوا کے چهره زیبا کے یار
 قطب دین را یاد پیش دم مباد

<p>هر که اورا میل جانانش بود درد پیش آورد که بیشک در جهان نیست چیزی خود ز بید روی تبر</p>	<p>درد باید در دل و جاننش بود هر کجا درد نشت در ماننش بود دادار و هر که ایمانش بود</p>
---	--

<p>دائما جانے پریشانش بود ہر کجا گنجیست مارانش بود کے غنم خار غیلاش بود</p>	<p>نیست عاشق ہر کہ آنراورد نیست بیچ گل بے خار نبود در جہان ہر کہ رواند رطواف کعبہ کرد</p>
<p>قطب دین یکدم مکن در رہ محیل نیست این را ہے کہ پایانش بود</p>	
<p>از ہمہ سود و زیان دہر بے غم می شود بخی از خویش و بی پردای عالم می شود سر کرد درد دست و دیدہ پر غم می شود بگمان او سرفراز ہر دو عالم می شود گر گدای باشد او مانند حاکم می شود چون بہ بنید وصل یارش باز حرم می شود</p>	<p>در حریم و گل جانان ہر کہ محرم می شود ہر کہ از جام وصال او نبوشد جرعت کیست دانی بر سر کوش طلبگار وصال درد ہر عاشق صادق کہ بگرہ جلوہ کرد پیش علمش بود و نابود جہان یکسان بود گر بود چون لاکہ پیر مردہ سر بر خاک آہ</p>
<p>قطب دین و ذری ہاگر صد بار بنید صہاب کی تسلی یک زمان از پیش از کم می شود</p>	
<p>گر چہ پناست اما جاننش اندر جان بود لیک میخواید کہ اندر عاشقی پنهان بود از کف خاکی کہ عقل کل در و حیران بود در میان مقصود استاد ازل انسان بود ز قہ می باید سرای کا ندر و مہمان بود بگمان آن یار جانی را دو صد چندان بود</p>	<p>در با عاشق کسی کز دیدہ ہا پنهان بود در حقیقت است عاشق ہمہ معشوق او گر چہ عاشق بود او مارا چرامی آفرید گر مصور نقشہا را کلک صنع آمد و لیک خانہ دل زفت و رو بی دہ کہ مہمان پیر ہر کہ ہر چند باشد مہر آن دہر بد</p>

	از دو عالم آرزوی ہر کسے ہر کسے بود قطب بین را آرزوی حضرت جانان بود	
	<p>کہ کس را باو هیچ کاری نباشد کہ کس را بدل زو عجباری نباشد کہ درد ہرزو اعتباری نباشد ندیدم گلے را کہ خاری نباشد بہ از سایہ او حصاری نباشد چو یاری او هیچ یاری نباشد</p>	<p>از ان بہ کسی را دیاری نباشد از ان بہ نباشد کسے دز زمانہ چنان زیستن خوش بود آدمی را برای خد اوج را عیار میکش از غوغای آشوب نیای فانی اگر یار خواہی گرفتن کسے را</p>
	<p>مدہ قطب بین دل بدیناے فانی از ان رو کہ آن را مدارے نباشد</p>	
	<p>مراد ہر دو جهان را بد عا سازد بود کہ درد من از وصل خود و اسازد ندیدم بندش از خاک با شاسازد در دن پردہ ہر ار کار با سازد را آشنا و ز بیگانہ اش جدا سازد امید ہست کہ کار مرا خدا سازد</p>	<p>بکوی خویش چو آن یا آشنا سازد مریض ہجر و در گنج محنت افتاد از روی لطف نواز اگر گدائی را و گویہ بر اندزد در گنج خویشش از روی لطف نظر کہ کند گدائی را تواند آنکہ نشاند مرا بہر صصال</p>
	<p>ز هیچ غم نبود عمر جاودان یا بد چو قطب دین دم خود را بر وفدا سازد</p>	
<p>سبہ دآپردی آن گل و ریجان چہ کند</p>	<p>ہر کہ روی تو بہ بتید بجان جان چہ کند</p>	

<p>زندگی بہر تماشا سے رخت می باید بادشاہ دو جہا نست گدائے در تو ہو برویان ہمہ چون از شر حسن تو اند قیمت روضہ رضوان بوصال تو بود</p>	<p>ہر کہ دور از رخ خوب تو بود جان چه کند بی تو کس خسروی ملک سلیمان چه کند بی وصال تو کسی دیدن جان چه کند بی وصال تو کسی روضہ رضوان چه کند</p>
--	--

قطب بین درد غم عشق تو در جان دارد
 درد تو راحت جاننش شدہ در مان چه کند

<p>اہل فنا کہ دم بہ بقای تو میرنند چون از رہ فنا بو صالت رسیدہ اند سر پا بر تنگان طلبگار وصل تو آہنا کہ سرخوشان سے عشق گشتہ اند کہ و بیان صد نشین از رہ فرست یارب چه نظری تو کہ ذرات کا کتا</p>	<p>جان میدہند دم ز وفا می تو میرنند خود را از وہ بیخ فنا می تو میرنند درہای اہل دل ز برای تو میرنند فریاد بای ہوی برای تو میرنند کوس شہی بنام گدای تو میرنند دست امید خود بعطای تو میرنند</p>
--	--

ای قطب بین خویش گذر زانکہ ناگمان
 بی تو بکوی دوست تو اسے تو میرنند

<p>ہر کہ عاشق نیست با غم آشنائی کی کند نیست عاشق آنکہ از کوشش و جد جا دگر ہر کہ از جوان وصال او نوائے یافتہ ہر گدای را منحوان عاشق کہ عاشق و زرش ہر کہ خود را دید دعوی خدائی میکند</p>	<p>ورنہ عاشق از غم عشقشن جدائی کی کند عاشق اندر کوی جانان بیوفائی کی کند سرفراز دہر گر دو بے نوائے کی کند جز دل اہل بی ہرگز گدائے کی کند عاشق بیخوشتین دعوی خدائی کی کند</p>
--	--

در حریم وصل بجز خود نہائی کے کند	عاشق اندر نرم وصلش موجانان میشود
	جام می آورد بست و بنجودی ہا پیشہ کن قطب دین عاشق دین کو بادشائی کی کند
از ازیل تخم عنم عشق تو در دل دارند پای خود در سر کوے تو نہ در گل دارند پردہ کی پیش رخ خوب تو حائل دارند از رہ بجز خودی خود را تو وصل دارند کی سر و سوسہ مردم عاشق دارند حاصل از عمر غم عشق تو حاصل دارند	پاکبازان کہ سر کوی تو منزل دارند گشتہ از سود و زیان و جهان فارغبال عشقبازان کہ نظر بر خرت انداختہ اند آن جماعت کہ ز خود فانی مطلق شدہ اند عقل و علم و دل و دین دادہ تمامی بجز با نعمت دست و گریبان شدہ اند رہ عمر
	ہوسا و نہ نہی از سر خود قطب الدین زانکہ در سر ہوسش مردم قابل دارند
خصوصاً نیک بختی کو مقید در جوانی شد مقید زانکہ سر از روی ضعف ناتوانی شد سعادت مند ہر کو از قضای آسمانی شد تواند آن مگر کو واقف از سر نہائی شد مددگار زبان دل زبان بی زبانی شد ہر آنکس کو تمامی از وجود خویش فانی شد	خوش آن عمری کہ صرت بندگی با جانی شد غزیر در گہ جانان جوان پارسا گردو نہ بنید روز بد ہرگز اگر حاسد بجان کو شد بالماس سخن کی در معنی متوان سفتن بخود کے سر پار خوشیتن فاش میگویم تواند می خورد دائم ز دست ساقی باقی
	ز ہستی قطب دین بگریزانکہ می طلب ترا کہ درستی جواب از سو جانان این ترانی شد

<p>ملک وجود او ہمہ بر باد میرود غمناک گر چه آندہ است شاد میرود آنکس کم بندہ تو شد آزاد میرود چون دید وصل تو ہمہ زیاد میرود عکس رخت چو دید بفر باد میرود بود وجود او ہمہ بر باد میرود</p>	<p>آنکس کم دید روی ترا شاد میرود ہر کس نہ ہر غمی کہ کند رو بسوی تو آزاد نیست ہر کہ بود بندہ کسی با وصل تو اگر سخن می کند خیال عاشق کند بکنج غمت پیشہ مشی ہر کس کہ دید پر تو نور جمال تو</p>
<p>تقوی ست زاد بادیہ عشق قطب دین آسان رود کسے کہ بدین زاد میرود</p>	
<p>آیا بود کہ پیش خدا یک دعا کنند منزل فر از عالم لانتما کنند در دم سما زمین و زمان را سما کنند فی الحال جان خود تبا می فدہ کنند آنها کہ در حریم وصالش چہا کنند</p>	<p>آنها کہ آشنائی خود با خدا کنند پرواز داد از نفس جسم مرغ روح آنقوم از عنایت و لطف خدا خوش یابند گرز جانب جانان اشارتی منزل کنند بر سر کوشش ز شوق او</p>
<p>با خویش چند بار شینیم قطب دین ایشان ترا مگر چند آشنا کنند</p>	
<p>دلہم ز شوق تو در اضطراب می آید ز جان سوخته بوی کباب می آید بیدہ کے ز خیال تو خواب می آید کہ شکر غم تو بے حساب می آید</p>	<p>بمن ز سوی تو ہر کہ خطاب می آید چنان ز آتش شوق تو سوختم کہ مرا ز بسکہ فکر خیال تو میکنم شہا نشاط عیش از ان از دلہم گریزان</p>

<p>کہ کن ترا پیش از تو جواب سے آید کہ آن نگار براہ ثواب سے آید</p>	<p>کیسے نیست نشد گو طلب کن دید ز خویش بگذر و در راه حق ثوابی کن</p>
	<p>مرو بجلقہ ز ہا در ہر قطب الدین کہ از وہاں تو بوسے شراب سے آید</p>
<p>جو ہر دم میرسد ز خمی بر دم سہم نمی آید کہ غیر از عسک بکنج غم کسے ہدم نمی آید کہ بروی تیر غم سے آید و مرہم نمی آید شدم جو یامی مرگ خود ولی مرگم نمی آید و دوبارہ سچکسے دان دین عالم نمی آید ز تو چیزی کہ می آید ز جام جم نمی آید</p>	<p>بکوی عشق بازی بر دم خبر غم نمی آید از ان در کنج تنہائی بدر دو غم گرفتہ خو از ان رود دل مرا مانند غنچہ تہ تہ خون جو اندر زندگی کس وصل آن بے نمی بند بکن کوشش و از ان پیش کنز عالم کنی ر توئی مقصود عالم گر کنی ایدل نقین اصل</p>
	<p>منال ای قطب دین از محنت و غم بر سر کوشش کہ محنت بر سر عاشق از کوشش کم نئے آید</p>
<p>ز ابد استی خود را ہمہ در باختہ اند در بیابان غمت پای ز سر ساختہ اند کز رہ بخودی خود را از تو شناختہ اند اسپ ہمت ہمہ در کوی فنا باختہ اند اول از سوز غم عشق تو بگداختہ اند</p>	<p>آنجماعت کہ نظر بر رخت انداختہ اند دادہ بر باد فنا بود و خود خود را آنچنان مست ز جام می حدت شدہ اند آن گرد ہی کہ رسیدند بے منزل عشق دیدہ آہنا کہ رخ خوی تو بی عیب قصود</p>
	<p>قطب دین طوق بکن گیسوی و در گردن عاشقان طوق بگردن ہمہ چون فاختہ اند</p>

<p>خرم آن دل که جمال تو تمنا دارد حالیبا قصد دل شینفته ما دارد ماه رخسار تو پیوسته بجلا دارد تاب رخسار ترا دیده بینا دارد لذت عشق ترا عاشق شیدا دارد تیر غمهای تو اندر دل ما جا دارد</p>	<p>ای خوش آنکس سرش تو سودا دارد تو عشق تو فرار از همه دلها برده ماه یکسان نبود نور بلغزش بدید هر کسی تاب ندارد که ببیند رخ تو لذت عشق تو کی عاقل فزانه چشید هر کسی جان بدیر غمت بر دلش</p>
<p>بیچکس میل ندارد بجهان رسوائی قطب دین را بجهان عشق تو رسوا دارد</p>	
<p>عیشش بکام باشد و نخبش جوان بود آنکس که اهل عشق بود زنده جان بود آنکس که مست عشق بود جاودان بود عاشق نباشد آنکه خودش در میان بود بیزار مرد عاشق از این دآن بود که در دلش محبت حور جهان بود</p>	<p>در دست هر که جام می از عوان بود خوش عالمی ست عالم و استگی عشق هرگز نبرد آنکه شود مست جام عشق ببخوشی ست پیشه عشاق کو می او دیناودین فروخته عاشق بنیم جو چشم طمع زدیدن اغیار دوخته</p>
<p>ای قطب دین تو پیشه خود ساز عشق دوست هر کس هر آنکه پیشه کند خود بهمان کند</p>	
<p>در بندگی اہتمام دارد غیر از عنعم تو حرام دارد لب بر لب تو دم دارد</p>	<p>در عشق تو هر که نام دارد بر خویش مراد هر دو عالم سر مست بود ز جام وحدت</p>

<p>فیض است که خاص و عام دارد مرغ دل نام تمام دارد عیش و دوجان بکام دارد</p>	<p>محروم ز رحمت تو کس نیست جائے کہ پر ملک بسوزد تاجان می عشق تو چشیدہ</p>
<p>خوشحال کسے کہ قطب دین دار ذوق تو علی الدوام دارد</p>	
<p>و آنکس کہ نسبت عاشق تو جان چه میکند در صحن باغ او گل و ریجان چه میکند دیدار عورت و صحبت رضوان چه میکند از ہمد می یوسف کنعان چه میکند کس بے فروغ روی تو ایمان چه میکند سرست عشق ملک سلیمان چه میکند</p>	<p>بیمار درد عشق تو در مان چه میکند از خار عشق تو بدل ہر کہ گل شگفت آنکس کہ خوی کردہ بنہا بے عشق تو در بزم جانفزای تو ہر کس دمی نشست ایمان حکایت غرض نور روی نشست باشد تو نگر آنکہ بود مست عشق تو</p>
<p>اسی قطب دین مجوی تو سامان بگوئی عشق عاشق بگوے او سر و سامان چه میکند</p>	
<p>دانا و طلبش دیدہ گریان دارد ہجو بلبیل ز غمش سینہ نالان دارد کی غم سز ز نش خار مغیلان دارد عاشق مست کی اندیشہ ایمان دارد عاشقش ننگ ز ایمان ہم از جان دارد آن حریفی کہ درین باد یہ عرفان دارد</p>	<p>ہر کہ او آرزوی دیدن جانان دارد از گل روی دمی آنکس کہ شمیدہ بوی ہر کہ کردہ سفر بادیہ کعبہ دوست ندہب و ملت عاشق ہگی عشق بود ترا ہند غم جان باشد و ایمان دلم دین و دنیا ہمہ بر باد دادہ یقین</p>

<p>پیش چوگان مصیبت سرا و گوے بود آدمی وضع و پرسی شکل و ملک خوے بود کہ کم آزار و عطا بخش و بلا جوے بود عاشق کوے تو باہمت و کم گوے بود در حقیقت مثل چون گل خود روے بود تا ترا آب روان رفته بہر جوے بود</p>	<p>ہر کہ از روز ازل با چو توے خوے بود ہر کہ از مادر گیتی بعنم عشق تو ز ادا بہر عاشق کوے تو بجا لم آن ست عاشق آن نیست کہ پر گوی و بہمت نبود ہر کہ در ترازہ طریقت نہ کند خدمت پیر طالب قرب خدا از درد لہا میباش</p>
---	--

قطب بین در چمن جان گل خوشبوی بچین
 کا بچہ در باغ بچینی گل بے بوے بود

<p>از شوق سوز عشقش ناہای زار میباید نشان آن جراح تیدہ خونبار میباید بزم وصل جانان محرم اسرار میباید سزاوار سردارست سرش بردار میباید دل عشاق کوش از بلا انگار میباید ز خود بیہوش و با ولد از خود ہشیار میباید</p>	<p>اسیر عشق جانان از خود بیزار می باید دل بہر کسین احت گشتہ از تیر عم عشقش ہر آنکو در رہ عشقش ز خود فانی بود بیشک چہ منصور آنکہ سر عشق دلبر فاش گرداند چو در کوشش بلا ہا بہر عشاق می آید ز دست ساتی باقی ہر آنکو جام نمی شود</p>
---	---

چو قطب الدین بن ہ گو گذراز جان خود بیشک
 کسی کو را بہرم وصل جانان بارے باید

<p>از ہمہ حلق بے نیاز بود بہر عاشقان نیاز بود جان عشاق در نیاز بود</p>	<p>ہر کہ در عشق سرفراز بود تو اگر عاشقے گذراز نیاز گر بظاہر نیاز نگذازند</p>
--	--

<p>طالب عاشقان حجاز بود چشم دل شان همیشه باز بود بخدمت اہل راز بود</p>	<p>ز اہد ان گرجا ز میطلبند بہر خواب از نهند چشم بہم بیست پوشیدہ ہیچ راز از د</p>
<p>قطب دین ہجو شمع می سوزد کار عشاق چون گداز بود</p>	
<p>ذریبوی خوش دلکش تو عطر معطر زاید کہ ز تو دور بود کشتہ مگد ہمیشہ رنگہ دد نفس تا دم محشر آنرا کہ شود دولت دیدار میسر با ملک سلیمان نہ کند تیر برابر باشد بحقیقت ز ہمہ چیز فروتر</p>	<p>ای از رخ زیبای تو آفاق منور صوفی کہ نبرد یک تو باشد ہمہ سر آنکس کہ ز جام می عشق تو بود اندرد و جهان ہیچ سعادت بزرگ نیست در نرم وصال تو دمی سر کہ نشیند مردم ز وصل تو سہر آنکس کہ باند</p>
<p>باشد ہمہ کس راز ہمہ در سوا و راه ای قطب بین رو جانب او آرز ہر در</p>	
<p>ذرگناہ خود پشیمانم خدا یاد ستگیر زیر بار جرم و عصیانم خدا یاد ستگیر از چنین آشوب دورانم خدا یاد ستگیر در جهان ہمچون غریبانم خدا یاد ستگیر از تو باشد چشم احسانم خدا یاد ستگیر نا امید از جملہ خلفانم خدا یاد ستگیر</p>	<p>غرقہ دریای عصیانم خدا یاد ستگیر نہ حضور طاعتی دارم ز ذوق حالتی در میان فتنہ آخر زمان افتادہ ام بست ہمچون خاک را ہم در میان خاص و عام منفلس و عورم ندارم زاد راہ آخرت دست آدینری ندارم غیر لطف عام تو</p>

<p>تراوراه کعبہ وصل تو کے باشد مرا آفتاب عمر من و دزد آل آورده است دیو و شیطان گر کنندم سو سنہ دروم ہر چہ پسندم نگیر و منکر اندر زیر خاک روز محشر گر بلغزد پایے از پل صراط</p>	<p>در رہت اقتان چیز نام خدا یاد ستگیر با اجل دست و گریہ نام خدا یاد ستگیر از فن و سواس دیوانم خدا یاد ستگیر از محلی گز فرود نام خدا یاد ستگیر بیمہ دوزخ نگر د نام خدا یاد ستگیر</p>
--	---

ہر کسی فرد از چیزی دم زندای قطب دین
 تو بگو من از ضعیف نام خدا یاد ستگیر

<p>ای گران جان خواب بر بگیر نیست نیکو درین ہ آسایش بیش رفت آنکہ پیشتر بر خاست چشم تو کور و یار جلوہ گریست تانمیری بو وصل او نرسی پیشتر از اجل بساید مرد</p>	<p>قافلہ رفت و تیز شد شبگیر کوشش کن تو ہم قلیل و کثیر تو چنین مانده و پس از تقصیر پاک ساز از عبا چشم ضمیر وصل گر بایت ز خویش بمیر زندہ باش و ز خویش دل برگیر</p>
--	---

قطب دین بے وصال یار بود
 در جہان از جہات خود دلگیر

<p>ای دل صبور باش بچو در جہای یار از نور عشق تان شود سرخ چہرہ ات خالی زمین دل برد از نقش غیر کن شاہان ملک فخر بجا ک درت کنند</p>	<p>جان غریز صفت کن اندر وفای یار محرم ہمیشوی تو بخلو تسرا می یار چیزی بدل و گر چہ نشانی بجای یار گر خواجگی گزاری و باشی گدا می یار</p>
---	---

شہباز دست قدرت جانان شعی اگر ہرگز نہ گشت محرم خلوت سراے او	منع دلت ہوا کند اندر ہواے یار بیگانہ ہر کہ ماندہ نشد آشناے یار
---	---

خواہی بیار خویش نشینی تو قطب بن از خوشن بر ای برای رضاے یار	
--	--

در مقامی کہ دران روز نماید شب تار عکس دلدار در آئینہ جان در یابد بعد از ان چون بزندش بقامی دیگر چون دفانی آن نور شود عاشق مست رویش از پرتو انوار شود همچون عشق حال رگشت دگرگون ز خود بخود شد	از تجلی رخس مرد شود بجز نور دار محو گردد کہ از وی بیچ نہ اند آمار بدر پردہ و بیند بسے عاشق وار نام آگشت درین کوی دگر عاشق یار وان مقامیست کہ باشد مثل چون گلزار ظاہر رخس با من تو باطن او باد لدار
---	---

عاشقان سراپن کوی چنین تا باشند قطب بن با من خویش درین کو بگذار	
---	--

پر توے ہر کہ بہ بیند ز رخ حضرت یار مخور از محنت ایام دلا غم کہ کسی گر خدا بیطلبی در رہ او چون مردان در میان تو و دلبر تو کی تست حجاب دل تو انس چو با حضرت حق پیدا کرد دل ہر کس کہ پراگتہ و در سواس	غم نہ دار و سر یک موی دگر از اغیار گل نہ چید ز چمن تا نخورد شتر خار گام اول ز خود دعوت خود بر میدار از میان تا روی او نماید دیدار گشت بازار ترا خلوت و خلوت بازار در حریم حرم دوست نمی یابد بار
---	--

قطب دین ز آتش سودا غم عشق بسوزد	
---------------------------------	--

<p>تا ناماند ز وجودت سرموئے آثار</p>	<p>وز پر تو جمال تو نور شید محض نور بر سر چہ تانفتی تو ازان سایہ گشت دو صاحب دلان ہمہ بحضور تو پر حضور موصوف کن بدین صفتم تا شوم صبور آن را کہ می نشت بسر کوی تو عبور</p>	<p>ای از کمال وحدت تو عیب نقص دور بر سر چہ آفتاب نقد سایہ میکند دور از تو نیست هیچ دلی را حضور لیک تو صاحب بری و عاشق بیدل صبوری از خویش و غیر خویش فراموش میکند</p>
<p>اگر بایست فروغ رخس قطب بن بسوز از آتش محبت او پرده عنس دور</p>	<p>عاشق مست را باز ہد و با تقوی چکا پاک کن گرویل خواہی دیدہ دل از عجار تو بہ از بیدردی خود میکن اندر نرد یار در رہ مہر و محبت آیدم از تو بہ عار منفعل باشد بہ پیش یار فردا شرمسار اگر ہمی خواہی درین ہ باشی از اصل کبار</p>	<p>زاد خلوت نشین رو چشم زہد از من مدار لذت وصلش چہ دانی چون ند از چشم دیدم دولت دید از بود ہر کہ اورا درو نیست یوفا بود آنکہ او از عشق دلبر تو بہ کرد ہر کہ مشہور از می محشوق چون ارشہ نیست اگر تو مرد طالبی از وی می غافل ببا</p>
<p>اگر نگردی از وجود خویش خالی قطب بن در حریم یار جانی کے ترا نقد گزار</p>	<p>پرودہ پندار ساز از نظر خویش دور تا بکے از تیرگی صبر کنے از قصور تا کہ بہ بخشہ تمام جرم و گناہت غفور</p>	<p>صبح سعادت دید خیز ز خواب غور دیدہ دل باز کن تا کہ بہ بینی جمال بند میان بندہ وار بردر معبود جان</p>

<p>دور مردیک زمان از در آن دستان وردل شب عرض کن حال خویش را بندگیش کن بدم از اثر بندگی</p>	<p>خداش از جان گزین تا که شوی محض زور زانکه یقین حاضرست حضرت رب شکور محنت و غم بگذرد و دے نماید سرور</p>
<p>بر در حق قطب الدین ناله وزاری خوشست ناله وزاری تو دے نماید حضور</p>	
<p>ایدل از دوری تو از دیدار جانان مخور مدتی گزیر بار بجز باشی پائمال دور از آن لب اگر کارت بود یکسر خراب گر چه خوبان را نباشد عهد و پیمان دست گره میخوایی طواف کعبه مقصود خویش گره میخوایی بد لب دست در گردن کنی</p>	<p>در دو شاید رسد روزی بدرمان غم مخور عاقبت گردی احوال از بار بجزان غم مخور کار تو سازد و خدای کار کردان غم مخور لیکن آن لب بود بر عهد و پیمان غم مخور در بیابان غم از خار نیلوان غم مخور بر سر کوی وی از جور رقیبان غم مخور</p>
<p>قطب دین گر گوهر نایاب خواهی خیز زود همچو خواصان بد ریاض ز نندگان غم مخور</p>	
<p>رفت آن نگار آتش را ساز نیز تر دل رفت هب رفت خرید نیز میرود عشقست کیش بنده اگر نیک گرد است روزیکه بار جلوه کند در حریم دل ای بنشین بد لب خود بوده ام در در هر مکان که جلوه کنی دیدار و</p>	<p>از آه آتشین من ایدون حذر ایجان ز تن بر تو هم آواره دگر کردم عزیز من سخن خویش مختصر جان پیش او هم طبق بهر با امروزه قانعم بنگاہی بر گذر باشم همیشه منتظر جلوه دگر</p>

ہر شب گزارش من درویش بیشتر	ہر روز ماہ روی دی افزون ہمی شود
	چون قطب بین بصورت طوطی سخنورست دارد طمع ازان دلب شکرین شکر
نقطہ میباش تا دبر کند سویت لظنہ پاک کن ز آئینہ دل زنگ ہستی زودتر تا تماند در وجودت ہیچ چیز از خشک وتر تا ہمہ او گردی و از خود نماند ہیچ اثر ہر چہ داری جز ہوا ی بار برون کن ز سر تلفی کن تو زودتر آنجملہ را از خیر و شر	نہ شب از خواب غفلت باش بیدار آئی گر نہ بیند دیدہ دل چہرہ دلدار را بر فردر از خند بہ خن در دل خود آتشی کوشش کن اندرین باہ و برو از خود بیان ز پی پندار بیرون آگہ سدر راہ تست ہر چہ بینی غیر حق را از ہوایش جہنم کن
	قطب دین تا کی ز ہستی دورانی از خدا گر خد اخواہی تو از بود وجود خود گذر
سوی او پی نہری تا ز تو باقیست اثر عشق باید کہ درین باویہ و گرد در ہر عشق گوید کہ درین راہ بیندیش ز سر ہمچو غواص درین بحر کہ یابے گوہر کاندرین باویہ کس بہ ازین نیست ہنر باید این حال در دست دہد ہیچ دم	بروای عقل کہ از عشق تر نیست خبر گوی مقصود ز میدان نتوان بر ذر عقل عقل گوید کہ برو ز جان نتوان شست بگذر از جان ہم از ملت خود را انداز مرو باید کہ ز خود فانی مطلق گردد نیست مقصود کہ یکبار فنا گردد مرد
	قطب دین از سر جان بگذر اگر مرد رہی کہ درین راہ نباشد ہنری زین بہتر

<p>از راه حجاب خویش بگزار از علم یقین بستن بدست آرد تو مانده بزیر بند پندار از پیش و سے این حجاب بردار وزر ہستی خویش شو تو بنیز از آئینہ ساز دور زنگار</p>	<p>ای مانده بخویشتن گرفتار در مدرسہ قیل و قال تا چند مردان ریش بوصل شاد اند ماہ تو بزیر ابر تا کے غافل منشین ز خود زمانے خواہی کہ جمال یار بینے</p>
<p>چون سایہ مباش قطب بن بست برواز بکن بسو سے دلدار</p>	
<p>سراز بالین خواب ناز بردار گرت باید تجلی از رخ یار مشو غافل ز زمانے بہر دیدار برو احضار پیشہ خود نگہدار برون کن از دل خود نقش انبار یقین می دان کہ ہستی مردان کا</p>	<p>دلا وقت سحر پیش بیدار بگنج خلوت تاریک بنشین ہمیشہ باش ساکن بر در دوست توجہ پیشہ خود کن جو مردان دام گوی ذکر حضرت دوست اگر جذبہ شود در رہ شفیعت</p>
<p>بروای قطب دین گرد صل خواہی سلوک و درد خود از دست گذار</p>	
<p>لطف و عنایت از من درویش و دیگر از یہ قدرت و کرم خود عنایتش گیر کم خد تبست پیشہ و کار من فقیر</p>	<p>ای یار مہربان ز کرم دست من بگیر گردل بجائے دگر از تو عنان کشد از من مکن تو خدمت شایستہ طلب</p>

<p>توفیق دہ مرا کہ تو نسیق نام تو در پردہ حمایت خویشم نگاہدار یک چیز دیگر از تو بخوابم کہ اصل او</p>	<p>شاید کہ پاک سازم از آلودگی ضمیر تا بے نیاز گردم از لطف شاہ و میر گذار ز زیر بار فرستم چنان اسیر</p>
--	--

<p>وصل تو از تو می طلبد قطب بن مدام گذارد روز از خودش ای بار دلپذیر</p>	
---	--

<p>ساقی بیسار بادہ گلزنگ بے تمار خلق جهان ز بادہ تاک ارشوندست پنهان خوریم می ز کف یار خویش نیک نقل شراب مجلس دبیر جو جان بود بیل ز شوق روی گل از ناله میکند عشاق و لغکار ز تیغ غم ارشوند</p>	<p>زان می کہ باشد اوز می جام عشق یار مستبسم مانر بادہ انوار آن نگار مستی کنیسم بر سر آن کوی آشکار زان می کنیسم جان برہ یار خود تار مار از شوق یار بود ناله ہاسے زار دارم من آرزو کہ کند جان من فگار</p>
--	---

<p>از اندوی قطب بن ز سر جان خود گذشت یعنی درین رہ آیدش از جان خویش عار</p>	
--	--

<p>چون نباشد در جهان وی ز رویت خوبر دبدم چون ماہ رخسار تو افزون میشود آتش سودای عشقش شعلہ زد در جان من گردمی صد بار قربانت شوم ای نازنین ریشہ جان مرا پیوند جان خویش کن دارم ابیدی کہ مینم چہرہ زیبای یا</p>	<p>گر بغیر از تو نسیم دل بر کسی خاکم بسیر مہر من زان بیش میگردد دادم بیشتر سوخت در ملک جودم ہر جہ بود از خشک آرزو دارم کہ قربانت شوم بار دیگر کو ہمہ تو باشی دمن باشم از خود بخیر تا یکی باشم با مید و صالت در بدر</p>
--	--

	<p>قطب دین عشق ترا از هر دو عالم برگزید زان سبب بر آستان روز و شب نهادم</p>	
--	---	--

<p>رو تو در دنبال کار خویش دست از من بدار هوش بگذار و چون بدلمعه از روی یار کوه پاره پاره شد موسی ز قتل از کار و با فانی مطلق شود دست از وجود خود بدار گو بود خاصیت آن طور از اطوار یار چشم بر بند از همه گزینست تاب انتظار</p>	<p>تا صحای دیگر مجو از من که شد صبر و قرار صبر و آرام از کجا آزد عشاق در شس پر توی از نور جانان نیز بر طور اوقناد گر تو خواهی از تجلی جمالش بر توی گر مقامی فانیست سازد به پنداری جمال هر حجاب از پیش بر خیزد شوی فانی او</p>
---	---

	<p>قطب دین فانی مطلق آنچنان باید کسی کو شود اندر حریم یار جانی برده دار</p>	
--	---	--

<p>کاید از می بخودی و آید از زرد در دسر خواهد از دست دلارام خودش جام دگر محو باشد در وصال یار از خود بخیبر قوت ما از لعل یار و قوت طوطی از شرک زانکه هر دم میرسد آواز از دیوار و در زانکه دارند دیده دل کور و گوش بوش</p>	<p>جام می در دست ساقی بهرست از جام زهر نیم مست عشق از درهای تو باشد گدا بیج دانی می پست از خود چرا فانی شود قوت هر کس را ز چیزی کرده از روزگار گوش بر آواز جانان دار گر اهل دلی غافلان محروم باشند از چنین دولت مدام</p>
---	--

	<p>قطب دین غفلت نوزد خویشتن را پند ده زانکه در عالم ز غفلت نیست چیزی صعب تر</p>	
--	---	--

<p>غبار هستی از اندیشه دلم بردار</p>	<p>صبا بیا و غباری ز کوی یار ببار</p>
--------------------------------------	---------------------------------------

۲۶۲

<p>بود بگردمک دیدہ شش شسته عجمار نہ گشت بہرہ و را در اچلی رخ پار ندید از رخ دلدار خوشتر آثار بغیر فکر دلا رام خود ندارد کار</p>	<p>بدیدہ کہ ز خاک دوش نجمازی است ہزاران کز آئینہ دل عجمار رانہ زود کیسکہ بر سر کوشش ساختن منترن خویش غلام ہمت آنم کہ ہمیش ہمہ اوست</p>
<p>حجاب خویش توئی قطب بین بر زمین ز پیش خویش زمانی و سر فر و بگذار</p>	
<p>کو ریستابی بھر ز خدائیز بے خبر دار نمازین دو دیدہ سوادیدہ دگر در ظاہر آدم ست و معنی چو گاہ حس گر گیت موی میش کشیدہ بفرق سہر آنرا کہ عشق نیست بود ہمیہ سہر تا در رہ وصال شوی صاحب نظر</p>	<p>آنرا کہ نیست دیدہ جز این دیدہ ہای سر مردان اہل حق تمام اہل دیدہ اند آنرا کہ نیست دیدہ حق مین کی آدم ست دیوست در لباس بشر آدم آمدہ انسان گوی ہر کہ در ان سوز عشق نیست رنگار معصیت ز دل خویش پاک کن</p>
<p>ای قطب بین دل آئینہ کن بہر رود مردان راہ را نبود غیر ازین ہنر</p>	
<p>کہ نیابد ز تو موکے سر موکے آنار کہ نباشد ز تو کس را در ترا با کس کار بیچ غافل نشین بہر خدائیل دنہار این بود دولت جاوید کہ کردم اظہار صورت پیر بہان لحظہ بہ پیش خود آرز</p>	<p>تا توانی بجان ز ریت چنان کن اظہار دست کوتاہ کن ہا رسود و زبان عالم کوشش کن کہ شناسی بحقیقت خود را گوشہ گیر و بجز ذکر خدایب کشائے بر تو گر کشک شیطان ز حسد زور آورد</p>

غرقہ بکسر شود در معالی بکف آرز	سعی کن قطره خود را تو بدریا برسان
گشت چون غرقہ بکسر گشت قطب الدین وان گئی گشت بزاز گو سر معینش کنار	
ز دوق شوق یار باشد در دل جانم هنوز آرزوی وصل او در دگر گوینام هنوز جان دیگر باز خواهم بہر جانانم هنوز بچو مردان همچنان بر عمد و پیامم هنوز من ز بہر دلبر خود دیدہ گر یا نامم هنوز	زندہ گشتم من ز یار و گشته آنم هنوز در بیابان صالشی در سان گشته ام گر ز تیغ عشق خون من بر برد بارها گر ز بزم وصل آن دلدار دور افتادم در بہار عمر دار دہر کسے عشق و نشاط
قطب دین گزمتی بی دل جانان بودنیر جاشنی ز دوق وصلش بہت در نامم هنوز	
عجائب بے سرو سامانم امروز بیان مردمان جیسرا نامم امروز مشال ذرہ سرگردانم امروز کہ آمد بر لب من جانم امروز گجو اورا کند در نامم امروز	ز ہجر یار خود گریانم امروز بسان آہ و حشی ز جہرت بجست و جوی خورشید جہالت جانے یا ہم از بنیم جہالت ندانم سچیکس در مان در دم
گجو ای قطب دین بگر نیز زین عنم کہ دارد دست عنم دانا نامم امروز	
در حریم حرمم بار شود محرم زاز نوشتم نیست درین رہ بخدا غیر نیاز	در رہ فقر و فنا ہر کہ بود اہل نیاز اگر تو خواہی کہ بقصودرسی در رہ دوست

<p>روی بر خاک درش نه که عجب کتایت است بادشاهی نبود غیر وی اندر دو جهان سر چه باشد بود او را مثل در عالم روح در قطره دریای خداوندی است</p>	<p>دز نکویی خود آن را نبود هیچ انباز اوست محمود و گریه ما همه مانند ایاز هست از سر چه بود در دو جهان آدم تا زان دمادم بود از شوق می اندر پرواز</p>
--	---

قطب بین از همه ره روی بدر گامش کن
 گز همه راه در بار گمش باشد باز

<p>ز وصل یار خود شادانم امروز می گردور بودم از وصلش چو باهی دور بودم گریه از آب بگام دل چشیده شربت وصل نباشد احتیاجم با طبیبه ز من دوری چو کز دست زخم</p>	<p>که کرده جای اندر جانم امروز بود در ملک جان همانم امروز چو قطره مایه عمی جانم امروز خلاص از آتش بجرانم امروز که کرده یار خود در مانم امروز اینس خلوت جانانم امروز</p>
--	--

بگیری غم ز قطب الدین کناره
 که شادی خیمه زد در جانم امروز

<p>در حریم حرمش هر که شود محرم راز هر حاجتی که درین ره بود از پیشی است خوش مقابست اگر دست دید عاشق را به نیاز از سر تسلیم نمی برد دوست آن معایست که گاه کند عاشق نیاز</p>	<p>بحقیقت در دولت برخش گردوباز بگذر از خویش و دیگر دیده بر ویش انداز عشق از جانب معشوق ز عاشق همه باز بهتر از روزه صد ساله پنج وقت نماز در نه باشد هنر و شیوه عشاق نیاز</p>
---	---

<p>قطب دین گر بوس دیدن لبر داری پایسان باش دران کجی بشنای دراز</p>	<p>شاید شوم بنرم وصال تو سر فرزند مانده ایم خواجه توئی کارا بساز خوش ساعتی که دیده گنم بر رخ تو باز چشمم نخواست از آن نرود در شب دراز عشق مرا رسان بحقیقت تو از مجاز و آنکه درون پرده کن از محرابان راز اینست شرطه بخدا از ره حجاز</p>	<p>عمری بر آستان تو سو دم سه نیاز چون بنده راز خواجه بود چشم نکوی دارم امید آنکه کنی جاس در دم دادی نوید آمدن خود به نیم شب تبدیل کارها چو سراسر ز حکم تست مارا درون پرده خود پرده دار کن پیوست با تو هر که بنگل ز خود برید</p>
<p>هر کس چو قطب بین برده از وجود خویش باشد علی الدوام تو وصل تو سر فراز</p>	<p>دید رخساره آن راحت جاننا امروز ن بیض گیرند از دهر و مه از ما امروز گشت بنیاز رخس دیده بنیا امروز جانجان گشته و در جان شده پیدا امروز در دو عالم علمش گشت هویدا امروز زبان قبیلان شده اند بر سر غوغا امروز</p>	<p>دیده بکشاد دل او گشت هویدا امروز خیمه زرد باوشه هر دو جهان در دل ما در بانی که نمیدید رخس دیده دل بود نزدیکتر از جان جهان پنهان بو دل که در خانه تاریک بدن پنهان بو دیدم آن یار که اغیار ندیدش سرگز</p>
<p>قطب بین گشت خلاص ز غم بجران بنگر کیست در دهر چو او عاشق شیدا امروز</p>		

<p>ولاگر طاعت سست و باشد بخت تو فیروز چو او را صد هزاران جا شده با سز زمان دیگر اگر خواهی شود روشن است چو مهر عالم تاب اگر خواهی بیال لبری پری چو پردانه نشانی از شب قدر بگویم گر قبول افتد</p>	<p>بروز بنندگان در گه او بسندگی آموز هر آن جلوه که در یابی بر روز عمر گیر آنروز برو شمع دل خود را ز روی بار خود آنروز برو بال پر خود را تو بر شمع وصالش سوز شب قدر آن میباشد که آنرا آوری بارو</p>
---	--

اگر خواهی کنی در پیلو عشاق جای خود
رموز از غم عشق بتان از قطب بین آموز

<p>منم گدا و توئی بادشاه بنده نواز نشسته بر سر کویت مدام منتظرم مکن حواله تو قتل مرا به تیغ اجل نمیکنم بکس اظهار درد عشق و دل ز گفتگوی کسان ترک عشق نتوان گفت براه عشق نشیب و فراز بسیار است خوش است بر در معشوق گریه و زاری بگفتگوی ممانعت مکن ز لذت عشق</p>	<p>تو کار بنده عاصی بطرف خویش بساز بدان امید که چشم شود برویت باز نمای پرتوی از خویش جان کند پرواز شده اشک سرخ بر خسار راز من غماز نشین نجابت و در کن بر دی غیر فراز برو بصدق و میندیش از نشیب و فراز چرا که در نه کشاید ز روزه و ز نسا ز چرا که تا نچشی زوق او نیسالی باز</p>
---	--

هزار شکر که شد قطب بین بدر گه تو
بدولت غم عشق از جهانیان ممتاز

<p>ای سالک رهبر و سحر خیز دلدار صلاهی وصل در داد</p>	<p>یکپاس ز شب گذشت بر خیز در حلقه طالبان در آوینر</p>
--	---

<p>تو ہم قدمی بکام جان ریز برخیز تو ہم ز خویش بگریز چون قطره تو ہم بوی در آئینز از ہستی خویش تن بہ پر مینز</p>	<p>زند ان ہمہ می پرست گشتند از خویش فنا شدند جملہ در بحر فنا شدند ہمہ گم این دوری تست ہستی تو</p>
<p>چون ہستی تو حجاب را ہست ای قطب دین از میان تو برخیز</p>	
<p>گو برو ذکر خدا گوی بشہما کے دراز کس نہ دیدم کہ مغرب شود از راہ حجاز سر بر لب نہ و دم در کش و باغیر مساز نفی او میکن بیرون دولت می انداز چون شوی طعم آن باز تو ہم گردی باز</p>	<p>ہر کہ خواہد در دولت بخش گرد باز سالک از ذکر خدا قرب خدا بیاید باش در خلوت تاریک و گو ذکر خدا در دولت ہر چہ بود غیر خدا سوداوان خویش را صعوہ صفت طعمہ شہاز کن</p>
<p>قطب بین گر طلبی ہست درین باہ ترا بہ نشین بر سر آن کوی بشہمای دراز</p>	
<p>تا امید از سر کوی تو نمیکرد باز بگذر از روی حقیقت ز عشق مجاز می توانی کہ کنی بر سر کوشش پرواز نیست آسان برود جان غریت در باز</p>	<p>برورت ہر کہ کند در دل شب عرض نیاز عاشقی کن بحقیقت برخ آن لبس بال ہمت اگر از ہم بکشی دانم وصل آن یار اگر بیدت ای لک گاہ</p>
<p>قطب بین جان بکف دست نہ از مردہی در نہ این راہ شود بر تو یقین دور و دراز</p>	

<p>بردی بر که در عجز و معرفت شبانه گداخت هر که تن خود بر پیر بازمراق نیاز پیشه خود کن که در ره تحقیق بکوی عشق قدم نه اگر مجاز بود عجب مدار که رسوا او هرگز دم من</p>	<p>تواند آنکه سویا رنجود کند پرواز شود و بد لب جایش عاقبت بساز ندیده ام بخدا هیچ چیز به زیار رسی عشق حقیقی تو عاقبت زجا چنین که طفل سرگم می شود نماز</p>
<p>بصوت و حرف بیایان میرسد ره عشق بکوی عشق بیاقطب من جان در باز</p>	
<p>در ازل بیکره ترا دیدم طلبگارم هنوز تو در نوح و نغمه محبت کاشتی در جان من ویدر فرمی دیده دل پر تو دیدار تو و بفکارم ساخت تنع عشقت از روزگار نامی عشقت بکام جان رسیده قطره و آ نیستم غمگین نخلوت شادانم زانکه هست</p>	<p>نیست ممکن کنه جالت دیده بردارم هنوز آن محبت را درون جان نگه دارم هنوز بر امید بار دیگر دیده بیدارم هنوز مرسم وصلی بمنخواهم که افکارم هنوز کس ندیده در جهان یک لحظه بشیام هنوز پر تو دیدار تو شمع شب تارم هنوز</p>
<p>گفته بیایان کارای قطب من جیرانی است گشته ام جیران حیرت چشم بیدارم هنوز</p>	
<p>اسے یاد دلتوا ز دل بنده را نواز چشمم در آکشاے که بیند جمال تو آنکس که روی خوب ترا دید بیگمان لطف تو دست هر که بگیرد ز خاص عام</p>	<p>کارش بظفت و محبت خوشترین بساز هرگز درو حال بردیش کن فرار گرد و بهر دو کون زد وصل تو سر قرار آنرا کنی تو در جسمم از محرمان برادر</p>

<p>آن کیست کاورد و گرشن جانب نوباز گر صد ہزار بار رود اور ہجماز</p>	<p>قہر تو ہر کرا کہ براند زور گمت کس بے عنایت تو بجائی نیرسد</p>
<p>باشد نیاز بر در جانان تنفع کس مغز و قطب بین نہ شنوی تاکہ از نماز</p>	
<p>بگرفت غمت عنانم امروز پیر مردہ و ناتوانم امروز سے میرم و ناتوانم امروز افتادہ و ناتوانم امروز سرتاب قدم چنانم امروز انقصہ ز خود بجانم امروز</p>	<p>از ہجر تو ناتوانم امروز چون شاخ گیاہ و شاخ بی نم چون باہی دور ماندہ از آب بر خاک جو مرغ نیم بسمل و سے لالہ کہ بود داغ بر دل شرحت چہ دہم ز ناتوانے</p>
<p>بنامے بہ قطب دین جمالت باشد ز تو چشم آنم امروز</p>	
<p>نکشیدہ ام کہوی تو از جان عنان ہنوز ہنوز شد ز عشق تو آن درستان ہنوز و در ہوا ای وصل تو روح روان ہنوز آن درد کے بیرون و دہا ہنوز بالا بود مقام تو از ہا مکان ہنوز بر تر بود حدیث تو از عمر آن ہنوز</p>	<p>جانان بیا کہ صبر تو دارم بجان ہنوز تعلیم دادہ روز از دل درستان عشق شد عمر پاکہ از تو جدا گشت روح یک روز کی کہ در عشق بقالب دیدہ کی گویت کہ جامی تو عرض ست یا سما و صفت بھد زبان کند از عمر پاکسی</p>
<p>گر قطب بین بر آہ تو صد بار جان دہم</p>	

	درزایدت یقین کہ بود رایگان ہنوز	
<p>بادشاہ دو جہانے ونید اری ناز بندگی دارم و بر خاک درت روی نیاز کہ برویم در خود را بکن ای دوست فرزند محرم خلوت خویشم کن و بانبندہ بساز کششہ دہ کہ کند سوی حریت پرداز روی بنامے کہ بنم نوح زیبا سے تو باز</p>		<p>بی نیازی تو خدا یا و ترا نیست نیاز دو صفت ہست مرا کان تو ندانی بہ یقین بصفہا سی خودم بار دہ و عرض پذیر دلم از پر تو دیدار خودت روشن کن مرغ روحسم کہ گرفتار تن چون نفسست درازل از کف قدرت جو بدیدم رویت</p>
	<p>قطب بین بندہ تست از تو نوازش خواہد نوازشش کہ توئی بادشہ بندہ نوازش</p>	
<p>کوزدہ خیمہ در ایسم دل جان امروز چہ کنم روشنی مرد درخشان امروز نردم بہر تماشایہ گلستان امروز دل کجا میل کند یوسف کنعان امروز دیدہ کاقتاد مرا بر رخ جانان امروز نہ دل و دین طلسم نے سرو سامان امروز</p>		<p>ای منم گشتہ خلاص از غم ہجران امروز گشتہ روشن دل جانم ز فرغ رخ او گل رخسارہ او در چین جان چو شگفت یوسف حسن حقیقی زدلم چون سزود از غم سود و زبان دو جہان ایشم سرو سامان دل دین ہمہ دادم بر باد</p>
	<p>دین عجب تر کہ ہمہ قطب بین ہے پندارش خود بر فتنہ زمین شدہ حیران امروز</p>	
<p>پر تو سے از رخ او مایہ ایمانم بس تخم درد و غم او در دل ویرانم بس</p>		<p>بر سر کوسے فدا جاوہ جانا نام بس عیش و شادی جہان چہ زمین بر تانا</p>

دست آویز من از زلف پریشانم بس از فروغ رخ او زندگی جانم بس طفل دل چون سبق از عشق گرفت آنم بس تاقیامت ز غمش ناله واقفانم بس	ہر کسی گر چہ بود در طلب دست آویز من بجزیری دیگر از دست نخواہم جانی طفل گریش معلم رود از بہر علوم بلبل از شوق گل از نالہ کند روزی چند
--	---

قطب دین کی طلبد در شب تاریک چراغ
پر توی از رخ آن شمع شبستانم بس

وز کس بغیر تو نکندم هیچ ملتس می نالم از فراق تو ای بارخون ای بادشاہ حسن بفریاد ما برس تا در میان حجاب نماند پرکس ناقابلیست در سراویت خبر جو چون از دو کون ہمت من در عشق بس	ما را بغیر تو نبود التجا بکس شہا بکنج خلوت تاریک نشین تو بادشاہ حسنے ومن ادخواہ تو خواہم وصل خویش دم شادمان کنی آنکس کہ غیر راہ تو را ہی دگر رود چیران زان دم کہ دران در عشق نیست
---	--

چون قطب دین زہر دو جہان ترک گر کنی
شاید شوی بدلہر دلداری منفس

مردہ ام از سحر یار خویش در نامم پرس میردم بجزو نشین از پیش و پیا نامم پرس من خوسم باور دیدران تو در نامم پرس ہنشین گشتم بیار خود ز حر نامم پرس فانی مطلق شدم از کفر و ایمانم پرس	نہنشین از محنت بیداد ہجر نامم پرس راہ وصل را پاپان نباشد چون پدید درد باشد چون شفع عاشقان در کوی دوست دور بودم تا بغابت از وصل یار خویش ہر چہ بود از دنیا و عقبی ہمہ دادم بیاد
--	--

لی سرو سامان بود کس دور از وی بود | این بد بختیست دارم روز سامانم پیرس

قطب بین در راه وصلش جان دل در باخته
نیست جان دل بدستم از دل جانم پیرس

از دو جهانم هوس نیست بس
شب همیشه نامه کنم چون جرس
نیست مرا از تو جز این ملتسم
وصل تو خواهم ز تو ای درس
مخ دلم پرزند اندر نفس
آنکه بود با چو توئی یک نفس

ای مه من وصل دارم هوس
بردت از آرزوی وصل تو
وصل ترا از تو طلب میکنم
داد ز بجز تو کنم بردت
بهر هوای سر کویت بدم
از دو جهان هیچ نخواهد دگر

مانند بد جان ز غمت قطب دین
از سر کویت نکشد پائے پس

فروغ روی جانان از جان پیرس
نشان بنخودی از عاشقان پیرس
اگر پرسی ز میر کاروان پیرس
برواز خسرده صاحب قران پیرس
حضور وصلش از صاحب دلان پیرس
نشان دروس از نخستگان پیرس
زمن احوال در دگرگان پیرس

نشاط وصل گل از بیلان پیرس
چه پرسی حال دیوانه ز عاقل
پرس از بنیخیز از ره نشانه
چه داند مملکت داری گدائی
نداند لذت دیدار هر کس
چه پرسی تندستان را تو از درد
بیا بلوی من نشین زمانے

مجوی قطب دین از کس دوائی

<p>دست آویز من از زلف پریشانم بس از فروغ رخ او زندگی جانم بس طفل دل چون سبق از عشق گرفت آنم بس تاقیاست ز غمش ناله واقفانم بس</p>	<p>ہر کسی گرچہ بود در طلب دست آویز من بجزی دیگر از دست نخواہم جانی طفل گر پیش معلم رود از بہر علوم ببیل از شوق گل از نالہ کند روزی چند</p>
--	--

قطب دین کی طلبد در شب تار یک چراغ
پر توی از رخ آن شمع شبستانم بس

<p>وز کس بغیر تو نکشم بیچ ملتس می نالم از فراق تو ای یار خون ای بادشاہ حسن بفریاد ما برس تا در میان حجاب نماید برگس ناقابلیست در سراویست خبر جو چون زد کون بہت من در عشق بس</p>	<p>ما را بغیر تو نبود البجا بکس شہا بکنج خلوت تار یک نشین تو بادشاہ حسنے من ادخواہ تو خواہم وصل خویش دلم شادمان کنی آنکس کہ غیر راہ تو را ہی دگر رود چراں زان دلم کہ در آن در عشق نیست</p>
---	--

چون قطب دین ز ہر دو جہان ترک گر کنی
شاید شوی بدلہر و دلدار ہمنفس

<p>مردہ ام از ہجر یار خویش در نامم پرس میردم بجز نشین از پیش و پای نامم پرس من خوسم باورد بیدران تو در نامم پرس ہنمشین گشتم بیار خود ز حر نامم پرس فانی مطلق شدم از کفر و ایم نامم پرس</p>	<p>سٹشین از محنت بیداد ہجر نامم پرس راہ وصل باں را پایان نباشد چون بید درد باشد چون شفیع عاشقان در کوی دوست دور بودم تا بغابت از وصل یار خویش ہرچہ بود از دنیا عقبی ہمہ دادم بیاد</p>
--	---

لی سرو سامان بود کس در از وی بوی
 این بد بجز انس دارم روز سامانم پیرس

قطب بین در راه وصلش جان دل در باخته
 نیست جان دل بدتم از دل جانم پیرس

<p>از دو جهانم هوس نیست بس شب همیشه ناله کنم چون جرس نیست مرا از تو جز این منتس وصل تو خواهم از تو ای درس مرغ دلم پرزند اندر نفس آنکه بود با چو تویی یک نفس</p>	<p>ای مہ من وصل دارم ہوس بردت از آرزوی وصل تو وصل ترا از تو طلب میکنم داد ز بجز تو کنم بردت ہر ہوی کس کویت مدم از دو جهان هیچ نخواہد دگر</p>
--	---

مانند بد جان ز غمت قطب دین
 از سر کویت نکشد پاسے پس

<p>فروغ روی جانان از جان پیرس نشان بخودی از عاشقان پیرس اگر پرسی ز میر کاروان پیرس برو از خسر و صاحب قران پیرس حضور وصلش از صاحب دلان پیرس نشان دروس از نخستگان پیرس زمین احوال در دیگران پیرس</p>	<p>نشاط وصل گل ز بیلان پیرس چه پرسی حال دیوانہ ز عاقل پیرس از بنجر از رہ نشانی چه داند مملکت داری گدائی نداند لذت دیدار ہر کس چه پرسی تندستان را تو از درد بیابلوی من نشین زمانے</p>
--	--

مجوی قطب دین از کس دوائی

علاج درد و خونان دستمان پیرس

دوبلے بھر بھارت اہل نظر پیرس انوار آن جمال زہریلی بھر پیرس سیلاب ویدہ بین وزخون جگر پیرس انوار آن جمال زہر چشم دہر پیرس حالات ملک باطن لطف سفر پیرس آزار او جو سے زخیر دگر پیرس	ذوق وصال یازہر بے بھر پیرس عالم گرفتہ پرتو انوار آن جمال ای نمشین پیرس تو احوال درد من از چشم سرتوان لمعات جمال دید ہر کو سفر نگر دہلک وجود خویش ہر کس ہر آنچہ دید از ویدہ نشان
--	--

سرار عشق یا رہنما نیست قطب دین

این رمز بس نہفتہ زہر بنجر پیرس

یعنی زسوی ہر و فایا ر غار باش نیکو بیاد مرہم جان فگار باش کو ویدہ بہر دیدن تو صد ہزار باش یکدم قرار بخش دل بتیغار باش باز ہد خشک خویش سیہ زرگار باش آشفقتہ سمچو طرہ مشکین یار باش در بوٹہ گداز تو صاحب عیار باش بامن بیاد و نفس شہامی تار باش	جانان بیاد بامن بیچارہ یار باش جانم ز تیغ پیر تو مجروح گشتہ است چون ہزار جلوہ بود ہر زمان ترا تا چند بتیغار بود دل زشتیاق زادہ برو بصومعہ ذر عشق دم مزن چون دست کوتہ تو ز نقش زیر سد عاشق بیاد ہستی خود را ہمہ بسوز اتھا درون خلوت تار یک تار کی
--	---

خواہی کہ یکزمان برہی از وجود خویش
چون قطب دین براہ طلب خاکسار باش

مباش کابل و چند آنکه ممکن است بکوش مباش غافل از لطافت پیر باده فروش ز دست دوست لبالب پیاده نوشانوش عصا ز کف بنه و دور کن ردا از دوش چین معاش کن ارعاقی صاحب هوش چو کوه پامی بدامن کش نشین خاموش مکن تو غفلت و در روغن خود بسجوش شال بجرگی شورشته کن و بخروش	بکوش گرتوانی و پند من کن گوش به نیم جرعه خلاصی ز خویشتن دبت درت بدام میسر شود چه خوش باشد نهان بروره تحقیق و لا اوبالی باش تن ضعیف و رخ زرد و دیده پر آب چو برگ گاه ز هر باد بر تخریز جاے بسان دیگ بجوش دگر موز نه سار نگویت که همه وقت استقامت وزر
--	--

همین است پند و نصیحت که قطب دین گوید

اگر تو مردی پند او بجان بنموش

نباشد دیگر اندر هر دو عالم صبر آرمش چگونه حال آن عاشق که دائم پرود جاش بر و جانز اثارش کن تا شاید کنی رامش شده نام نکویش و در من من بنده نامش ولی مرغ دل من بود بحب فتاد و دردمش که من جان میکنم آندم فدای لطف انعامش	کسی که شربت دیدار او بپیران بود جاش سرا نکو قطره از جام و حد خور و بیوشش تی که غایت خوبی به کس رام دل گردد بود او را و صبح و شام مشتاقان و بینش سز نقش اگر چه هست و آنم جمله دلها دمی که لطف خود بنوازم آندم چنان باش
--	--

کسی چون قطب دین گر جان نواز در ره جانان

نباشد از وصال یا ز خود هرگز سرا بنجامش

مکن خود را پریشان سر زلف بریشانش	دلا کوته مکن یک لحظه دست خود ز دانا نشانش
----------------------------------	---

<p>بکنج خلوت تا یک پیشین پید آن دلبر سزد سامان نمیدارد کسی کو عشق او وززد بغیر از گفتگوی دلبر خود عاشق صادق از جان بگذرد لا از دل اگر دیدار منجوبی اگر تو گوهر نایاب منجوبی بدست آری رقیبان گر چه بسیارند ما را از آنچه غم باشد</p>	<p>کند یک ماه روشن خانه از خورشید تا بانش برو تحقیق کن یک ذرا احوال پریشانش ندارد درد دلش که در فکری نیست در جانش ندیده هیچکس سرگز که باشد جان جانش در آن دریا فلک خود را که پید آید پایش چونی بسیار شد آتش فیه از خویش در جانش</p>
--	--

ز شعر قطب دین اکرم نقین انکار نمیدارد
کسی کو بیشک و شبهه خلل باشد در ایش

<p>روی بنامابه بنیم گرمی بازار خویش سر بر آرای آفتاب از مشرق جانم که من چون جواب تو طلب را لن ترانی آمده قطره منصور در بحر تو گم ناگشته بود</p>	<p>مر می دردی فرست از طبعه خسار خویش مانده ام مانند سایه در پس دیوار خویش مخوشیم کن که یادم نماید از اظهار خویش زدانا الحق تا بری روز و را بر دار خویش</p>
--	---

قطب دین رانا مید از بحر خود خود کن
آیت لا تقنطون خود گفته گفتار خویش

<p>هی نبوی می ننگنده رخصه در ایمان خویش گر بعضیان کرده عمر غر ز خود تلف بر درش از توبه هر مرد خدا را آبروست ما ز در او اندر او توبه کن مردانه و ابر</p>	<p>صدق پیش او بشنو نو مید از رحمان خویش توبه کن پیش از اجل مژانه از عصبان خویش قطره آبی بدم از رحمت رحمان خویش وز همه آلود گیها پاک کن ایمان خویش</p>
--	--

قطب دین گنج معانی با تو پنهان آمده

<p>کنج خود شناساں گرم درسی پنهان خویش</p>	
<p>در خرابات عشق بودم دوش که بی عا شق خرابا تے تا بدالی که چیست لذت عشق چون بگو شتم رسید این آواز گشتم از ہستی وجود خلاص در حریم وصال نبشتم</p>	<p>ناگہ این نالہ ام رسید بگو ش جام از دست یار خویش نبوش عاشقانرا از جستجو ش خروش شدم از شوق اوز خود بیوش وز ہمہ قال و قیل لب خاموش دست بایار خویش در آغوش</p>
<p>گر ترا وصل یار سے باید دین و دنیا چو قطب دین بفروش</p>	
<p>آن دلبری کہ سیر نہ گرم زدیدنش چون خوبی و لطافت اورا نظیر نیست چون قطرہ بہ بحر وصالش یکی شدم آنکس کہ دور ماند ز ترش گناہ اوست آنرا کہ نیست در وصال حبیب خویش خواہی وصال خدمت پیر طریق کن</p>	<p>خواہم بود دیدم دو دستم بگردش گویند نیکوان جهان جملہ حسنش آن کیست در جهان کند فرق از منش باشد حجاب او ہمہ از ما و از منشش با او شست خوشت مکن دورا فلکش کوتہ مکن تو دست ارادت زدا منشش</p>
<p>چون قطب دین پیچ سرازام پیر خویش گر بایدت کہ خوشہ بچینی ز حرمشش</p>	
<p>کجا روم ز سر کوی تو من درویش دلم ز بجز توجہ روح گشته و بیمار</p>	<p>کہ میر و دبر بہت آب دیدہ پنهان پیش بسا کہ در قدم تست صحت درویش</p>

<p>ز فکر عشق تو بیگانه گشته ام از خویش انسان شود تو بهر لحظه ام محبت بیش برون کن از دل خود شمشیر آمال بندیش چرا که عشق دلارام خویش دارم کیش</p>	<p>کنم همیشه بخود با خیال تو سخنان نیر و نفسے چون خیالت از نظر م بیا که عالم فانی خیال و خواب بود مینجو رم عنسم دنیا و آخرت سرو</p>
	<p>گو که بگذرد از کوی دوست قطب الدین کجا رود ز سر کوی بادشہ درویش</p>
<p>باشد از جام می عشق دمام در جوش گرمی عشق کند راه طے و تو مد ہوش در رہ عشق نباشد بخدا یکجو ہوش عاشقان سر کوش ہمہ بودی خاموش بر وار مرد رہی عیب کسان را پیش</p>	<p>حلقہ بند گیش ہر کہ کند اندر گوش گرم کن ملک وجود از شر جذبہ عشق ہر کسی را کہ گدازد شر جذبہ شوق گر بودی می و معشوق حقیقی بر کار مردی آن نیست کہ از عیب کنی خود را</p>
	<p>قطب دین نیستی آمد شرف و قرب خدا کوششے میکن و در نیستی خود میکوش</p>
<p>وز دست داده ام ہنگی اختیار خویش یکدم نمیکنم از دم او برقرار خویش ندیدہ امان کہ ہمیش اندر کنار خویش این شکوہ میکنم مگر از روزگار خویش کز راہ دیدہ دید کنسم روی باز خویش بیسوز و میگداز کہ مبنی عیار خویش</p>	<p>پیوند کردہ ام دل خود بانگار خویش صبر و قرار از من درویش بردہ است چون آید آن نگار رو ہوش من خام زان یار و نوازہ شکایت نمیکنم خواہم تمام دیدہ شوم عقل گو باش جز آنکہ ممکن است بران درنشا تو</p>

بیدار کن ز خواب دل خویش قطب دین
غافل مباش یک نفس از کردگار خویش

ذوق دشواری نبود در دل او از بیاریش
کس نہ بیند دگر اندر دو جهان شبارش
نبود میل تماشای گل و گلزارش
خوش بود حال کسی کوشده بنور دارش
که ترا نیست مدد او از دل افکارش
ہم مگر در غم عشق کند تبارش

ہر گمرا از ستم یار بود آزارش
جرعہ از می معشوق ہر آنکو نوشید
ہر کہ در نغم وصالش نفسے با او بود
جلوہ یار بہ از ملک سلیمان باشد
ای طیب از سر بہار غم عشق برو
در دعا شق نہ پذیرد ز عیاجت در مان

قطب دین کیست درین راہ بگو طالب است
آنکہ در راہ حقیقت بود از خود عارش

زند گیم عشق با و روح و روان گویش
اوست چو جان میان جان میان گویش
از تن بیجا صلح نام و نشان گویش
عشق چو پیدا شدہ کون مکان گویش
گر نبود در دہان تیغ زبان گویش
چہرہ خوب در شرح بیان گویش

عشق در آمد بجان دل بیان گویش
رفته بردن جان تن آیدہ جانان
آتش عشقش بسوخت بود وجود تنم
گو ہر مقصود چیست عشق و از ہر دو کون
گشت زبان و دلم مدح و ثنا گوے یا
ہر چہ گویم از وہست از ان خوبتر

مرد ز خود قطب دین جانش بجان رسید
زندہ بجان چو شد جان بیان گویش

بیگان شد محرم خلوت سہری یار خویش

ہر کہ او آمد برون ز پردہ پند از خویش

<p>یار را با هر کسے گو افقی باشد و یک شیدوہ مهر و محبت چیست انی ساکن زیر خر قہ چیست چندین رشتہ ز نار تو تا یکی افسردہ خواہی بود اندر راہ عشق</p>	<p>ہست افقت بکجمت در مهر و اسرار خویش آنکہ باشد بکجمت ہر بار را با یار خویش زود تر گرد وصل او خواہی بہر ناز خویش گرم ساز از آنش عشقش بر و باز از خویش</p>
<p>قطب بین در راہ معنی رہروی آمد ہنر روز بان در بند در راہ و از گفتار خویش</p>	
<p>ساک بیا دورہ عشق اہل دیدہ باش چون روی دوست را بقین اہل دیدہ دید عشاق می زد دست دلارام می خوردند از راہ پیخودی ہمہ از خود بریدہ اند این راہ بچکس بطلاق نرفتمہ است پشت رقیب خم شدہ از یاد کردگار</p>	<p>از خود در میدہ باش و بیار آمدیدہ باش ایدل بکوی دست تو ہم اہل دیدہ باش گر عاشقی تو ہم قدمی در کشیدہ باش گر مرد قابل تو ہم از خود بریدہ باش گر وصل یار بادت از خود جبریدہ باش پشت تو گوز بار امانت خمیدہ باش</p>
<p>ای قطب بین چو یار بر بند التجا ہم تو در پناہ شاہ جان آفریدہ باش</p>	
<p>ای دل اندر عاشقی مردانہ باش آشنا شو با ہمہ خلق جان عشقا ز می کن رسوائی ترس بگذر از ہستی خود گر عاشق اندین رہ عقل کی آید بکار</p>	<p>پیش شمع وصل چون برانہ باش تا توانی از خودت بیگانہ باش گو حدیث عشق تو فسانہ باش وانگہی با یار خود ہنجانہ باش بجو د از جام می جانانہ باش</p>

توشکین راه چون دیوانگیست	بگذر از عقل و خرد دیوانه باش
قطب دین از مفلسی عمیقین مشو چون صدف قانع شود سپردانه باش	
ای دل بیا و آئینه دار جمال باش خواهی تر و صلیب را رشوی سز فریاد هر بیل و نهار ذکر خداوند خویش گو خلقان اگر تفرقه از وی جدا شوند چون هر چه هست و هم و خیال در جهان خواهی که مس قلب تو چون کیمیا شود	بگذر ز تیرگی و چو آب زلال باش در زیر بار در غمش پائمال باش از گفتگوی کار جهان گنگ لال باش کن یاد وصل او با و اتصال باش مردانه دور ازین همه و هم و خیال باش از جهان بریده خادم اهل کمال باش
ای قطب بین محوش شو از قبل و قال خویش فانی بکوی عشق تو بی قبل و قال باش	
جلوه یار که در اهل حجاز دانتش هر کسی اگر از شعله او دهن سوخت چون گیاه شدی بودم ز غم دوری او شعله عشق و اندر همه جایگزین هر کرا اهل ملی دید ز خود دارسته دوش آورد صبا از طرف گل بو	اول اندر دل عمید ماز دانتش در من سوختی بی سرو پا ز دانتش روی نمود درین شاخ گیاه ز دانتش فلکمان آمد و در اهل حجاز دانتش اندر تقلم وجودش همه جایزد دانتش و در دل ببل بیچاره چاز دانتش
از فروغ رخ آن یار تقین قطب الدین شعله بود که در خرمن ماز دانتش	

<p>چون نیست محرمی که گوئیم راز خویش مشغول هر که هست بکار است در جهان تا عکس او در آینه دل قناده است حاجی تو راه کعبه مقصود را نورد از آتش محبت او خویش را گداز زاهد ملات روز و شب از روزه و نماز گویا که بے بعشق حقیقی نبرده است</p>	<p>بایتم دگوشه و عشم دلنواز خویش ما کار خود گذاشته با کار ساز خویش دارستیگست پیشه مادر نماز خویش چندین مباش غره براه حجاز خویش چون شمع میگداز ز سوز و گداز خویش غافل مباش بهر خدا از نیاز خویش بیزار هر که نیست ز عشق مجاز خویش</p>
--	---

<p>هر چیز قطب دین ز کسی خوش نوا بود از عاشقان نیاز ز معشوق ناز خویش</p>	
--	--

<p>رسید عشق و دلم بر دگشت آزادش ندانم از دل حیران خود گر خیرے نهاد بر سر دنیا می دون چو مردان پا چون مرغ از پے پرواز بود آهنگش اسیر عشق شد دکار او دیگر گون شد به بند بندگی نفس بود دلم بیند</p>	<p>خیال نقش دو عالم برد از یادش بگویی عشق ندانم که تا چه افتادش طلاق داد و راجون ندید بنیادش بدام عشق نیفتاد بر دصیادش کجا است تا که کند عشق ست ارشادش خدا از بندگی نفس کرد آزادش</p>
---	--

<p>کسی اگر ز تو احوال قطب دین پرسد بگو که کرد قناعت بد آنچه حق دادش</p>	
--	--

<p>خوش آنکس کو بدو عاشقی و پرده جانش جمال یوسف خوبی که از چشم تو پنهانست</p>	<p>مباد ازنده آنجانی که نبود در جانانش اگر دیدار او خواهی بر آرزو چاه کنانش</p>
---	--

<p>فروغ چہرہ جانان بجلی میکند ہر دم اگر خواہی جمال دود باورد و عیش نوکن اگر خاری خلد در پامثال اندر رہ وصلش بیخ از تیغ عشق او سر خود در رہ معنی طواف کعبہ مقصود خود آنکس بیشک بگرد آن کسے باشد یقین در عالم معنی</p>	<p>دیکھن کور کی بیند چونند نور عنافش مجو از میچکس ہرگز علاجی ہمسرد بانمش کہ آخر بشکند یک رہ گل از خار غیبانمش گزین معنی شہیدان باشد اندر رہ فراد کہ گرد عالم ہستے نگرد گرد امانمش کہ دست آرزوی نفس بود در گریانش</p>
---	---

بتا کہ در شب ہجران ز درد عشق قطب الدین

با میدی کہ خواهد دید روزی رو جانانش

<p>مراد آن نیست کہ بسیار کند سوسش لذت از عمر نمی بیند و ایمان نبرد نرسد کس بطواف حرم کعبہ وصل مرغ روحش نماند جانب دیبر پر از ہر کہ از بندگی نفس نگرد و آزاد ہر کسی را نہ کنی محرم خود در رہ عشق سالکی گزاشد فیض خدا رقص کند رہر و گزیرہ تحقیق نشان می آرد</p>	<p>مرد آنست کہ دنیا نہ کند پامانش ہر کہ شد آہ دل سوختہ در دنیا نش لطف توفیق ازل اگر کند اقبانش جذبہ عشق خدا اگر نبود در بانمش دیبرش از سر اخلاص نباشد بانمش نکنی تکیہ بر آنکس کہ ندانی حاش وانکہ افسردہ ذاقصن نمود احوانش باید از یار فرود تر نمود احوانش</p>
--	--

نہ کند تکیہ بر اعمالش خودش قطب الدین

زانکہ بی لطف ازل هیچ بود اعمالش

<p>خواہی شوی ز ہستی موموم خود خلاص</p>	<p>آبکش بھدق با رلاست عام و خاص</p>
--	-------------------------------------

<p>سالک چنین شود ز وجود چنین خلاص منصور و ار بر سر دارش بود قصاص شاید که هدمم شوی از روی اختصاص زانرو که ریخته شده در گوش او رقص</p>	<p>خرید کرده جان بکف دست خویش نه خامی که او بقول انا الحق کشاد لب عمر سیت پاسبانی دل کرده ام بجد نشیند کوس و دید به عشق بار قیب</p>
	<p>از گفتگوی عام چه با کیست قطب دین چون گشته بدوشش از بندگان خاص</p>
<p>در یکف آورد از بحر یقین چون غواص قطره و شش غم که او گردشوار خوش خلاص در کنی فاش تو شش سردار قصاص برود حالت دل گو سگی خاص انخاص زان سبب پیرم پند دین ه و قاص هر که بار هر و این راه ندارد خلاص</p>	<p>هر که از هستی خود گشت درین راه خلاص بحر خود و کرمش موج زمانست دائم دم فزن هر چه ز اسرار خدا دریا بله در عمل گرتوانی که کنی ای سالک هیچکس تاب نیاورد فیو هنانش را تواند به سر کوه حقیقت برود</p>
	<p>قطب دین که موس در معانی داری پایه از سر کن و در بحر طلب شو غواص</p>
<p>که دل بریده نگرود ز مشربان از اغراض که یار از من در ویش میکند اغراض رواند داشت که در دلم بر هم بیاض جمال دوست را ندگر مر از امر اغراض دوای درد دل من مگر کند قیاض</p>	<p>کجا روم ز درد دست چون کنم اغراض شدم بر آنکه شکایت نویسم از نختم قلم بدست من انگشت دار از هم ریخت طیب و هر ندارد علاج درد فراق چنین کز آتش سوزان عشق میسوزم</p>

<p>از سر موای ریاحین برون کنم و ریاض</p>	<p>اگر حبیب بدوزخ جمال نباید</p>
	<p>بر تو قطب بین از سوز درد عشق منال که عمر باست که خواہا است ز اہد مزاحض</p>
<p>زیرا کہ هست با من مسکین کم احتیاط ہرگز ندیدم چکسین اندر جان نشاط شاید در آید از رہ شادی و نشاط تو مثل کاروانی و دنیا چون باط خواہی کہ بگذری تو روان زیل صراط می رو با احتیاط کہ شہرست احتیاط</p>	<p>از یاز نیست در دل من زہ نشاط بگذشت عمر من نغم و محنت وراق نمود بار در غم داند وہ رو من قانع مشو بغیر خدا در جان بسج کو تہ کنن دہن پیران و ہر دست چون رہ حقیقت پیران قدم ہی</p>
	<p>ای قطب دین بخت ایام دل مند شاید کہ یار نیک کند با تو احتیاط</p>
<p>چنانکہ قالب بجان ز جان ندارد خط ز سبہ و چین و از عنوان ندارد خط کہ گل شگفت و لے باغبان ارد خط دل من از سخن این و آن ندارد خط کہ دیدہ بی رخت از مردمان ندارد خط</p>	<p>دلہم جد از تو ای دستان ندارد خط فتادہ ام ز تو دور و دلہم لول شدہ بر و نسیم سحر مرده دہ تو بلسل را بجلسے کہ نہ ذکر حبیب سے گذرد بیایدیدہ و ہر مردمان دیدہ نشین</p>
	<p>اسیر سلسلہ زلف تست قطب الدین و گرز سود و زبان جان ندارد خط</p>
<p>شادی رسید بخت بجان ترا و دواع</p>	<p>می آید آن نگار من بجان ترا و دواع</p>

<p>جور و جفای گردش دوران تراوداع ای آب ہر دو دیدہ گریان تراوداع آمد برون و کلبہ احزان تراوداع</p>	<p>سلطان دادگتر عالی ہمیرسد چون گل شگفت ملک وجودم ز خرمی یعقوب بوسے یوسفی از پیرین شمیمد</p>
<p>چون دید قطب دین رخ او شاد گشت و گفت ای عقل رہن دل ایمان تراوداع</p>	
<p>ہر چند میروم تہاشای گشت و باغ تہادہ ام بسینہ خود همچو لالہ داغ بر جا غنہ لب بگلشن شہ زاع میسوزد از فراق وصال تو م داغ</p>	<p>بی روتیو گره کشاید مرا سراج در شتیاق روتیو می سر و گلغدا من ز غم از بر تو ماند تو با رقیب ہر کہ کہ یاد زہم وصال تو میکنم</p>
<p>چون قطب دین سراج تواند در جہان گنم یعنی کہ من کیسم کہ ترا میکنم سراج</p>	
<p>یک اجل میکند غارت جان ای دیرغ نخل جیات ہمہ گشتہ خزان ای دیرغ فرق زہم کے کند پیر و جوان ای دیرغ از ہمہ خالی کند ملک جہان ای دیرغ کردہ بسی سزگون بخت شہان ای دیرغ ماندہ بچواب غر در بنجران ای دیرغ</p>	<p>عمر تلفت شد مرا حیف از ان آدیرغ حیف کہ تا میکنی باز دو دیدہ ز خواب تو ب جوانی مشوغرہ کہ تیغ اجل تیغ اجل میکشد بندہ آزاد را تو بز رویسم خویش غرہ مشوزانکہ مرگ غافل از انوار یار بخیبران گشتہ اند</p>
<p>پیشتر از مرگ خویش قطب دین از خود میر بیچ مگوزینہار از غم جان اسے دیرغ</p>	

<p>بمچو گل از زیر پرده رو بنمای غصیف کز من آتاری نماده گشته ام زار و تحیف زانکه تا باین لطافت بر نیاید از کثیف همدی کن تا شوم که ساقی و گاهی حرفت پیش از آن روزیکه آید بر گل عترت حرفت تا بدست آمد مرا حرفت و سخنها ی لطیف</p>	<p>ای ترا بهای بلج و عارض زریا لطیف از جفای محنت همچون چنین بگذر ختم از کثافت بگذر ایدل گریمنخواهی وصال آرزو دارم شراب وصل تو در بزم خویش در برده عمر گلچین در گلستان وجود در گلستان سخن بسیار کردم سیر ما</p>
---	---

قطب دین تنها نشین و همشین یار باش
 نکته بامن همین گفتند یاران ظریف

<p>حیف دور نفع از من تو بار بار حیف با هیچکس جهان نبود پایدار حیف کوراد و بنفتمه میشن باشد تو حیف هیچ کجا که نیست را اعتبار حیف دور حساب صفت مردان کار حیف</p>	<p>عمر غم ز رفت سزایان هزار حیف آنرا که ز ادا در ایام باز حیف با چون گایم بر سر شاخ و در حیف چون که داغ بود با عاقبت از حیف خوش آنکه ز روز و شب باشد از حیف</p>
--	---

ای قطب دین کیوش که فردا بر وز حشر
 آنکس که شرمسار بود پیش یار حیف

<p>باش از آشوبی ران در پناه اهل عشق پسین و بیانش ز جان نیکخواه اهل عشق بر لب طبت در شود از یک نگاه اهل عشق خوش و حال کسی شد سپاه اهل عشق</p>	<p>گر تو مرد عاقل شو خاک اهل عشق هر دو عالم چون طفیل عاشقان کوی است کاروان سالاران عاشقان اند بیگان گر بظاہر چون گدایانند در معنی شده اند</p>
---	--

آه عاشق بگذر وقت سحر از نه فلک سرمرد آزند عشاقش بملک کائنات	باش دایم پر حذر از تیر آه اهل عشق در فرو نازند باشد آن گناه اهل عشق
--	--

دین دنیا خود ندارد پیش ایشان حرمتی قطب دین بیایش از جان پناه اهل عشق	
---	--

گشته ام زار و نزار از دور و چنان فراق باز عشقم در جدائی همچو بوی گدازم یاد آن روزی که با دلدار بودم تنه نشین هر کسی در جستجوی یار خود هر جا رود	کس بسا در همچو من گریان و حیران فراق زیر بار محنت و درد و فراوان فراق فانوح از درد غم و اندوه بجزان فراق من بکنج ناتوانی باید امان فراق
--	--

قطب دین از دل منمائی حاصلش چون کنم جان من باشد فراق او نم جان فراق	
---	--

گشتم ز راه مهر و وفا آشنای عشق هر کو گدای عشق بود باد شه بود خوشحال آن کسی که دل خود بخش داد شده باد شاه سرد و جهان بر سر ریخت از ما پسرین غیر عشقم محاسب بودم بر آنکه عشق تو در زخم چو زاید آن	گشتم شهید و زنده شدم از بقا عشق باشند خسروان جهان زان گدای عشق ایوای آنکه نیست دلش مبتلای عشق هر کس که گشت قایل و کشور کشای عشق ما را چو نیست ندیب ملت و راه عشق عشقم عنان گرفت و شدم در وفا عشق
--	---

از عقل خویش تا شده بیگانه قطب دین محرّم شده بحق بخدا در سرای عشق	
---	--

کو هدمی که گوش کند درستان عشق	تا ننگه حدیث کنم در میان عشق
-------------------------------	------------------------------

<p>بنگر چکونہ گشتہ زبانم زبان عشق ہم خود بیان کنم کہ غنم نکتہ دان عشق دانامی شوی نو بستر نمان عشق آگاہ در زمان شور از ترجمان عشق وارستہ از مکان ہم از لامکان عشق</p>	<p>از فرق تا قدم ہمگی عشق گشتہ ام ہر کس بسر عشق کجا پے بردوے ز ابد حسد بخور کہ تو حسامی و اما م مریست عشق در دل ہر کس جلوہ کرد ارض و سما حجاب رہ عشق نیست زانکہ</p>
--	---

بنگر یا بیدہ باطن بہ قطب دین
 کو فانیع از جہانہ اندر زمان عشق

<p>وز ہم کشاد غنچتہ نو نخواستہ اوراق رقاص گشتہ ہر طرفی ساکے بحق ز ابد ز تیرگی نتواند زدن نطق سرخی روی ہستازان جہ چون شفق مجنون کجا ست تا بردار پیش ما سبق جز خار کے دم ز گل شو فناک دق</p>	<p>آہ بہار گشت دل سنگ خارہ عشق بس فیض دہم کہ ز فیاض میر آنجا کہ سرکشان مے عشق ہو کشند ماکشتگان جنم نو نخواستہ اوراق دیوانہ دار جانیہ جان چاک کردہ ام حاسد اگرچہ منکر ماگشتہ پاک نیست</p>
---	---

از کوسے یار پامی نخواستہ کشید باز
 تا از حیات قطب دین باشد جو رقیق

<p>بنہ بجاک درد دست روی خود ہر خاک کہ خود ندر اردو با کس نخواستہ از مساک کہ میکنند گریبان ز شوق دلبر جاک بیا کہ کردہ ام از غیر خائے دل پاک</p>	<p>اگر تو سالک عشقی بہ پستی چالاک مجوز زاہد شہرامی غریب ذوق حضور بیا بیکدہ وہامی و ہوی زندان بین تماند در دل ما غیر مہر تو چیزے</p>
---	--

گر شمع ز تو گر باشد از قیب چہ پاک	رقیب رو سیہ از حسد ز ندرہ ما
	شنیدہ ام سخن خوش کہ قطب بین میگفت بر آنکہ عشق نہ وزید نیستش ادراک
یعنی کہ باد بر سر اسباب دہر خاک تو بر طریق خویش رود و ز عشق پاک چون یار یار باشد از دشمنان چہ پاک رو ہمو گل تو جانہ جان ساز چاک چاک وزیر بار محنت ہجران شود ہلاک بزار باشد از می نجانہ ہای تاک	وانی چہ راست گنج نہان در تہ مناک تا اہل عاشقت درین دہر بے ثبات در راہ عشق خلق جہان دشمن ارشوند خواہی کہ یار پر دہ ز دیدار خود برد وانکس کہ جرعہ نچشید از شراب اصل می وانکہ ہر کہ شربت صہلش چشیدہ است
	اسی قطب بین اگر تو از اہل علاستے کو در ذوق یار ترا آہ در و ناک
بہتر از خسروی دہر بزیر افلاک ور نہ اندر رہ او پست بمانی چون خاک تا نسوزی نشود غل و غشت از ہمہ پاک لب نغند و اگر ت دیدہ نگر و دنناک	بتظلم بد رو دست نہی رو بر خاک سر بلند می طلبی خاک صفت پست پز را آتش عشق برود و وجود خود سوز مختے تا نہ کشی روز خوشی کے بینی
	قطب بین چند خوری عم ز بد و نیک جہان عسّم آن خور کہ نگر دی بقیامت غمناک
دل بسوی تو بسکند آہنگ کو ز آئینہ اش زواید زنگ	اسی خیالت انیس خلوت تنگ روے خوب ترا کسے بیند

<p>دارم از شادی دو عالم تنگ تا بد ارد در خیال تو زنگ با من و تفکار وارد جنگ سرخو در اہمی زند بر سنگ ہست موصوف با صفا پلنگ میرود راست ہچو تیر خدنگ مے گر زیم از و بعد فرسنگ</p>	<p>با نعت نرد عشق مے بازم نقش غیر از ورق تراشیدم بر سر کو مے تو رقیب حسود بر نیاید ز دست او کار مے ہر کہ او کبر و گنہ مے وزرد ناوک آہ من بسینہ او ہر کہ او طالب وصال تو نیست</p>
<p>در سراق وصال تو شب و روز قطب دین نامہ میکند چون جنگ</p>	
<p>مشکست از فراق تو مرا اندر دل کہ بہ بند ہو اسے سر کویت محفل زانکہ بسیار بود پردہ برویت حاصل سعی و کوشش کن اگر مرد رہی ہی محفل تا کہ دلبر کند اندر رحم دل منزل یکدم از آندان دوست نگر دی غافل ہستی خویش درین باد یہ از ہم گسل</p>	<p>دوری از وصل ای حبت جاننا مشکل چہ مبارک سفری باشد و فرج روزی ہر کسے دیدہ برویت تواند اندخت نی ریافت نشود مشکل کس ہرگز جل پاک کن خائہ دل را ز ہوس ای سائلک پاسبان باش بگرد دل خود گر مردی اندین راہ درستی ز شکست تو بود</p>
<p>قطب دین صاحب ان باش درین ہمشک کس نہ بیند رخ آن یار گر صاحب دل</p>	
<p>نفس خود را دار اندر راہ او غوار و لیل</p>	<p>اگر تو خواہی دلبرتا در راہ خود گرد و لیل</p>

دشمنان آشنار و را تو در ملک وجود جان فدای یار باید کرد پیش از اتصال را لگان نبود و آل انجمن یار که اوست دست خود از جان بشود در راه وصلش مرد و آ تو نه پنداری که مردان وصل آسان یافتند	سر بسیر کردن بزن تا دلبرت گردد خلیل بان بر افشان جان خود گزینشی مرد نخیل داده اند بسیار مردان جان شیرین بن قلیل جان خود در ابرسگان کوی جانان کن سبیل بسیکس را نیست آسان آشنائی با خلیل
---	--

قطب دین دید از خوابی بر بلایش صبر کن
در ره او نیست چیزی بهتر از صبر جمیل

راحت دل چیست ز دلبر وصال هر کس بنگر که چنان می زید همت عالی بنگر مردوار بیم ندارم که بد و زنج روم کیست که او طالب دیداریست در هفتش فهم کجا بے برد	زندگیش نیست بد و اتصال آدمی از همت و مرغان بیال بر دو جهان میکند او پانال گر نه نمائی به شتر جان یکسر نویست درین قیل و قال عقل شده گنگ خرد گشت لال
--	---

بگذر از بستی خود ای قطب دین
بستی تو چیست خیال محال

هر که خواهد که رسد در ره دلبر وصال هر که از جذبہ حق بستی خود را بگذرخت و آنکه او خدمت پیران طریقت نکند مردان سرده درین راه بمنزل نرسد	باید از بستی خود دست بشویدی فی الحال و عوی عشق کند آنکه خیالست محال گر همه عمر بکوشد نشود صاحب حال اگر ریاضت کند از دانش خود بیچہ سال
--	--

حال باید کہ ترا ہادی و رہبر گردد ہر کہ از تیر غم عشق دلش افکار است	کہ ندیدم کہ ز خود باز دہد کس بجمال بخر جانش ز می عشق شدہ مالانال
---	---

قطب دین گر طلبی بہت درین کوئی ترا نویشتن را بگداز از غم عشقش جو ہلال	
---	--

اگر خواہی کہ حل گردد ترا در کوئی مشکل بچشم سزیدہ بچکس ہرگز جمال او نباشد عاشق آنکس کو ز تیغ عشق سپری بوصلش کی رسد ہر کو بخود در ماندگی دار شہید خنجر عشقت جہات جاودان دار نہ بیند پرتوی در عمر خود زان نا زمین ہرگز	بخر کوئی غم عشقش کن جای و گر منزل جمال او اگر خواہی بیا بکشای چشم دل خوش آن مقبول کو را در مای او بود قاتل نخست از دل دخواہی غمترین خود بسمل نیر مرغ جانش ہر کہ او را میکند بسمل کسے کو بر سر کوشش ندارد پا خود در گل
--	--

بگوئی خود نخواہد یا رجاں اہل غفلت را مشوای قطب بن اگر ظاہری از یاد او غافل	
---	--

من بیچارہ زبان باشم ہمیشہ با زبان دل غم در دل خود را از آن بکس نہ بگویم من بی صبر از دمہ عثمان بختیار از دست نباشد عاشقان یا در جان باہی از دست خدا چون دل پاکیزہ منزل میکند غم	کہ میدانم کہ باشم کج معنی در میان دل کہ بر کس نباشد گوشش در میان دل بودہ در مای من دست اس عثمان دل کہ ماہ روی دلبر سزند از آسمان دل تسلیم زبان روی غم برستان دل
---	---

اگر اہل دلی خواہد کہ قطب لدین چه میگوید کہ میگوید حدیث عشق جانان از زبان دل	
--	--

<p>نیست بحقیق نقین اہل حال کو بکند راحت خود پائسال ہر کہ بود با چو تو اش اتصال مشکل کس حل شود از قبیل قال وصل دلا رام نگرود حلال</p>	<p>از نعمت آنرا کہ گیسر و طلال شادی وصل تو بہ بند کسی از دو جهان قطع نظر میکند حال بدست آر کہ کی دیدہ ام تا نکند مرد حرام آنچه ہست</p>
<p>دیدہ کشادوست بہ بین قطب دین چند نشینی بدرش ماہ و سال</p>	
<p>ہمین عشم تو مرا ماندہ در میانہ دل ہزار خانہ کعبہ بگرد خانہ دل بزن کہ کیست نشانی باز نشانہ دل خزانہ بجان نیست چون خزانہ دل مرا ز فکر تو آخر شد فسانہ دل</p>	<p>بیا کہ رفتہ ام از نقش غیر خانہ دل بگرد ورتو درائی ویک زمان باشی بہ پیش تیر ملامت نشانہ دل من اگر شہان جہان را خزانہ ہا باشند فسانہ عجم مجنون گذشت و آخر شد</p>
<p>ز روی ذوق از ان قطب بین خورد عجم تو کہ درد عشق تو باشد مرا ترانہ دل</p>	
<p>کز من نماند نقش نمونے بجز خیال زار و نحیف باشد و بار یک چون ہلال وانکہ ناما عاشق مسکین بجز جمال چون جانندی بدوست ترا باشد اتصال بیزار باش در رہ دلبر ز قبیل و قال</p>	<p>گشتم ضعیف از عجم ہجو تو چون ہلال ہر کس کہ آرزوی وصال تو میکند خون مرا بر نیز شمشیر تیر عشق این رہ قبیل و قال بیایان نیرسد از قبیل و قال رہ بسو حال کے بری</p>

<p>حاجت نباشدت بر یافت باه و سال بگذرز جان که تا شودت عشق و حلال</p>	<p>در یک نفس بیرون شو لبوی دوست جان چیست بند راه تو ای مرد پاکباز</p>
<p>رشته دل برو از مهر و وفا بشن گسل برو از مردی ہی باش بد لب و اصل تا تو خود را شناسی ز تو نبود حاصل کز ازل تخم عنم عشق نبودش در گل</p>	<p>هر که او را نبود پر در جانان منزل حاصل از عمر نباشد بخدا غیر وصال بتنه و زورین ره که شناسی خود را لذت عشق پر سید ز هر بیدردے</p>
<p>هر چیز گویت که تو آنے بود محال هستی بذات خویش تو دانای کل حال کس را درین سخن نرسد حد قبل و قال خوشحال آنکه یافت بوصل تو اتصال جاننا نثار تو که صبوری و می محال در گل کائنات نباشد ترا مثال</p>	<p>در راه دوست قطب بن از جان گذشته است زیرا که جان و دوست خیالی بود محال</p> <p>قطب دین زنده جاوید بماند عاشق لیکن آن عاشق مست که باشد کامل</p>
<p>تعریف ذات تو نبود حد قطب دین یک شبه از صفات تو گوید باطل حال</p>	<p>ای در صفات وحدت تو عقل و فهم لال حال تو نیست بر دل آشکار لیک هر چیز غیر ذات تو باشد فنا شود بد بخت آنکه دور بماند از وصال تو بی صبریت پیشه عشاق کوی تو یار ب چه مظرے که بخوبے یگانے</p>
<p>جفا و غصه کشیده بسے بغیر جمیل</p>	<p>نجون خویش درین راه کرده مجمل</p>

چنانکہ یاد نیاید مرا ز قال و قیاس بیا بہ بین کہ تو باور نمیکنی بدلیل چنانکہ میدہم یاد از کتار و نیل ہمین بود من در ویش را کثیر و قلیل شدند بخواب کہ بندند بند را چون نیل	اسیر زلف و خط و حال یار خود شدہ ام تنم ضعیف و دلہم زار و جان شزار شدہ ز آب دیدہ من شدہ گناہ من پر آب ز ہجر یار و دوستم بخون دل شستم بیا و آن دوسر زلف پر و دیدہ ما
--	--

بیا بہ بین کہ ز روی نیاز قطب الدین

بر آستانہ او کردہ خون خویش بسبیل

باشدش بسیر کو تو ہمیشہ منزل ہر کرا مرغ دل از تیغ تو گرد و بسیل ہمچیش از زندگی خویش نباشد حاصل ہر کہ مجنون شدہ از عشق تو باشد حاصل کہ ز ہستی سر موے نہ گذارم حاصل پیشہ خود نکند هیچ کسی جز مقبل	ہر کرا چاشنی عشق تو باشد حاصل میشود زندہ جاوید یقین میدانم ہر کہ دور از گل رخسار تو باشد بیشک عاقل آن نیست کہ اورا خورد و عقل بود آتش جذبہ عشق تو چنان میخواہم عشق و زردین می خوردن مستی کرد
---	---

قطب دین گر تو بدیدار خدای نازی

رشتہ مردل خویش ز غیرش گبیل

کہ تیغ عشق زند مرغ جان من بسبیل کہ پاسے من بسر کوے او شستہ بگل کجا روم سہ کوئی کہ گنم منزل بعاشقان سر کوے او شوم داخل	ندارم از دو جهان هیچ غیر زین مردل ز کوی یار سفر چون گنم کہ نتوانم مرا کہ از دو جهان خبر درش پناہیست مرا ز عمر عزیزا بقدر بس است اگر
--	--

<p>اگر تو مردی قطب بن طالب دست برد تو هستی خود را ز یک دگر گیسل</p>	<p>توئی که خویش عیان بشوی بصورت گل گهی بحسن گل و گه به کسوت بلبل ز جان جمله خلائق بر آوری غلغل بیان سرد سی ما تو میدهی کاکل که شد با سم تو موصوف صاحب دل توئی که قدرت از گل بر آورد سنبل</p>	<p>توئی که جلوه دهی صورت گل و بلبل به لباس که خواهی همیکنی جلوه و گز بقاب ز رخسار خویش بر فگنی ز سنگ خاره بدون آوری گل تازه عنایت تو ز روز ازل بدش همراه توئی که فیض تو عامست بر همه اشیا</p>
<p>جد از تو نردوسی باع قطب الدین که بی تو اش نکشاید گره ز ساغر مل</p>	<p>ز ان پیشتر بکوش که آید ترا جسل خواهی براه عشق شود مشکل تو حل گر دیده دل تو ندارد درگ سبل و آنکه بذات او نرسد بیگان جنسل غافل باش نیم نفسی آن سگ دخل خود را نگا بدار که بیاینگ بی محل</p>	<p>ایدل بکوش صرف کن عمر بے عمل یکدم به باش غافل از احوال خوشتن بینی جمال دوست بهر جان نغمه کنی جانرا اگر دهی بشیند بجای جان نفس تو ز بن سندان در سر صلاح گر آید تا بدل اثر فیض عام حق</p>
<p>پر و از کن بجانب دندار قطب دین غافل مشو که تا کنی بال خویش شل</p>	<p>در بیان سرد می شود از قاتش خجل</p>	<p>آن سرد خوشترام که از من بر بود دل</p>

<p>صبر و قرار سے برد از جملہ اہل دل ہر چیز غیر دوست بود جسمہ را بہل در راہ یار بند خود از یک دگر گسل</p>	<p>ہر جا کہ جلوہ میکند از ناز حسن خویش در راہ دوست مرگ خود تا اختیار کن چون کس بہ بند خویش ز نفست سویا</p>
<p>بجویش باش در رہ دلدار قطب دین یباش از وجود خودت دامنہ نخل</p>	
<p>ہر رشتہ از و شدہ بندی بی پای دل پیوند زانکہ گشت تہو رشتہای دل وان در وہان تنگ تو باشد برای دل در شربت وصال تو باشد شفای دل زان روی سعی میکند ہند و شفای دل</p>	<p>ای زلف سرکش تو سر سر بلای دل از کوی تو سفر نتوان کرد جا بنے ہرگز نمیرد آنکہ خورد آب زندگی عمر بیت دل ز ہجر تو در دست و ناتوان از تیرگی دل نتوان دید روسے تو</p>
<p>چون قطب دین مقام دلارام دل بود جان عزیز چون نہ کند کس فدای دل</p>	
<p>در طلب یک زمان کن اہمال مانگیر دست از خویش ملال تا شود وصل یار بر تو حلال ہمچو مردان بدست آور حال گر کند وصف مال کس دلال تو تہیدست ماندہ چون جمال غرۃ سازد درون بحر وصال</p>	<p>گر تو خواہی زیار خویش وصال نہ رسی در وصال آن دلبر جان خود را نثار جانان کن بگذر از قبیل و قال اگر مرد قبیل و قالت بدان ہی ماند این بود مال آن بود ز رویم مرد باید کہ قطرہ خود را</p>

<p>این بود حال مرد اہل کمال</p>	<p>بر خورد از وصال دلبر خویش</p>
<p>قطب دین گرد وصال میخوایی خویش را ناز زار کن جو بلال</p>	
<p>کہ ندارم سر موخبر از خود کہ منم ننگ آید دگر از نافہ مشک خنم سز زده از دل من پو سفا گل پریم خود سخن میکند از فہم کسی یک سخنم کی کشد دل بر سر بلبل بگشت چنم چون بسم نو بسید بر روی کفتم</p>	<p>آنچنان نشہ رخسار بت خوشنم بوی او می شنوم دبدم از گلشن جان ہر کسی در بندر اندر طلبت سفت حسن نہ رود یک نفس از ملک جو دم بیرون یا شکفتہ گل ویش بگلستان دلم نام آرزو سر صدق یا ہمنفسان</p>
<p>تا بر افروختہ در اجمن جان آتش قطب بین سوختہ آتش آن اجنم</p>	
<p>تا دورہ وصال تو پاراز سر کنم شاید کہ دست با تو دمی در مگر کنم شہا بدر و محنت و خواری بسر کنم جان میدہم بیا کہ لب خویش تر کنم شاید کہ حرف و فقر عشقت ز بر کنم فی الحال دیدہ راز سر خویش کبر کنم</p>	<p>خواہم کہ ملک دل ہمہ زیر و زبر کنم بگدا ختم ز ہجر چو موکے میان تو در آرزوی تقدمت ای آرزوی جان آب حیات در لب لعل تو ظاہر است پنهان ازان شدہم بدل در دمند خویش گردیدہ سوی غیر تو یک رہ نظر کنند</p>
<p>گفتی کہ قطب دین کبسی غیر من ساز گر جان بود ز ہر تو قطع نظر کنم</p>	

<p>باشد که بکنفس خودش بنشینم شادان بدین جبت دل اندوگین کنم تا یک یک نثار تو اسے نازین کنم ز اثر دی آه و ناله بران در چنین کنم</p>	<p>هر صبح رو بدر که جان آفرین کنم بردم در آورم رخ خوب تو در نظر خواهم جانان همه جانها بمن دهند شبهان خواب نرگس مستت جو میرود</p>
<p>گفتی کنم ز وصل خودت شاد قطب بین امر در آن نشاط و خوشی بهر این کنم</p>	
<p>که من بجاک ندلت بسے گرفتارم قبول در که خود ساز دور نگذارم نگاه دار سر رشته راز انجسارم که بے جمال تو از عمر خویش بزارم</p>	<p>عنائی کن و از خاک تیره بردارم بنا کپای خود ای بار نازین که مرا عنان دل چو بدست او داده ام جانان بیا و در دل تنگ بجای جان نشین</p>
<p>عیب گفت که امثال قطب بین چونی جواب داد که امثال بهتر از یارم</p>	
<p>بنشین درون دیده ام ای نور دیده ام از بسکه بار محنت هجران کشیده ام غافل نیم چو چاشنی او چشیده ام روز خوشی ز گردش و ران ندیده ام از هستی وجود بگلی بریده ام کز دست دوری تو گر بیان دریده ام</p>	<p>جانان بیا که مهر تو از جان گزیده ام نشتم ضعیف و زار چو روی میان تو روز است از کف تو با ده خوردیم تا گشته ام جدا از تو ای یار مهربان بنامی رخ ز پرده که در انتظان تو در پرده همچو عجب فروغ جوان نمای</p>
<p>دیر نشیند ناله و افغان قطب دین</p>	

<p>بنمود روی خویش ازان آریده ام</p>	
<p>عاقلان مندر درازندم که من پوانه ام بار همچون گنج آمد در دل ویران شست کشته ام رسوا عالم در غم عشقش بین ایستی باشد نشان عاشقان کوی او بخودی گریه میکنم ای محسب منم کن این ظاهر که بصورت می پرستی میکنند</p>	<p>تا بوصلش آشنا شستم ز خود بیگانه ام گشت روشن از فرغ روی او کاشانه ام میرود در مجلس هر خاکن عام فسانه ام بر سر کوی فنا باشد ازان و خانه ام کز شراب خم و حدت پر شده پیمانہ ام من یعنی مست از جام می جانانه ام</p>
<p>آتش سودای دایر قطب من را برگرفت زان جو آتش تفرار از عشق او کنیانه ام</p>	
<p>ای دوست بیا که راز گویم آنروز که محرم تو گردم از بیم رقیب سر عشقت تو بر سر ناز باش تا من باز آید و هر خویشتم بین حاجی که در آید از در من</p>	<p>حال دل خویش باز گویم غمهای شب دراز گویم پنهان دارم نه باز گویم می نوشم و در مجاز گویم از روزه و از نماز گویم با او سخن از حجاز گویم</p>
<p>بنشین توبه قطب من زمانی تا قصه جانگداز گویم</p>	
<p>بکوی عشق بازی گر چه زار داناوان گشتم بران بودم که پنهان عشق بازم با جمال</p>	<p>بکمد اسد که باد لدا در جانی هم زبان گشتم چو کار عشق رسوا هست رسوا جهان گشتم</p>

بخدمت کدہ آخرا زو صیالش شادوان گشتم	زہ جیش بدلی گری پیمان در دو غم بودم
حدیث عشق از دل سر و دین دران گشتم	بران بودم که سر عشق را پنهان کنم لیکن
جیاتی یافتم از وصل با روزندہ جان گشتم	بدم شیر مردہ همچون گل بسالی خشک باران
زبان جان من او گشت با او ہر زبان گشتم	بسے در کنج غم بودم زبان از خلق ورستہ

چو دارد قطب دین لہ در جانی منزلت ردل
از ان برگردد دل ہر جانش با سب ان گشتم

دلہ خون بست از ان با دیدہ خونبار می ایم	بگوی عشق بر دم بادل افکاری می ایم
گرم حد با ماند از درش ناچار می ایم	بخدمت کدہ از عمد و فائش سر می پییم
از ان بخود و کوشش خالی از اختیار می ایم	تا بنحو ایم کہ بنیدہ سچسچ ن من جانش را
با میدہ ز خریداریش در بازار سے ایم	خریدار بخیر او نیست دیگر تا خرد اورا

گواہ عشق قطب دین چه باشد دیدہ میدا
کیوسے او از ان با دیدہ بیدار سے ایم

ز خویش و آشنا بجانہ گشتم	بیار خویش تا ہنخانہ گشتم
کسی شمع و گہی بیدانہ گشتم	ببزمش کہ حریف و گاہ ساتی
میان عاتلان دیوانہ گشتم	چو مجنون در ہوا می وصل لیل
در ان دریا در بیدانہ گشتم	فرورستم بدریای حقیقت
چنین بدبوش زان ہمانہ گشتم	بدستم در ایک پیمانہ ساتی
کلبہ فقر را دیوانہ گشتم	تو نگر گشتم از گنج معانے

شدم چون قطب دین تا بنحو از خویش

انیس خلوت جانانہ گشتم

<p>چون نیمہ زده در دل و رو کرد بسویم اگر راست بسری بحقیقت من از دیم چون قطره دریا می خداوندی ایدیم خواهم که رود باز همان آب بجویم با خود توانم ره وصلش که پیویم بنخویش مگر بادیه وصل بنویم</p>	<p>یا رب صفت لذت جانان بگویم خود جان به تن بنده بیچاره و میده منزه لکه من بودید قدرت جانان بود عجب ایرگوهر اسرار به چنیسم منعیم کن ای محتسب شر مستی گو کرده پراز بحر می خویش بسویم</p>
---	---

خاک دل قطب الدین از دیوانه بود
 معلوم کن ای عاشق نادیده ربویم

<p>ز هر چه غیر تو باشد از دل بردارم نخواهم از رخ خوب تو دیده بردارم و رای این همه من ندیدم دگر دارم ز بسکه آتش عشق تو در جگر دارم ز شوق ذوق تو آرزو جای بردارم کلاه فقر از آنکه که من بردارم</p>	<p>از آن زمان که خیال تو در نظر دارم چنان رلوده وصل تو هم که در همه عمر نه کافر نه مسلمان نه مومن و ترسا بسوخت بود وجودم نماند آثارم اگر ز عشق تو رفز که بگوه گویم باز سرم ز انفسر شاهان بلند میگردد</p>
---	---

حدیث عشق کند قطب دین خواهد کرد
 چرا که ذوق تو هر روز بیشتر دارم

<p>در بناشی تو در آیدم دل جان چکنیم با هر رخ تو از مره تابان چکنیم</p>	<p>بی رخ خوب تو آید دست گلستان چکنیم اگر نالی رخ زیبای خود اندر شب تار</p>
---	---

<p>عمر برباد دہم مایہ ایمان چکنم دیدن طاق حشم ابرو خوبان چکنم</p>	<p>چون تو برباد دہی لفت خود بیشک من طاق ابروی تو تا در نظر م طاق بود</p>
<p>قطب بن از کوهین وصل ترا می طلبد باتو از ہمدی یوسف کنعان چکنم</p>	
<p>کی غیر از وصال تو چیز کس کنم فرزانه دار از تو ترا لقمس کنم زان صبح و شام نالہ شمال جرس کنم محرم چو گشتہ ایم جریاد کس کنم</p>	<p>مایم کز تو وصل ترا لقمس کنم دیوانہ وار بر رخ خوب عاشقم روزیکہ دیدہ ایم ترا آید آن بیاد از راه بنجودی بحریم وصال تو</p>
<p>زان دادمانید ہد آن بادشاہ حسن ای قطب بن مباد کہ فریاد رس کنم</p>	
<p>ز ہجر او دگر از عمر خویش بزارم کہ ہست در رہ او از وجود خود عارم یہ ہمیش اگر از رہ حجاب بردارم چرا کہ از نعم سودوزبان گرانبارم از انجبت تین خود شکست می آرم</p>	<p>چو خشم وصل تو دگشت دل ہی کارم انان نہان خودم راہ وصل منجو اہم حجاب راہ دلارام خودنم بیشک بلوی یار چنین پی نئے تو انم برد تم بود نفسے بہر روح من بیشک</p>
<p>ماند در غمش از قطب بن جوی آثار گمان مبر کہ درین رہ بنجو دگر قرارم</p>	
<p>در حریم حرمش دیدہ بدو بکشودم ہر دو در آئنے بنگر کہ چسان نمودم</p>	<p>یاد باد آنکہ بان دلبر جانی بودم ما چو آئینہ ایمان و جهان پیش نظر</p>

<p>دیر پریشانی غفلت بر چسبان موجودم من چنین غافل حیران تجاہل بودم در نہ می دان کہ عجب غافل و بس مردودم</p>	<p>نیک بنگر ز کجا تا بہ کجا آمدہ ام پردہ ہا پیش نظر ساختہ دیر حائل بال ہمت بکشا از ہم و پروازی کن</p>
<p>قطب بین راز حقیقت نمودی انشا با چنین ہمت عالی ز تو بس خشنودم</p>	
<p>در سر ہوس قامت دلجوی تو دارم ہر جا کہ روم دیدہ دل سوی تو دارم دل مائل محراب دوا بروی تو دارم در کوی فنا خانہ بہ پہلوی تو دارم من کعبہ مقصود سر کوی تو دارم</p>	<p>ای جان جان آرزو روی تو دارم در کعبہ و در صومعہ در دیر خرابات اندر صفت طاعت جو مسجد بہ نشینم از بہر تماشای رخ خوب تو ایدوست حاجی بطواف حرم کعبہ رود لیک</p>
<p>ہر جا کہ رود قطب بین آید بر تو باز چون رشتہ دل بستہ بہر سوی تو دارم</p>	
<p>بی ہستی خود چہرہ دلدار بدیدم با دوست بود سر بسازن گفت و شنیدم از دیدہ باطن بنگر چون بکشیدم اشیا کنم ہر نفسے جان جدیدم من لذت دیدار ہمان لخطہ چشیدم تا با پروبال گولسوے تو پریدم</p>	<p>تا از دل خود صورت اغیار کشیدم ما را سرو سامان کسی نیست درین کوی آن بار گرانی کہ ملائک نہ کشیدند ہر لخطہ جو جان دگرست تحفہ جانان آن روز کہ جان در تن آدم بیدیدند پروانہ صفت سوختہ ہم بال برین</p>
<p>فانی شدہ قطب لدین در دیدہ حق بینان</p>	

ہر چند کہ در دیدہ ناپل بزمیم

انسان در کوی آن و بر بقید دل گرفتارم عجب نبود اگر از سر عشقش پرده بردارم رقیب دون بجای صل تبرسد از سردارم طبیبان علاجی نیست بہر جان بیمارم مرجان خوشستن با میدہ در راہ ولدارم نبرده آنچنان دل را کہ دل زد او آرم	نمی بینم رہ دیگر بغیر از کوسے ولدارم چنین کز آتش سودا او ہر لحظہ میسوزم ای عشق کی ترسد ز قتل خویش در کوش مریض عشق افتادہ بوکے دلبر جانی بر و ناصح دگر چندم مدہ در کوی آن دلبر ق کسی را بندہ کو را دلی باشد بہت نود
---	---

دل مجروح قطب الدین ندارد چشم بہبود

چرا کہ شعلہ شمشیر سر عشق افکارم

و فانا نورزم و با تو بخرستم نکنم خوی محبت محبوبش کم نکنم بغیر خون جگر خویش چشم نم نکنم عجب روی بسر نسرل عدم نکنم کہ یاد طوبی و حور بہشت ہم نکنم روم بجانب آن یار پیش و کم نکنم	رقیب گفت ترا محرم حرم نکنم جواب آدم و گفتم کہ از سر عزت بشوق دو اگر خون من کسی یزد چنین کہ آن بت عیار راندہ از دزد بیک کرشمہ چنان عقل ہوش بردان کند شوق نگارم بگردن افتادہ
---	---

رقیب گفت برد قطب دین سر خود گیر

سرم اگر برود ترک آن صنم نکنم

بمعنی کی بغیر از یاد چیری در میان بنم کہ گر بکدم نباشد خویش را از خود بجان بنم	در ساعت کہ دل از صبا نشن دمان بنم نباشد جز غم در دوش من محرم و بہدم
---	--

<p>چو غنچه تبه آغشته نونستال در تن بناشد اعتمادی بر تو ایدل بر سر کوش</p>	<p>از ان سیلاب چشم خود بزرگ رخوان بنم اگر عمری تو را در کوی جانان پستان بنم</p>
<p>بکوش قطب بین ل را جراحها گوناگون است از ان در کوی او دل را بدوش همغان بنم</p>	
<p>بدل چو مهر تو ای یار نازنین دارم پیر کجا قدم از لطف رنجه نسهمائی مباش در پی آزار از بر اے خدا در ان زمان که رخ از زیر پرده بنائی خورند غم همه کس بهر دنیا و عقبه فشانده ام ز سر صدق استین بدو گو</p>	<p>خوشم که از دو جهان دلتی چنین دارم برای مقدم تو دیده بر زمین دارم که من ز گردش در ان دل حزین دارم برای تحفه تو جان در آستین دارم بدولت غم تو من نه آن این دارم فنا شود دو جهان عاقبت یقین دارم</p>
<p>ببخورم غم ایام قطب دین هرگز براق بهت خود چون بزیر زمین دارم</p>	
<p>کی بود یار با که جان پیلو جانان کنم در مجالش محو گردم فانی مطلق شوم اگر حجاب او نمم در راه معنی بے گمان جان ندارد نزد عاشق در ره او اعتبار تا بکے در جست دجومی مهر روان نگار</p>	<p>بر گل رویش چو بلبل ناله و افغان کنم در حقیقت خویش را با یار خود یکسان کنم بگذرم اندر زمان از خویش ترک جان کنم نویشتن را در ره او زانجمت تر بان کنم در هوایش خویش را چون گرد سر گردان کنم</p>
<p>اختیار قطب بین از وی مجور کوی دوست اختیارش دوست دارد هر چه خواهد آن کنم</p>	

<p>بکنج صومعه ہر دم مرا غم ست و الم نصیب من ہمہ عمر دراز با غم بود برای درد ہمہ حلق مزہمی باشد اگر ز حال دل نار من تو بخبر سے یکی ست بی رخ دبیر ناکش گل و خار</p>	<p>روم بیکدہ کا نجاشوم ز غم بنے غم چنین کہ میکشم از روزگار درد و الم و ایک درد مرا نیست در جهان مرہم بہ بین تو دیدہ پر خون و چہرہ زردم مرا کہ دل نکشاید ز گشت باغ ارم</p>
---	---

<p>بر تو قطب دین از ہجر پارناہ کن صبور باش و کنجی لشین و درکش دم</p>	
---	--

<p>بگلزار یکہ نمود روی جانان خار میدہم چو در زہم و صا نش بکیدی با یار نشینم و معشوق حقیقی خودش بہر کس در ماند ز من نشنو حدیث و غامی کن پیشہ ی سا حدیث عشق نبودین دشین و قات ای سا نسیمی کز سر کوشش زرد بر جان شتاقان</p>	<p>سہراں راحت کہ بی دہر بود آزار میدہم من آن دم راز عمر خویش بر خور دار میدہم من آن بید و لقی از پردہ پندار میدہم کہ من رد دل سالک ازین بیمار میدہم کہ من اورا تجلی رخ دلدار میدہم من آنرا بیشک از جلوہ آن یار میدہم</p>
---	---

<p>اسیر عشق قطب الدین بود از خویش و ارستا و گر یکدم بود با خودنش اغیار میدہم</p>	
---	--

<p>نیخواہم کہ یکدم بی رخ آن دستان باشم فرغ روی آن بہ خائہ دل میکند روشن اگر یکدم نباشد پیش دیدہ شمع خسارش ز روی مرحت ہر کہ نظر سوی من اندازد</p>	<p>و گر باشم در ان ساعت ز عمر خود بجان باشم نخواہم بی رخش و ظلمت باد جهان باشم ز گلگشت چمن بیزار و از آب دان باشم ز ذوق و شوق و جامہ ران نعرہ نان باشم</p>
---	---

مرا فی تاب بجران باشد طاق و طاق و طاق اگر آید بمرم و ررو و افغان کنان باشم چہ بختست اینکہ نگذارو کہ با او همغان باشم نمیدانم کہ آخر چون شود جیران ان باشم پد بمرست گرم و زود و خود و نہان باشم	اگر خواہم بسو اوروم با خویش تو انم بہ منزل کہ روارم مرا غارتگر جانست بخود در ماندہ ام خواہم کہ از خود وارم شاید
--	---

از ان آید بجان از ہستی خود قطب بین شاید
کہ در راہ وصال یار از صاحب دلان باشم

ای دوست با پرس عالم از بسکہ بدل عشق تو خورم از دوری رویت ای گل بزم تا پای کشیدی از سر من خواہم بہ پر مچوم غم سویت بے یاد تو گر روم بہ کعبہ بر یاد تو گر شراب نوشم چون نیت عشق تست در دل	تا کہ ز فراق تو بنالم باریک و ضعیف چون بلالم باشد ز حیات خود ملالم ور دست زمان پائکالم آہ چکنم کہ نیست بالم چیز بے بود بجز بزم و بالم باشد بخدا کہ آن حلالم سیار مبارکست فالم
--	--

بشنو سخن ز قطب دین راست
چیز نقش تو نیست در خیالم

بکنج ناتوانی تا کہ زار و حزین باشم ندارم مہربانی تا بگویم حال خود با او عجب بود گر از در دول من کوہ بگذارد	ز بجز دلبر جانی خود اندو گین باشم ندانم تا کی در دست غمہایش مخین باشم چنین کہ آتش بجران باہ آتشین باشم
--	--

انگنجد ما دمن در خلوت جانان سر مو	از ان با وصل او بیزار از دنیا و دین با
بجدا صد که قطب لدین ندارد و مگر کس دل بغیر مهران باری که شمس در کین باشم	
پو من در بزم وصل راز خود بی نشان گشتم ز دست سانی باقی چون خوردم یکد و پمانه بران بودم که محرم کردم اندر خلوت لب می بنیم در تسلیم وجودت صورت غیر	بمعنی سوز ز این جهان آن جهان گشتم شدم از خوشی تن افانی و با و هم زبان گشتم بجدا صد که همت بر گزیدم آنچنان گشتم نهان از محنت غبارم و کلی بران گشتم
نیاردم جیل در راه جانان قطب من هرگز که تار قسم بدریای حقیقت محض آن گشتم	
سانی بیار باده صافی دلالت نام زاید که گفت باده حرمت است گفت مای خوریم سنگ دست حبیب خویش گر وصل یار بایت از خوشی تن بمر	زان می که دار باندم از خود علی الدوام بر ما حلال باشد و بر تو بود حرام جائے که غیر را نبود ره دران مقام از خویش هر که مرد درین ره بود تمام
ای قطب دین حسو داگر طعنہ زند مغذ در داریش که نہ می دیدہ دنہ جام	
فانش میگویم و خواہم نہ رود از یادم در ازل پر دگی خلوت جانان بودم از بچین کز شر عشق دلم می سوزد یار کز دولت دیدار مرا بنوازد	که بسودای غنم عشق تو مادر زادم کز حریش بچین دور در از افتادم عاقبت در غنم عشق دید بر بادم من اگر کسیر نخواہم بر دنیام

<p>عشق در روز ازل بود مگر استادم پس جواب از سر آری و بے دردادم</p>	<p>من نہ امروز چنین عاشق شیدا شدم کشش از جانب او بود کہ میخواندم</p>
	<p>قطب دین عنم نخورد ہر کہ خورد گویند من بسودای غمش از دو جهان آزادم</p>
<p>کی تو ائم کہ صفائش سر موسے گویم ایقدر ہست کہ راہ سخنش بیجویم صفت ذات و را از ہمہ کس بیجویم ہر کہ باور نکند دست ازو میشویم</p>	<p>گر شود در رہ تحقیق زبان ہر مویم حد من نیست کہ گویم صفتی از دانش ہست چیزی از حقیقت ہمہ کس زانرد آری ہر کس کہ طلبگار شود وریا بد</p>
	<p>قطب دین سعی کنان بردار در جبت کرد میشتابد کہ از ان آب رود در جویم</p>
<p>در کوی عشق واقف اسرار گشته ایم فازغ ز جور محنت انجبار گشته ایم از تیغ تیز عشق دل افکار گشته ایم کز خویش محو فانی آن یار گشته ایم سرگشته درد و کون جو بر کار گشته ایم</p>	<p>ماست سر خوش از می دلدار گشته ایم خلوت نشین کوی غمش تا شدیم ما پای طلب براہ بتان تا نادہ ایم ہر کس بسر وحدت ما پے کجا برد در جبت و جوی روی دلارام خوشین</p>
	<p>گویند قطب دین ز عم عشق ناتوانست آری ز عشق یار چنین زار گشته ایم</p>
<p>بابادہ برست زان شستیم ما خود آنیم ہر چه سنیم</p>	<p>ما عاشق در ندے پرستیم کے نام دنہ تنگ دین دینا</p>

<p>بیدان بقین کزد بر ستم از ہستی خوشترن چو ستم باد بسر خوشترن شستیم</p>	<p>از ہر چہ گمان برس کہ آنم تا از دو کون سرگذشتہ از ہر دو جان طمع بریدیم</p>
<p>از ہا در قطب دین گریزند باشیشہ زہد را شکستیم</p>	
<p>عشق در یاد تہ وصل تو شد استادم از عنسم سوو ذریان دو جهان آزادم نام و ناموس جبار سر کویت دادم خویش را اگر بنامے بری بنیادم ہمہ از شعلہ عشق تو برفت از یادم در نہ چون زلف یریشان بدی پر یادم</p>	<p>تا من دل شدہ از مادر گیتی زادم حلقہ بند گیت تا کہ کشیدم در گوش تا قدم بر سر کوی تو نہادم بقسین پہ تو ی دیدلم رخت بسوی تو کشید عقل و ہوش و خرد و صبر قرار دارم زلف بر باد دہہ ترا کہ دلم بستہ او</p>
<p>قطب دین شیشہ زہد و دوح خوشتر شکست مشمارید عنسہ زبان و گراز زہادم</p>	
<p>ز بیم بعد ہمان لحظہ پر خطر باشم نشستہ بہر وصال بر بگذر باشم بود کہ غرقہ او پاسے تا ز سر باشم نمود بخیسم تا کہ با خبہ باشم</p>	<p>ز قریب وصل تو ہر گاہ بہرہ در باشم بہر زمین کہ خرا مان روی تو از سر ناز بخندہ از دولت آب زندگی بارد ز بادہ خم توحید ساقی باقی</p>
<p>از ان بدر دعت خو گرفتہ قطب الدین کہ تا بدر دعت در جہان سر باشم</p>	

<p>من بکوی کسے گذرد ارم جان براسے سگان در گہ او در فراق جمال آن دلبر بہر تیغ جفا می او شب و روز شیشہ زید را ز دم بر سنگ عاشقم عاشقم بروی کسی نیست یکدم فرار و آرام</p>	<p>کہ ز جانش عزیز تر دارم بہر ایشیا را محض دارم چشم خود را ز گریہ تر دارم سینہ خویش را سپردارم بعد ازین مشربے دگر دارم سخن خویش مختصر دارم آتش عشق در جگر دارم</p>
<p>قطب دین را مدہ تو ناصح پسند من درویش این بہر دارم</p>	
<p>من ترک عشق با نری خوبان نمیکنم مردانہ وار بر سر کوش نشستم ام از فرق تا قدم ہمہ در دم از انجنت ہر شب شال شمع ز سوز و گداز خویش بر قول و عہد روز ازل بیروم بین تا پانہ سادہ ام برہ کبتہ وصال</p>	<p>احوال جمع خویش پریشان نمیکنم اندیشہ ز جور ز قیاسان نمیکنم از درد خویش نالہ و افغان نمیکنم چیزے بغیر اشک بد امان نمیکنم ترک و فاسے یار خرامان نمیکنم اندیشہ ز خار و قیلان نمیکنم</p>
<p>ناصر گو کہ قطب دین از عشق تو بہ کن من تو بہ از محبت خوبان نمیکنم</p>	
<p>منم کاندہ جہان یکدم ولی خرم نمی بینم انشا طخندہ دارد ہر کسے با گلندار خود</p>	<p>زمانی خویش را از دست غم بغیم نمی بینم من غم دیدہ یکدم چشم خود بی غم نمی بینم</p>

ازان ابرو کمان بر سینه تیری خورده ام کار	که غیر از خون دل از بر او مرهم نمی بینم
ازان در کنج تنهایی بد بو آورم ردها	که هم از می و عهد دی درین عالم نمی بینم
تپشاشم می خرسند و در دل غم ازان ام	که خود را در حریم وصل او محرم نمی بینم
ازان روروی شادی بکنظر پیشم نمی آید	که یکدم دلبر خود را بخودم نمی بینم

بروای قطب بین با درد و محنت دانا خون

که کس را خالی از غم در نمی آید

کی بود جا در حریم دل بسزیا کنم	بیگمان چشم دل خود بر جمالش کنم
اینچنین گز آتش عشقش ز خود بیگانه ام	عاقبت دانم که خود را ز نجات رسوا کنم
و عده دیدار گرفتار دهد آن نازنین	من ز روی بخودی امروز را فردا کنم
در بیابان هاشم ز درو شب ره بیرم	بر امید آنکه روزی بر درش ما را کنم
گر نباشد پرتو دیدار یار اندر بهشت	ز آتش سودای عشقش در جهنم جانم
من شادان از بهشتم ز دوزخ ترسناکم	خویش را خود هم وصل یار خود بینا کنم

درویش قطب بین زان قطره نشانم ز چشم

خویش را خواهم جو قطره محض آن دریا کنم

من گنشم آنکه بخود از در جانان نروم	در دل میگشتم و از پله در مان نروم
گر بود خالی از انوار رخس گل بچمن	تباشای گل از خانه بهستان نروم
پرتوی رخ او گرفتار اندر دوزخ	کافر مگر بسو آنش سوزان نروم
تباشای رخ یار روم در جنت	بے خدا من بسو روضه رهوان نروم
نی مثل گر کند آن بار به بیخانه مقام	خادم بت شوم و جانب دربان نروم

<p>کرده ام عهد که هر جا شود آنجا باشم</p>	<p>ز آنجست هیچ رهی بی ره جانان تو</p>
<p>قطب دین جان دیدار یار نماید دیدار عهد کردم که ازین قول پریشان نروم</p>	
<p>کنج ناتوانی روی در دیوانم دارم ز خود برکنده ام دل نهانکه امروز است یا فردا از آن روز که باور دادم او بنشین گشتم کی از کس عشق یار خود آموختم هرگز نگونام صح فرود شو از دل خود عشقش را</p>	<p>ز دست محنت بیدار دوران عهد الم دارم که از هر چه وصالش بود بر ملک عدم دارم نشاط و عیش مینار ایمنه زیر قدم دارم سوا و دفتر عشق وی از لوح قلم دارم که از کلک قضایش بر دل خود این رقم دارم</p>
<p>بروز اهد بر سوانی مزن قطب دین طعنه که من رسوائی عشقم کی هوای بن الم دارم</p>	
<p>بر سر آن کوی خالی بیست یکدل از الم لذت دیدار خواهی شربت مرگت نبوش لااق دیدار جانان چشم بیدار آمده زنده میدارند زان مردان ریش صبیح و دیده بکشاتا به بنیئے لمعه دیدار او آن زمان کونازنین مینور و صلا وصل خویش</p>	<p>گوینا اهل دلا نرا سودا در درد و غم ز آنکه پیش از مرگ کس کی گذارند و حرم دیده عشاق کوشش کی رسد شبها بهم ز آنکه باشد وعده دیدار جانان صبحم اینچنین غافل مباش از فیضهای بسدم کلک صنعش ز در بنام آدم خاکی رقم</p>
<p>قطب دین ز دور طواف کعبه مقصود خود از وجود خویش گرم روی تو برین نه قدم</p>	
<p>اسیر عشقم و رسوائی عالم</p>	<p>ز بیگانه رسیده ز آشنایم</p>

<p>دوران خلوت کہ جانم عشق جہاں نشان از عالم و آدم کجا بود سوادالوجه گرداری به تحقیق کند بر دست تو یک ره تجلی ضمیر پاک باید دیدنش را</p>	<p>نہ خوا بود آنجا و نہ آدم کہ بودیم از بخار عشق شبنم بخوان از تخته دل اسم اعظم اگر کو ہے فروریزی تو از ہم کہ کس اندر جریش نسبت محرم</p>
<p>بدر و عشق خو کن قطب دین را منہ بزر حشم تیر عشق مرہم</p>	
<p>بغیر از عشق جانان نیست کارم ز عشقش گر چہ رسوای جهانم ز آسیب زمانہ نیست جانی ندیدست و نخواہد دید ہرگز زند ہر کس خاک تیرہ چون</p>	<p>نباشد در چنین روز اختیارم ز رسوائی ولیکن نیست عام بغیر از سایہ لطفش حصارم بغیر از چشم دل کس رویارم سرا ز جیب نگار خود بر آرم</p>
<p>بسان قطب دین رو دل بہت آرم کہ پندش راز پیران یاد دارم</p>	
<p>تا بدل نقش خیال رخ جانان دارم آتشے کو کہ تر و خشک جهان را سوزد نتظر بر سر کوشش یا مبد نظر سے ہیکشد یار سر رشتہ کہ در گردن ما ست تا شہیدم ز گلستان جمالش بو سے</p>	<p>قطع امید من از دیدن خوبان دارم پر تو از آتش عشقتا کہ در جان دارم بخدا کے الم از جور رقیبان دارم خواہش ترک وطن از کشمش آن دارم ہمچو بلبل سر کوی وی افغان دارم</p>

<p>دیده تا دیده ز عکس رخ او یک بر تو اسے بسا طعنت کہ ہر مہر درخشان دارم</p>	
<p>قطب دین بال ویرہمت خود باز کشا تا بہ بینند ہلک کہ چہ طیران دارم</p>	
<p>تا یکے طرفہ نگار از دو جہان بگردیدم آتش دوزخ فردا کے قیامت نکند پاکشیدم ز سر کوی غمش در داناں عرض کردند متلع دو جہان را برین برسیدم بطواف حرم کعبہ و مسل چہ جفا ہا کہ من از گردش دوران دیدم انچہ مرد ز من از آتش بجران دیدم دست ششم ز خود و برد و جہان خندیدم مخت و درد غم اور میان برچیدم عمر باشد کہ بال و پر خود بریدم</p>	
<p>آنکہ میگفت حجاب خود قطب الدین است بر است میگفت ولی بند وراثتیدم</p>	
<p>تو رخت کردہ است رہبری دیدہ ام کرده ام از ہر دو کون گنج نعمت بختیار روی نکو در جہان گر چہ بسی ہست لیک تا گل روی تو ام در چین جان شکفت خود بزبان میدہی وصف رخ خویش را از ہمہ بویا می خوش میخندارم شمید</p>	<p>تا من بی صبر و دل روی ترا دیدہ ام تا کہ ترا دیدہ ام از ہمہ بریدہ ام غیر تو کی در جہان روی کسی دیدہ ام کی ز گلستان و ہر سچ گل چیدہ ام در نہ من در روند سر تو پوشیدہ ام ہنکہ ز بوی سخن بوی تو بشیدہ ام</p>
<p>قطب دین ضائع کرد عمر عزیز کی کہ در است ز آنکہ در اوقات عمر عشق تو ورزیدہ ام</p>	
<p>تو بن نوادشی کن دل زار و ناتواںم لفظی کن بسویم کہ روز شوق جانم</p>	

<p>بامید آنکه خوانی ز سگان استانم بخدا که در عشقت نرووز استخوانم چو گیاه سال بی نم ز عشم تو ایچنانم تو عرض حال گویم نعت اردیامانم که بسوزد ار گویم سخن صر ز بانم</p>	<p>همه شب بر آسنت بفتان نام باشم گر میرم از فرقت در خاک راه گروم تو از غم جدائی چه نویسم و چه گویم ز نعت هر آنچه دیدم برسم اگر بصلت تو جو آگهی ز عالم من ادب نگا دارم</p>
--	---

نه بمن خیال داری که کشتی تو قطب بین را
 تو بر آن هم از بنیاشی نجد که من بر آنم

<p>بخاک پامی عزیزت که عمدت شکستم ازان زمان که ز بستی خویش دارتم گنم حدیث عشم یار تا که من بستم ز جام ساقی باقی خوشتن مستم که خدمتی به ازین بر نیاید از دستم که با حبیب بزم وصال به نشستم</p>	<p>بجاست عمد و فائی که با تو بر بستم سرم رسید ز زیر فلک بعرض علا خموش ز ابد خودین که من بیانگ بلند بر دفسوده ولی شوق و قیاس که من برم بنزد دیش تحفه جان و منفعلم چه عشم ز جو رقیبان و طعنه اغیار</p>
---	---

گویت که چنان قطب دین بدو پیوست
 ز خود بریدم و با بار خویش پیوستم

<p>بسان ماه تو انگشت نامی این آن گروم که شاید بگیان بکوه جلدش شادمان گروم که در بزم وصالش محرم راز نهان گروم اگر دیدار او کنیم همانم زنده جان گروم</p>	<p>بر آن بیدارم عشقش که رسوا جهان گروم من بیچاره در کوشش همیشه منتظر باشم بر آنم گردید تو فتن و لطفش با من گروم بسان کاله پیر مرده رو بر خاک ه دارم</p>
---	--

<p>که میدانم که آخر از وصالش شادمان گردم اگر از بهر سرسوی که من دارم زبان گردم</p>	<p>باید وصال دجان برستم هم تبت حدیث عشق جانان شرح توانم دهم اما</p>
<p>گوزاید که قطب الدین سر از از جهان گشته غبار کوسے آن یارم اگر بر آسمان گردم</p>	<p>بسکه از تیغ وی آغشته خونست تنم وطنم گر طلبد اهل دلس در عالم گر کشندم شرم بکنفس از کوشش من چون کنم یاد وصالش شدم از خود بخود روز محشر کنم از شوق زخمش صد فریاد بر داز شحر خوش دلکش با عاشق حظ</p>
<p>خون فروری را اگر دست نمی پریدم جز سر کوی عنسم یار نیابد وطنم کی بودیم در آن کوسے زوار در شرم که کنم چاک دل ریش گوی پیر عنسم اگر آن روز خوش دست اند بر دهنم هر که عاشق نبود حظ نبر داز سخنم</p>	<p>قطب دین گشته عشق ست خدا رایان غر قه خون بگذارد که باشد کفنم</p>
<p>هر کس شنید سخنم دیوانه گرد نامم از شربت وصالش شیرین شد دست گانم ساقی از جام عشرت برکت نهاد جانم گوئی که مرده ام من وز خویشتن بجانم از خویش گزدم دم عشقتش بود حرامم</p>	<p>از عشق آن بر پرورد هوا خام و عامم معد و رود از هدم گزنا صبور باشم ایام عیش آمد بگر نخت محنت و عنسم در کوی عشقبازان نام و نشان ندادم عقل ریده از سر مجنون عشق او کم</p>
<p>ای قطب دین چه برسی نام ایشان آنرا کام در میان عشاق دیوانه است نامم</p>	<p></p>

<p>نامست عاشق رنج جاتا نہ گشتم بیگانہ ہم ز خویش شدم ہم ز آشنا از عاقلان دہر گرفتہ کسارہ دنیا و آخرت ہمہ بر باد دادہ ام سر حلقہ ملاقیانِ جهان شدم گنج نمان خویش بویرانہ یافتم</p>	<p>با درد عشق چہ دم و میخانہ گشتم رسوایان خلق جو دیوانہ گشتم مانند وحشی از ہمہ بیگانہ گشتم در عشق یار ساکن میخانہ گشتم در خانقاہ و مدرسہ افسانہ گشتم ساکن از ان بگوشہ دیوانہ گشتم</p>
<p>نہود عجب کہ سوختہ باشم چو قطب دین برگرد شمع و صل جو پروانہ گشتم</p>	
<p>من در عشق تو بکسے گر بیان کنم گر بر بدن ہزار سہر موزبان شود چون ضربای عاشق بیدل جمال ہرگز چو سر عشق تو کسستان نستا درمان درد پای ہمہ درد عشق نست با وصل جانفزای تو دوزخ بود بہشت</p>	<p>آزاد دل پرچو سنگ بود در فغان کنم وصفت جمال خوب تو توان بیان کنم خون مرا ہرگز کہ من ترک جان کنم من نیز در عشق ترا داستان کنم درمان درد عشق ترا من چنان کنم بی تو بہشت و دوزخ و من ترک آن کنم</p>
<p>گفتی بہ قطب دین بنمایم جمال خویش خود را بخت دجوی تو زانرو نہان کنم</p>	
<p>در بیابان عیش طالب دیدار کنم غیر ایستہ دمان کوی یقین نامم وہ ہنخشین از من بیچارہ جو صبر و شہاد</p>	<p>حکمتی ہست کہ بگشتم چو پرکار کنم در رہ دوست از ان فراع از اغیار کنم عاشق رہی بگشتم ان بت عیار کنم</p>

<p>زمان سبب درد دل شب دیدہ بیدار منم مدتی شد کہ بجان طالب دیدار منم عاشق زارم و خون از قرہ می بار منم</p>	<p>بیم شب و عده دیدار بود آن مہ را ای خوش آنکس کہ درون حرمش بیدار ابر می آید و میخندد و دیگر دید باز</p>
<p>قطب بین را مکن ای ناصح نصیحت از محنت چند تو کے ششوم زانکہ گرفتار منم</p>	
<p>ز غم بگدا ختم مانند سوزن پوشان کرد خوب خویش از من ولی چون تو گلے نبود بگلشن مرا یک سو خود نگذشت بر تن بمہ ر دے زمین گویند حسن</p>	<p>بیا کز ہجر تو اے پاکدامن ندارم طاقت ہجران خدا را شگفتہ در جهان بسیار گھما ز عشقت کسے ہر سوخت دامن بہ نیکوئی شدی چون شمرہ دہر</p>
<p>ز عشقت قطب دین دیوانہ گشتہ شدہ ہر عام و خاص این قصہ روشن</p>	
<p>کہ نہ از بادہ کشان بود نہ بادہ نوشان کہ نبودہ سر موی اثر از ناموشان کہ ندیدم ز می عشق کسے سر چوشان کہ از ان بودہ ام از جام عشق جرعه کشان آستین بر سر کونین جو مردان نشان بہ چو خورشید بود دیدہ جانش رخشان</p>	<p>بودم آن روزی از ساغر و حدت نوشان من از آن روز بدان دلبر جانی بودم لذت شربت و صلش ز طایب مطلب لذت شربت و صلش ز من بہت طلب ہمتے در درین گوی اگر مرد رہے بخدمت محرم اسرار کسے گردد کو</p>
<p>قطب بین فانی مطلق بختا کی گردی</p>	

تا درین راه بود کیسر مو از توشان	
ساقی بیار باد و بر من تیار کن رندی بخودی می عشق کار ما چون عمر بقا و جهان را آید خود را رسان بآورد زندان پاد خواهی که رویار بینی تو بگمان خواهی که محرم کبر یا شوی	مطرب بیا و نغمه چنگ آشکار کن کو ز اهد زمانه نبرد اختیار کن بنشین ترک مردم بی اختیار کن در حق گیر و سایه آنرا حصار کن روشن چو آئینه دل خج و آرزو غبار کن فانی شو از وجود در آن گذار کن
ای قطب بین گریز دنیا و آخرت خود را بار و وقت ره کردگار کن	
دلما بر خیز و غم کوی آن لدار جانی کن اگر خواهی که دریایی جمال عالم آرایش اگر خون ترا بر بند پی سوز تیغ او درون خلوش چون محرم اسرار تا گردی برو غیر معشوق حقیقی دیده نکشائی نیاز و عجز نمون و ز سر بندار بیرون کن	ز روی صدق خراک را و جانفشانی کن برودر کوی آن لبر بگری باستانی کن ز خون خود تنعیش چهره خود از خوانی کن مکن شرس فاش اندیشه را ز نهانی کن ز تیغ دیدن غیر شمع در دل بده بانی کن بخاک و گیش رو مال و عجز و ناتوانی کن
اگر خواهی جمال و بینی قطب با ن جان دمی بنشین و باد لدار جانی زندگانی کن	
بنامی رخ ز پرده بمن ای مراد جان بیگفت و دوش بحر با و از خویشتن	تا و در هم ز فکر خیالات این و آن آنکس که غرق باشد از ماست بیگان

<p>نومید زان مباش که بود استمجان تا آید آن نگار و نشیند بجای جان صادق نه اگر طلبی لخطبه امان نگ آیدش ز زهد ریائی عابدان</p>	<p>موسی اگر ندید تقامی حبیب خویش ما هستی وجودت سراج داده دیم گر صد هزار جان بود او طلب کشد زندمی که صبح دشام بدلداری خور</p>
<p>چون قطب بین تو برود لہا نشینم بدم زان پیشتر که نخل حیات شود خزان</p>	
<p>رشته جان مرا با جان خود پیوند کن چاشنی شربت مرگ مرا زان قند کن یک زمان پہلو من نشینم دلم خرسند کن توت او بہر خدا زان لعل شکر قند کن جرعہ در جام این درویش حاجتمند کن</p>	<p>گشته ام مجنون مرا باز لعل خود در بند کن وقت جان اوان مرا از لعل خود دودہ پوستہ آستینان وصل تو جانان مرا از حد گذشت طوطی جانم ندارد قوت و شکر میخورد بخیر شراب وصل تو جانان ندارم حاجتی</p>
<p>دو لکشن با بندہ شد بر کس و طشتی حشید قطب بین را ہم وصل خویش و تمند کن</p>	
<p>بنای خانہ ہستی این بیچارہ ویران کن دل عمیدہ من ہم ز وصل خویش شادان کن بیاد ملک جان من نشینم نغارت جان کن دل بجزوح مار از وصل خویش شادان کن بیای مہریم جان علاج درد و حیران کن زر و مہرمت با بندہ خود لطف و احسان کن</p>	<p>نگار من بیا و ہر چه بخواہد دل آن کن ہمہ لہا مشتاقان بود پیران وصل تو نہ خواہد حیات خویش دیگر کے جمال تو چو گل از غنچہ بیرون کنخ خود را بیرون ز درد کشتہ بجز آن ل من غرقہ خونست توشہ کشور خوبانی دمن بندہ مسکین</p>

<p>دل فگار قطب الدین ارد طاقت بجران مرواز میش من بجان با عمید ویمان کن</p>	
<p>یا و دارم سخنے خوبتر از دُرِ یمین من نگویم که منجسز و نشین با مردم بگذر از خویش چو مردان کی سی با وصلش تا تو باشی بیان دوست کناره گیرد گر تو خواهی که سزا فرزند و عالم باشی از خدا دور بود هر که پسندد خود را</p>	<p>که خرابات نشین بر بود از هر خود بین با همه کس نشین یک تو با خویش نشین شیوہ عاشق جانبا ز همین است همین فانی بچر شده در معانی بر چین بر در خلوت تا مردان خداوان نشین بلکہ باشد بخدا در سر شیطان لعین</p>
<p>بر در دوست نمی روی نظم بر خاک تا بیابی شرف از خاک دشمن قطب الدین</p>	
<p>اگر تو مردی دیدہ و دستاوا کن بتی که در ره تحقیق بی نشان باشد روی بزره و گوی که طالب یارم نگویمت که همه عمر در ریافت باش</p>	<p>ز دل که در شامستی خویش نمان کن نشان کس مطلب دشان میدان کن بیا و در دل شب چہرہ اش تماشا کن ز خویش بگذر و یا یاد خود تماشا کن</p>
<p>نشان حق طلبی شیوہ مجبان است چو قطب دین برو امروز کار فردا کن</p>	
<p>بشنوید از من در ویش دوا بی بجران ہر کہ در کوی فشا شربت وصلش بخشید چہست این غفقت این بجران در دل شب</p>	<p>کہ شوید از پی معشوق ہمہ جامہ دران ماند محروم از ان دل صبا جو گا و ان نخران باشد آن دلبر جانی کہ بسویمت نگران</p>

دربانی تو یکے و دل تو گشته ہزار
پیش ازین نیست زین روشن کج نظر آن

قطب دین یک سخن گویت اور مردی
خویشتم راز سخنامی ز میر گذران

ایدل اسباب رہ دبیر خود پیدا کن
تا یکی چند صفت در وطن تن باشی
پروہ بر دار و مقامی کہ بر تہی رہ پسند
نیست در بال ملک شرف جذبہ عشق
بعد ازین پروہ دوی از تظرت کم باشد
غرض از آمدن و رفتن تو دانی چیست
دیدہ از بہر عاشقے جالش و اکن
خیز و شبہا ز صفت بریدت جا کن
پیش دلداری پسندیدہ خود داد اکن
خیز و در مرتبہ خود راز ہمہ بالا کن
یار گم کردہ خود را بر خود پیدا کن
یعنی خود را بہ بدونیک ہمیشہ دانا کن

قطب دین گو ہر نایاب اگر میخواہی
چون حدت باش تو و خستہ دل دیا کن

ای دوست بہرہ سز این دآن من
دائم کہ شعلہ شمع کو بکو رود
گرد جهان بر آید و دہا کن نگار
و ارم امید آنکہ زمین یاد آورد
حاسد بسر وحدت ماراہ کے بری
من خود زرقتمہم زمین بیک آن نگار
در گفتگوی وحدت آن دستان من
تا بہرہ در شوند ہمہ دستان من
چون تیر سخت آیدہ است از کمان من
روزے کہ زیر خاک بودہ شخو ان من
بشنو ز عشق و دوستی یاد دستان من
در جان من شستہ و نباشد زبان من

سرستاین نہان کن فلش قطب دین
من چون کہنم کہ سز زندا و بگمان من

<p>جانان جفا باهل وفا میکنی مکن من در وفا عهدت از جان گذشتم ام از ما ربنده برقیب آرمیده یارب که گفت آمد ناصران من در مجلس شریف باغبان همدی هر چند تیر چو در جفا بر دلم زد</p>	<p>اراز خود بخود که جدا میکنی مکن تو بارقیب مهر و وفا میکنی مکن این کار اگر برای خدا میکنی مکن درد دل شکسته دوا میکنی مکن این از برای بخشش با میکنی مکن هرگز نه گفتمت که چرا میکنی مکن</p>
<p>ای قطب من نجوت خود بی جمال است گر تو نماز خویش ادا میکنی مکن</p>	
<p>کیست کویست طلبگار تو آجا بنجان کیست کویتش عشق تو ندارد در دل کیست که ز ملک قضایت سر خود را بچید نه بنی و نه ولی ذات ترا دانسته اهل دانش همه گروه صفات گویند در ره وصل تو صاحب نظران بسیار اند</p>	<p>کیست کاندنم عشق تو بیباز در جان بمچو ذره بود اندر طلبت سرگردان گر بود شاه کنی خانه عمرش دیران همه در وحدت ذات تو بمانده حیران مثل آنست که موسی شنید از چوپان گر چه ذات تو نه آنست نمودند عیان</p>
<p>قطب من وصف تو کی در غور ذات گوید انقدر هست که وصف تو بود در زبان</p>	
<p>دور افتاده از صحبت جانان وطن خویش را ترک کن جانب لدار خرام را تش عشق بر دهنی خود را بگذار</p>	<p>گلخن تنگ جهان کن ایدل مسکن مایه سود و زیان را سگی بر هم زن نیست چیزی بر این مرتبه از وجه حسن</p>

<p>می خور آناد بزی کزد و جهان کی زادی چون شوی بنجو دوست از می جام ساتی ساتی بادۀ شوق از تو اگر جان طلبد</p>	<p>که بود می از جسم وحدت او مرد فکن وانگه از مستی خود هستی خود را بشکن جان شیرین بگفت خوشتر از ملک بدن</p>
---	--

قطب دین فہم سخن گز نمکند تیرہ دسے
ہر کرادیدہ دیدست کند فہم سخن

<p>تا کی پامال ہجریار باشم این چنین بر سر کوی غمش بیمار عشق افتادہ ام ای اہل رحمی کن در مرگ من تحمل کن فصل روزست ہر عاشق بدلداری خوشست رشم آید بر کسی کو جمع بایارست و من</p>	<p>وز غم درد جدائی زار باشم این چنین تا کی بیمار و خوار و زار باشم این چنین زانکہ من از زندگی بیزار باشم این چنین ز انجبت بادیدہ خونبار باشم این چنین در جهان گشتہ چون پرکار باشم این چنین</p>
---	--

گفت دیر قطب دین این محنت از خود میکشی
در زمین کی بر سر آزار باشم این چنین

<p>روی نمود از حرم خسرو صاحبقران آئندہ بیان میشود دیدہ دل ہر کر ا ز زندہ جاوید گشت ہر کہ در ایار گشت مسلسلہ زلف ایار گشت جو پابند دل جامہ جان چاک کن ہر جمل اندر سحر سوختہ دل جان من آتش سودا عشق</p>	<p>شکرہ خو خوار عشق جان بر بود از میان شعلہ شمشیر عشق زنگ زداید ز جان نام و نشانش بود گرچہ بود بی نشان از دو جهانش کشید سو خود آنرا عنان تا کہ شوی بیگان باہر خود ہم زبان رہر و کامل کجاست تا کندم امتحان</p>
---	---

کار بسی مشکلست در رہ دین قطب دین

از راه بیابان نه زردی چکی در جهان

بیداد داغ عشقت موی نماند بر تن
سوی خودم بخوانی نیست اختیار گفتن
بیدر دواغ سوزی دستی کند بگردن
وانگه بدین بهانه درم لباس بر تن

جانان بیا که مارا خوشی هست با تو بودن
سرم را تو دانی و اتم که می توانی
خوشحال آنکه روزی بیاورد لطف روزی
شبهای بکنج خانه با خود کنم نماند

ای قطب بن بجران خود در چنین مکان
هر در را دادان این نکته ایست روشن

شب همیشه زانکه باشد فکر عشقت کار کن
کس ندارد چاره درد دل افکار من
زانکه نیکو نیند ره آن بت عیار من
هم گرد در غم عشقت کند تیار من
از طاعت میفراید گرمی با زار من
شد یقینم کین همه شد برده پندار من

شب نیاید خوابانند دیده بیدار من
من درین عشق هستم چنین زار و نحیف
کی سلامت میتوان رفتن ناموس نام
درد عاشق را دوا کی نیست غیر از درد
بی طاعت چون آرد سبکس لذت ز عشق
تا امید از دین دنیا گشتم و از قیل و قال

دشت پنهان قطب بن سودا عشقت از کسان
آشکارا کرد عشقت دیده خوبار من

بادشاهی تو دمن بنده ات اگر اتم کن
بی سرا بخامی من بین سرا بخامم کن
شیرین از شربت و بدار خودت کامم کن
گشته جانب خوشم کن و شاد اتم کن

یار باز عشق خودت فارغ از ایامم کن
بی سرا بخامم و بسیار بریشان احوال
گشته است کام من از محنت بجران تو تلخ
دور افتاده ام از بزم صالت ای دوست

<p>از بجار گرت تفرقه انعام کم کن از می عشق خود باید دست می شام کم کن</p>	<p>تراش عشق تو دلسوخته و نشنه ترم بنجو دی خواهم دستی که ز ہستی بریم</p>
	<p>تا یکی قطب بین از ہجر بود نالہ کنسان مژدہ وصل رسان بکیرہ و بیغام کم کن</p>
<p>بشنو حکایتی تو ز بہر حسد از من در کوی دست کس نبردہ بہ مکر و فن در طور بنجو دی خودت گوش دم مزن آنکس کہ سرخ باشدش از تیغ او کفن</p>	<p>ای ز اہد فسرده خود بین و پیر سخن از خود میر تا شودت عشق او حلال چندین ز طور در رہ مردان مزن تو لا دانی شبید خنجر خونخوار عشق کیست</p>
	<p>ای قطب بین خوشست عم درد عشق بار خالی مباد یک نفس از درد او بدن</p>
<p>توانم کہ اتان کوے نسیم با سیردن یک میتر سم از انروز کہ گروم محبتون و مبدم دردالم گردد از انروز افزون ہمچو من سوخته نیست ز بر گر دون عاقبت تا چہ کند نیست قرارش اکنون</p>	<p>پاے من بر مژگان کوی فرورفته بخون خون دل بنجو رم و صبر جمیلے دارم ہر زمان جلوہ کند یار باند از دگر سو ختم ز اتش سودای غمش سرتاپا عشق او عقل ز سر بردہ آرام زد</p>
	<p>قطب بین نیست جانا جو بقالی بقین ہر چہ غیر از غم عشقت ز دل کن مزن</p>
<p>وز کثرت مجاہدہ تن را حلال کن ہستی خویش در رہ او پائمال کن</p>	<p>ساک بیاد و برہ ز دا بجلال کن خواہی کہ محرم حرم کبر یا شوے</p>

<p>در کوی عشق ترک تمیل و ز قال کن ملک وجود خویش چو آب زلال کن هر روز و شب دلت بجد اتصال کن</p>	<p>و در بایدت زبان تو گرد زبان عشق خواهی که روی یار به بینی تو بیگان در بایدت که در د جهان معتبر شوے</p>
<p>ای قطب بین بسوز چو پر دانه بال و پر و آنکه ز بال و بسوز خود پر د بال کن</p>	
<p>کو تہ ز ذکر دوست مباد از بان من سازد بہ پر تو رخ خود زنده جان من خواہم کہ کوی یار بود آشیان من بومی دفاش بشنوی از استخوان من بوی اگر نباشد از ان دستان من</p>	<p>روزی کہ مرگ آید و گیرد عنان من جانم ز تن رباید و دلد از جان دہد چون سز خاک تیرہ برآم در نیجان ہر کس ز عمر ہاش بسر خاک میرسد بر ہم زخم ز شوق وصالش بہشت را</p>
<p>خوانند قطب بین ہمہ شعرتو عاشقان چون شد حدیث عشق ہمہ دستان من</p>	
<p>در زندگی خود ز غمش آدہ بجان واند چہ میکشم من مسکین و ناتوان کے آستان شود ز دہان و ہم نغان آباد چون خرنیہ من کیست در جان آید ز راہ دور نیر دیک انس و جان آید درون گلبن عشاق بیگان</p>	<p>مار ادلیست در غم دلد از ناتوان ہر کس کہ بار ہر نگاری کشید ہست از بسکہ پائمال غم در گذشتہ ام از نالہ ہای زار من اندر شب فراق یار بچہ ساعتی بود آن ساعتی کہ یار از زیر ہار ہر کند جملہ را حلال</p>
<p>ای قطب بین خوشست غم درد ہر یار</p>	

ایسیدوار باش کہ وصلت بود از ان

سلاک بیا کہ رمزی گویم کاروانان
 این راه را نشانے از ہر مقام گویم
 زمین راہ آمدی تو نیست قدرت یار
 امروز گم کردی ز نہار عبور بیشک
 انگاہ طور دل وان گویم از نشانے
 گاہی ثواب بینی کہ جانہای روشن
 من بعد سر طور است یعنی ز سر باطن
 ہر چیز حضرت حق در عالم آفریدہ
 زانہا اگر نشانے در نفس خود بیابی
 کہ حال زندہ دانی کہ حال مردگانرا
 بر شود گر ببالا یکیک مقام میرود
 اندر مقام ہشتم کانرا بود حقی نام
 در وی چو حفظ آری از خویشتن بیری
 طور حقی چو دیدی از خویشت رسیدی
 خاصیتش گویم لیکن محال باشد
 ہر اسم را سہمی آبجا پدید آید
 زان طور چون گذشتی در جستجوی لہر
 در ہر مقام بیشک جمع فرشتہ بینی

روشن کنم بیابان از راہ اہل عرفان
 توفیق گر بہ بخشد پروردگار لہقان
 لیکن بشد فراموش بہ نور راہ ایشان
 فردای روز محشر حسرت بود بحیوان
 گاہی شگونہ بینی کہ میوہ ہای ایوان
 گاہی ستارہ باشد کہ ہر وہمہ درخشان
 یابی از نشانہا از ہر چہ پست پنهان
 باشد تمام آنہا در اندرون انسان
 باید کہ ہجو مردان دائم حذر کنی ز ان
 بے پرتو جالی زینہا عبور تو ان
 سیری بکن چو مردان بالا چرخ گردان
 شاید خوری چو مردان جا دا بحیوان
 وانگاہ زندہ گردی از ہمہ جا جان
 رنجی اگر کشیدی گشتی ز اہل عرفان
 آنجا بشو چو مردان موصو اسم رحمان
 اندر غلط نباشی از روی عقل میدان
 فارع شوی تو دیگر از مکر ہای شیطان
 دانی شود چو انسان ہستی ز تو گزیران

<p>ہر گہ ترقیاتی واقع شود بہ معنی از دور یا نزدیک چیزے اگر نہ بینی از ہر مقام رمزے گفتم اگر بہ بینے باشد دیگر کششا از سوی یار جانی چندین مقام دیگر در راہ مرد باشد اندر میان اینہا دریای آب و آتش سیار مردہ باشد در ہر مقام جاہل چندین عجب کہ گفتم ہستی تست بیشک از راہ درو مندی این راہ راہ میرو ای سالک طریقت در رہہ حلال میاور زیرا کہ اندرین رہہ باشد حجاب بسیار</p>	<p>انست کیش باکان راہ طریق بزوان تا محض رونگردی ملک تو نیست میدان دانی کہ من چہ گفتم از راہ در رسم دوران چون برق میرو درہ عاشق ز خویش حیران لیکن تمام آنها بر مرد گرد آسان بید و بشارستای سالک سخندان از غرق کی رہاند جز پسہ کامل آن از خوشستن بمیری جانت رسد جانان شاید ز وصل جانان درد رسد بدلان رفتن ادب نباشد در راہ او ہر امان چون مرغ تیز رو باش لیکن ز خویش طیران</p>
--	--

ای قطب بین فنا شوگر وصل یار خواہی
دانم کہ میتواند ما را ز خویش پنهان

<p>آخستہ گشتہ غمچہ دل تہ تہ بخون چون سوزنی گدا ختم از آتش فراق ہر کس علاج درد دل خویش میکند مجنون شدم ز درد غم یار خوشستن چون عقل عشق ہر دو ہم سازگار نیست</p>	<p>خون دل ست کز فرہ می آیدم بردون از بسکہ بار ہر کشیدم شدم زبون من درد خویش میطلبم و میدم خزون تا شہرہ جان شدم اندر جہنم کنون فرزانه نیست ہر کہ نیفتاد در خون</p>
--	---

گویند قطب دین برد از عشق تو بہ کن

<p>من تو بہ چون گنیم کہ بروست ہم درون</p>	<p>دوستی وجود خودم آمدہ بجان گشتم چنان ز ہجر تو منجوست آنچنان بسیار کردہ برہ خویش امتحان داریم ماجرا کہ بیانش نمیتوان کس را مجال گفت و شنونست در میان</p>	<p>دارم دلی ز ہجر وصال تو ناتوان از من نامندہ نام و نشانی بجز خیال گشتم شہید بخت عشق تو بارہا تا چند زین کہ رو تو کس دید یا ندید چون ہر چہ هست فانی وصل تو میشود</p>
<p>شوق طرہ دیش تو غرقہ دریای قطب دین وز تریل و قلال مہر کن اندر جہان بان</p>	<p>آرزوی وصل دارو دیدہ گریبان من زانکہ باشد آرزوی وصل او در بان من درد عشق یار باشد مایہ ایمان من تخم درد عشق بودہ درد دل ویران من گر شود روشن زور و پیش کلمہ اخوان من بگذرد از آسمان نامہ دانغان من</p>	<p>میچکہ خون از مژغہ آرزو در بید بان من کی تو انم از سر کوشش قدم بیرون نہاد ہر کسی از بہر ایمان عجز و طاعت میکنند نیست امروز می غم عشقم کہ از روز ازل من بلک ہر دو عالم کے برابر میکنم ہر سحر در آرزوی روی خوب آن نگار</p>
<p>وصف دیدارش مجوز قطب دین کونازین میناید روی خوب خود بمن پنهان من</p>	<p>میرود در برج گردان آہ آتش بار من زابد از افسردگی حیران بود در کار من صد ہزار گن شگفتہ درد دل و کار من</p>	<p>تا زودہ در جانم آتش آن بت عیار من بسکہ از سودای عشقش یاد ہو باشد مرا تا خلیدہ خار خار عشق جان در دم</p>

<p>ہر گہ از شوق وصالش من بنالم بگیان غیر بارہ نیست در کوشش از ان از بخودی بسکہ خونین ساخت تیغ عشق و لبر سینه را</p>	<p>در خردش آیند خلق از نالهای زار من ہمہ من نیست در کوشش جوی آثار من خون نمی آید برون از دیده خونبار من</p>
---	---

قطب دین از درد عشق یار کس چارہ نیست
از ان تر روی در دختہ دسر بسر اشعار من

<p>ای منم یار بزر در د عشق بیمار اینچنین بر سر بازار عشق ہم پای من خون جگر نہستم و لگیں زنجیر ہم کہ باشد بر دوام یک نظر گر سویم انداز و میرم در زمان گر بروزی صد ہر شہ نیم ہم صد بار جان شیدہ عاشق کشی نیکو بدست آورده است</p>	<p>کس مبادا در جهان بیمار بی یار اینچنین لب ہجر یار خشک دیدہ خونبار اینچنین درد او در دل مرا تا دور دلدار اینچنین با خود ہم پہلوی خود بگذارد آن یار اینچنین داوہ ہم جان غریز خویش بسیار اینچنین کس ندیدہ دلبر زیب و عیار اینچنین</p>
--	--

زندگی در تیغ عشق یار باشد قطب دین
از ان شدم من کشتہ تیغش بسکسار اینچنین

<p>کیست کورانیست در فلک زردی و تو تیمت ممکن در ہمہ آفاق از پیر و جوان من ندیدم در ہمہ عالم ولی جانان کہ او ز رہوش اندر جهان کس کہ دیدہ مفلسی در لطافت نیست ہمتایت از انزو عاقلان ہر کجا رفتہ شہیدم در جهان خاص و عام</p>	<p>تا نباشد قبلہ رویش خم ابروی تو کو نباشد مائل سرو قد و بجوی تو رشتہ جانش نباشد بستہ ہر موسی تو بود سرگردان بعالم بہر جست و جوی تو در نماز عشق دارند رو دل در سوی تو بر سر ہر کوچہ و بازار گفت و گوی تو</p>
--	--

	<p>قطب بین را آرزوی تو ز حد و عد گذشت آرزو دارد که بنشیند در می پهلوی تو</p>	
<p>کز ہمد می کہ دل بہ کشاید سے ازو کوشش کن و کیش می عشقش سبب ایو ای تو اگر نگزارے خودت بہ او قلع چرا شوی تو ز دبر گفت و گو ماندہ بیاض و ضیاسے تو کو جو از خود پرست لذت دیدار او جو</p>	<p>خواہم بعد ز بان کسٹم اظہار و صفا سالک چنین بلول مباحش از فسردگی لطف خد ہست گشتہ تر در ہیر و شفیع ہمت بلند دار کہ بینی جمال یار از پیش دیدہ پرودہ پندار دور کن از جان برید سپر طقت شو ای پسر</p>	
	<p>کار رقیب طعنے بود قطب دین بے در راہ ہر چہ ہست ترا دارد او برو</p>	
<p>سز زمان چون دل حاصل شود دلشاد کو مقبلے بر در گش از بندگی آزاد کو ہمچو بلبل بر سر کوشش ترا فریاد کو زاد را ہش ہمتی باشد ترا آن زاد کو در شام جان جو بوی تست مار آباد کو</p>	<p>در رہ دبر ولی کز عنصم بود آزاد کو برورش از بندگی یا بد شرف ہر غفلے گر تو روزی دیدہ ز خسار گل ز خسارہ در حریم وصل دبر کے ترا نقد گزار ہر سہمی کز سر کوشش صبا آرد خوش است</p>	
	<p>قطب بین عزت ندارد پیش مالک عراق در رہ تحقیق ملک دل ترا آباد کو</p>	
<p>در دل مراد گز نہ نشیند در اسے تو چون کس بزندگی نشود آشنای تو</p>	<p>ای یار نازنین دل و جانم فدای تو از تیغ و تبر عشق سیا خون من بریز</p>	

با خسروے ملک سلیمان گدای تو پایش کشاکش زدہ پند لقا سے تو باشد بہشت عدن مقامت برامی تو	بادولت وصال برابر نمیکند مجنون عشق بند زنجیر لطف تست زابد شگفتہ باش کہ جنت مقام تست
---	---

یک جو نشان ماند ز ہستی قطب دین
فانی شد از خودش کہ باید بقای تو

حل شود در دوجہان ہر چہ بود مشکل او ہر کہ دور از تو بود نیست جوی حاصل او ہر کہ باشد بسر کوی غمت منزل او کہ گلی چون گل روی تو شگفت از گل او گر تو یک راہ کنی جامی درون دل او خانہ کعبہ کند طوفان دل مقبل او	ہر کہ روشن شود از شمع رخت محمل او حاصل از عمر توئی لذت عمر از تو بود شود از سود و زریان و دوجہان آزار او تسکر فیض تو چگوید دل محنت زدہ او ہمہ شاہان جہان بر در آنکس آیند خلق عالم بطواف حرم کعبہ روند
--	--

قطب دین تانشوی پاک نہ بینی اورا
ز آنکہ یا کان شدہ انداز غمیش قابل او

رشتہ دل قابل در ہر جانان بستہ کو قابلی در راہ حق از خوشترین و ارستہ کو اہل دردی بیدلی در راہ حق آشفتنہ کو بر سر کوی محبت یکدل از غم خستہ کو رشتہ سودای عالم را از ہم بگستہ کو راہ درسم یار را یک تن بگو و بستہ کو	در رہ فقر و فنا یکدل ز خود و ارستہ کو ہر کرامی بنیم از وسواس دل و ز بند پاس خود درشتی اندرین رہ از شکست آید یقین ہر کجا بنیم مریفی از دردی خستہ است خلق عالم جلد دل در ملک فانی بستہ اند ہر کجا ز غم شنودم دعوی لاوت از کسان
--	---

قطب بین بسیار دارد دل بهر سو رشتها
رشته دل راز بهر یار جانی بسته کو

عاشق شوریده از عشق بر خوردار کو یکدل از تیر غم عشقش بگوا فگار کو دیدہ در جستجوی وصل و خونبار کو چون گل رویش گلی اندر همه گلزار کو غیر ازین صورت بگویش مرد معنی دار کو سالک ارشہ از خویش تن بیزار کو	دیدہ از خواب غفلت در جهان بیدار کو مرہم ہر جان افگارست وصل آن نگار وصل آن دلدار از خون جگر آید بست گر چه در عالم شگفتہ سر سبز گلزار بیک بگذر از صورت اگر مردی معنی راہ بر ہر کرا دیدم بجالم میل سے خویش داشت
--	---

قطب بین تا کی نہ بینی روی یار خویش را
دیدہ در راہ معنی لائق دیدار کو

بیگانہ ہست کی بود او آشنای تو روز راست گفت بلائی فای تو تا نگذر روز خویش نہ بند نقای تو یابد حیات زندہ شود از بقای تو باشند نوای ہر دہان نوای تو این دہم ہست کہ باشم گدا ای تو	در کوی تو ہر آنکہ ندارد وفای تو ما را وفای عہد از ان با تو محکم ہر کس آرزوی وصال تو میکند از زخم تیغ نیز تو ہر کس شہید شد از روز بنیوائی خود نیست غم مرا کی عار آیدم ز گدائی خویشتن
---	--

عمریت قطب بین برضای تو راضی ست
باشد رضاے او ہمہ اندر رضای تو

زود بسطنت رسد ہر کہ بود گدای تو	تو کہ خدای جملہ نیست کسی درای تو
---------------------------------	----------------------------------

<p>جان هزار همچون باد همه فدای تو نیست غمی اگر گشتم محنت و غم برای تو قبله جان ترا کنم درودم ثنای تو</p>	<p>بر سر کوی عشق تو گشته شدم ترا چه غم شهر بشهر کو بگو با غم تو سفر کنم در دل شب دعا کنم طاعت بی ریا کنم</p>
<p>قطب دین بنده گدا بر سر کوی چه بلا بیخ نخواهد ای خدا از تو بجز نقای تو</p>	
<p>گر اگر نبود در صدف چه حاصل از او به بین تفاوت هر یک تا بی کن و گو ز تخته دل خود حزن عشق یار مشو بغیر در غم عشق یار هیچ مجو</p>	<p>صدف بود دل اسرار عشق گوهر او بدل ز عشق سید فیض ز صدف بار او باب ز مزم و گوهر اگر تو اهل دلی مکن خرید تو آنرا که غیر دوست بود</p>
<p>بگو شیخ آنچه توانی ز خود مشو غافل غزیر من نشو بند قطب دین نیکو</p>	
<p>حاصل از و بغیر الم چیست بگو چون سحکس درست ندیدت عهد او آنرا که درد عشق نباشد از و گو زیرا که نیست رشته عشق اندرون او از آب می تو باطن چسب کین خود بشو در کش شراب وحدت دلبر بسو بسو</p>	<p>چندین دلا ز بهر جهان چیست جستجو از زبال دهر عهد و فاسد طمع هر او عشقست هر چه هست بدینا و آخرت زاید بگو و حرفه و زنا ز خود بسوز چرا کین ست باطن تو ز زبیر بای خوش گر مرد قابله سخن بنده گوش کن</p>
<p>ای قطب دین تولدت دیدار بار را با هر کسے گوی دیوش این سخن از او</p>	

<p>سوز و زرق آہ و دھند خرمین گناہ اندیشہ کے کینم ز شیطان رد سیاہ قہر تو طاعت ہمہ را میکند تباہ مارا دلیل خویش شود ساز و براہ گیر و گدا تمنع ہمیشہ ز بادشاہ تو ہم گوواہ باش کہ دارم ترا گوواہ</p>	<p>عاشق کہ بر کشد ز دل گرم خویش آہ آہنجا کہ لطف عام تو گوگرد شمع با لطف تو کو بہا سے گنہ را وہد بباد سرگشتہ ایم راہ بقصد نے بریم دلشاد کن گدا می سر کوی خویش را در دل نماند غیر تو اندیشہ دگر</p>
<p>اندوہ محنت و الم آمد سیاہ عشق بنگر کہ قطب بین شدہ سرخیل آن سیاہ</p>	
<p>دلبری کو از تو بہنمان بود پید آمدہ زانکہ آن دلبر برآہ چشم تنہا آمدہ ہر دہلے کے راز و راز راہ مولا آمدہ وصل او بند کسے کو بپسرد یا آمدہ</p>	<p>مردہ باد امی جان ترا کان یا ز زیبا آمدہ چشم معنی باز کن بہر تماشائے رخس پاک کن دل ز کدورت زانکہ غلو گاہ عشق بیت شو از خویش آن گہ با وصالش</p>
<p>قطب بین گر مرد را ہی دیدہ دل پاک کن تا بہ بنی روسے آن یاری کہ کینا آمدہ</p>	
<p>از خود رسیدہ دیار آرمیدہ از خود سعی خود نہ رسید آفریدہ در راہ عشق بار امانت کشیدہ دار ز غم مرومک دیدہ دیدہ از خود رسیدہ بوہالش رسیدہ</p>	<p>من کیستم ز ہستی خود دار میدہ بی لطف دو بہت ہی کس از خود نمی را من کیستم کہ نام و نشان بی بود ز من آہنا کہ دیدہ اند جمال حبیب خویش دانی کہ کیست بحر مخلص را</p>

<p>زندگی دلا دہالی از خود بریدہ</p>	<p>دانی بگویی دوست بقصد کہ میرسد</p>
<p>ہر کس کہ حال قطب بین برسد ز تو بگو در راہ عشق شربت وصلش چشیدہ</p>	
<p>ز قیل و قال خیالات این آن رستہ بیاد دادہ جہات خود و ز جان رستہ خود از میان شدہ از سود و زیان رستہ بیاظنش بود از انس و جان رستہ بیار ہمدم و از صحبت کسان رستہ بظاہر انجلائق مگر ز زبان رستہ</p>	<p>بگویی عشق دلی باید از جهان رستہ از خویش رستہ دور در دمجو گردیدہ جہات ادبہ بقافی جہات یار بود بظاہر انجلائق نشست و خاک کند بدوست خلوت تار یک کنج تنہائی درین ریش مکان ز لامکان خیر</p>
<p>سعادت ز بی قطب دین بود آنرا کہ یار گشتہ تمام او خود از میان رستہ</p>	
<p>با وصل تو خو کرده وز غیر تو بریدہ عالم ہمہ آرائی از حسن پسندیدہ چون نور اگر باشی در مردنگ دیدہ پیدا و تنائی تو اسے دلبر بگزیدہ از وصف بیان دور کس مثل تو کی دیدہ حیرانم از ان کس کو عشق تو نہ وزریدہ</p>	<p>تا دیدہ ترا دیدہ ای یار پسندیدہ آئی تو کہ بکتائی در دیدہ مینائی از عاشق شیدایت پنهان نبود راز بے نام و نشانی تو در عالم روحانی تو در پردہ مستوری نہ آدم و نہ عوری زابد کہ بود خود و بر گز نرسد در تو</p>
<p>تا قطب بین از حیران گشتہ است ترا خواہان در وادی حیرت پایان راہ تو نور دیدہ</p>	

<p>ہر کہ در راہ حقیقت سپہ ہمت تاختہ ہر کہ غیر از راہ حق نبود او برگشت زرد خلق عالم را چو دیدہ ساختہ با یکدگر پاک کردہ دیدہ دل از کردہ و بعد از آن ہر کہ آنرا دید کہ دل پاک نبود از غیباً ہر کہ محرم گشت در خلوت سہمی وصلی مار</p>	<p>اول او دنیا و دین خویشتن در باختہ خانہ دل را از سر غیب او برداختہ او بے شوق حقیقی خود اندر ساختہ دیدہ بر رخسارہ بی عیب یا رانداختہ از عیوب خود سرسوی در آشناختہ ہمو سوزن خویش را اول از خود بگداختہ</p>
--	---

قطب دین از سر برون کن ہر جہ دار عیروست
 ز انکہ با انجبار آنا کے کسی بشناختہ

<p>کسی کہ او ز دلارام خود جدا مانده ہر آنکہ پیشتر از مرگ خویشتن مرده کیکہ خرمین ہستی خویش دادہ بیاد بنجاک در گہ آنکس خوشست رو نیاز مجوز زاید خود بین نشان راہ خدا کیکہ گشتہ بود آشنای بجز وصال</p>	<p>گدای ہر دو جہان ست بی نوا مانده لگوے مرده کہ او را بحق بقا مانده یقین کہ ما و نش رفتہ و خدا مانده کہ او ز ہستی موہوم خود سوا مانده کہ خود پرست شدست ز راہ و اماندہ جدا ز خدمت ہر خویش و آشنا مانده</p>
---	--

از و کند سخن درد عشق قطب الدین
 کہ درد او برہ عشق بے دو اماندہ

<p>اسی بہ شفقت دلیل راہ ہمہ غیر تو سچ جا آئی نیست ما ہمہ بد کنیم و بد باشیم</p>	<p>ما ہمہ بنسہ و تو شاہ ہمہ در دو عالم توئی آکہ ہمہ در برابر تو نیک خواہ ہمہ</p>
---	--

<p>شست و شو میدہ گناہ ہمہ سایہ لطف تو پناہ ہمہ قول لا تقنطوا گواہ ہمہ</p>	<p>ستمی ارتم از رحمت ست از تفت آفتاب روز جزا رحمت بہر عایمان باشد</p>
<p>قطب دین از توجرتو کے طلبد ای تو مقصود قبلہ گاہ ہمہ</p>	
<p>ولی باشد بسی جانان از ان بہ خداوند امر آن دہ کہ آن بہ کہ باشد مہر تو از مادران بہ مرا خم پشت زان بارگران بہ مرا ویران ز عشقت خانمان بہ</p>	<p>کسی را نیست چیزی خود ز جان دعای میکنم از روی زاری یقین دانم من بدکی پسندی ملک را نیست تاب بار و صلت تو آن گنجی کہ در ویرانہ باشی</p>
<p>برای قطب دین از ہر چہ باشد بود ذکر تو گفتن ز انیمان بہ</p>	
<p>ز خویش فانی و با خویش آشنا کردہ بلک دنیا و عقباش بادشا کردہ نشان تیر عنم عشق خود مرا کردہ شراب شوق تو اور از خود فنا کردہ کسے کہ جامہ جان از نعمت قبا کردہ کہ درد عشق ندیدم کہ کس دوا کردہ</p>	<p>فروغ روسے تو مار از ماجرا کردہ ہمای عشق تو بر سر کہ سایہ افکند بدین لطیفہ عجبے خوشم کہ نہانی بسعی خویش نشد کس ز نوشتن فانی بان غنچہ خونین دلش شگفتہ بود مکن طبیب دواوی جان بیمارم</p>
<p>کسی اسیر عنم عشق اوست قطب الدین</p>	

کہ خویش را بدت ناوک بلا کرده	
تا عیش ہمیشین ما گشته تا بدیدیم نور رویش را تا نموده چو گل ز غنچہ جمال گشته واصل بذات آنحضرت از خود و غیر گشته بیگانه ہر کہ دل کرد ہمچو آئینہ	حاجت ما ہمہ روا گشته دیدہ ما ہمہ صبا گشته جامہ جان ما قبا گشته ہر کہ از خویشتن فنا گشته ہر کہ با وصلش آشنا گشته دش آئینہ خدا گشته
قطب دین را بعیب خود دیدن ہر سروے دید ہا گشته	
عیش تا در دلم ما وا گرفته شدہ تا ہمیشین من خلوت مثال شمع در سوز و گدازم ہجوم عشق او اندر میانہ بد و بنیسم ہر آنچہ کہ بنیسم	نہال ہمتم بالا گرفتہ دلم از نجت گاشنا گرفتہ مرا نسگر کہ سرتا پا گرفتہ من بیچارہ راتنا گرفتہ چو جا در دیدہ بنا گرفتہ
مجو از ہمیشین ای قطب من دل دش را آن بت رعنا گرفتہ	
یارب از جرم گرفتاری عیبان توبہ پیش از مرگ یقین ست بود توبہ قبول روی بر خاک درت می نہم اینک بہ نیاز	گشتہ ام از گنہ خویش پشیمان توبہ چونکہ بر نمادہ است از تن ما جان توبہ مدتی بودم اگر تابع شیطان توبہ

<p>کر دم از روی ارادت ز گناہان توبه کر دم از جمله سخنهای پریشان توبه میکنم از گنه ظاہر و پنهان توبه</p>	<p>تا آید از روز خوشیم مکن ای دوست که من عفو کن اگر سخن گفته ام از راه خطا آشکارا و پنهان کرده ام آید و گناه</p>
---	--

<p>قطب دین ز آتش اندوه مدت بگذشت پیش زاندم که بود ز آتش سوزان توبه</p>	
---	--

<p>فایز شدم از فکر کم و بیش زمانه نان ناوک دلدوز دلم گشت نشانه عاشق چه کند خانه بی صاحب خانه دست نشد آلوده ولیکن بیانه دایمان وصال تو بگیرم به بهانه گویند حدیث من مجنون به فسانه</p>	<p>تا ز دیدلم آتش عشق تو زبانه در بادیه عشق تو شد سینه فگارم در خانه کعبه سردم بی تو من آید دست برید ازین تیغ تو سرهای شهیدان امروز مکن قتل من آید دست که فردا رسوای جهانم نغم عشق تو زانرو</p>
--	--

<p>بنگر که چه قطب الدین دارد ز سر شوق تکرار و سرود و نغم عشقت برانه</p>	
--	--

<p>عشق حقیقتش بجز از مجاز به بگذاز همچو شمع که سوزد و گداز به از هر دو کون عاشق ادبی نیاز به از روزه و نماز بجز در اید به بیشک از آنکه رفتی بر راه حجاز به</p>	<p>کس نیست در جهان چو کس از عشق باز به در راه عشق سالک آفسوده خوب نیست دل از دو کون پاک به بردار ای عزیز یک آه دردناک که عاشق کشد ز دل یکیا بنفس خویش هر آن مرد کونهاد</p>
--	--

<p>نبود قبول منکر دون شعر قطب دین</p>	
---------------------------------------	--

<p>اپن دد بروی مردم منکر فر از بہ</p>	
<p>بصحن بانع سرو از پاشسته ز گلزار جان ہرگز نہ رستہ ہمیشہ دردلم خاری نشسته مرو از پیش این بیمار خستہ از مرغیہ نو یکسر گستہ</p>	<p>بخوبی تاقدت از جای جنبہ گلے ہچون گل روی تو زیبا بود از خار خار عشقت ایدوست طیب درد بیمار ان عشقت شدہ پیوند با تو رشتہ دل</p>
<p>جمال خود ز قطب الدین پوشان سخی بر روی سائل در نہ بستہ</p>	
<p>خوشست جام می از دست یار بی در پے ز ذوق بادہ ساقی کنیم ہمت کے ز اندرون صراحی صدای قفل سے بہ پیش چشم حبیب و بگوش نغمہ نے چہ سود زانکہ بگویی سخن ز روم دزر کے چرا کہ عہد وفا کس ندیدہ ہست از دے</p>	<p>رسید فصل بہاران گذشت جلدوی گو کہ اینہمہ غوغامی با وہویت چیست بوقت صبح بود قوت روح مستانرا بوقت حال عجب نیست گر شوم خاموش اگر توقع طلبی گوشہ گیر چون عنفتا ز زوال دہر مدارای غزیر چشم وفا</p>
<p>اگر تو مرد رہی نپند قطب دین بشنو بگفتیم سخنے راست تا بگویی کے</p>	
<p>جان مرا بہ تیر ملامت نشان کنی پشت مرا خمیدہ بسان کمان کنی از پرتو جمال خودت شادمان کنی</p>	<p>تا کی ز تیغ حجبہ دل خون نشان کنی تا کے زیر بار فراق وصال خویش دارم امید آنکہ دل غم گزیدہ را</p>

<p>جا در درون دیدہ صاحب دلان کنے فانیخ در از مایہ وسود و زبانی کنی آنرا بسوی غیر زویدن نشان کنی</p>	<p>باشی نہان ز دیدہ سربے بھروسے بر سرکہ چرتوے ز جالت نکلندہ آنرا کہ سوی خویش کشی از کند شوفا</p>
<p>ہمدم بکشوی بجد قطب دین دے در عشق او مگر کہ تو از کار جان کنی</p>	
<p>ز انکہ اورا نبود دانش ہر بی بھرے تا تو باشی نہ کند سوی تو ہرگز نظرے مشکم آید کہ رو در سر کویت دگرے عاشق آنست کہ رو پیچ نماید اثرے نزد و لبہ نبود بہتہ ازین ماحضرے عشق چیز لبت کہ آنرا نبود یا دھرے</p>	<p>لذت عشق بیشتر از ہر بھرے بگذراز ہستی خود ز انکہ یقین میدانم از دل شب بسر کوی تو بے خود آیم دعوی عشق کند با خودی خود ز اہد جان شیرین بدہ و طالب دیدار بشو بسختی راست نیاید کہ کنی دعوی عشق</p>
<p>قطب دین خرم ہستی خودش داد بیاد در رہ عشق نباشد بہ از عشق ہنرے</p>	
<p>بصد اندوہ و خواری از دلارام جدا دارا بن ز روی ہر جہی بسی جو روح فاداری رقیب و سہ را با ہزاران عیشہا داری ز روی کلفت و خواری بن ماجرا داری بدہ داوم گر امید بی بدیدار خدا داری کنی پھر درہ آنرا سوی بر برگ نواداری</p>	<p>فلک تا کی مراد کج محنت بینوا داری تو ازی دیگر آنرا با ہزاران عشرت و شادی نروید از گل من غیر خار محنت و عشرت اگر یک لحظہ فانیخ می شوم از محنت دورا بر آور حاجتم ورنہ گریبان چاک خواہم کرد کلی کہ ز غنچہ سرون کی بد و خندان کند بیا</p>

<p>ندارد عالم فانی بقائی چون کس برگز مدارای قطب بن سرگز ازو ششم و فاوار</p>	
<p>گشته ام عاشق و شیدا می بشمار بی نشانست نشانش همه جا گشته عیان نتوان گفت که گوشه نبود دلسرا مردم دیده ندارد که به بیند او را صورتش را نبودش مثل در عالم پرده آویخته در پیش رخ و پنهانست عاشقان با همه سوا شده در پیش یک</p>	<p>که ندیدست و گردیده چو از زیبائی بی زبانست سخن میکند از هر جانی که بود از سر سر پروده سخن شنوائی کس ندیده به ازورد و جهان بینائی در لطافت صباحت که بود یکتائی یک ظاہر شده در دیده هر بینائی کس ندیدست چو من در ره اور سوئی</p>
<p>پرده در روی سخن گریه کشد قطب الین میکند قسم سخنهایش وے دانی</p>	
<p>ولا در راه وصل یا را اگر از خود نمان گودی اگر دست از وجود خود فرو شوی تعیین ایم چو گوئی گریه بر اندر خم چو گان عشق افقی ز جام وحدت و لبر اگر یک قطره مینوشی</p>	<p>بمعنی از وصالش آشکارا شادمان گودی در دن خلوت او محرم راز نمان گودی روی آفتاب و خیزان در آن لستان گودی زمستی بر سر آن کوی رسوای جهان گودی</p>
<p>درین ره همت عالی ترا ایدل بکار آید که فارغ از وجود خویش از سود و زیان گدی</p>	
<p>اسرار عشق را نکند فهم هر وے داروی درد عشق ندارد طلبت</p>	<p>هر دم از آنکه هست در آنکوی مشک این درد را شفا طلبت پیر طے</p>

<p>ہر ناقبول را نبود تاب در عشق حاصل ز عمر غیر عشق در عشق نیست مشتاق وصل نام و جو یابی در دوا عاقل نباشد آنکہ کند توبہ اور عشق</p>	<p>جو یابی درو عشق بود پیر کاٹے آنرا کہ در نیست ازو نیست حالی بیدر کس ندید درین باہ واصلے ہرگز ز عشق توبہ نہ کرست عاقلے</p>
<p>ای قطب دین بجوی تو در مان در خویش ہرگز نہ کرد ترک عشق مقبلے</p>	
<p>ایام گل ارادہ کن غیر جام سے باید کہ غیر ازین نہ کنی بیج آرزو سے در مان درو عشق چو درو نیست بیگان ہر کس ز ہجر نالہ کنان ست ہجو جنگ گر وصل یاد بایت از خویشتن بپیر بخشین بکنج خلوت تاریک بار ہا</p>	<p>ساقی بجوی بونغمہ جنگ و رباب و نئے کز خم و حدتش بودت ہای ہوی ہے باید مدام نالہ کنی بردش چو نئے نبود درست در رہ تحقیق عشق و تا بہرہ در شوی ز تجلی اسم حے در جستجوی دلبر خود باش بے بہ پلے</p>
<p>از راہ بخودی بسر کوے عشق آے ای قطب دین کہ تا بشود راہ عشق طے</p>	
<p>دلا در عشق یا ز خویش اگر از خویش بیسانی چہ حال اب فرم خرقہ گر شوی تو صد توبت شنیدی گفتگوے عشق را آمانہ عاشق اکبوی عشق نتوان پا نہادن با تعلقما لیکن پرواز در طور حسی غسل طریقت کن</p>	<p>یقین دائم کہ محرم در حرم وصل جانانی برو و ازو چو در خویشتن شوگر مسلمانی تو عاشق تا نگہی باشی کہ داد از عشق بستانی نیابی رہ تو در کوشش بہ عشق دلبر جانی چنین غافل چرا چون مردگان آب حیوانی</p>

<p>شوی موصوف ہر دم با بکلیہای سجائی</p>	<p>چو خوردی آبچوان نندہ جاوید میگردی</p>
	<p>رموزی گفت قطب الدین راہ نترن جانان کئی فہم سخنباشش اگر مرد سخندانی</p>
<p>بمعنی از گدائی بگذری و بادشاگردی از ہستی وجود خویش بیاید فنا گردی من آنرا معرفت نام کہ تو از خود فنا گردی من آنرا بنیوادی دانم کہ از ہستی جدا گردی ز خود چون بنیو اباشی ز دلبر بانو اگردی ز خود چون بگذری بکراہ بیشک سوا گردی</p>	<p>ولا در نرم وصل یار خود گراشنا گردی چہ حاصل آنکہ در ظاہر تو داد از علم بتائی نباشد معرفت اگر صد کتاب علم بزوانی بدان تا بنیوادی آنرا کہ دیوانہ شوی عاقل نشین در کنج تنہائی و دنیا را و داعی کن شیدم یک سخن یکاہ آن لدار جانی گفت</p>
	<p>حدیث ہستیت امی قطب بن اسان بود لیکن ولی مشکل بود وقتی کہ از ہستی سوا گردی</p>
<p>وز تست جبات ہر زمانے باشد ز تو نیز داستانی کے داد کسے از و نشانے خالی ز تو نیست ہیج جانے دارند ز صنع تو جانے ہر مرغ ز شوق تو فغانے</p>	<p>اسے از تو ہر زبان نشانے در خلوت ہر مرید و پیرے ہر کس کہ بکوے تو فرود شد باشد ز وجود تو ہمہ چیز در ہر چہ نظر کنم بہ تحقیق دارند بکوہ و دشت صحرا</p>
	<p>یا ربا کہ نباشد آنکہ باشد بے یاد تو قطب دین زمانے</p>

<p>ہر چیز کہ گویم کہ چہ سالی بہ از آنے در جان زودہ جیمہ و از دیدہ ثنائے نزدیک تر اید دست با از رگ جانے بوشیدہ ز تو نیست کہ شاہ ہمہ دانے ہر چیز کہ در جہنم آئی تو ہماںے آترا طلب امروز گر از دیدہ در آنے</p>	<p>تمنا نہ ہمین جان من و جان جہانے ہم حاضر و ہم غائبی ای راحت جانہا نزدیکی و دوری طلبد طالب دیدہ سرا ہمہ ہمیشہ تو فاش ستہ بتحقیق ہر روز و شب ترا طلبد آغا شوق صاوت ہر بہ بہ سے طالب دیدار نباشد</p>
---	---

بی درد طلب قطب بن از عمر چہ حاصل
ہر چیز کہ وے بودہ امروز چہانے

<p>درد اورانہ کند در رہ و صلت پائے کہ اگر مرد رہی باش تو ہم رسوائے تا نباشد بسرا و کشمش طغرائے چہ روی جز سر کوی نم عشقش جائے نیست شک کن پی امروز بود فروائے</p>	<p>کیست کورا بود امروز دل دانائے از سرای تن خود بادیہ عشق بوی گر چہ نشور و نہد تا بسو حاکم شہر گوشتہ گیر و بعالم خط نو میدی کش اند رین روز بکوش و نم فردا میخور</p>
---	---

ظاہری داشت چرا از دل آنکو گفت
قطب دین را نبود جز نم او پروائی

<p>کہ خود از غیرت خود جلا فراموش کنی کز خم و حدت ادجام می نوش کنی آتش عشق تو از روغن جوجوش کنی دیگ خود را اگر اید دست تو سرپوش کنی</p>	<p>آن زمان بامہ خود دست در آغوش کنی ببری پلے بسرا بردہ وحدت ہرگز فدت از عشق بیابی تو اگر ای عاشق بشوے بختہ و با جوش بمانی یقین</p>
--	--

باطن خویش چو ظاہر بردار آراسته کن
خویش را همچو زرق لب چه سرویش کنی

ناصحانچ مکش کز سخن عشق حبیب
قطب دین را نتوانی کہ تو خاموش کنی

<p>مہ من کجاست پرسم ز کہ جویت کجائی ز غمت گدای شہم سرو پا برینہ دارم بکس آشنا نگردم بخدا کہ آنچنانم ہمہ شب روم بی کنجی ز عینم تو زار گیرم بر بہانہ سجدت کہ نماز میب گزارم گر بہت ببتہ از خون دل زینان غنچہ</p>	<p>چہ شود کہ شام ہجران تو ز بام من برائی طلبسم ترا ز سرور بہ بہانہ نگدائی کہ بخویش ہمہ ندارم سرو برگ شنائی بامید آنکہ بکہ تو ز گوشہ برائی نہ کنتم اگر نباشی تو ناز خود نمانی چہ شود کہ آنسے گرہ از دم نشائی</p>
--	---

مطلب ز قطب دین دل دین باستانی
کہ تو بردہ دلش را بطریق داریائی

<p>ای سالک رہ و خدا جوئی افشان بدو کون آستین را وسواس نجویش را مدہ راہ چون مردہ بکنج خلوت تنگ آشنائی را شعار خود ساز سرگشتہ و بیقرار میباش</p>	<p>گر بیطلبی حسد خدا گوئی تجرید شہر و در آدر آنکوئی آوز رہمہ جہان بدروئی دست از ہمہ آرزو نہ نشوئی واکن ز ہمہ جہان بان خوئی در حین یاز خویش چون گوئی</p>
--	---

در وادی فقر بے ریا باش
چون قطب دین را صدق میوی

<p>براه دگر بزره مرد کو خطاروی بیخوشی آشنا بخدا آشنا روی راه حجاز از سرستی جباروی آنجا که از خودت بتامی جباروی طیران کنی بعالم لانتهاروی بر تمام درد خلایق دواروی</p>	<p>ایدل اگر روی ره کوی فناروی بیگانه گرشوی ز همه خویش و آشنا در ملک سفر کن اگر مرد قابلی دانی کجاست منزل مقصود سلیمان از خود اگر بریده وی بال پر شو اگر دست دو کردن نشا گرفته است</p>
<p>ای قطب بن سفر بسویار خویش کن چاه دگر تو از سر کوش کجاری</p>	
<p>که درد و کون ندارد غیر خدا سے ز بیدین دیدار یار دیده کشا سے بسوی دلبر جانی خود گذر فرما سے چو مرده از همه سودوزیان خود بدر آ سے بغیر ذکر دلارام خویش لب کشا سے کہ در حریم دلارم خویش یابی جا سے</p>	<p>کسے بود بحقیقت غزیر سر دوسرا سے ز خواب نیشب ار مرد قابلے بر خیر مباش کابل و بر خیر چون سبک و جان ز سر خیال محالی کہ هست بیرون کن بر دگر بزره درائی زبان خویش به بند نمان ز خویش سفر کن درین ره ار مرد</p>
<p>غزیر من شنو یک سخن ز قطب الدین مباش در پے آزار بندگان خدا سے</p>	
<p>دیده از خواب گران سچکے نشود سے پیش ازین کاش بیابان غمش پیود سے قوت باز فراتش چه شد می گر بود سے</p>	<p>اگر نجوبی همه خوبان رخ خود نبود سے بوده چون درد غمش چای شربت صل بار بجز آنش گران تن و ارتمه ضعیف</p>

<p>نرسیدہ تہوا از آتش پیمان دودے یاسر خویش بخاک در او فرسودے ورنہ آزار کنے نیست ریائی سودے</p>	<p>بردای دوزخ و از سوزش خود نالہ کن کوہ بد اختہ گر آتش پیمانش دیدے دولتی بندہ شود آنکہ بوسلش برسد</p>
<p>آرزو ہائے خود از غیر خدا کے خواہد قطب بن را بنود غیر خدا معبودے</p>	
<p>کہ با جفای تو ہر لحظہ ام بودیارسے نشستہ بر سر کو تو ام بعد زاری شکایت از تو ندارم کہ میکشم خواری کسی جو خویش ندیدم سینہ افکاری مرا ز رحمت خود دور دور نگذاری مرا ز فتنہ آخر زمان نگھداری</p>	<p>ز تیر عشق گزر جسم خورده ام کاری مگر ز روی ارادت پہ بندگی بستہ در بخت خویش چنین زار و ناتوان ہ ام ز تیغ عشق تو گھر سینہ ہانگار شدہ گرم بخواب گزاری دمی ہلاک شوم ہمین کہ فتنہ آخر زمان علم افراشت</p>
<p>ز عیب خویش قطب بن بانہ پیش پوش عیب در اسم از انکہ ستارے</p>	
<p>تا کی نفس بدست گنم ہمزبانے کردم ز جان دل بدش پاسانے در ہر چہ بگرم شود از خویش فانیے دارد ز خویش زندگی جاودانیے تا با عشق با تو نسا زد گرانے بسکن بعدن برد او پاسانے</p>	<p>آمد بہار نیست مرا یار جانے شہا نشستہ ام بسر کوی آن نگاہ باہر کہ عمدہ کنیم آخر وفاش نیست و در دل فامی عمدہ کسی بستہ ام کہ او مگر عشق یار باید از خوشتن بر آ شہا برد ز آورد بی یاد او باش</p>

گر پیشتر زمزم بگیری تو قطب دین یابی بہان زمان زرخد از نگاہے	
ای سالک راہ یار جانے بے درد طلب مباش یکدم با پیر طریقت اندرین راہ چون را بروی طریق کردی اگر نعل بدی ز کس بہ پستی از دلبخواہش وصف باگو	گویم سخنے زمزم بانی بانو گفتسم دگر تو دانی ہر جا کہ رسی بگو نشانے یک تن ز در خودت نہ رانی روشن نہ کہنی ز بدگمانی زان پیش کہ تو نہ گشتہ فانی
سرست کہ قطب دین کند فاش تا بعد فنا دعاش خوانی	
ای در رہ تحقیق ز ہر سو تورا ہے ترا بہ نما ز خودت این کبر نہ زید ہر کس غیر اغت بکسی پشت نہادہ از ہرزو باطل سو خود را بہرے کن دشتم دم و گشتہ یقینم تو سو گند	داریم ہوس از توبہ زردیدہ نگاہے ما بیچ نداریم بجز آتش و آہے من جز تو ندارم بجان پشت و پناہے تا من شناسم بجز از کوی تو را ہے کاندر دو جہان نیست بجز نور الہی
بریدہ طمع قطب دین از جملہ ہوسہا قانع شدہ در کو تو گاہے بنگاہے	
در راہ وفا نیست چو من اہل وفائے تو بادشہ حسنہ و من بندہ محتاج	ہرگز نشدم از درت ایدوست بجائے ای بادشہ حسن بہ دادگدائے

<p>ہر چند کہ بیماری بجز تو کشیدم ہر دل کہ ز تیغ غم عشقت شدہ افکار صوفی بود آنکس کہ کند خانہ دل پاک ہر کس ہو اسے دل خود ز رفتہ بر اہی</p>	<p>ہرگز بد ز غمبیر نہ رفتیم بہ دواسے جز لمعہ رخسار تو اش نسبت شفا سنے صوفی نہ شدہ مرد تہ سبج و دعا سنے من سبج نہ دارم کہ روم راہ ہو اسنے</p>
---	---

<p>چون قطب دین بیانش ز سر تا بقدم سبج اینست کہ گفتم روش بے سرو پائے</p>	
--	--

<p>یار باین درد فراق یادہ در جان تاب کے تن ضعیف و جان نزار و دل بود افکار او من چنین بیمار و این شبہای بجان لبہ دراز در تناسے وصال کعبہ دید اریار ہچو یعقوب از فراق یوسف گل پرین چشم اندازم کہ روزی بکنظر سویم کند</p>	<p>دور از بزم وصالش دیدہ گریبان تاب کے یار باین چندین غم بجران جانان تاب کے یار باین بیداری شبہای بجران تاب کے در بیابان غمش خار مغیلان تاب کے دیدہ با گریبان بکنج بیت الاحزان تاب کے یار باین چندین تغافلہای جانان تاب کے</p>
---	---

<p>قطب دین در کنج تنہائی بہت علم اسیر دور از دیدار آن خورشید تابان تاب کے</p>	
--	--

<p>ای بر او دست باشد عاشقی با گفتگوی بردمان خود بنہ قمر و ادب را ہوشد آ در خم چو گان عشقتش ہچو گو انداز سہ گو ہمینخواہی رسی در کعبہ مقصود خویش از اورا ہش نیستی باید اگر مرد رہی</p>	<p>گر وصال ز خواہی از خودیت دست شو ہر چہ اندر پردہ اسرار بینی و دلگو تا توانی بگرہ از میدان مروان بردگو رو بیابان صالشر انہا از خویش بوسے در سر خود ہر چہ مید آر در اندازی بچو</p>
--	--

باش بیگانه ز خویش آشنا مردانه دایم	بگرش از سود و زیان عالم عذار حوسه
	خاتمه دل ز کثافت پاک کن ای قطب بین و انگلی در روی نومردان حقیقی راجحوسه
ای عاشق صادق اگر از خویش بر آئی معشوق تو نزدیک تو محرم ز وصلش نزدیک تر از جان بود آن دلبر جهانی او با همه کس باشد دگوند همه کس بگذر ز زخود دیده دل بر رخس انداز چون زاهد خود بین نشوی غره بطاعت	بنو عجب ارد در حرم دوست در آئی بینی رخس از رنگ ز آئینه زدائی اما تو درین کوه معطل بینسانی از راه طلب جبهه که اید دست کجائی چندین چه کشتی محنت و اندوه جدائی ببخویش شوار طالب دیدار خدائی
	ای قطب بین تاکی جیل آری بشرافت آخر ز حسرم حرم دوست در آئی
زنده زان شام نگار من در جانم تویی جمع شد ملک وجودم تا تو در وی آمدی بمحو بلبل بر گل رویت اگر نام مدام یکزمان باتوبه از گلگشت جمله کائنات هر کس بر آسمان خورشید را بیند و لے	در دو عالم چیست این بهتر که جانانم تویی موجب جمعیت ملک پریشانم تویی خوش بود چون باعث فریاد و فغانم تویی کی کشد دل سوا آنجا چون گستانم تویی در دل چون آسمان خورشید تا بانم تویی
	قطب بین ملک از شمع روشن تر بود ز آنکه در اقلیم دل شمع شبستانم تویی
اگر بایدت بهر دو جهان معبر شوی	باید که خاک مقدم اهل نظر شوی

<p>باید نہان دیدہ ہر بے بصر شوی باشد کہ از ہوا وصالش شمر شوی تارست و بملک جهان همچو زرشوی بر فرق خسران جهان تاج زرشوی از پیش چشم اہل نظر در بدر شوی</p>	<p>در بایدت کہ بی بدلا رام خود بری بر شاخ دل سگوفہ ایمان نگاہ دار قلبت صبرنی خویش پاک من مقبول طبع ہل لی گرشوی نقین تا نا قبول تیرہ و تار یک ماندہ</p>
---	--

چون قطب بین تو خدمت پیران اگر کنی
 زمین ملک با ملک سموات بر شوی

<p>وی دواع تو بر سینتہ ہر پروردیدے باشد ہمہ را از تو ہم گفت و شنیدے بند زخت آنرا کہ بود دیدہ و دیدے امی کاش دل تیرہ زہستی بر میدے تالذت دیدار تو ہر لحظہ چشیدے پرواز کنان بر سر کو تو پریدے آتما من بیارہ در ویش خریدے</p>	<p>اسی بر سر کو تو بہر گوشہ شہیدے آنکس کہ بمسجد بود و آنکہ بہ دیرست رخسار تو از دیدہ نا اہل نہان ست ہر کس کہ ز خود باز دید رو چوہ بیند از کوی تو عاشق نقادوی بگریے بالے و پرے بودے اگر مرغ دلم را گر وصل تو با جان بودا بدست برابر</p>
--	--

اسی قطب بین کیش بطلب گرتشستے
 چون صبح سعادت نفسی بر تو دیدے

رباعیات

<p>وی وقف جرم اشکارا و نہان داری گنہ ماہمہ از خلق نہان</p>	<p>اسی بادشہ بادشہ بادشہان دارم ز تو چشم آنکہ در روز جزا</p>
---	---

	وله	
آنئی که زتست اینهمه بود وجود ذات تو منزله است از عیب و قصور		مانیست شویم و ذات تو خواهد بود دست کسی که زنگ ز آینه زدود
	وله	
یار بادل در دمنده افکارم بین اطهار محبت ارکنم لائق نیست		وز درد و سراق ناله زارم بین چشمی دارم و جان بیارم بین
	وله	
چشمی دارم من از فراق پر آب بیمارم و تو طبیب ہمال کن		وز آتش بجز تو دم گشته کباب بیمار ضعیف خوشترین را در یاب
	وله	
آنجا کہ تویی ما دمنی رارہ نیست دست شاہان شہین شہباز است		ہر بوالہوسی از سر عشق آگہ نیست منزلگہ صعوبت و شانہ نشہ نیست
	وله	
ای رو تو آئینہ صاحب نظران تا عشق ترا بنجران پے نبرند		از خویش ہمہ غائب گم گشتہ در آن داریم نہان ستر تو از بنجران
	وله	
تار و تودیدیم من ای طرفہ نگار آنجا کہ تویی خودی مانند کس را		گشتہ دوران شدہ ام چون بر کار عشاق نگردد ز عشقت بنیرار
	وله	

<p>سودای تو از غیر تو پنهان دارم بیدرد گمان برد که آسان دارم</p>		<p>آنی که ترا دوست تراز جان دارم جان داده ام دوصال تو بخریدم</p>	
	وله		
<p>گل کرد قبا از شوق تو پیراهن عشق از پس پرده کرد نمودن</p>		<p>ای از آن حسن تو رونق برچمن گفتم که شود ویسل راهم ناگه</p>	
	وله		
<p>درد و غم تو عجب غم بی دراست لیکن غم ماست که غم بی پایاست</p>		<p>آنی که غمت مایه سود و جهان است هر درد و غمی نهایتی بیدارد</p>	
	وله		
<p>مرغی که رسید به بود رام تو شده روحم هست از دم تو شده</p>		<p>به دل من لطف تو دام تو شده زان مے که بگام جان ما ریخته</p>	
	وله		
<p>دانی که ترانه جای باشد نه مکان گویم که کجاست درق اندرین جان</p>		<p>آنی که شتره ز عیب نقصان گردعی از بنده دیله خواهد</p>	
	وله		
<p>آرام بغیرت نه کند جز خامی دارم ز تو اتما سزان می جا می</p>		<p>دل را نبود بغیر تو آرامی زان می که بگام وصلان ریخته</p>	
	وله		
<p>وز کنه حقیقت تا کس کی نسبت</p>		<p>آنجا که تویی جز تو کسی را نیست</p>	

سر رشته تو فیتق بدست تو بود	حقا کہ بدست ہر گدا و شمشیت
وله	
ای اہل لان در آرزوی تو ہمہ از پرتو نور تست بود ہمہ چہینہ	خوبان جهان فرغ روی تو ہمہ سر گشتہ شدہ بکشتہ تو ہمہ
وله	
روزیکہ ترا پہنیم ای حجت جان نا آمدنت اگر زہستی نیست	بہزار ز عمر خویش ای جان جان رقم بکنار تو تو آئی بیان
وله	
ای ذات تو از کنہ بذات یکتا آنکس کہ تحقیق و یقین بد ترا	دین جملہ بود ز بود ذات تو جدا از خود بدر آمد بخدمت دید خدا
وله	
ای آنکہ ہمہ سر زمان بیندانی اگر جان بدیم بوصول تو ازرا نیست	ہر چند کنیم وصف تو صد چندانی زیرا کہ بعد ہزار جان از زانی
وله	
آئی کہ ترا نیست مقام و منزل در ہر دو جانب ات تو کی می گنجد	چیزی غیر تو نیست ما را حاصل یارب تو چگونه جا کردی در دل
وله	
وقتیکہ ترا از خود جدا می بینیم در وقت سجود اگر بہ بینیم رویت	از نجت سیاہ خود چہامی بینیم من طاعت خود ہمہ ربامی بینیم

	وله	
عشق است که جان بزرگ جان نکند در دل خویش با که گویم حکیم		جان ز روی بغیر جانان نکند معشوق طبیب آمد و در میان نکند
	وله	
ناگشته سر کوی فنا منزل من گویند طبیب حل کند مشکل تو		واقف نشده کسی ز راز دل من مشکل که شود حل ز کسی مشکل من
	وله	
تا عشق گرفته در دل بده مقام شاهنشہ عشق خیمہ تا در دل زد		از بنده مانند هیچ چیزی جز نام اسباب حیات رفت بر باد تمام
	وله	
از محنت انتظار جانانم گشت جان آدم و در خود نگردم اظہار		دشوار آمد بدست سام گشت فریاد که در عشق بنہام گشت
	وله	
فریاد که عشق عقل با برد تمام از اثرے مانند بے اوبائی		معشوقہ در آمد بدلم کرد مقام چیزیکہ و رای او برہاست حرام
	وله	
عشق آمد و جای کرد و ملک و جو ز خیمہ سلطنت ملک باطن		ہستی وجود را تاسے بر بود از حکم ویست اینہم گفت و شنود
	وله	

ما از سر کوی بارست آمده ایم قانع گشته بوصول رو سے دیگر	ذر در دست می پست آمده ایم بیز از هر چه بود دست آمده ایم
وله	وله
آنها که بیاز خویش آینه اند از روز ازل ز واردات علی	از هر چه که غیر دست بگریخته اند شیر عشقش بکام جان ریخته اند
وله	وله
وقتیکه نوید وصل جانان آمد چون یاز پرده رو خود بنماید	هستی وجود بز تو نادان آمد چیزے که نثار او بود جان آمد
وله	وله
شهباز از عشق با بجائی که پرند اگر جمله کائنات موجود و بند	جبریل و ملائکه از و خمیر اند آن قوم که محرم اند قومی دیگر اند
وله	وله
آنها که ناسر از خدا آگاه اند گشته بصفات حضرت حق موصوفان	بر مسند فقر خویش شایه شاه اند از خویش بریده اند و باله اند
وله	وله
قومی که مجرد اند در راه خدا رو از سر اخلاص ایشان آینه	هستند تحقیق همه قوم جدا گر میخواهی که باشی از اهل صفا
وله	وله
عاشق باید که زرد باشد رنگش	وز جمله کائنات آید رنگش

چون شیشہ دگر بازند بر سنگش		روزی صد بار اگر کند توبه ز عشق	
	وله		
واندر طلبش برود و لها گردد دزدان تا تو ذرہ ہوید اگر دد		عاشق باید کہ بی سرو پا گردد چون در ہمہ چیز ذات او کرده ظہور	
	وله		
از عشق اگر نفس زنی ز رانی تو رفته ز دل باشی و دلبر باقی		تا ماند ز بہستی تو یک جو باقی حاصل تو دقتی بود ای بجمال	
	وله		
از کوشش سعی خود ندانی روزی روشن شدہ چون مهر جهان انورزی		زندگی و قلندری اگر آموزی از بہستی خود گدرد آئی حقایق	
	وله		
وی دیدہ رہی باز خود پر خون شو از جملہ تعلقات خود مخزون شو		ای عقل شریف از بدن بیرون شو خواہی بجمال یا گردن بنیسا	
	وله		
باید کہ ز جان ترا گرانی باشد از دوست جواب بن ترا نباشد		اگر میل تو وصل یار جانی باشد تا جان نہدی طلب کنی ویدارش	
	وله		
گویا کہ و را مر خدا اور دل نیست آنرا از جیات خود جو حاصل نیست		آنرا کہ سر کوی فنا منزل نیست از بہر طلبگاری او عمر خوش نیست	

	وله	
علم طاہر نہ قدر دارد چندان شاید کہ ز لوح دل بیایی عرفان		آنی کہ رسی بدرسہ مسئلہ دان بر نخندہ دل سبق بخوان ای عیش عشق
	وله	
ہستی تو بروی آب مانند حجاب بشتاب و جمال یار خود را در زیا		عقل تو عقیدہ است علم تو حجاب معلوم کہ سرمایہ عمرت چند است
	وله	
فانی ز وجود خویش با دلداریم در بحر شہود فانیخ از اختیاریم		ماہیم کہ از ہستی خود بیزاریم دوری ز میان تمام برداشتمہ ایم
	وله	
در بحر محیط دریکتا شدہ ام چون قطرہ تمام محض دریا شدہ ام		حقانہ زبان دو گو باشدہ ام فانی ز وجود خویش گردیدہ تمام
	وله	
بیگانہ ز خویش و موحجانہ شدہ باد لبیر خود چو در بیکدانہ شدہ		دل از غم خوشتن چو بیگانہ شدہ چون قطرہ در دن بحر گم گردیدہ
	وله	
جان بہر شمار سرکوش دارم آئینہ خویش رو بہریش دارم		عمر سبت کہ دل در آرزویش دارم گر روی نگار دیدہ ام عیبی نیست
	وله	

<p>نی احوال برآند از نهادم فریاد عشق آمد و صبر و عقل برد از دنیا</p>		<p>چشم چو بردی آن لارا م افتاد از شوق وصال و شدم جامه دران</p>
	<p>وله</p>	
<p>گر ابل صفا و گرون آگاہ است گوئی که محب لا اله الا الله است</p>		<p>اگر سالک را ہی که نشان راه است گوئی بحقیقت از خدا آگاہم</p>
	<p>وله</p>	
<p>سو دایمی همه ز سر بر باید کرد از خویشنت قطع نظر باید کرد</p>		<p>اگر مرد رہی قدم ز سر بر باید کرد اگویم سخنی فاش ز روی تحقیق</p>
	<p>وله</p>	
<p>بهر چیز که بد بود ز دل اندازد صافی گردی و تیرگی بگذارد</p>		<p>نوری که دل ترا نور سازد باشد بیقین سفیر چون جلوہ کند</p>
	<p>وله</p>	
<p>انفعال زو میرشد مبدل بحسن برگویی فنا و طور دل چیست بمن</p>		<p>گوئی که ز نور حق دلم شد روشن یعنی که شد دست طور دل ملک و جهان</p>
	<p>وله</p>	
<p>ز نهار از ان مقام رو گردانی از کار کنی از ان تو از نادانی</p>		<p>آن طور که سرخوشتن را دانی گفتم سخنی تا که ترفی شودت</p>
	<p>وله</p>	
<p>طالب بوجود خود چو مرآت بود</p>		<p>آنجا که همه کشف و کرامات بود</p>

گوید که صفات او همه ذات بود	ابتنه در آن مقام خود بین گردد
وله	
دارسته شوی بپس نهی بر سر دائم که گذشتی از مقام جبروت	از ملک اگر گذر کنی بر ملکوت چون خضر اگر خوری می آبجیات
وله	
صوفی نشوی چون آن مقامی در پس خود را بفکن بد فرغ مانند کس	آنجا که مقام صوفیان باشد گر ملک تو نیست آن مقام ای تیره
وله	
باشد طمع خام ترا انوارش خود را برسان ولی مکن اظهارش	هر چه می خود اگر طلب کنی دیدارش جای که بود خالصتین جان دادش
وله	
دان چیست که مرده بشود زنده رغم نیست نهان تویش با من گو	آن چیست که زنده بشود مرده از تو هم مرده و هم زنده خبر دار از تو
وله	
وان چیست مگر علا زنده دوست پندار که آن سعادت لم زیر دوست	خالیست سیاه بر رخ بر که دوست از صفای باطنست آن خال سیاه
وله	
کردی غلطی بغایت از نادانی سرخ و سیاهی نمود نادانی	آن نور صهی که نور ذاتش خدانی آنجا که بود محسلی ذات خدا

	وله	
پیمانش بودی توکل ز فیوز از دوسو سہ خیال کج حال نیست		رزاق رساند جوروزی ہر روز از ہر دو جهان چشم طبع را بردوز
	وله	
یاران من فقیر ندی شنوید گویند کہ ناموق سید رنگی نیست		از بہر خدا ازین غلط در گذرید پس کو سیاہ با چرا گشت سفید
	وله	
جانی کہ تحقیق سرکوی فناست فانی گردی دے بقایت نبود		دائم کہ ہنوز دلبرت ناپید است برگوی نشانیش من بگم دکا است
	وله	
خواری کہ نور عشق و انا گردی ملکست پوشید یقین سر منزل عشق		باید بہ عقیق رنگ بینا گردی آنکہ ز وجود خویش یکتا گردی
	وله	
آنجا کہ نہ مردہ باشی و نی زندہ این را چہ مقام خواندہ انداہل کمال		اول از حرکات خوشتن تابندہ گر اہل حقی راست بگو با بندہ
	وله	
وانی کہ کجاست کفر و ایمان یکسا آنجا حیرت ست اندر حیرت		بیگانہ داشت از آنجا ترسان با این ہمہ فہر گاہ گاہی حسان
	وله	

<p>وان کفر بیدل شود با اسلام تعجیل کن در و بد انجای خرم</p>		<p>چایگست که اسلام شود کفر تمام خاصیت آن مقام تبدیل بود</p>	
	وله		
<p>دعوی کنی دوم زکرامات زنی دام نفس از بجلی ذات زنی</p>		<p>ای آنکه بهدم ز مقامات زنی خود را شناختی به تحقیق هنوز</p>	
	وله		
<p>از دیدن نوبخت گرد و غیر وز بهدم شده باد بر عالم افزوز</p>		<p>صاحب حالی که نور بتی شب درو در دیش کسے بود که در پرده غیب</p>	
	وله		
<p>یا از سر کشف ارض و سما را بنید در هر چه نظر کن خدا را بنید</p>		<p>کامل نبود که نور بار را بتی کامل بود آنکه از سر تحقیقات</p>	
	وله		
<p>درستی ذات خویش باشد بکتا کفر محض ست در خدائی خدا</p>		<p>بچون و چگونه هست آن دلبر ما هر گس گویند کته او با مردم</p>	
	وله		
<p>وز کعبه مقصود خبر ما دارم تا از تو تحقیق بهما پس دارم</p>		<p>تا چند زنی لاف که مرد کارم بر گوی نشان آن منزل نور</p>	
	وله		
<p>وز نیک و بد خویش طمع بریده</p>		<p>آنجا که تمام دیده با گردیده</p>	

برگویی اگر ترا چند آنگزیده		آنرا چه مقام خوانده اند اهل شهوت
	وله	
اند ز نظر خلق همه روشده اند از روی خودش بخلگی بد شده اند		جمعی که ز خویشتن مجروح شده اند آینه صفت گشته همه پاک نهاد
	وله	
واقع نشده بچکسی از دردم با غیر اگر نفس ز نغم نامردم		تا پر سرگویی عشق منزل کردم هر چند جفا بدلی رسد از شمش
	وله	
بیدردم اگر ز درگش بر گردم ایمال اگر درو گنشم نامردم		المنت بعد که از اهل دردم اگر جان طلبد زینده مخلص خویش
	وله	
خورشید جمال او همه جاتا بان هر جا دیدم ظهور او بود دران		در دهر لبان ز ره هم سرگردان در کعبه و پنجانه و در مسجد و دیه
	وله	
شادی زمانه من نمیدانم چیست باید بنزار دیده بر خود بگرست		درد هر کسی که بی الم باشد گریست آنکس که در اجوی بود عقل و نیز
	وله	
شادی و نشاط اندر رو کم باشد اگر ساغر ایام دادم باشد		دینا که تمام محنت و غم باشد چیزی که در ویانت شود در رو غم

	وله	
از سوسن عاقبت فنا بایستد این عالم فانی چونانند به کس		وز بنفسان خود جدا بایستد دل بسته این و آن چرا بایستد
	وله	
بر عمر مکن تکیه که بر باد بویست خوشحال غمیزی که درین دوار فنا		یاران همه زنده اند و این نوبت ماست فانی از خویش گشته باقی بچداست
	وله	
من رفتم و دل اندر تزار و تزار ز نهار ز روی مچمت صد زنها		بگذر ز جفاکاری خود ای دلدار از روی وفا بیادگارش بگذرا
	وله	
شخصی که غمزه حضرت معبودست و آنکس که ز اخلاص محبتش باباست		هر کس که بود دشمن او هر دو دست بیشک گمان از او جدا نشنود
	وله	
در عالم فانی که زرانند و بود باشی تو و کیل بنده اند هر کار		آیا چه کنم که عاقبت بود بود دائم همه آن کنی که با سود بود
	وله	
عمری بطلبگاری او گردیدم چون نیک نگه کرده ام از روی نقین		وز نیک و بد خویش طمع بریدم با او شستم و ز خود به بریدم
	وله	

تورا آینه تاج جمال و لب سردیدم	با او ششم دوز خود به بریدم
هستی وجود من بتاراج برود	بر نیک و بد هر دو جهان خندیدم
وله	
ای همنفسان من جدائی نکنید	از بهر خدا که یوفائی نکنید
چون روحی خوشتر دریا بید	ز نهار که دعوی خدائی نکنید
وله	
ای زلفت تو دم این دل عمده	دل از دو جهان همین ترا بگزیده
خواهم که علی الدوام پیشت باشم	کز زین تو سیر نگردد دیده
وله	
عاشق شده ام بدربائی عاشق	بر چهره خوب جانفرائی عاشق
جائی که در از نام باشد نه نشان	باشم نجد چنین بجائی عاشق
وله	
اگر اهل دلی مهر علی در دل کن	وز مهر علی مراد جان حاصل کن
خواهی که عزیز هر دو عالم گردی	خود را چون علی بنبات او حاصل کن
وله	
اگر چهره ملک برایت گردد	در عرش مجید تکلیت گردد
اگر شیر خدا نه رهنمایت باشد	ختمت بخدا که هم خدایت گردد
خاتمه طبع	
خاهان خدا خدا نباشند	لیکن ز خدا جدا نباشند

سرستان نختیانه وحدت و حید و صبحی کشان مصطفیٰ توحید و ابشارت تازه باد
 که بجد اند سجان و برین ایام فرخنده فرجام دیوان کرامت نشان که مشرفستان توحید
 و عرفانست و بجلی کده لطائف بی پایان یعنی دیوان حضرت خواجه قطب الدین اوشی
 بختیار کالی قدس سره از خزائن اسرار خاطر انیس خلوت قدس قدوه العارفین
 زبده الواصلین فنی طریق شریعت و طریقت زفر شناس لطائف حقیقت و معرفت عوام
 محیط وحدت مشاهدت در کثرت ولی مادر زاد لقب به سلطان العاشقین و قطب الاقطاب
 یعنی حضرت ممدوح الانقاب در کرامات و خرق عادات شانی عظیم و رتبه عالی داشتند و
 مستجاب الدعوات بوده که هر چه از زبان مبارکش برآید بهمان طور ظهور گزفتی آن اکبر اولیا
 و اهل صفیا خرقه فقر و ادرات از حضرت خواجه معین الدین حسن سجری پوشیده و صل و سه
 از سادات اوشان ده که قصبه ایست از قصبات ما در النهر بودند سید حسینی که نسبت شرفش
 به چهارده واسطه حضرت امام جعفر صادق علیه السلام میرسد و وجه لقب بختیار را چنین
 نوشته اند که هر گاه حضرت خواجه موصوف بجز پنج سالگی در خدمت شیخ ابوالحفص حاضر
 آمدند شیخ فرمود که ای طفل عجب بختیار هستی که خضر علیه السلام ترا بمن حواله کرده ازان
 زمان بدین لقب لقب شدند و لقب مبارک کالی را بدین طور رقم کرده اند که زوجه حضرت
 پناه حضرت خواجه قدس سره گاه گاه از همسایه و هم گزفتی روزی همسایه گفت که اگر این
 کار شما بهلاکت رساند آن پاکدامن سوگند یاد کرد که بار دیگر در دام نگر و دم ناگاه حضرت
 خواجه شنید فرمود که بسم الله بگوئی دوست بطلاق بری چند آنکه خواهی گرد های کاک
 که نان تنگ یا کلهی روغنی میباشد برداری پس چنان کرد و کاکها یافت بنا بران لقب
 حضرت خواجه قطب الاقطاب در کتاب سیر الاقطاب بسیدی مسطور است تاریخ ولادت

۵۸۲ ہجری بودہ و وفات شریف چار دہم ماہ ربیع الاول ۳۲۰ شمسی ہجری وقوع آمد و در کتھا
 سید لاقطاب حوالہ انتقال حضرت خواجہ را بدین عبارت نوشتہ اند کہ روزی بجا آفتاب و اجزاء
 حضرت خواجہ هنگام سماع گرم بود تو الا این بیت را میخواندند بیت عاشق ویت کجا بیند کبیر
 شمشیر موبت کجا باید خلاص خواجہ را حالت وجد طاری شد تو الا ان را پیش خود طلبیدہ
 خواجہ میفرمود کہ ہمدین اثنار غزل خوانان این بیت آغاز کردند بیت کشتگان خنجر تسلیم را
 ہرزمان از غیب جان دیگرست ہ از سماع این بیت حالت آن اہل کمال چنان شد کہ
 بقدرہ در عہد بالاجت میکردند و باز ہرزمان می آمدند تا سہ روز ہمین حالت اند کہ جز بوقت
 نماز بوشن نماندی آد بعد از سہ روز ازین ہر موعجسم ذات جل شانہ جاری شد و قطرہ ہا کے
 خون چکیدن گرفت ہر قطرہ کہ ہرزمان خادای نقش الہی نقش شدی بعد از چہار روز از
 ہر موہر ہر صمدای سبحان الہ بر آمدن آغاز شد و از قطرات خون کلمہ سبحان الہ و
 الحمد لہ و سیر بیگشت و ہر گاہ کہ غر نخوانان میگفتند کشتگان خنجر تسلیم را در اندم حضرت
 خواجہ بیدم و سبحان محض میشدند و وقتیکہ میگفتند ہرزمان از غیب جان دیگرست ہ
 باز زندہ میگشتند و چون موعجسم ہل می طلبیدند روز پنجم از آغاز سماع حاضران محفل قوالان
 را از خواندن مصرعہ ثانی باشارت منع فرمودند ہماندم حضرت خواجہ نعرہ برد و جان
 غریب بجانان سپرد چنانچہ مار بجا کے تولد و وفات شریف و رحلت لطیف نیست

تاریخ ولادت حضرت خواجہ قدس سرہ

جناب شیخ قطب الدین اوشی تولیدش رستم کن قطب عاشق	کہ بود از مقتدای شیخ و ہم شباب گویم عاشق سالک و نیلاب
--	--

تاریخ و وفات حضرت خواجہ قدس سرہ

عجب تاریخ و وصلش گفت سرور	ز قطب الدین مقدس قطب اقطاب
دگر تاریخ او جنت مقام ست	دو بارہ عالم الا سیر در یاب

چون نسخہ صحیحہ دیوان تبرک بخش تمام دستیاب شد از ان نعمتات لایسی انکاشتہ بر افادات خواص و عوام نام آبرویان بہت مروت و شہادت و شہرت جناب منشی نو لکشور دہلوی صاحب القلم بذل ہمت فرمودہ بکتابت کاپی خوشنویس فہم صاحب استعداد و ذہن سلیم منشی شہو شاد صاحب شجر مطبع اودھ اجبار حضرت داد امداد حالت کتابت بی ثبوت سند دیوان موصوف و بر شیخ آرزو نظر این باطن احوالی قابل استماع مستمعین بر روکار آمد یعنی مطلع سر دیوان کہ سے اسی لال در شناسے صفات زبان باہ اسی در صفات وحدت لال عقل ماہ خوشنویس فہم را در کتابت تکرار قابیہ مہوم شد جایش خالی گذشتہ تیر ماند بالآخر بخدمت استاد شاعر جناب آفتاب لدولہ بہادر فلق رفته مابجا عرض کرد فرمود کہ این کلام اہل طائفت کہ در حال شاید بلکہ کلام اہل اہل باطن عالیشان ست مبادرت تبرک روز بروز صاحب ہماہر گرفتہ بحضور مرشد خویش عالم علوم ضامن ذاق مولانا مولوی محمد عبدالرزاق صاحب نام فیضہ کہ از آنحضرت ارادت و بیعت داشتند باہمی حاضر آمدہ با صد حضور آتقان مشتبہ و انمولہ بہاندم حضرت مولانا فرمود کہ توقف کنید و خود اندرون حجرہ پانہا دند و بعد ساعتی برآمدہ فرمود کہ حضرت خواجہ معرفت نامی مطلع چین فرمودہ کہ سے دی در صفات وحدت تو عقل نارساہ جنابچہ ہمان لفظ نوشتہ شد فی الجملہ دیوان تبرک موصوف بزرید ہتبداد شایقین تمینا و تبرکابہ صحت نامکن بار سوم در مطبع منشی نو لکشور کابنور علو ہمتی منشی پراگ در این صاحب مالک مطبع باہ ستمبر ۱۹۰۶ء لکھنؤ و خوبی بزرگان خوش اسلوبی باوان فرزند و نق الطباع بلا ہستہ گردید فقط۔

قیمت	نام کتاب	قیمت	نام کتاب
۹۰/۲	دیوان قاسم گلشن بہ دیوانہ آستانہ	۱۰	کلیات غلام امام شہید معروف
۳۰	دیوان ناصر علی سرہندی مشہور	۱۱	انتخاب چار دیوان امیر خسرو
۵	آفاق - دیوان بلالی - از شاہ بلالی	۱۲	کلیات صائب سائمرزا محمد علی
۶	گلشن گلشنی - از استاد میر ظفر علی صاحب امیر	۱۳	معروف آفاق - انتخاب دیوان صائب - تحفہ
۷	دیوان خیال بخودی - از سید گلشن	۱۴	حاضر و غائب - کلیات حزمین
۸	دیوان صبغاتی - از امام بخش دیہوی معروف	۱۵	محمد علی حزمین - از مولانا شیخ
۹	دیوان مخزن التوحید - از ناسخ کنھیال	۱۶	کلیات ظہیر ریائی - از ملک شہزاد
۱۰	دیوان نویدی - مشہور مام	۱۷	ابو نصر فارابی
۱۱	دیوان رسوا - کلام طاہر حسن رسوا	۱۸	دیوان ظہیر ریائی - تلح قرآن
۱۲	دیوان واقف - نور الدین لاہوری	۱۹	مقدم از سعدی
۱۳	دیوان امیر کلام سید امیر الدین	۲۰	طبقات مذاقیہ - شیخ سعدی
۱۴	قصائد عربی - محشی	۲۱	قصائد شیخ سعدی - معروف زمانہ
۱۵	شرح قصائد عربی - از ملا قطب الدین فارغ	۲۲	دیوان حضرت احمد جام - عارفانہ کلام معروف
۱۶	قصائد بدر چاہ - محشی مع فرہنگ اصطلاحات	۲۳	دیوان حضرت خواجہ حسین الدین بطنی - معروف و مشہور
۱۷	شرح قصائد بدر چاہ - سلی با شفا کلام	۲۴	دیوان حضرت عوث الاعظم
۱۸	از مولانا غیاث الدین	۲۵	رباعیات عمر خیام ہند آستانہ و غزلیات
۱۹	قصائد مدحیہ نظام - از نواب مردان علیخان رفا مہر جوم	۲۶	دیوان محشی - ایرانی رشتی آستانہ سخن
۲۰		۲۷	دیوان غنی - نازک خیال ملا طاہر شہزاد

فہرست	نام کتاب	تعداد	نام کتاب	تعداد
۱۳	امام بخش ناسخ لکھنوی	۱	سائی نامہ ظہوری - بخشی از ملا	۱
۸	کلیات آتش - استاد خواجہ	۱	نور اللدین ظہوری -	۱
۸	حیدر علی آتش لکھنوی -	۱	ترانہ السعدین - مشہور تصنیف	۱
۸	کلیات نقیہ مجید مصنف مولوی	۱	امیر خسرو دہلوی -	۱
۸	عبدالمجید خان -	۱	سرور العبادہ - شرح تصدیقات	۱
۱۲	کلیات امیر التکلمہ تسلیم شاگرد حضرت	۱	از مولوی عبدالحق محمد نذیر دہلوی	۱
۱۲	نسیم دہلوی -	۱	دیوان ملا نور الدین ظہوری -	۱
۱۲	کلیات امیر تقی بہت استاد الثبوت	۱	کلیات مرزا جلال امیر ملا جلال	۱
۱۲	سختوری -	۱	کتب کلیات و دواوین اردو	۱
۱۲	کلیات سودا استاد مسلم معروف	۱	کلیات نظیر اکبر آبادی -	۱
۱۲	کلیات - انشراح اللہ خاں	۱	زنگانی نظیر یعنی تنویر عمری	۱
۱۲	شاعر نامی -	۱	سیان نظیر حسین نظیر اکبر آبادی	۱
۱۲	کلیات نسلخ - عمدہ کلیات مولفہ	۱	حالات و خیالات سے انگریزی	۱
۱۲	مصنفہ مولوی عبدالغفور خان بہاؤ	۱	اصول تذکرہ نویسی پر تفصیلاً بحث	۱
۱۲	یہ کلیات شامل دس رسالہ ہی از نخل	۱	کی گئی جو مولفہ جناب مولوی سید	۱
۱۲	بعض حسب ذیل علیحدہ بھی فروخت	۱	محمد عبدالغفور صاحب شہباز	۱
۱۲	ہوتے ہیں -	۱	پروفیسر اورنگ آباد کالج -	۱
۱۲	(۱) شاہد عشرت -	۱	کلیات نظیر - از حضرت سراج الدین	۱
۱۲	(۲) سخن شعرا -	۱	ظفر بادشاہ ہر چار جلد کامل دو جلد	۱
۱۲	(۳) زبان ریختہ -	۱	مین -	۱
۱۲	(۴) قطعہ رقیب -	۱	انتخاب کلیات ظفر -	۱
۱۲	دیوان خواہ تراب - کلام مشہور	۱	کلیات مومن - از استاد سخن	۱
۱۲	عارف بالکلام کاکوروی -	۱	مومن خان دہلوی -	۱
۱۲		۱	دیوان ناسخ - از استاد سخن	۱

تلیخ از جناب مولانا عبدالخالق صاحب عامل ایجنٹ مطبعہ و نصاب الدین کراچی اور ان کے بیٹے مولانا ادریس علی صاحب کراچی کے ہاں کراچی میں لکھی گئی۔

شہزاد خواجہ زاجان صاحب و مولانا عبدالغفور صاحب لکھنؤ میں لکھی گئی۔

۱۲ - ۱۳

۳۲۳ نمبر اولہ RR ف - و

آخری درج شدہ تاریخ پر یہ کتاب مستعار
لی گئی تھی مقررہ مدت سے زیادہ رکھنے کی
صورت میں ایک آنہ یومیہ دیرانہ لیا جائے گا۔

۵۵/۱۹

کہتے ہیں کہ یہ کتاب
 جامعہ ہے جس میں
 ۱۔ اراکین مجلس اعلیٰ مجلس فقہاء مجلس اراکین
 مجلس تہذیب و جاہلہ و غیرہ کے نام لکھے ہیں اور اس کے
 ۲۔ اساتذہ و جانشینان و مدرسین کے نام لکھے ہیں اور اس کے
 ۳۔ اراکین دارالتعمیر و تعمیرات کے نام لکھے ہیں اور اس کے
 ۴۔ علمائے دین و علماء کرام کے نام لکھے ہیں اور اس کے
 ۵۔ علمائے دنیا و علماء کرام کے نام لکھے ہیں اور اس کے
 ۶۔ علمائے فن و علماء کرام کے نام لکھے ہیں اور اس کے
 ۷۔ علمائے صناعت و علماء کرام کے نام لکھے ہیں اور اس کے
 ۸۔ علمائے ہنر و علماء کرام کے نام لکھے ہیں اور اس کے
 ۹۔ علمائے کھیل و علماء کرام کے نام لکھے ہیں اور اس کے
 ۱۰۔ علمائے دیگر اور علماء کرام کے نام لکھے ہیں اور اس کے

۱۱

